

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی

«مجموعه مقررات ارزی»

بخش چهارم:

«تسهیلات ارزی و ضمانت‌نامه‌های ارزی»

«بسمه تعالیٰ»

تسهیلات ارزی و ضمانت نامه‌های ارزی:

مقررات مربوط به اعطای تسهیلات ارزی و ضمانت نامه‌های ارزی تابع این دستورالعمل می‌باشد.

الف) تسهیلات بابت واردات (کالا - خدمت) از محل منابع مؤسسه اعتباری.....	۳
ب) تسهیلات برای واردات (کالا - خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی.....	۶
ج) تسهیلات مالی میان مدت و بلند مدت خارجی (فاینانس - FINANCE).....	۱۰
د) تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس - RE-FINANCE).....	۱۶
ه) تسهیلات گروه بانک توسعه اسلامی (IDB).....	۱۹
و) تسهیلات بانک تجارت و توسعه اکو (ECO).....	۲۲
ز) تسهیلات گروه بانک جهانی (W.B).....	۲۵
ح) آئین نامه تأمین مالی صادرات (کالا - خدمت).....	۲۷
ط) آئین نامه تأمین مالی صادرات خدمات حمل و نقل (ترانزیت بین المللی).....	۳۳
ی) تسهیلات برای صادرات (کالا - خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی.....	۳۶
ک) دستورالعمل ضمانت نامه‌های ارزی.....	۳۸
ل) ترتیبات نحوه تأمین ارز بابت مصارف ارزی مرتبط با تسهیلات ارزی.....	۵۵
پیوستها	۵۴

الف) تسهیلات بابت واردات (کالا - خدمت) از محل منابع مؤسسه اعتباری

اعطای تسهیلات ارزی توسط مؤسسات اعتباری مجاز، به واردکنندگان واحدهای تولیدی یا مجریان طرح‌های تولیدی با اولویت طرح‌های نیمه تمام که حسب تأیید اداره تأمین استبارات ارزی این‌بانک، از سایر تسهیلات مالی خارجی جهت تأمین مالی طرح مورد نظر استفاده ننموده باشند، بابت واردات کالا و خدمت در قالب اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی در وجه ذینفع با رعایت سایر ضوابط و مجموعه مقررات ارزی در چارچوب مفاد این قسمت و در قالب یکی از عقود قانون عملیات بانکی بدون‌ربا، با شرایط زیر امکان‌پذیر خواهد بود.

۱) دوره تأمین مالی و موارد استفاده تسهیلات

- ۱-۱) دوسلله: برای واردات مواد اولیه و مصرفی مرتبطاً تولیدبا اخذتاًیلیه از وزارت‌خانه ذی‌ربط.
- ۱-۲) هشت ساله: برای واردات ماشین‌آلات تولیدی و خدمات مربوطه یا تکمیل طرح‌های نیمه تمام تولیدی و با اخذ تأییدیه از وزارت‌خانه ذی‌ربط.

۲) مدت دوره تأمین مالی

۲-۱) حداقل مدت دوره تأمین مالی (مجموع دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت) تسهیلات اعطایی مربوط به بند (۱-۱)، دو ساله خواهد بود که حداقل ششم‌ماه آن برای دوره استفاده و زمان باقیمانده تا پایان دوره تأمین مالی برای دوره‌های تنفس و بازپرداخت منظور می‌گردد به نحوی که مجموع دوره‌های مذکور (استفاده، تنفس و بازپرداخت) از دو سال تجاوز ننماید.

۲-۲) حداقل مدت دوره تأمین مالی (مجموع دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت) تسهیلات اعطایی مربوط به بند (۱-۲)، هشت ساله خواهد بود که حداقل دو سال آن برای دوره استفاده و زمان باقیمانده تا پیلیان دوره تأمین مالی برای دوره‌های تنفس و بازپرداخت منظور می‌گردد به نحوی که مجموع دوره‌های مذکور (استفاده، تنفس و بازپرداخت) از هشت سال تجاوز ننماید.

۲-۳) ملاک شروع دوره استفاده از تسهیلات، تاریخ اولین گشایش اعتبار اسنادی و یا ثبت برات اسنادی و یا انجام حواله ارزی می‌باشد.

۲-۴) تمدید دوره استفاده پیش از استفاده کامل از تسهیلات، حداقل در طول دوره تأمین مالی مربوطه و به‌طور متناسب کاهش دوره‌های تنفس و بازپرداخت (با ملاحظه داشتن دوره تأمین مالی)، بنابر تشخیص مؤسسه اعتباری ذی‌ربط با رعایت مقررات جاری امکان‌پذیر می‌باشد.

(۳) سقف تسهیلات

اعطای تسهیلات به استناد ارزیابی مؤسسه اعتباری از متقاضی، حد اکثر تا سقف معادل پنج میلیون یورو برای هر شخص حقیقی و معادل بیست میلیون یورو برای هر شخص حقوقی اعم از خصوصی یا دولتی و سایر امکان‌پذیر است. اعطای تسهیلات بیش از این مبلغ منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی خواهد بود.

تبصره ۱: رعایت ضوابط و مقررات و دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این‌بانک در زمینه اعطای تسهیلات و بررسی وضعیت مالی و اعتباری متقاضی و سقف تسهیلات اعتباری الزامی است.

تبصره ۲: اعطای تسهیلات ارزی به شرکت‌ها و مؤسسات دولتی منوط به اخذ مجوز موضوع ماده (۲۲) قانون عملیات بانکی بدون ربا از اداره اعتبارات این‌بانک می‌باشد.

تبصره ۳: مؤسسات اعتباری مکلف هستند ضمن رعایت سقف اعطای تسهیلات، اطلاعات مربوطه از جمله تسهیلات مصوب، پرداختی، اقساط تسویه شده و اقساط تسویه نشده را به تفکیک هریک از تسهیلات گیرندگان با هماهنگی اداره آمار و تعهدات ارزی این‌بنک در سامانه مربوطه ثبت نمایند.

(۴) محل تأمین و اعطاء تسهیلات

۴-۱) سپرده‌های ارزی نزد مؤسسات اعتباری (به‌غیر از منابع سپرده‌گذاری شده توسط صندوق توسعه ملی و یا سایر منابع سپرده‌گذاری شده تحت ضوابط خاص).

تبصره: چنانچه منابع سپرده‌گذاری شده، تحت ضوابط و مقررات خاصی صورت پذیرفته باشد، شرایط و ضوابط مربوطه ملاک عمل جهت اعطای تسهیلات، خواهد بود.

۴-۲) ذخایر ارزی مؤسسات اعتباری.

۴-۳) منابع ارزی مؤسسات اعتباری نزد بانک‌های خارجی، شعب خارج از کشور و کارگزاران مؤسسات اعتباری.

(۵) نوخ سود تسهیلات

نوخ سود مورد انتظار جهت اعطای تسهیلات، به تشخیص مؤسسات اعتباری ذی‌ربط با توجه به نوع ارز و وضعیت مالی و اعتباری متقاضی و ملحوظ نمودن سایر ضوابط تعیین می‌گردد.

(۶) هزینه تعهد (Commitment Fee)

تا ۲۰ درصد در سال براساس مانده استفاده نشده تسهیلات از روز تصویب تسهیلات تا روز استفاده کامل از تسهیلات.

۷) نرخ وجه التزام تأخیر تأديه دین

نرخ وجه التزام تأخیر تأديه دین می‌بایست در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این‌بانک تعیین و به صورت شرط ضمن عقد در قرارداد، درج و به تأیید و امضای متقاضی برسد.

۸) انعقاد قرارداد تأمین مالی و دریافت وثائق

قراردادهای اعطای تسهیلات به ارز منعقد می‌گردند و استفاده‌کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارز در سراسر سیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکان‌پذیر نبوده و اخذ وثائق، متناسب‌با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه‌های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری اعطاء‌کننده تسهیلات دریافت خواهد شد.

۹) ارزیابی و تصمیم‌گیری

مؤسسات اعتباری ذی‌ربط می‌بایست بنا به درخواست متقاضی جهت استفاده از تسهیلات ارزی، پس از بررسی و ارزیابی گزارش توجیه فنی، مالی، اقتصادی و زیستمحیطی طرح، نسبت به تعیین مبلغ و شرایط تسهیلات اعطایی در چارچوب مفاد این دستورالعمل اقدام نماید.

۱۰) سقف پرداخت حواله ارزی

پرداخت به روش حواله ارزی، حداقل در سقف مبلغ مندرج در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) امکان‌پذیر خواهد بود.

۱۱) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتبار اسنادی، برات اسنادی و یا حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) خواهد بود.

۱۲) اعطای تسهیلات بابت واردات کالا و خدمت به مقصد مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی در چارچوب مفاد این قسمت و صرفاً از محل منابع ارزی جمع‌آوری شده در مناطق مذبور امکان‌پذیر می‌باشد.

ب) تسهیلات برای واردات (کالا - خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی^۱

در اجرای قوانین برنامه‌های توسعه کشور، ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، آیننامه‌های اجرایی مربوطه، شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت مربوطه، مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی و ملحوظ داشتن مفاد پیوست‌های ردیف (۳)، نحوه اعطای تسهیلات ارزی فوق‌الذکر با رعایت موارد زیر امکان‌پذیر بوده و بازپرداخت تسهیلات ارزی از محل منابع حساب ذخیره ارزی در چارچوب مفاد ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و آیننامه اجرایی مربوطه و اصلاحات آن (پیوست‌های ردیف (۳)) خواهد بود:

(۱) تعاریف

۱-۱) دوره استفاده از تسهیلات (Disbursement Period): از تاریخ پادرشدن اولین اعتبار اسنادی گشايش یافته آغاز می‌گردد و می‌باشد تاریخ دقیقی به عنوان آخرین فرجه برداشت از محل تسهیلات مشخص شود.

۱-۲) دوره تنفس (Grace Period):

شروع دوره تنفس پس از استفاده کامل از تسهیلات یا پایان دوره استفاده از تسهیلات (هر کدام که زودتر باشد) خواهد بود و مدت آن طبق تشخیص و نظر آن‌بانک و براساس مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

۱-۳) دوره بازپرداخت تسهیلات (Repayment Period):

دوره‌ای است که در طی آن تسهیلات اعطایی بازپرداخت می‌شود که سررسید نخستین قسط بازپرداخت پس از سپری شدن دوره تنفس خواهد بود.

۱-۴) مدت دقیق تأمین مالی هر طرح با توجه به شرایط خاص هر طرح توسط آن‌بانک تعیین می‌گردد، مدت مزبور حداقل از ۸ سال تجاوز نخواهد کرد که حداقل ۳ سال آن دوره استفاده و حداقل ۵ سال آن دوره بازپرداخت خواهد بود. بخشی از حداقل زمان مجاز دوره استفاده و حداقل زمان مجاز دوره بازپرداخت با توجه به طرح و به تشخیص بانک عامل به دوره تنفس اختصاص می‌یابد. مگر آنکه براساس مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مدت تسهیلات دوره‌های فوق‌الذکر تغییر یافته باشد.

^۱ وفق بند (د) ماده (۸۵) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، ایفاء باقیمانده تعهدات حساب ذخیره ارزی به بخش‌های غیردولتی، خصوصی و تعاونی، بر عهده همین حساب است و ایجاد هرگونه تعهد جدید منوع است.

۱-۵) مبنای نرخ سود:

مبنای محاسبه نرخ سود تسهیلات، نرخ لیبور (LIBOR) ششماهه ارزهای موضوع قرارداد تسهیلات که در صفحات **SIOR** و **LIBOR01** و **LIBOR02** سیستم رویترز قابل دسترسی میباشد، خواهد بود. در صورت عدم دسترسی به صفحات فوق الذکر، نرخهای صفحات ۳۷۵۰ و ۲۰۷۸۵ تله‌ریت جایگزین شود.

۲) مبلغ قرارداد عاملیت منعقده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تغییرات بعدی آن رابه اداره عملیات ارزی این‌بانک اعلام و اعلامیه مسدودی ارز دریافت نمایند. بانک‌های عامل مجاز هستند نسبت به تصویب طرح، انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات با مقاضیان از محل حساب ذخیره ارزی، فراتر از مبلغ سقف قرارداد عاملیت فوق‌للذکر لقدم و مرتب را برای صدور اعلامیه مسدودی در هر مورد به اداره عملیات ارزی و اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی این‌بانک اعلام نمایند.

۳) تسهیلات موضوع این بخشنامه باید در سقف‌های مجاز تسهیلات اعطائی آن بانک با رعایت سقف‌های فردی و با توجه به ضوابط، مقررات و دستورالعمل‌های صادره توسط واحدها و ادارات ذی‌ربط این بانک منظور و اعطاء گردد.

۴) اعطای تسهیلات به دلارآمریکا، دلارکانادا، دلاراسترالیا، پوندانگلیس، یورو، فرانکسوئیس، ینژپن، کرون دانمارک و کرون سوئد مجاز است.

۵) نرخ تسعیر در هر مورد که ضرورت پیدا کند نرخ روز بازار خواهد بود.

۶) بانک عامل می‌بایست با توجه به قرارداد عاملیت منعقده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نسبت به مانده تعهدنشده قرارداد مذکور (امضاء قرارداد با مشتری تعهد محسوب می‌شود)، هر شش‌ماه یک‌بار هزینه تعهدی معادل ۱۲۵/۰ درصد در سال محاسبه و به حساب ذخیره ارزی نزد اداره عملیات ارزی این بانک واریز نماید.^۱

۷) اعطای تسهیلات ارزی می‌بایست در چارچوب یکی از عقود اسلامی بین آن بانک و مشتری صورت گیرد.

۷-۱) شروع دوره استفاده از تسهیلات، تاریخ پادار شدن اولین اعتبار اسنادی مربوطه خواهد بود.

۷-۲) دوره استفاده از تسهیلات حداقل در سقف‌های مجاز قابل تغییر است. مشروط با اینکه از کل سقف زمانی معین شده (طی تصمیمات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی) برای دوره‌های مذکور تجاوز ننماید.

---

^۱ وفق مفاد بخشنامه‌های شماره ۱۰/۱۷/۶۰/۰۳/۲۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۱۴ اخذ هزینه تعهد و مدیریت (به استثنای تسهیلات نامه عمومی شماره ۹/۱۵۰۰/۸۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۱۴) از دهنه هزینه تعهد و مدیریت (به استثنای تسهیلات ارزی صادراتی در قالب اعتبار خریدار) از تاریخ ۱۳۸۶/۰۵/۱۶ حذف گردیده است.

۷-۳) از آنجائی که اعطای تسهیلات در چارچوب یکی از عقود اسلامی مجاز است، لذا شرایط بازپرداخت تسهیلات نیز می‌بایستی بارعاایت مفاد این دستورالعمل و مقررات حاکم بر عقود اسلامی و حداکثر مدت تأمین مالی (شامل دوره استفاده از تسهیلات، دوره تنفس و دوره بازپرداخت) هر طرح بهموجب شرایط و ضوابط مصوب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی تنظیم گردد.

۸) سود تسهیلات توسط بانک عامل در پایان هر ششم‌ماه نسبت به مانده استفاده شده (بازپرداخت نشده) تسهیلات محاسبه می‌شود.

۹-۱) سود دوره استفاده از تسهیلات در چارچوب عقد مربوطه محاسبه و در اقساط دوره بازپرداخت منظور می‌گردد.

۹-۲) نرخ سود تسهیلات اعطایی با توجه به نرخ سود بین‌بانکی ارزهای مربوطه در بازار بین‌المللی (LIBOR) ششم‌ماهه به اضافه دو درصد خواهد بود مگر در مواردی که براساس تصمیمات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی نرخ و رویه دیگری تعیین شود.

۹-۳) ۶۰ (شصت) درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل و ۴۰ (چهل) درصد بقیه نیز به حساب ذخیره ارزی واریز گردد. توضیح اینکه نرخ سهم سود بانک حداقل ۲ درصد یا ۶۰ درصد سود تسهیلات اعطایی، هر کدام که بیشتر باشد، خواهد بود.

۹-۴) نحوه محاسبه نرخ سود:

۹-۴-۱) نرخ محاسبه سود تسهیلات نرخ LIBOR ششم‌ماهه دو روز کاری قبل از اولین معامله اسناد خواهد بود که شروع دوره محاسبه سود تسهیلات در نظر گرفته می‌شود، نرخ مذکور جهت محاسبه سود در طول دوره ششم‌ماهه مربوطه قابل اعمال است و به همین ترتیب نرخ لیبور ششم‌ماهه بعدی اعمال و سود محاسبه خواهد شد. در صورت وجود مدت زمانی کمتر از ۶ماه در پایان دوره استفاده از تسهیلات، مبنای محاسبه نرخ لیبور ششم‌ماهه خواهد بود.

۹-۴-۲) در دوره بازپرداخت اقساط نرخ LIBOR ششم‌ماهه ۲ روز کاری پیش از شروع هر دوره بازپرداخت اقساط (۶ماهه) اعمال و محاسبه خواهد شد

۹-۵) آن بانک می‌بایست در سراسر سید بازپرداخت، اصل و سود سهم دولت را به همان ارز موضوع قراردادها مشتری پس از چهار روز کاری به حساب ذخیره ارزی نزد این بلنک واریز نماید.

تبصره: با توجه به عدم شمول نرخ LIBOR به کرون سوئد در مورد ارز مذبور نرخ SIOR ششم‌ماهه به اضافه ۲ درصد ملاک محاسبه خواهد بود.

۹) استفاده از تسهیلات در چارچوب مقررات مربوط به واردات کالا و خدمات و از طریق افتتاح اعتبار استادی دیداری خواهد بود.

۹-۱) برگه‌های ثبت‌سفارش و اصلاحیه‌های بعدی آن باید به میزان تسهیلات ارزی اعطایی دارای مهر آن‌بلنک با درج عبارت «از محل حساب ذخیره ارزی» بوده و نزد وزارت بازرگانی ثبت‌سفارش شده باشد. مگر در مواردی که براساس مقررات مربوطه انجام ثبت‌سفارش نزد وزارت بازرگانی ضروری نباشد.

۹-۲) آن‌بلنک می‌بایست پس از گشایش اعتبار اسنادی، اطلاعات ثبت‌سفارش آن را با هماهنگی مدیریت کل عملیات و تعهدات ارزی این‌بانک ارسال نماید. (پیوست شماره ۳-۹)

۹-۳) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دفعات، با در نظر گرفتن محدوده مجاز دوره‌های استفاده و بازپرداخت تسهیلات امکان پذیر است.

۹-۴) انجام اصلاحات اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دفعات، تابع بخش اول مجموعه مقررات ارزی «واردادات کالا-خدمت» خواهد بود.

۹-۵) نظر به اینکه وجه اسناد اعتبار اسنادی از محل تسهیلات ارزی اعطایی پرداخت می‌شود بنابراین تأمین پیش‌پرداخت ریالی اعتبارات اسنادی توسط متقاضی (پیش از آورده نقدی متقاضی به موجب شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات و عقد مربوطه) موضوعیت ندارد.

۹-۶) درج شرط ارائه گواهی بازرگانی در مورد کلیه کالاهای وارداتی، طبق مقررات مربوطه در بخش دوم مجموعه مقررات ارزی «حمل و نقل کالا، بیمه و بازرگانی»، در شرایط اعتبار اسنادی الزامی خواهد بود.

۹-۷) مهلت گشایش اعتبار اسنادی حداقل یک سال از تاریخ انعقاد قرارداد بین مشتری می‌باشد.

۹-۸) آورده نقدی درخواست‌کننده تسهیلات، در صورت نیاز، از محل خرید ارز از آن‌بانک و یا ارائه ارز توسط متقاضی، قابل تأمین است.

۱۰) پس از سه‌ماه از تاریخ انعقاد قرارداد نسبت به مانده استفاده نشده تسهیلات ارزی هزینه تعهد، به میزان ۱۲۵/۰ درصد در سال تعلق می‌گیرد که می‌بایست هر شش‌ماه یک‌بار توسط آن‌بانک محاسبه و از مشتری دریافت گردد.

تبصره: دریافت معادل ریالی هزینه تعهد متعلقه به بلنک عامل از مشتری به نرخ روز امکان‌پذیر است.

۱۱) بانک عامل می‌بایست نسبت به پرداخت وجه اسناد معامله شده و صورت حساب‌های تأیید شده براساس دستورالعمل شماره مد/۸۸۰/۵/۳۰ مورخ ۱۰-۱-۱۴۰۵ پیوست شماره ۳-۱۰) عمليات ارزی این بانک اقدام نماید.

۱۲) طبق مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی بازپرداخت تسهیلات ارزی به ارز، ممکن می‌باشد.

تبصره: در صورتی که در اثر تغییر قوانین و مقررات ویاتصمیمات دولت، صدور تمام یا بخشی از کالاها و خدمات واحد تولیدی که تسهیلات برای ایجاد یاتوسعه آن دریافت شده است، ممنوع شود و مشتری بانک نتواند درآمد لازم را برای بازپرداخت تسهیلات به ارز تأمین نماید، مراتب جهت اقدامات لازم به این بانک منعکس گردد.

(۱۳) تخفیف‌های اعطایی موضوع مناطق محروم طبق مصوبات هیئت‌امنی حساب ذخیره ارزی از سهم سود دولت کسر می‌گردد.

(۱۴) آن بانک می‌بایست گزارش اقدامات انجام‌شده و عملکرد قراردادهای منعقده را مطابق فرم پیوست (شماره ۱۱-۳) به صورت ماهانه تنظیم نموده یک نسخه از آن را به دبیرخانه هیئت امناء ارزی مستقر در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و یک نسخه به اداره آمار و تعهدات ارزی ارسال نماید.

ج) تسهیلات مالی میان مدت و بلند مدت خارجی (فایننس - Finance)

در اجرای مصوبات شماره ۲۲۶۵۸/ت/۳۳۴۲۲-هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱ و ۶۹۸۰۷/هـ مورخ ۱۴۲۰۶۴/۸/۶ هـ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۴ هـ هیئت وزیران و دستورالعمل چگونگی صدور مجوز تسهیلات مالی خارجی (فاینанс) موضوع مصوبه شماره ۹۶/۱۴۴۷۴۲۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۲۲ شورای اقتصاد (پیوست شماره ۱-۵) گشایش اعتبار اسنادی کالایی، خدماتی و یا کالایی - خدماتی با استفاده از تسهیلات مالی میان/بلند مدت خارجی (فاینанс)، منوط به تأیید شرایط مالی قراردادهای مربوطه از اداره تأمین مالی ارزی بانک مرکزی بوده و پیش از انعقاد قرارداد فی مابین طرفین و با اولویت طرح هایی که دارای نیاز ارزی در دوره ساخت و ارزآوری و یا کاهنده نیاز ارزی در دوره بهره برداری می باشند به تشخیص و تأیید اداره مذکور با رعایت سایر ضوابط مجموعه مقررات ارزی امکان پذیر خواهد بود:

(۱) ضوابط قانونی

- ۱-۱ رعایت مقررات مندرج در برنامه های پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و آئین نامه های اجرایی آن و نیز دریافت وثایق کافی و یا تضمین سازمان برنامه و بودجه کشور برای متقاضیان دولتی الزامی است.
- ۱-۲ اخذ مجوز شورای اقتصاد و مدارک مربوط به انجام مناقصه بین المللی / محدود و یا مجوز ترک تشریفات (برای طرح های بخش دولتی) موضوع جزء (۴) قسمت (ب) تبصره (۵) مصوبه شماره ۶۹۸۰۷/ت/۳۵۹۱۵ هـ مورخ ۱۳۸۵/۸/۶ هـ هیئت وزیران درخصوص اصلاح ماده (۸) مصوبه شماره ۲۲۶۵۸/ت/۳۳۴۲۲-هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱ هیئت وزیران.
- ۱-۳ ارایه مدارک مربوط به جزء (الف) بند (۳) قسمت (ب) تبصره (۵) مصوبه شماره ۶۹۸۰۷/ت/۳۵۹۱۵ هـ مورخ ۱۳۸۵/۸/۶ هـ هیئت وزیران، موضوع انجام مناقصه بین المللی / محدود و یا مجوز ترک تشریفات کمیته سنه فره متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه کشور و وزیر وزارت خانه ذی ربط یا بالاترین مقام اجرایی ذی ربط برای مبالغ بیش از ۵ میلیون دلار.

(۲) ضوابط کلی

- ۲-۱ قرارداد تجاری و یا پیش فاکتور / فاکتور ۱ فروشنده (حسب مورد هر کدام ملاک اجرا باشد) ضمن تأیید خریدار می باشد به تأیید وزارت خانه ذی ربط نیز رسیده باشد.

تبصره: بالاترین مقام مربوط به سازمان ها، شرکت ها و مؤسسات که تحت پوشش وزارت خانه خاصی نمی باشند نسبت به تأیید مفاد قرارداد تجاری و یا پیش فاکتور / فاکتور اقدام می نماید.

^۱ پروفرما (proforma) / اینویس (invoice)

۲-۲) در قرارداد تجاری/پیش‌فاكتور/فاكتور می‌باشد مبلغ تجهیزات، لوازم یدکی، کرایه حمل، دانش فنی، خدمات کارشناسی، حق لیسانس، آموزش (داخل و یا خارج کشور) و... به تفکیک از نظر شرح خرید کالا و خدمات، اسناد و مدارک مشخص شده باشد.

تبصره: چنانچه موارد فوق به صورت ریالی در داخل کشور قابل اقدام باشد، اعطای تسهیلات ارزی بابت آن فاقد موضوعیت است.

۲-۳) موضوع، مدت و تعهدات هریک از طرفین در قرارداد یا پیش‌فاكتور/فاكتور منظور شده باشد.

۲-۴) در صورت وجود خدمات در قرارداد تجاری/پیش‌فاكتور/فاكتور، کسر قانونی منطبق با مفاد قسمت (ب) بخش اول این مجموعه پیش‌بینی شده باشد.

۲-۵) دریافت ضمانتنامه حسن انجام کار/تعهدات و یا سپرده حسن انجام کار وفق قسمت (ب) بخش اول این مجموعه در قرارداد/پیش‌فاكتور/فاكتور پیش‌بینی شده باشد.

۲-۶) هزینه‌های پیش‌بینی نشده (**Provisional Sum**) ببلت خرید کالا - خدمات بارعایت موارد ذیل قابل قبول است:

۲-۶-۱) هزینه‌های مذبور می‌تواند حداکثر تا ۱۰٪ مبلغ قرارداد تجاری باشد.

۲-۶-۲) برداخت هزینه‌های مذکور در مقابل ارایه اسناد حمل کالایی و یا صورت حساب انجام خدمات (مرتبط با اعتبار اسنادی گشايش شده) بایستی در قرارداد تجاری پیش‌بینی شده باشد.

۲-۷) افزایش مبلغ قرارداد تجاری به دلیل انجام کار اضافی (افزایش کالا یا خدمات) که منجر به افزایش مبلغ اعتبار اسنادی گردد، منوط به اصلاح ثبت سفارش مربوطه حداکثر به میزان ۲۵٪ کل مبلغ اولیه قرارداد به شرط ارائه الحاقیه در مورد اعتبارات اسنادی مربوط به بخش دولتی امکان پذیر می‌باشد.

(۳) ضوابط ارزی/شرایط پرداخت

۳-۱) از آنجایی که عمدهاً تأمین مالی بر مبنای حداکثر ۸۵٪ ارزش قرارداد تجاری/پیش‌فاكتور/فاكتور انجام می‌پذیرد، لذا درج حداکثر ۱۵٪ به صورت پیش‌برداخت یا میان‌برداخت در اعتبار اسنادی وفق متن قرارداد تجاری/پیش‌فاكتور/فاكتور به شرح ذیل امکان پذیر است:

۳-۱-۱) پیش‌برداخت در مقابل ضمانتنامه معترض بانکی بدون قید و شرط به همان میزان.

۳-۱-۲) میان‌برداخت در مقابل صدرصد هر بخش از اسناد حمل کالا و یا صورت حساب‌های انجام خدمات که به تأیید کارفرما رسیده باشد.

۳-۱-۳) ۸۵٪ از محل تسهیلات فاینانس در مقابل صدرصد اسناد حمل کالا و یا صورت حساب‌های انجام خدمات (که به تأیید کارفرما رسیده باشد) طبق مقررات ارزی مربوط به واردات کالا و خدمت.

۲-۳) در صورت درخواست تأمین مالی تا کل مبلغ (۱۰۰٪) قرارداد تجاری / پیش فاکتور / فاکتور و اعلام آمادگی تسهیلات دهنده به ارائه تسهیلات به کل مبلغ مراتب بایستی با هماهنگی قبلی اداره تأمین مالی ارزی صورت پذیرد.

۳-۳) در راستای اجرای قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ مجلس شورای اسلامی درخواست تبدیل ارز به ریال (به حساب این بانک) در صورت درخواست برای استفاده در بخش ساخت داخل منوط به رعایت ضوابط و کسب مجوز تأمین کننده تسهیلات امکان پذیر خواهد بود.

۴) تمدید سرسید اعتبارات استنادی گشايش شده از محل منابع تسهیلات خارجی

۴-۱) تمدید سرسید اعتبارات استنادی فاینانس تا قبل از تاریخ شروع بازپرداخت، مطابق مقررات کلی مربوط به تمدید اعتبارات استنادی امکان پذیر است.

۴-۲) تمدید سرسید اعتبارات استنادی فاینانس بهنحوی که منجر به تمدید دوره استفاده از تسهیلات، تغییر دوره بازپرداخت و یا تعویق شروع دوره بازپرداخت شود با توجه به ضرورت هماهنگی با اعتبار دهنده، نیازمند هماهنگی و کسب موافقت قبلی اداره تأمین مالی ارزی بانک مرکزی خواهد بود.

۴-۳) چنانچه تمدید سرسید اعتبارات استنادی فاینانس مستلزم هزینه های اضافی شده و هزینه های اضافی بر عهده خریدار باشد، لازم است هزینه های مزبور توسط وی تأمین گردد.

(۵) مراحل اجرائی

۵-۱) پیش دریافت اعتبارات استنادی فاینانس به شرح زیر است:

۱-۱-۱) صد درصد مبلغ ارزی و یا معادل ریالی پیش پرداخت برای بخش نقدی (حداقل ۵٪) که از محل سهمیه ارزی وزارت خانه مربوطه تخصیص می گردد، به هنگام گشايش اعتبار استنادی دریافت خواهد شد.

۱-۱-۲) دریافت مبلغ ارزی و یا معادل ریالی (بخش حداکثر ۹۵٪) شامل سایر میان پرداخت ها و تسهیلات که از محل منابع تسهیلات خارجی (فاینانس) استفاده می شود، در زمان گشايش اعتبار استنادی فاینانس ضرورت ندارد، لیکن دریافت وثایق و تضمین های معتبر و کافی با توجه به اعتبار متقاضی و بنابر تشخیص آن مؤسسه اعتباری، ضروری است.

تبصره: گشايش و تمدید سررسید اعتباراستنادي فاینانس (و هزینه‌های مرتبط با آن) برای وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی (که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌نمایند)، موکول به ارلئه‌تاًی‌بی‌سیه سازمان بنامه و بودجه کشور مبنی بر پیش‌بینی بودجه ریالی لازم به منظور پرداخت معادل ریالی بخش فاینانس شامل اقساط و هزینه‌های تبعی در سررسیدهای بازپرداخت اقساط خواهد بود.

۳-۱-۵) موسسات اعتباری می‌توانند مبلغ ارزی و یا معادل ریالی آن بخش از پیش‌پرداخت ارزی اعتبارات استنادي که با استفاده از تسهیلات فاینانس توسط بخش خصوصی گشايش می‌شوند با توجه به قرارداد تأمین مالی مربوطه (تأیید شده از سوی اداره تأمین مالی ارزی این‌بانک) را به‌هنگام گشايش اعتبار استنادي دریافت نموده و مابقی معادل ریالی بخش نقدی اعتباراستنادي به‌میزان ارزش اسناد کالای حمل شده در هر مرحله و یا ارزش صورت حساب خدماتی دریافتی از کارگزار را به تناسب دریافت نمایند. بدیهی است دریافت وثائق و تضمین‌های معتبر و کافی برای مانده بخش نقدی و مبالغ فاینانس با تشخیص و مسئولیت مؤسسه اعتباری گشايش‌کننده اعتباراستنادي خواهد بود.

۲-۵) نرخ هزینه تسهیلات و سایر کارمزدها و هزینه‌ها باید مطابق مفاد قرارداد تأمین مالی خارجی برای متقاضی اعمال گردد و سقف کارمزدهای دریافتی در چارچوب مفاد بخشنامه‌های بانک مرکزی تعیین می‌گردد.

۳-۵) رعایت دقیق اجزاء (۱) الی (۴) بند (الف) تبصره (۵) مصوبه شماره ۶۹۸۰۷/ت ۳۵۹۱۵-ه مورخ ۱۳۸۵/۸/۶ هیئت وزیران درخصوص اصلاح ماده (۸) مصوبه شماره ۳۳۴۲۲/ت ۲۲۶۵۸-ه مورخ ۱۳۸۴/۵/۱ هیئت وزیران توسط مؤسسه اعتباری الزامی است.

۴-۵) اداره تأمین مالی ارزی بانک مرکزی، نامه (گواهی) تحت عنوان "شمولیت استفاده از تسهیلات مالی خارجی" با ذکر مبلغ شامل اصل و هزینه‌های جانبی تسهیلات و نوع ارز قرارداد/پیش‌فاكتور/فاكتور به نام مؤسسه اعتباری صادر خواهد نمود.

۵-۵) لازم است مؤسسه اعتباری با بررسی قرارداد تجاری/پیش‌فاكتور/فاكتور و انطباق آن با مقررات ارزی در مهلت تعیین شده مراتب را با تکمیل فرم پیوست های شماره (۲-۵) و (۳-۵)، مراتب به اداره تأمین مالی ارزی بانک مرکزی به منظور انتخاب منبع (منابع) تأمین مالی کننده اعلام نماید و مجوز انعقاد قرارداد تأمین مالی را از اداره مذبور دریافت نماید.

۶-۵) در مواردی که وزارت امور اقتصادی و دارایی بازپرداخت تسهیلات میان مدت و بلندمدت اعتباردهنگان خارجی که برای اجرای طرح های برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد استفاده شبکه بانکی و دستگاه های اجرایی قرار گرفته است را تضمین می نماید، رعایت مقررات مندرج در تبصره (۲۲) قانون برنامه دوم و ماده (۸۵) قانون برنامه سوم و آئین نامه اجرایی آن با دریافت وثائق کافی یا تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور بابت اشخاص غیردولتی/دولتی حسب مورد الزامی است.

۶-۶) انجام سایر اقدامات پس از انعقاد قرارداد تأمین مالی در اجرای جزء (۶) بند (الف) تبصره (۵) مصوبه مذبور توسط بانک عامل الزامی است. بدیهی است در صورت عدم دریافت اصل گواهی (های) ثبت آماری ظرف حداقل مدت ۲ هفته از اداره تخصیص ارز، می بایست پیگیری های لازم را برای وصول گواهی (های) موردنظر به عمل آورند.

۶-۷) اطلاعات اعتبارات اسنادی مفتوحه توسط مؤسسه اعتباری در سامانه سمتاک ثبت گردد.

(۶) سایر

۶-۱) مواردی که متقاضی استفاده از تسهیلات، بخش غیردولتی است رعایت "ضوابط قانونی" جزء های (۲) و (۳) بند (۱) این بخش موضوعیتی نخواهد داشت.

۶-۲) رعایت سایر مفاد مصوبات فوق الذکر (پیوست های این بخش) و نیز مفاد کلیه بخش های مجموعه مقررات ارزی و دستورالعمل های ابلاغی سایر ادارات ذی ربط این بانک مورد تأکید است.

۶-۳) ورود بلنک های عامل به فرآیند دریافت تسهیلات ارزی در قلب ارائه تعهداتی تحت عنوان نامه جنی (Side Letter) یا عناوین دیگر، مشروط بر آنکه ضمانت نامه بانکی تلقی نگردیده و تعهد بلنک صرفاً پس از دریافت تسهیلات، قطعی شود و بلنک ملزم به پرداخت، پیش از سرسید/سررسیدهای تنظیم شده در قرارداد تسهیلات نگردد، بلامانع است. ضمناً متون مربوطه می بایست پیش از امضاء و ارائه به طرف های خارجی، مورد بررسی و تأیید اداره تأمین مالی ارزی این بانک قرار گیرد.

۶-۴) دریافت تسهیلات تحت عناوین اعتبار فروشنده (Supplier's Credit) و نظایر آن، مشمول طی ترتیبات دریافت تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) بوده و مستلزم انجام هماهنگی با اداره تأمین مالی ارزی این بانک می باشد.

۶-۵) لازمه دریافت تسهیلات ارزی، نیاز ارزی طرح در زمان اجراء و همچنین ارزآوری طرح در زمان بازپرداخت می باشد. برای آن بخش از طرح که با استفاده از امکانات داخلی کشور انجام می شود، دریافت تسهیلات ارزی مجاز نبوده و موارد استثناء مستلزم کسب اجازه از بانک مرکزی می باشد.

(د) تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (Re-Finance ریفایننس)

نحوه و شرایط استفاده از تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفایننس) با دوره بازپرداخت حداقل یک ساله برای واردکنندگان در قالب گشایش اعتبارات اسنادی بابت واردات کالا به مقصد سرزمین اصلی، به شرح زیر اعلام می‌گردد:

۱) اخذ تأیید شرایط مالی قراردادهای تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفایننس) از اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بلنک پیش از انعقاد قرارداد فی‌مابين طرفین، الزامی بوده و انعقاد قرارداد تأمین مالی فراتر از یک سال بابلنک‌های کارگزار، منوط به اخذ مجوز موردي از اداره مذکور خواهد بود.

۲) واردکنندگان می‌توانند از طریق مؤسسات اعتباری مجاز با خصوصیات مندرج در این قسمت پس از اخذ مجوز از وزارت توانمندی و نیز تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر شمولیت تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفایننس) به کالاهای وارداتی ثبت‌سفارش مربوطه، اقدام نمایند.

تبصره: استفاده از تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفایننس) در ارتباط با شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به دولت منوط به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور و یا ذی‌حساب دستگاه ذی‌ربط مبنی بر عدم استفاده از منابع بودجه عمومی کشور بابت ثبت‌سفارش مربوطه با رعایت شرایط مندرج در این بخش امکان پذیر خواهد بود.

۳) مراحل اجرایی

۱-۳) دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت پیش‌دریافت) به‌هنگام گشایش اعتبار اسنادی که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسعه متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

۲-۳) دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت میان‌دریافت) به‌هنگام اولین معامله اسناد که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسعه متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

تبصره: تا مرحله اولین معامله اسناد حداقل ۲۰٪ توسعه تسهیلات‌گیرنده (سهام‌الشرکه متقاضی) به صورت ارزی تأمین و باقی به صورت تسهیلات از محل تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفایننس- منابع بانک کارگزار) تأمین می‌گردد که حسب اسناد واصله به تفکیک آورده متقاضی و بخش تسهیلاتی مستهلک (تسهیم) می‌گردد.

۳-۳) به‌هنگام بازپرداخت تسهیلات، می‌باشد مطابق قرارداد منعقده، ارز مربوطه تا سررسید توسعه متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری به منظور تسويه با کارگزار ارائه گردد.

۴-۳) تغییر در صدهای تعیین شده فوق و نحوه اجرا، در صورت تبیین شیوه پرداخت مبلغ استناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیش‌نویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک امکان‌پذیر است.

۴-۴) متقاضی موظف است به میزان‌های مقرر تا تاریخ‌های تعیین شده نسبت به تأمین و پرداخت وجه ارزی لقدم نماید و چنانچه تأمین وجه ارزی با تأخیر صورت‌پذیرد، نرخ هزینه تسهیلات باید عیناً مطابق مفاد قرارداد تأمین مالی خارجی برای متقاضی اعمال گردد و سقف کارمزدهای دریافتی در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این‌بانک خواهد بود. ضمناً مؤسسه اعتباری نسبت به دریافت هزینه یا خسارت‌های احتمالی و وجه التزام تأخیر تأديه دین با توجه به قراردادهای منعقده و در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این‌بانک، اقدام خواهد نمود.

۴) قراردادهای تسهیلات ریفاینانس به ارز منعقد می‌گردد و استفاده کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارز در سرسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکان‌پذیر نبوده و اخذ ثبایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه‌های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری دریافت خواهد شد. لازم است وثیقه‌های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدشوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات، حقوق مؤسسه اعتباری در حداقل زمان استیفاء گردد.

۵) مؤسسات اعتباری می‌باشد درخواست استفاده از تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفاینانس) توسط بانک مرکزی را برای هر مورد ثبت‌سفارش، به اداره تأمین اعتبارات ارزی ارسال نمایند. اداره تأمین اعتبارات ارزی نسبت به تعیین خط اعتباری اقدام و مراتب را به مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

تبصره: در صورت پیش‌بینی صدور **Letter Of Inclusion** در متن قرارداد، مؤسسه اعتباری پس از گشایش اعتباراسنادی، می‌باشد نسخه‌ای از متن اعتباراسنادی گشایش یافته را جهت صدور **Letter Of Inclusion** به اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک ارسال نماید.

۶) مؤسسات اعتباری می‌توانند با موافقت اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک و با مسئولیت خود نسبت به انعقاد قرارداد تأمین مالی کوتاه‌مدت حداقل یک‌ساله (ریفاینانس) با شعب بانک‌های ایرانی در خارج از کشور اقدام نمایند. در این موارد نیازی به صدور **Letter Of Inclusion** نمی‌باشد.

۷) تسهیلات فوق باید در سقف‌های مجاز تسهیلات اعطایی مؤسسه اعتباری با رعایت سقف‌های فردی و بخشی و با توجه به ضوابط، مقررات و دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این‌بانک لحاظ و اعطاء گردد. استفاده از تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفاینانس)، از زمان معامله اسناد، اعطای قطعی تسهیلات به مشتری است.

۸) اطلاعات اعتبارات اسنادی مفتوحه می‌باشد توسط مؤسسه اعتباری با هماهنگی اداره آمار و تعهدات ارزی در سامانه سمتاک ثبت گردد.

- ۹) استفاده از دیگر ابزارهای پرداخت (اعم از حواله) به جای اعتبار اسنادی، منوط به تبیین سازوکار پرداخت وجه اسناد و نحوه تسهیلات در پیش‌نویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید موضوع از سوی اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک خواهد بود.
- ۱۰) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با لبزارهای پرداخت (اعم از اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) خواهد بود.

ه) تسهیلات گروه بانک توسعه اسلامی (IDB)

(۱) تسهیلات میانمدت و بلندمدت گروه بانک توسعه اسلامی (IDB)

استفاده از تسهیلات میانمدت و بلندمدت پژوههای جهت تأمین مالی طرح‌های دولتی و غیردولتی واجد شرایط تابع الزامات و مقررات استفاده از طرح‌های فاینانس موضوع قسمت (ج) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود.

(۲) تسهیلات کوتاهمدت گروه بانک توسعه اسلامی (ITFC)

تسهیلات مالی اخذ شده از گروه بانک توسعه اسلامی ITFC با دوره بازپرداخت حداقل دو سال.

تبصره: در صورت ارائه تسهیلات با دوره بازپرداخت بیش از دو سال، اخذ مجوز از اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ضروری می‌باشد.

(۳) شرایط استفاده از تسهیلات کوتاهمدت

۱-۳) درخواست استفاده از تسهیلات مذکور باید از طریق وزارت‌خانه ذی‌ربط به سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران ارائه و پس از اخذ مجوزهای مربوطه به مؤسسات اعتباری مجاز ارائه گردد.

۲-۳) نسخه‌ای از قرارداد مالی را به اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ارسال و تأییدیه اداره مذکور درخصوص شرایط مالی قرارداد را دریافت نمایند. ضمناً تأیید شرایط حقوقی و اجرایی این گونه قراردادها به تشخیص و مسئولیت مؤسسات اعتباری و با توجه به مقررات مربوطه خواهد بود.

۳-۳) پس از انعقاد قرارداد تأمین مالی، لازم است اطلاعات مربوط به اخذ تسهیلات از جمله نام تسهیلات‌گیرنده، مبلغ و ارز تسهیلات، نوع تسهیلات (مرابحه، استصناع و...)، نرخ سود تسهیلات، شماره و تاریخ قرارداد به اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ارسال و پس از گشایش اعتبارات استنادی مربوطه، آمار مصرف تسهیلات طبق پیوست شماره (۶-۱) به صورت جدایگانه در پایان هر ماه به اداره مذکور و اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک ارسال گردد.

(۴) شرایط لازم برای افتتاح اعتبار استنادی

۱-۴) انجام ثبت‌سفارش در وزارت صنعت، معدن و تجارت الزامی است.

۲-۴) پس از انعقاد قرارداد توسط خردیار و IDB و ملحوظ داشتن مفاد بند (۳) فوق، افتتاح اعتبار استنادی صرفاً به درخواست متقاضی که قرارداد تأمین مالی را امضاء نموده است، مجاز می‌باشد.

۴-۳) اطلاعات تسهیلات میباشد مرتباً در سامانه مربوط به اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک ثبت گردد.

۴-۴) اصلاح اعتبار اسنادی به دفعات پس از طی مراحل «اصلاحیه» ثبت‌سفارش وزارت صنعت، معدن و تجارت مشروط به رعایت شرایط قرارداد تأمین مالی امکان‌پذیر بوده و تمدید سررسید اعتبارات اسنادی، مشروط به رعایت دوره تأمین مالی مربوطه، تابع مقررات مندرج در بخش اول مجموعه مقررات ارزی میباشد.

۵) شرایط لازم برای گشایش اعتبار اسنادی و تسویه

۱-۱) دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت پیش‌دریافت) به هنگام گشایش اعتبار اسنادی که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

۱-۲) دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت میان‌دریافت) به هنگام اولین معامله اسناد که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

تبصره: در هنگام معامله اسناد حداقل ۲۰٪ اصل مبلغ اعتبار اسنادی توسط تسهیلات‌گیرنده (سهم الشرکه متقاضی) به صورت ارزی تأمین و مابقی به صورت تسهیلات از محل منابع بانک توسعه اسلامی ICD, ITFC, IDB و ... حسب مورد) تأمین می‌گردد.

۱-۳) به هنگام باز پرداخت تسهیلات، میباشد مطابق قرارداد منعقده، ارز مربوطه تا سررسید توسط متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری به منظور تسویه با کارگزار ارائه گردد.

۱-۴) تغییر در صدهای تعیین شده فوق و نحوه اجرا، در صورت تبیین شیوه پرداخت اسناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیش‌نویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک امکان‌پذیر است.

۱-۵) متقاضی موظف است به میزان‌های مقرر تا تاریخ‌های تعیین شده نسبت به تأمین و پرداخت وجه ارزی لقدم نماید و چنانچه تأمین وجه ارزی با تأخیر صورت‌پذیرد، نرخ هزینه تسهیلات باید عیناً مطابق مفاد قرارداد تأمین مالی خارجی برای متقاضی اعمال گردد و سقف کارمزدهای دریافتی در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این بانک خواهد بود. ضمناً مؤسسه اعتباری نسبت به دریافت هزینه یا خسارت‌های احتمالی وجه التزام تأخیر تأديه دین با توجه به قراردادهای منعقده و در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این بانک، اقدام خواهد نمود.

۶) قراردادهای تسهیلات به ارز منعقد می‌گردند و استفاده کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارز تا سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکان‌پذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه‌های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری دریافت خواهد شد. لازم است وثیقه‌های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدشوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات، حقوق مؤسسه اعتباری در حداقل زمان استیفاء گردد.

(۷) هزینه تعهد و مدیریت

هزینه تعهد و مدیریت و سایر هزینه‌ها منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بنك خواهد بود.

۸) استفاده از منابع بانک توسعه اسلامی در ارتباط با شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به دولت منوط به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور و یا ذی حساب دستگاه ذی‌ربط مبنی بر عدم استفاده از منابع بودجه عمومی کشور بابت ثبت‌سفارش مربوطه با رعایت شرایط مندرج در این بخش امکان‌پذیر خواهد بود.

(۹) صدور ضمانت‌نامه ارزی

در صورت درخواست بانک توسعه اسلامی یا شرکت تأمین مالی اسلامی، صدور ضمانت‌نامه تعهد پرداخت در ارتباط با تسهیلات مزبور جهت بخش دولتی/غیردولتی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشد.

(۱۰) سایر مقررات

اعطای تسهیلات ارزی از محل تسهیلات سایر شرکت‌های وابسته به بانک توسعه اسلامی (اعم از شرکت اسلامی توسعه بخش خصوصی ICD و ...) با رعایت شرایط و ضوابط مجموعه مقررات ارزی و اخذ مجوز از اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک امکان‌پذیر است.

۱۰-۱) استفاده از دیگر ابزارهای پرداخت (اعم از حواله) به جای اعتبار اسنادی، منوط به تبیین سازوکار پرداخت وجه اسناد و نحوه تسوبه تسهیلات در پیش‌نویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید موضوع از سوی اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک خواهد بود.

۱۰-۲) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) خواهد بود.

(ECO) توسعه اکو و تسهیلات بانک تجارت و (تسهیلات)

به منظور افزایش مبادلات تجاری فی مابین کشورهای عضو اکو، بانک تجارت و توسعه اکو (بلنک اکو) تسهیلاتی را از طریق انعقاد قرارداد تأمین هالی فی مابین آن بلنک و مؤسسه اعتباری مجاز یا به صورت مستقیم فی مابین متقاضی و بانک اکو، پس از تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی و با رعایت مجموعه مقررات ارزی و با احراز شرایط ذیل فراهم می نماید.

۱) نوع تسهیلات

۱-۱) تسهیلات کوتاه مدت تجاري (STTF)

اعطای این تسهیلات جهت واردات کالاهای واجد شرایط (پس از انجام ثبت سفارش و اخذ مجوز از وزارتخانه ذی ربط و نیز اخذ تأییدیه وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر شمولیت تسهیلات بانک ECO به کالاهای وارداتی ثبت سفارش مربوطه) از کشورهای عضو سازمان اکو با دوره باز پرداخت حداقل یک سال از تاریخ دریافت تسهیلات می باشد.

تبصره ۱: شرایط مالی قراردادهای مربوطه باید بدؤاً توسط اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک تأیید شود.

تبصره ۲: افزایش دوره باز پرداخت حداقل تا دو سال به تشخیص مؤسسه اعتباری و پس از اخذ تأییدیه بانک تجارت و توسعه اکو و اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک خواهد بود.

۱-۲) تسهیلات میان مدت برای شرکت های کوچک و متوسط (SME)

اعطای تسهیلات مذبور به مؤسسات اعتباری مجاز برای تأمین مالی طرح های شرکت های کوچک و متوسط (SME) بر اساس تعاریف و ضوابط بانک تجارت و توسعه اکو.

تبصره: شرایط مالی قراردادهای مربوطه باید بدؤاً توسط اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک تأیید شود.

۱-۳) تسهیلات میان مدت و بلند مدت برای تأمین مالی پروژه

استفاده از تسهیلات میان مدت و بلند مدت پروژه ای جهت تأمین هالی طرح های دولتی و غیر دولتی واجد شرایط، تابع الزامات و مقررات استفاده از طرح های فاینانس موضوع قسمت (ج) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود. اعطای این تسهیلات به صورت موردي جهت تأمین هالی طرح های واجد شرایط ارائه می گردد. شرایط مالی هر قرارداد منعقده (فی مابین بانک اکو و متقاضی)، شامل نرخ هزینه تسهیلات و کارمزدها (هزینه مدیریت، هزینه تعهد و ...) بایستی قبل از امضاء طرفین به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک برسد. متعاقباً مؤسسه اعتباری نیز از طریق گشایش اعتبار اسنادی و یا از طریق سایر روش های پرداخت اعلام شده، اقدامات مقتضی را به منظور واردات کالا - خدمت جهت اجرای پروژه ها به عمل می آورد.

(۲) اطلاعات مرتبط با تسهیلات کوتاهمدت، میانمدت و بلندمدت میباشد از طریق سامانه سمتاک به اداره آمار و تعهدات ارزی اینبانک ارسال گردد.

۳) قرارداد و نوع ارز تسهیلات

قراردادهای اعطای تسهیلات به ارز منعقد میگردند و نوع ارز تسهیلات یورو بوده و استفاده‌کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارز در سراسر سیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکان‌پذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه‌های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری دریافت خواهد شد. ضمناً چنانچه برغم انعقاد قرارداد/تعهد پرداخت یوروئی، امکان پرداخت وجه اسناد به ذینفع با ارز مزبور (یورو) میسر نشود، معادل یورویی آن میباشد با ارزهای مورد قبول مؤسسه اعتباری به همراه سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین احتمالی در روز بازپرداخت از مشتری اخذ گردد. لازم است وثیقه‌های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدشوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات، حقوق مؤسسه اعتباری در حداقل زمان استیفاء گردد.

تبصره: متقاضی موظف است به میزان‌های مقرر در تاریخ‌های تعیین شده، نسبت به تأمین و پرداخت وجه ارزی اقدام نماید و چنانچه تأمین وجه ارزی با تأخیر صورت‌پذیرد، مؤسسه اعتباری نسبت به دریافت هزینه یا خسارت‌های احتمالی و وجه التزام تأخیر تأديه دین با توجه به قراردادهای منعقده و در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط اینبانک، اقدام خواهد نمود.

۴) نرخ سود تسهیلات

نرخ سود تسهیلات کوتاهمدت و میانمدت اعطایی به مشتری توسط مؤسسه اعتباری، متفاوت از نرخ سود قرارداد منعقده مؤسسه اعتباری با بانک تجارت و توسعه اکو بوده و نرخ سود تسهیلات بابت تأمین مالی پروژه توسط بانک اکو تعیین میشود.

۵) وجه التزام تأخیر تأديه دین تسهیلات

وجه التزام تأخیر تأديه دین توسط مؤسسه اعتباری و در چارچوب مفاد آیین‌نامه‌های مربوطه با توجه به شرایط قرارداد منعقده با بانک تجارت و توسعه اکو و تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی اینبانک تعیین و به صورت شرط ضمن عقد در قرارداد، درج و به تأیید و امضای متقاضی خواهد رسید.

۶) هزینه تعهد و مدیریت

هزینه تعهد و مدیریت و سایر هزینه‌ها منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک خواهد بود.

۷) صدور ضمانت‌نامه ارزی

در صورت درخواست بانک تجارت و توسعه اکو، صدور ضمانت‌نامه تعهد پرداخت در ارتباط با تسهیلات مذبور جهت بخش دولتی/غیردولتی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشد.

۸) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با لبزارهای پرداخت (اعم از اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) خواهد بود.

(ز) تسهیلات گروه بانک جهانی (W.B)

استفاده از تسهیلات بانک جهانی جهت اجرای طرح‌های مورد تأیید سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران مستلزم اخذ تأییدیه اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک بوده و امکان ارسال تأییدیه و دریافت آن و ارائه صورت حساب گردش عملیات حساب‌های مربوط به بانک جهانی، با رعایت قانون مقررات صادرات و واردات و با ثبت در سامانه پرتال ارزی به شرح ذیل می‌باشد:

(۱) واریز سوئیفت‌های واصله از بلنک کارگزار در چارچوب تسهیلات مالی بلنک جهانی به حساب‌های مخصوص ارزی که طبق مقررات مربوطه نزد شعب مؤسسه اعتباری به نام دستگاهها/سازمان‌های استفاده‌کننده از تسهیلات به همین منظور افتتاح گردیده یا خواهد شد، با هماهنگی اداره عملیات ارزی این بانک با رعایت سایر ضوابط و مقررات امکان‌پذیر می‌باشد. استفاده از منابع ارزی مورد بحث در چارچوب ضوابط و مقررات ارزی امکان‌پذیر خواهد بود.

(۲) انتقال وجوه ارزی که به موجب تقاضای دستگاهها/سازمان‌های استفاده‌کننده از تسهیلات به طور مستقیم توسط بانک جهانی به حساب‌های ارزی شرکت‌ها/پیمانکاران و مهندسین مشاور ایرانی طرف قرارداد دستگاه‌های مزبور حolle می‌گردد، به حساب‌های مندرج در سوئیفت اعم از حساب‌های مخصوص و حساب جاری پیمانکاران و شرکت‌های ایرانی نزد شعب مؤسسه اعتباری با هماهنگی اداره عملیات ارزی این بانک امکان‌پذیر می‌باشد. استفاده از منابع ارزی مورد بحث در چارچوب ضوابط و مقررات ارزی امکان‌پذیر خواهد بود.

(۳) پس از دریافت پیام سوئیفت از اداره عملیات ارزی این بانک و وصول ارز توسط شعب مؤسسه اعتباری جهت واریز آن به حساب‌های ارزی فوق، لازم است در هر مورد به میزان ارز حواله‌شده، اطلاعات و اسناد مربوطه را به اداره مذکور ارسال نمایند.

(۴) در رابطه با مصارف ریالی طرح/پروژه که می‌بایست از محل موجودی حساب ارزی مخصوص مربوطه مورد پوشش قرار گیرد ارز مذکور به حساب این بانک خریداری و یا از طریق مؤسسه اعتباری در سامانه نیما به فروش رسیده و وجوه ریالی با رعایت مقررات مربوطه در وجه اشخاص ذینفع مطابق دستور برداشت و معرفی دستگاهها/سازمان‌های استفاده‌کننده از تسهیلات، پرداخت گردد.

(۵) نقل و انتقالات مربوط به حساب‌های ارزی مخصوص انتقال موجودی حساب‌های ارزی مخصوص به خارج از کشور مجاز نبوده، لیکن برداشت، استفاده و هرگونه نقل و انتقال موجودی این حساب‌ها به جز مراتب مندرج در بند (۴) موقول به رعایت ضوابط ذیل خواهد بود.

۱-۵) ورود تجهیزات، ماشین آلات و لوازم یدکی موردنیاز اجرای طرح های موضوع قرارداد به نام سازمان / دستگاه استفاده کننده از تسهیلات مشروط بر آنکه ضرورت آن، مورد تأیید دستگاه نیز قرار گیرد، از طریق گشایش اعتبار اسنادی / برات اسنادی / حواله ارزی و در حد سقف ارزی قرارداد مربوطه و منظور داشتن سایر مقررات ذی ربط تحت این دستورالعمل، از محل موجودی حساب ارزی مخصوص مربوطه، امکان پذیر خواهد بود.

۲-۵) پرداخت حق الزحمه و حق المشاوره کارشناسان خارجی استخدام شده موردنیاز اجرای طرح های موضوع قرارداد و سایر هزینه های خدماتی، مشروط بر تأیید آن توسط دستگاه استفاده کننده از تسهیلات و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه، از محل حساب های ارزی ذی ربط و با مجوز این بانک امکان پذیر خواهد بود. انتقال مانده حساب های مخصوص به حساب بانک جهانی پس از اتمام و منقضی شدن پروژه، صرفاً از طریق اداره عملیات ارزی این بانک مجاز خواهد بود.

۶) بروداشت، استفاده و هر گونه نقل و انتقال از محل موجودی حساب جاری ارزی پیمانکاران و شرکت های ایرانی تابع ضوابط و شرایط زیر خواهد بود

۱-۶) خرید بخش مازاد بر نیازهای ارزی پیمانکاران طرف قرارداد (ارزهای واریزی از محل حساب های ارزی مخصوص و یا مستقیم توسط بانک جهانی) به حساب این بانک یا فروش در سامانه نیما از طریق مؤسسه اعتباری در روز درخواست متقاضی امکان پذیر می باشد.

۲-۶) ورود تجهیزات، ماشین آلات و لوازم یدکی موردنیاز اجرای طرح های موضوع قرارداد به نام شرکت ها / پیمانکاران / مهندسین مشاور ایرانی از محل موجودی این حسابها (ارزهای واریزی از طریق حساب مخصوص و یا مستقیم توسط گروه بلنک جهانی در چارچوب قراردادهای مربوطه) بامنظور داشتن مرلتب زیر پس از انجام ثبت سفارش و رعایت سایر ضوابط مربوطه امکان پذیر خواهد بود:

۱-۶-۱) تأیید در صد، مبلغ ارزی، نوع و اقلام مورد نیاز اجرای قرارداد از قبیل ماشین آلات، تجهیزات، لوازم یدکی و ... توسط دستگاه / سازمان استفاده کننده از تسهیلات.

۱-۶-۲) مسدود نمودن ارز از محل حساب جاری ارزی موردنظر به میزان ارزش اقلام وارداتی توسط مؤسسه اعتباری.

۱-۶-۳) پرداخت هزینه های ارزی خدماتی جهت اجرای قراردادها از محل موجودی این حسابها در صورت ارائه تأییدیه ریز فهرست مبالغ خدماتی مذبور از سوی دستگاه / سازمان استفاده کننده از تسهیلات امکان پذیر خواهد بود.

۷) کلیه وجوده ارزی که حسب تقاضای دستگاه های استفاده کننده از تسهیلات مستقیماً توسط گروه بانک جهانی جهت واریز به حساب های ارزی پیمانکاران طرف قرارداد حواله می گردد نیز در هر مورد تابع ضوابط مقرر در بند (۶) می باشند.

۸) گشایش اعتبار اسنادی به نام دستگاه/سازمان استفاده کننده از تسهیلات یا مجری طرف قرارداد بانک جهانی و یا پیمانکاران طرف قرارداد با تأیید دستگاه/سازمان استفاده کننده از محل تسهیلات مذکور به شکل Non-Operative و مشروط به قبول فروشنده مبنی بر دریافت وجه اسناد از محل تسهیلات مربوطه، با رعایت سایر مقررات ذی ربط و منظورداشتن قانون مقررات صادرات و واردات امکان پذیر می باشد.

۹) اقدامات لازم درخصوص ارائه ابلاغیه دریافت و واریز وجوده به حساب های ارزی فوق و نیز ارائه صورت حساب گردش عملیات آنها به گروه بانک جهانی معمول گردد.

۱۰) کلیه اطلاعات مربوط به تسهیلات تحت این دستورالعمل بایستی با هماهنگی ادارات تأمین اعتبارات ارزی و آمار و تعهدات ارزی این بانک در سامانه مربوطه، ثبت گردد.

ح) آئین نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات)

مصوب ۱۳۸۳/۷/۴ شورای پول و اعتبار

به منظور توسعه صادرات جمهوری اسلامی ایران و افزایش توان رقابت صادرکنندگان کالاها و خدمات قابل صدور ایرانی در سایر کشورها، بانک‌ها می‌توانند با استفاده از منابع ارزی خود، "حساب ذخیره ارزی"^۱، تسهیلات دریافتی از سایر بانک‌ها و موسسات خارجی و سایر منابع ارزی نسبت به اعطای تسهیلات در چارچوب این آئین نامه به صورت انفرادی یا سندیکایی اقدام نمایند.

(۱) تعاریف

- ۱-۱) خریدار: واردکننده کالاها و خدمات از ایران در سایر کشورها.
- ۱-۲) فروشنده: صادرکننده کالاها و خدمات از ایران به سایر کشورها.
- ۱-۳) بانک داخلی: هر بانک تجاری یا تخصصی یا هر مؤسسه اعتباری غیربانکی مجاز از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۴) بانک خارجی: بانک فعال در عملیات بانکی بین‌المللی در سایر کشورها.
- ۱-۵) بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۶) صندوق: صندوق ضمانت صادرات ایران.
- ۱-۷) ضامن: صندوق ضمانت صادرات ایران یا هر مؤسسه بین‌المللی بیمه‌ای یا بانکی معتبر که منفرداً یا مشترکاً بازپرداخت تسهیلات در سراسرید را ضمانت می‌نماید.
- ۱-۸) قرارداد تجاری: قرارداد فروش کالاها و خدمات صادراتی منعقده بین فروشنده و خریدار یا پروفرم صادره توسط فروشنده و مورد قبول خریدار.
- ۱-۹) قرارداد تسهیلات: قرارداد اعطای تسهیلات منعقده بین بانک داخلی (تسهیلات دهنده) از یکسو و بانک /خریدار خارجی یا فروشنده ایرانی (تسهیلات گیرنده) از سوی دیگر.
- ۱-۱۰) اعتبار اسنادی: اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت گشايش شده توسط بانک خارجی به نفع فروشنده در چارچوب آخرین مقررات متحده‌الشکل اعتبارات اسنادی اتاق بازرگانی بین‌المللی (UCP600).
- ۱-۱۱) اعتبار خریدار (Buyer's Credit): تسهیلاتی که به موجب قرارداد تسهیلات (در ارتباط با صادرات کالا /خدمات) از طریق بانک داخلی (تسهیلات دهنده) در اختیار بانک /خریدار خارجی (تسهیلات گیرنده) قرار می‌گیرد.

^۱ استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در چارچوب این آئین نامه منوط به رعایت مقررات و دستورالعمل‌های مربوط به نحوه استفاده از حساب ذخیره ارزی که از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به آن بانک ابلاغ گردیده و رعایت سایر مقررات مربوطه می‌باشد.

۱۲) اعتبار فروشنده (Supplier's Credit): تسهیلاتی که به موجب قرارداد تسهیلات در ارتباط با صادرات کالا/خدمات) در اختیار فروشنده قرار می‌گیرد.

۱۳) ضمانت بازپرداخت: ضمانتنامه صادره توسط ضامن، گشایش اعتبار اسنادی مدت دار توسط بانک‌های معتبر یا تأیید اعتبارات مدت دار توسط بانک‌های معتبر برای تضمین بازپرداخت اصل تسهیلات، سود و سایر هزینه‌های متعلقه.

۱۴) تسهیلات میان‌مدت: تسهیلاتی که حداقل ظرف مدت ۷ سال از نقطه شروع دوره بازپرداخت، تسویه می‌شود.

۱۵) نقطه شروع دوره بازپرداخت: در رابطه با صدور کالاهای سرمایه‌ای، تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی تاریخ مورد نظر برای شروع دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی با توجه به نوع صادرات و شرایط قرارداد تسهیلات و مسئولیت‌های صادرکننده به تشخیص بانک اعطاء کننده تسهیلات با توجه به یکی از گزینه‌های ذیل تعیین می‌شود:

۱-۱۵-۱) تاریخ حمل یا معامله اسناد درمورد تحويل یکباره کالا.

۱-۱۵-۲) تاریخ حمل عمد (تاریخ حملی که با انجام آن حداقل ۹۰ درصد ارزش کالاها و خدمات صادراتی تحويل می‌شوند).

۱-۱۵-۳) تاریخ راهاندازی پرروزه یا تحويل موقت آن به کارفرما درمورد اجرای پرروزه‌ها و خدمات فنی و مهندسی یا ۳۶ ماه پس از اولین برداشت از محل تسهیلات، (هر کدام که زودتر واقع گردد).

(۲) ضوابط اعطای تسهیلات صادراتی:

۱-۱) بانک‌های داخلی می‌توانند به تشخیص و مسئولیت خود به هر تسهیلات‌گیرنده (بانک /خریدار خارجی یا فروشنده) مورد قبول خود، تحت قرارداد عمومی و یا قرارداد موردي تأمین هالی صادرات به صورت اعتبار خریدار یا اعتبار فروشنده به صورت انفرادی یا سندیکایی با رعایت سقف‌های مجاز، تسهیلات اعطای نمایند.

تبصره: بانک‌های داخلی می‌توانند برای تأمین هالی بخش ایرانی پرروزه‌های چند ملیتی در سایر کشورها با بانک‌های خارجی تسهیلات دهنده در آن پرروزه‌ها مشارکت/هماهنگی و به صورت مستقل و یا سندیکایی تسهیلات اعطای نمایند.

۲-۱) اعطای تسهیلات در مقابل پوشش کافی از جمله ضمانت قابل قبول بانک داخلی برای تضمین بازپرداخت تسهیلات و جبران خسارت، امکان‌پذیر است.

تبصره ۱: صندوق ضمانت صادرات ایران فهرست کشورهای مورد نظر خود برای صدور ضمانتنامه تأمین مالی صادرات و اصلاحات بعدی آن را به بانک مرکزی ج.ا. و شبکه بانکی کشور اعلام می‌نماید.

تبصره ۲: چنانچه ضمانت بازپرداخت توسط ضامن، کل مبلغ تسهیلات اعطایی را پوشش ندهد بانک داخلی می‌تواند تضمین اضافی متناسب با مبلغ تسهیلات بدون پوشش مطالبه و یا خود با دریافت هزینه ریسک مناسب برای مبلغ تسهیلات بدون پوشش قبول ریسک نماید.

۳-۲) اعطای تسهیلات موكول به دریافت اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت برای پرداخت مبلغ مندرج در قرارداد تجاری به فروشنده می‌باشد.

تبصره: اعطای تسهیلات خارج از چارچوب اعتبار اسنادی با تشخیص و تقاضای بانک داخلی و موافقت بانک مرکزی امکان‌پذیر است.

۴-۲) اعطای تسهیلات موكول به رعایت ضوابط اعتباری و مقررات داخلی بانک تسهیلات‌دهنده می‌باشد.

۴-۵) تسهیلات موردنظر صرفاً برای صادرات به کشورهایی اعطا خواهد شد که فاقد تعهدات معوق سامان نیافته به جمهوری اسلامی ایران باشند. نام این کشورها توسط بانک مرکزی ج.ا.ا اعلام می‌شود.

تبصره ۱: در صورت تضمین بازپرداخت توسط بانک یا مؤسسه معتبر بین‌المللی و یا گشایش اعتبار اسنادی مدت‌دار غیرقابل برگشت توسط این گونه‌بلنک‌ها، اعطای تسهیلات به متقارضیان آن کشورها با تشخیص بانک عامل بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: چنانچه صندوق ضمانت صادرات ایران بازپرداخت تسهیلات به این گونه کشورها را تضمین نماید، اعطای تسهیلات پس از اخذ مجوز بانک مرکزی مجاز می‌باشد.

۶-۲) تسهیلات موردنظر برای صادرات کالاهای و خدماتی قابل اعطا است که حداقل ۶۰ درصد ارزش آن کالاهای ساخت ایران و یا ۶۰ درصد ارزش آن خدمات توسط صادرکنندگان ایرانی قابل ارائه باشند. تشخیص این امر درمورد کالا بر عهده دستگاه ذی‌ربط و درخصوص خدمات فنی و مهندسی بر عهده کمیته موضوع ماده (۱۹) آیین‌نامه مقررات حمایتی دولت برای صادرات خدمات فنی و مهندسی می‌باشد.

۷-۲) به منظور تأمین سرمایه موردنیاز به ارز در تولید یا تأمین کالاهای صادراتی یا ملزمات موردنیاز پژوهه‌های فنی و مهندسی، بانک‌ها مجاز هستند نسبت به پرداخت تسهیلات ارزی قبل از حمل کالا و یا ارایه خدمات (در سقف نیاز ارزی)، به تولیدکننده یا صادرکننده اقدام نمایند.

۳) مراحل اجرایی اعطای تسهیلات:

۱-۱) بررسی امکان اعطای تسهیلات:

۱-۱-۱) درخواست تأمین مالی از بانک داخلی: تقاضای استفاده از تسهیلات صادراتی با ذکر مبلغ و مشخصات قرارداد تجاری ازسوی متقاضی به بانک داخلی ارائه می گردد.

۱-۱-۲) پس از دریافت گواهی اولیه ضامن برای تضمین تسهیلات و اطمینان از گشایش اعتبارات اسنادی و یا تعیین و توافق سایر روش‌های پرداخت (با رعایت تبصره ذیل بند (۲-۳))، بانک تسهیلات‌دهنده ضمن بررسی مدارک و انجام مذاکرات و پیش‌بینی منابع لازم، موافقت مشروط خود را به متقاضی اعلام می نماید.

۱-۱-۳) انعقاد قرارداد تسهیلات و نافذ شدن آن: پس از توافق طرفین درمورد کلیه جنبه‌های مالی، حقوقی، اجرایی و خمانتی، قرارداد تسهیلات امضاء و بین طرفین مبادله می شود. با محقق شدن پیش‌شرط‌های مورد نظر، بانک تسهیلات‌دهنده موثر شدن قرارداد و موافقت قطعی خود با اعطای تسهیلات را به تسهیلات‌گیرنده اعلام می نماید.

۱-۲) شرایط انعقاد قرارداد تسهیلات: قرارداد تسهیلات باید حاوی جزئیات مالی، حقوقی و اجرایی مورد نظر بانک داخلی ازجمله نکات زیر باشد:

۱-۲-۱) مشخصات تسهیلات‌دهنده و تسهیلات‌گیرنده.

۱-۲-۲) مشخصات فروشنده و خریدار - طرف‌های قرارداد تجاری.

۱-۲-۳) مشخصات کالاهای و خدمات موضوع قرارداد تجاری.

۱-۴) مبلغ و نوع ارز قرارداد.

۱-۵) تعیین نرخ سود تسهیلات اعطایی (شامل هزینه منابع و سود بانک تسهیلات‌دهنده) با مشخص نمودن نرخ پایه برای محاسبه سود (نرخ ثابت یا شناور) و مينا و حاشیه سود درمورد نرخ شناور.

تبصره: نرخ سود تسهیلات ارزی صادراتی جهت طرح‌هایی که دارای پوشش صندوق ضمانت صادرات می‌باشند، یک درصد کمتر در نظر گرفته می‌شود.

۱-۶) تعیین نحوه محاسبه و پرداخت سود تسهیلات و سرسیدهای آن در دوره برداشت و بازپرداخت.

تبصره: سود تسهیلات و سایر هزینه‌های مربوط به دوره برداشت در همان دوره و اصل اقساط به همراه سود متعلقه آن در دوره بازپرداخت توسط تسهیلات‌گیرنده پرداخت می‌شود.

۱-۷) تعیین نرخ هزینه تعهد و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان‌مدت.

۱-۸) تعیین نرخ هزینه مدیریت و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان‌مدت.

۱-۹) تعیین وجه التزام پرداخت خسارت تأخیر تأديه و نحوه محاسبه و پرداخت آن.

۱-۱۰) تعیین مشخصات حساب‌های مربوط جهت وصول اصل، سود و سایر مبالغ قابل پرداخت تحت قرارداد تسهیلات.

۳-۱۱) شرایط نافذ شدن قرارداد تسهیلات: پس از احراز شرایط تعیین شده از سوی بانک تسهیلات دهنده از جمله ضمانت باز پرداخت و تعیین روش پرداخت قابل قبول، موثر شدن قرارداد تسهیلات به صورت کتبی به تسهیلات گیرنده اعلام خواهد شد.

۳-۱۲) دوره برداشت یا استفاده از تسهیلات: از تاریخ موثر شدن قرارداد تسهیلات ضروری است تاریخ دقیقی به عنوان آخرین فرجه برای برداشت تسهیلات مشخص و درج گردد. دوره مذکور با موافقت ضامن و بانک تسهیلات دهنده مناسب با اصلاح قرارداد تجاری قابل تمدید می باشد.

۳-۱۳) شرایط پرداخت مبلغ قرارداد تجاری: در قراردادهای کوتاه مدت تا حداقل کل مبلغ قرارداد تجاری و در قراردادهای میان مدت هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) مبلغ قرارداد تجاری و حق بیمه ضامن از محل تسهیلات قابل اعطا می باشد.

تبصره: در قراردادهای میان مدت حداقل پانزده درصد (۱۵٪) مبلغ قرارداد تجاری و پانزده درصد (۱۵٪) حق بیمه ضامن می تواند به صورت پیش پرداخت، میان پرداخت و یا ترکیبی از این دو (در قبال اسناد حمل کالا / ارائه خدمات) تا زمان استفاده از تسهیلات توسط خریدار و از طریق بانک داخلی به فروشنده پرداخت گردد.

۳-۱۴) در صورت موافقت بانک تسهیلات دهنده و ضامن با تمدید دوره برداشت تسهیلات، تمدید آخرين فرجه برای نقطه شروع دوره باز پرداخت نیز مناسب با مدت تمدید دوره برداشت بلامانع خواهد بود، مشروط براینکه پس از تمدید، کل مدت دوره قرارداد تسهیلات از ۱۰ سال تجاوز ننماید.

۳-۱۵) تعداد اقساط باز پرداخت و تناوب آنها: برای تسهیلات کوتاه مدت در یک یا چند قسط حداقل ظرف دوره باز پرداخت و برای تسهیلات میان مدت در اقساط مساوی و متوالی حداقل ششم ماهه، سرسید اولین قسط حداقل ششم ماه پس از نقطه شروع دوره باز پرداخت.

۳-۱۶) دوره باز پرداخت تسهیلات: برای کالاهای مصرفی (تسهیلات کوتاه مدت) تا حداقل دو سال پس از تاریخ معامله هر سری اسناد حمل و برای کالاهای سرمایه ای، اجرای طرح و صدور خدمات فنی و مهندسی (تسهیلات میان مدت) حداقل تا ۷ سال از نقطه شروع دوره باز پرداخت به تشخیص بانک اعطاء کننده تسهیلات.

۳-۱۷) شرایط تضمین یا وثیقه تسهیلات تعیین شده برای کشور و بانک خارجی با هماهنگی ضامن.

۳-۱۸) موارد قصور از ناحیه تسهیلات گیرنده و پیامدهای آن (تعليق قرارداد تسهیلات و تبدیل به حال شدن کل مانده تسهیلات برداشت شده).

۳-۱۹) امکان واگذاری مطالبات ناشی از اعطای تسهیلات به اشخاص ثالث (یا ضامنین).

۳-۲۰) مرجع رسیدگی به اختلافات احتمالی طرفین و حل و فصل آنها.

۳-۲۱) قانون حاکم بر قرارداد.

۳-۲۲) التزام ها و شروط ضمن عقد.

۳-۲۳) پیوستهای مرتبط با امور مالی، حقوقی و اجرایی قرارداد.

۳-۲۴) زبان نگارش قرارداد (حتی المقدور به زبان های فارسی و انگلیسی).

۴) مراجعه به ضامن و مطالبه وجوده تأثیرنشده

هرگاه تسهیلات گیرنده در اینفای تعهدات مندرج در قرارداد تسهیلات قصور نماید بانک تسهیلات دهنده با توجه به مفاد و شرایط «موارد قصور» مذکور در قرارداد تسهیلات، همزمان اقدامات زیر را انجام خواهد داد:

۴-۱) ارسال اخطار کتبی برای تسهیلات گیرنده طبق شرایط قرارداد.

۴-۲) اعلام مراتب به ضامن و بانک مرکزی همراه با اطلاعات لازم.

۴-۳) سایر اقدامات آتی براساس شرایط ضمانتنامه ضامن و قراردادهای ذی ربط.

۴-۲) مطالبه وجوده تأثیرنشده از ضامن:

چنانچه بانک تسهیلات دهنده ظرف مهلت مقرر در قرارداد تسهیلات موفق به وصول مطالبات خود از تسهیلات گیرنده نشود در پایان مهلت مذکور، مبلغ مورد ضمانت و جبران هزینه های متعلقه را مطابق شرایط ضمانتنامه از ضامن مطالبه و دریافت خواهد نمود.

۴-۳) واگذاری حقوق بانک تسهیلات دهنده به ضامن:

با دریافت مبالغ مورد مطالبه بانک تسهیلات دهنده از ضامن، بانک مذکور متناسبًا حقوق خود نسبت به قرارداد تسهیلات و یا هرگونه ضمانت و وثیقه مربوط به تسهیلات موردنظر را با توجه به شرایط ضمانتنامه به ضامن واگذار خواهد نمود.

۵) موارد پیش‌بینی نشده :

موارد پیش‌بینی نشده در این آیینه نامه، تابع ضوابط و مقررات مربوط خواهد بود.

ط) آیین نامه تأمین مالی صادرات خدمات حمل و نقل (ترانزیت بین المللی)

به منظور حمایت از توسعه صادرات خدمات حمل و نقل و ترانزیت (کالا و مسافر) و افزایش توان رقابت فعالان این صنعت، بانک‌ها مجاز هستند با امضاء قرارداد تسهیلات با متقاضیانی که فعالیت ترانزیتی آنها از طریق مراجع ذی‌ربط محرز شده است، از محل منابع ارزی خود، با رعایت شرایط ذیل نسبت به تأمین مالی فعالیت‌های مورد نظر اقدام نمایند.

۱) سقف کلی و فردی تسهیلات

سقف کلی و فردی تسهیلات در قالب این آیین نامه بر اساس بند (۳) از قسمت (الف) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود.

۲) واجدین شرایط استفاده از تسهیلات

- ۱-۱) خریداران کالاهای موضوع ترانزیت از فروشنده‌گان خارجی.
- ۱-۲) خریداران کالاهای سرمایه‌ای جهت تجهیز ناوگان حمل و نقل از جمله کامیون، تریلر، کشتی، هواپیما و ...
- ۱-۳) متقاضیان تسهیلات جهت پرداخت اجاره‌ی تجهیزات لازم برای انجام فرآیند حمل و نقل.
- ۱-۴) پیمانکاران مجری پروژه‌های عمرانی جهت تسهیل امر ترانزیت از قبیل ساخت و تکمیل جاده‌ها و آزادراه‌ها (مندرج در تصویب‌نامه شماره ۹۹۴۰۸/ت ۴۵۰۲۱) در ۱۳۸۹/۵/۶ مورخ نمایندگان ویژه رئیس جمهور در کارگروه ساماندهی هماهنگی و توسعه و تشویق امر ترانزیت)، تأسیس و تجهیز پایانه‌های گمرکی ترانزیت و بازارچه‌های مرزی.

۳) انواع تسهیلات

- ۳-۱) تسهیلات کوتاه‌مدت

پرداخت تسهیلات برای خرید کالاهای موضوع ترانزیت از فروشنده‌گان خارجی و همچنین اجاره‌ناوگان حمل و نقل (موضوع بندی ۱-۲) و (۳-۲) در قالب تسهیلات کوتاه‌مدت شش‌ماهه و حداقل به میزان ۸۰ درصد مبلغ کالای خریداری شده / قرارداد خواهد بود.

۳-۲) تسهیلات میانمدت

پرداخت تسهیلات برای تأمین مالی خرید کالاهای سرمایه‌ای جهت تجهیز ناوگان حمل و نقل و همچنین پروژه‌های عمرانی جهت تسهیل امر ترانزیت (موضوع بندهای ۲-۲ و ۴-۲) در قالب تسهیلات میانمدت با دوره تأمین مالی حداقل ۶ سال شامل دوره استفاده حداقل ۲ سال و دوره‌های تنفس و بازپرداخت، جمیعاً ۴ سال (بنا بر تشخیص بانک تسهیلات‌دهنده) و حداقل به میزان ۷۰ درصد مبلغ قرارداد و حق بیمه ضامن خواهد بود.
تبصره: در موارد خاص، تعیین دوره تأمین مالی مازاد بر ۶ سال منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا خواهد بود.

۴) نرخ سود

نرخ سود مورد انتظار تسهیلات بنابر تشخیص بانک عامل با توجه به نوع قرارداد، نوع ارز و وضعیت اعتباری متقاضی تعیین می‌شود.

۵) هزینه تعهد

نرخ هزینه تعهد و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میانمدت مشمول این آئینه نامه، می‌باشد در قرارداد تسهیلات تعیین شود.

۶) خسارت تأخیر تأديه دین

نرخ خسارت تأخیر تأديه دین، حداقل به میزان ۱۲ درصد تعیین و به صورت شرط ضمن عقد در قرارداد درج و به امضای متقاضی برسد.
تبصره: هرگونه تغییر در نرخ فوق منوط به اعلام بانک مرکزی ج.ا.ا می‌باشد.

۷) انعقاد قرارداد و دریافت وثائق

قرارداد اعطای تسهیلات به ارز منعقد و بازپرداخت آن در سررسید به همان ارز خواهد بود. وثائق می‌باشد متناسب با هم ارز ریالی کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود مربوطه و سایر هزینه‌های مربوط به ریسک‌های مترقبه، بر اساس نرخ روز ارز در تاریخ تصویب تسهیلات تعیین و توسط بانک عامل دریافت شود.

۸) سایر شرایط

برای خرید کالاهای سرمایه‌ای موضوع بندهای (۲-۲) و (۴-۲)، مراحل ثبت‌سفارش در وزارت بازرگانی طی شده و شماره ۸ رقمی ثبت سفارش بر اوراق مربوط درج شود.

ورود کالاهای موضوع ترانزیت (با مالکیت داخلی و خارجی) که مقصد آن‌ها کشورهای دیگر می‌باشد، نیازی به ثبت‌سفارش ندارند.

پس از انعقاد قرارداد توسط خریدار، پرداخت تسهیلات در قالب افتتاح اعتبار اسنادی یا سایر روش‌های پرداخت وفق بخش اول مجموعه مقررات ارزی انجام خواهد پذیرفت.

گشایش اعتبارات اسنادی، تمدید سرسید (با رعایت سقف دوره استفاده)، انجام اصلاحات و ...، تابع مقررات مربوطه خواهد بود.

اطلاعات تسهیلات پرداختی می‌بایست مرتباً از طریق سامانه مربوط به اداره آمار و تعهدات ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا ارسال شود.

۹) موارد پیش‌بینی نشده

موارد پیش‌بینی نشده در این آئینه نامه، تابع آئینه نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات) مصوب شورای پول و اعتبارخواهد بود.

۵) تسهیلات برای صادرات (کالا - خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی

به موجب مصوبه شماره ۱۰۵/۹۵۵۳ ۷۹/۱۲/۲۰ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مبلغ پانصد میلیون دلار برای تأمین مالی صادرات کالا و خدمات در قلب اعتبار خریدار و اعتبار فروشنده در چارچوب آیین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم، تخصیص یافته است. مقتضی است بارعایت شرایط و ضوابط آیین نامه مذبور، مفاد آیین نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات) مصوب ۷۹/۹/۲۰ شورای پول و اعتبار و اصلاحات بعدی، مفاد قرارداد عاملیت و نکات ذیل نسبت به اعطای تسهیلات ارزی اقدام نمایند:

- ۱) مبلغ قرارداد عاملیت منعقده با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تغییرات بعدی آن را به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام و اعلامیه مسدودی ارز اخذ نمایند.
- ۲) تسهیلات موضوع این بخشنامه باید در سقف های مجاز تسهیلات اعطایی آن بانک منظور شود.
- ۳) اعطا تسهیلات به دلار آمریکا، دلار کنادا، دلار استرالیا، پوندانگلیس، یورو، فرانک سوئیس، بن زاپن، کرون دانمارک و کرون سوئد مجاز است. به منظور نگهداری سقف قرارداد عاملیت می بایست معادل دلاری قراردادهای منعقده به ارزهای غیر دلار را بر اساس نرخ برابری آنها به دلار آمریکا محاسبه و مراقبت نمایند که مجموع آنها به نرخ روز انعقاد آخرین قرارداد از سقف قرارداد عاملیت تجاوز ننماید. مبنای محاسبه برابری اسعار به دلار آمریکا، نرخ های خرید به خرید ارزها طبق نرخ نامه روزانه این بانک می باشد.
- ۴) نرخ تسعیر تسهیلات اعطایی به ریال در هر مورد که ضرورت پیدا کند، نرخ روز ارز خواهد بود.
- ۵) هزینه مدیریت پس از انعقاد قرارداد به مأخذ ۰/۱۲۵ درصد مبلغ قرارداد محاسبه و از تسهیلات گیرنده اخذ گردد.
- ۶) استفاده از تسهیلات صرفاً در چارچوب مقررات مربوط به صادرات کالا و خدمات خواهد بود. تبصره: مهلت گشایش اعتبار اسنادی حداقل شش ماه از تاریخ انعقاد قرارداد با تسهیلات گیرنده می باشد.
- ۷) پس از سه ماه از تاریخ انعقاد قرارداد نسبت به مانده استفاده نشده تسهیلات ارزی هزینه تعهد، به میزان ۰/۱۲۵ درصد در سال تعلق می گیرد که می بایست هر شش ماه یک بار توسط آن بانک محاسبه و از تسهیلات گیرنده وصول گردد.
- ۸) سود و کارمزد متعلقه در دوره باز پرداخت توسط بانک عامل در پایان هر شش ماه نسبت به مانده استفاده شده تسهیلات محاسبه و از تسهیلات گیرنده اخذ گردد.

تبصره ۱: سود متعلقه در دوره استفاده از تسهیلات محاسبه و به حساب تسهیلات‌گیرنده منظور و در دوره بازپرداخت به اقساط مساوی همراه اقساط اصل و سود دوره بازپرداخت از تسهیلات‌گیرنده وصول گردد.

تبصره ۲: بانک‌ها مجاز به اخذ سود و کارمزد روی سود انباشته در دوره استفاده از تسهیلات نمی‌باشند.

۹) آن بانک می‌بایست نسبت به پرداخت وجه اسناد معامله شده و صورت وضعیت‌های تأییدشده طبق شرایط اعتبارات اسنادی پس از کسر مبلغ پیش‌پرداخت اقدام و اطلاعات مربوط شامل شماره اعتبار اسنادی، نام تسهیلات‌گیرنده و مبلغ پرداختی را به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام نماید. اداره عملیات ارزی عین ارز درخواستی را دروجه آن بانک پرداخت خواهد نمود.

۱۰) ضروری است آن بانک در سراسر سید بازپرداخت اقساط، اصل و سهم سود دولت را به همان ارز موضوع قرارداد طی دو روز کاری به حساب ذخیره ارزی نزد این بانک واریز نماید.

۱۱) گزارش اقدامات انجامشده و عملکرد قراردادهای منعقده مطابق فرم پیوست شماره ۱۰-۱) به صورت ماهانه تنظیم گردیده و یک نسخه از آن به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مستقر در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و یک نسخه به این بانک ارسال شود.

ک) دستورالعمل ضمانتنامه‌های ارزی

صدور انواع ضمانتنامه‌های ارزی مورد نیاز اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و غیر ایرانی، مرتبط با اموری از قبیل واردات، صادرات و قراردادهای ارزی داخلی به روش مستقیم یا غیر مستقیم، تمدید سرسید، مطالبه و پرداخت وجوده ضمانتنامه‌های ارزی و سایر موارد مرتبط با رعایت نکات مشروحه ذیل و سایر مقررات مربوطه امکان‌پذیر است.

(۱) تعاریف

در این دستورالعمل، عناوین زیر بهجای عبارات مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱-۱) مؤسسه اعتباری: بانک، مؤسسه اعتباری غیربانکی یا شعبه بانک خارجی که بهموجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی ج.ا.ا.تأسیس شده و تحت نظارت این بانک قرار دارد و دارای مجوز انجام عملیات ارزی مرحله دوم می‌باشد. در این دستورالعمل عبارت مؤسسه اعتباری بهعنوان ضامن یا ضامن متقابل بسته به مورد به کار رفته است.

۱-۲) ضمانتنامه: هر تعهد امضاء شده عنده مطالبه که متضمن تعهد به پرداخت مبلغ معینی با ارائه درخواست مطالبه مطابق است. درخواست مطالبه از رابطه پایه و درخواست صدور ضمانتنامه مستقل می‌باشد.

۱-۳) رابطه پایه: به معنای قرارداد با شرایط مناقصه بین ضمانتخواه و ذینفع است که ضمانتنامه بر اساس آن صادر شده است.

۱-۴) ضامن^۱: مؤسسه اعتباری/شعبه بانک خارجی/بانک کارگزار خارجی که بنا به درخواست دستوردهنده/ضمامن متقابل، ضمانتنامه صادر می‌کند.

۱-۵) ضمانتنامه متقابل^۲: تعهد امضاء شده که توسط ضامن متقابل به ضامن یا ضامن متقابل دیگر داده می‌شود که آن ضامن یا ضامن متقابل دیگر، ضمانتنامه یا ضمانتنامه متقابل دیگری صادر کند.

۱-۶) ضامن متقابل^۳: مؤسسه اعتباری/شعبه بانک خارجی/بانک کارگزار خارجی است که ضمانتنامه متقابل به نفع ضامن یا ضامن متقابل دیگری صادر می‌کند.

۱-۷) ضمانت خواه^۴: شخصی که در ضمانتنامه بهعنوان شخصی ذکر شده که تعهداتی را بهموجب قرارداد (رابطه پایه) در قبال ذینفع بر عهده گرفته است و ضمانتنامه برای تضمین ایفای آن تعهدات صادر می‌شود.

۱ Guarantor
۲ Counter Guarantee
۳ Counter Guarantor
۴ Applicant

۱-۸) دستوردهنده^۱: شخصی (غیر از ضامن متقابل) که دستور صدور ضمانتنامه یا ضمانتنامه متقابل را می‌دهد و مسئول تأمین پرداخت به ضامن یا در صورت صدور ضمانتنامه متقابل به ضامن متقابل می‌باشد. دستوردهنده ممکن است همان ضمانتخواه باشد.

۱-۹) ذینفع^۲: شخصی است که ضمانتنامه بهموجب رابطه پایه به نفع او صادر می‌شود.

۱-۱۰) ارائه مدارک مطابق با شرایط ضمانتنامه^۳: ارائه مدارکی است که مطابق با شرایط ضمانتنامه و این دستورالعمل بوده و در صورتی که در خصوص آن ضوابط خاصی در ضمانتنامه یا این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است، مطابق با رویه‌های استاندارد بین‌المللی ضمانتنامه از جمله مقررات متحده‌الشكل ضمانتنامه‌های عندالمطالبه^۴ باشد.

۱-۱۱) مطالبه^۵: به معنی ارائه درخواست امضاء‌شده‌ای است که ذینفع تحت ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل به ضامن/ضمانتنامه متقابل ارائه و درخواست پرداخت وجه ضمانتنامه را می‌نماید.

۱-۱۲) مطالبه مطابق^۶: مطالبه وجه ضمانتنامه‌ای است که الزامات «ارائه مدارک مطابق با شرایط ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل» را داشته باشد.

۱-۱۳) خاتمه اعتبار: به معنی تاریخ یا واقعه خاتمه اعتبار ضمانتنامه است.

۱-۱۴) انواع ضمانتنامه ارزی: منظور ضمانتنامه‌های ارزی شرکت در مناقصه، حسن انجام کار، پیش‌برداخت، استرداد کسور وجه‌الضمان، تعهد پرداخت و سایر تعهداتی که پس از اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. می‌توان برای آن ضمانتنامه صادر نمود.

۱-۱۵) ضمانتنامه قابل انتقال: ضمانتنامه‌ای است که ضامن می‌تواند آن را به درخواست ذینفع موجود (انتقال دهنده) در اختیار ذینفع جدیدی (انتقال‌گیرنده) قرار دهد.

۱-۱۶) نرخ ارز: قیمت فروش اسکناس ارز مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در تاریخ مورد استفاده است. نحوه تعیین نرخ ارز با اعلام از سوی بانک مرکزی قابل تغییر است.

۱-۱۷) ابلاغیه ارجاع کار: نامه کارفرما (در سربرگ کارفرما با درج شماره و تاریخ) به پیمانکار (نام کامل پیمانکار/پیمانکاران) مبنی بر پذیرش قیمت پیشنهادی و ارجاع کار با درج نام، سمت و امضاء کارفرما است که حاوی شماره و تاریخ برگزاری مناقصه حسب مورد، موضوع کامل قرارداد، مبلغ کل قرارداد، مبلغ / درصد ضمانتنامه حسن انجام کار می‌باشد.

¹ Instructing Party

² Beneficiary

³ Complying Presentation

⁴ Uniform Rules for Demand Guarantees (URDG)

⁵ Demand

⁶ Complying Demand

۱-۱۸) سایر مقررات: کلیه ضوابط و مقرراتی که مؤسسه اعتباری به هنگام ارائه خدمات موظف به رعایت آن‌ها می‌باشد.

۱-۱۹) سامانه جامع ضمانتنامه‌های ارزی: سامانه‌ای که در بانک مرکزی ج.ا. راه اندازی خواهد شد و امکان دریافت تمامی اطلاعات ضمانتنامه‌های ارزی صادره توسط مؤسسه اعتباری را به طور متمرکز، فراهم می‌سازد.

۲) شرایط عمومی

۲-۱) مؤسسه اعتباری موظف است به منظور شناسایی مشتریان، پیش از صدور ضمانتنامه اقدامات ذیل را به عمل آورد:

۲-۱-۱) تطبیق مفاد قوانین و آیین‌نامه‌های اجرایی مربوطه از قبیل قانون مبارزه با پولشویی، قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، آیین‌نامه‌های اجرایی مربوطه، دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان اعم از داخلی و خارجی^۱ و سایر ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا. در خصوص دستوردهنده، ضمانت‌خواه و ذینفع اطمینان حاصل نماید.

۲-۱-۲) نسبت به اعتبارسنجی دستوردهنده و ضمانت‌خواه (به صورت فردی/ذینفع واحد) اقدام نماید. رعایت دستورالعمل‌های ابلاغی بانک مرکزی ج.ا.ا. در خصوص رفع تعهد ارزی واردکنندگان و صادرکنندگان به عنوان یکی از شاخص‌های اعتبارسنجی در بررسی صلاحیت اعتباری دستوردهنده /ضمانت‌خواه نیز ضروری است.

۲-۱-۳) صدور ضمانتنامه برای دستوردهنده و ضمانت‌خواه که وفق مقررات دارای سابقه چک برگشته رفع سوء‌اثر نشده و یا بدھی غیرجاری تبیین تکلیف نشده نزد شبکه بانکی کشور باشد، ممنوع است. در خصوص اشخاص حقوقی، استعلام از سامانه‌های مرتبط برای همه اشخاص شامل صاحبان امضای مجاز و اعضای هیئت مدیره نیز می‌شود.

۲-۱-۴) صدور ضمانتنامه به تقاضای اشخاص حقوقی از نوع مسئولیت محدود صرفاً با توثیق صد درصد (۱۰۰٪) عین ارز وجه ضمانتنامه یا معادل آن به سایر ارزها (به تشخیص آن بانک با مدنظر قراردادن کارمزد تبدیل ارز) و یا معادل ریالی آن به نرخ ارز در روز صدور با پوشش ریسک تغییرات و نوسانات نرخ ارز امکان‌پذیر است.

۲-۲) صدور ضمانتنامه ارزی تعهد پرداخت بابت تأمین و پوشش تعهدات پرداختی مربوط به واردات کالا و خدمات و تضمین بازپرداخت وام و هر نوع تسهیلات ارزی دریافتی از مؤسسات مالی و بانک‌های خارجی، مجاز نمی‌باشد.

^۱ ملاک تعیین تابعیت شخص حقوقی ایرانی و غیر ایرانی محل اقامت قانونی ثبت شده شخص مذکور است. شخصیت حقوقی هر شخص، مستقل از رابطه سهامداری با شرکت‌های مادر و هم‌گروه اشخاص حقوقی مذکور است.

تبصره: صدور ضمانتنامه تعهد پرداخت تحت تضمین متقابل بانک‌های خارجی (ابلاغی طی پیام سوئیفت یا سایر سازوکارهای ارتباطی مورد تأیید بانک مرکزی از قبیل سامانه سپام ارزی) که اداره خزانه‌داری ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا، نظر مثبت خود را در خصوص وضعیت مالی - اعتباری آن‌ها اعلام کرده باشد، با قبول مسئولیت توسط مؤسسه اعتباری بلامانع می‌باشد.

۲-۳) صدور انواع ضمانتنامه‌های ارزی موضوع این دستورالعمل با اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا امکان‌پذیر است، مگر مواردی که عبارت "بدون نیاز به اخذ مجوز" تصریح شده باشد.

۴) مؤسسه اعتباری می‌تواند نسبت به صدور انواع ضمانتنامه، به استثنای بند (۲-۴) این دستورالعمل، در قبال توثیق صدرصد عین ارز ضمانتنامه یا معادل آن به سایر ارزها (به تشخیص آن بانک با مدنظر قراردادن کارمزد تبدیل ارز) و یا معادل ریالی آن (صرف‌آ برای اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی) به نرخ ارز در روز صدور با پوشش ریسک تغییرات و نوسانات نرخ ارز با رعایت سایر ضوابط و مقررات بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. اقدام نماید. در این صورت چنانچه ضمانتخواه یا دستوردهنده مایل به تعديل یا جایگزینی وثایق باشد، مؤسسه اعتباری می‌بایست مدارک لازم را به اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی بانک مرکزی ج.ا.ا جهت اخذ مجوز ارسال نماید.

۵) چنانچه ضمانتخواه یا دستوردهنده، نماینده اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی در ایران باشد علاوه بر رعایت ضوابط و مقررات شناسایی مشتریان، رعایت ملاحظات ذیل نیز در خصوص نماینده ضروری است:

۱-۵-۱) شخص حقیقی: دریافت تصویر و اصل پروانه اقامت و گذرنامه معتبر حسب مورد، مدارک محل سکونت در ایران و مدارک بیانگر شغل در ایران اعم از موقت یا دائم.

۱-۵-۲) شخص حقوقی: مجوز فعالیت، گواهی ثبت شخص حقوقی مورد تأیید نماینده‌ی سیاسی ج.ا.ا. در موطن اصلی متقاضی حسب مورد، اسناد مبین محل فعالیت، گذرنامه و پروانه‌های اقامت معتبر هیئت مدیره شاغل در ایران حسب مورد.

۱-۵-۳) نماینده‌گان معرفی شده می‌بایست حداقل دارای یکی از انواع حساب‌های بانکی فعال در شبکه بانکی باشند.

۱-۵-۴) وکالتنامه و سند اعطای نماینده‌ی که متنضم حدود اختیارات و مسئولیت‌های نماینده و نحوه اعمال این اختیارات باشد باید دارای ترجمه رسمی بوده، مورد تصدیق دفتر اسناد رسمی قرار گرفته و از اصالت هویت شخص حقیقی و حقوقی در منشأ خارجی اطمینان حاصل شود. بدیهی است ایجاد تعهد ارزی از حیث ضمانتنامه نیز می‌بایست جزء اختیارات نماینده پیش‌بینی شده باشد.

۶-۲) مؤسسه اعتباری موظف است هنگام صدور انواع ضمانتنامه ارزی، مدارک مربوطه در چارچوب قرارداد و این دستورالعمل را کنترل و پس از تکمیل نسبت به صدور و یا حسب مورد ارسال درخواست به بانک مرکزی ج.ا.ا.جهت اخذ مجوز صدور ضمانتنامه اقدام نماید. ارسال تصاویر مدارک مربوطه از سوی مؤسسه اعتباری بهمنزله تایید تطابق مدارک فوق الذکر با اصل مدارک (که به روئیت و تایید بانک عامل رسیده است)، بررسی قرارداد و کنترل شرایط صدور ضمانتنامه بر مبنای مفاد قرارداد قلمداد می‌شود.

۷-۲) در صورتیکه دستوردهنده و ضمانت خواه یکی نباشند اخذ درخواست صدور ضمانتنامه از ضمانت خواه نیز ضروری است.

۸-۲) قرارداد می‌بایست دارای مهر و امضاء طرفین با درج نام و سمت صاحب امضاء مجاز اسناد تعهدآور (حسب روزنامه رسمی) بوده و حاوی موضوع، تاریخ انعقاد، مشخصات کامل طرفین، مبلغ قرارداد و نوع ارز، مدت اجرا، نوع و مبلغ ضمانتنامه‌های پیش‌بینی شده و یا درصد سهم ضمانتنامه نسبت به کل مبلغ قرارداد، شرایط پرداخت، نحوه پرداخت، تاریخ خاتمه قرارداد و ترتیبات آن باشد.

تبصره: مدت اجرای قرارداد می‌بایست معین و مشخص بوده و موکول به انجام کار و یا عملی از طرف پیمانکار بهمنظور اتمام دوره قرارداد (از جمله تحويل موقت یا قطعی پروژه) نباشد.

۹-۲) نام ضمانت خواه و ذینفع ضمانتنامه با طرفین در قرارداد و سایر مدارک موجود مطابقت داشته باشد.

۱۰-۲) موضوع ضمانتنامه مطابق با موضوع قرارداد باشد.

۱۱-۲) مشخصات ضمانت خواه و ذینفع اعم از حقیقی و حقوقی^۱ شامل شماره ملی/شناسه ملی، شماره ثبت اشخاص حقوقی، آدرس و کد پستی در متن قرارداد درج شده باشد. صحبت اطلاعات مذکور می‌بایست به نحو مقتضی توسط مؤسسه اعتباری احراز شود.

۱۲-۲) چنانچه در قرارداد، مشارکتی متشکل از چند شخص (حقیقی/حقوقی) مشترکاً و متضامناً مسئول ایفای تعهدات قراردادی در مقابل کارفرما باشند، لازم است سهم الشرکه و شرایط صدور ضمانتنامه با توجه به مفاد قرارداد منعقده و مشارکت‌نامه بین اعضاء مشخص باشد.

تبصره: در صورت عدم درج اطلاعات مورد نیاز در قرارداد، ضمانت خواه می‌باید نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز در قالب الحاقیه قرارداد یا اسناد و مدارکی که به عنوان جزئی از قرارداد پیش‌بینی شده، اقدام نماید.

^۱ شناسه ملی اشخاص حقوقی ایرانی می‌باید بر اساس آخرین اطلاعات مندرج در سامانه رسمی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و اتباع بیگانه (حقیقی/حقوقی) بر اساس آخرین اطلاعات مندرج در پایگاه ملی اطلاعات اشخاص خارجی اعلام شود.

۲-۱۳) کلیه مدارک صادره در خارج از کشور علاوه بر تأیید نمایندگی سیاسی ج.ا.ا. در کشور مورد نظر می‌باشد به تأیید وزارت امور خارجه ج.ا.ا. مبنی بر صحت تأیید نمایندگی مذبور نیز رسیده باشد.

۲-۱۴) ارائه ترجمه رسمی کلیه مدارک مربوطه در صورتی که به زبان غیر انگلیسی باشد، الزامی است. در رابطه با زبان انگلیسی اخذ ترجمه رسمی مدارک به اختیار مؤسسه اعتباری می‌باشد.

۲-۱۵) مؤسسه اعتباری موظف است پیش از صدور ضمانتنامه، نسبت به ثبت مشخصات در درگاه خدمات الکترونیک و اخذ شماره ضمانتنامه (منحصر به فرد) از درگاه مذبور اقدام نماید.

۲-۱۶) ضمانتنامه از تاریخ صدور پادار است مگر اینکه صراحتاً واقعه یا تاریخ مؤخری برای پادار بودن در متن ضمانتنامه ذکر شده باشد. علاوه بر این لازم است پادار شدن ضمانتنامه‌های پیش‌پرداخت و استرداد کسورووجه‌الضمان منوط به ارائه سندی توسط ضمانتخواه به ضامن مبنی بر وصول وجه پیش‌پرداخت/کسورووجه‌الضمان قرارداد منعقده یا اعتبار اسنادی شود. پیش‌بینی نحوه ارائه سند مذکور به ضامن در متن ضمانتنامه ضروری است.

۲-۱۷) نرخ وجه التزام تأخیر تأديبه دین ضمانتنامه‌های پرداخت شده در چارچوب دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا (حداکثر نرخ سود عقود غیر مشارکتی به علاوه ٪۰.۸) می‌باشد. نرخ ارز مورد استفاده جهت محاسبه معادل ریالی وجه التزام، بالاترین نرخ فروش ارز مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) است.

۲-۱۸) تعیین سررسید ضمانتنامه حداکثر یک‌سال از تاریخ صدور و قابل تمدید حداکثر برای دوره‌های یک‌ساله بلامانع است.

۲-۱۹) درج عبارت "ضمانتنامه پس از خاتمه از درجه اعتبار ساقط می‌شود" در متن ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل الزامی است.

۲-۲۰) در زمان پرداخت وجه ضمانتنامه به ذینفع، ملاک تسويه‌حساب با دستوردهنده، نرخ فروش ارز در روز پرداخت و تسويه دستوردهنده با مؤسسه اعتباری، خواهد بود. از این رو هنگام صدور ضمانتنامه اخذ تعهد کتبی از دستوردهنده در این خصوص الزامی است.

۲-۲۱) استفاده از آخرین نسخه مقررات متحددالشكل ضمانتنامه‌های عندهالمطالبه به شرط عدم مغایرت با دیگر مواد این دستورالعمل و همچنین سایر بخشنامه‌های ابلاغی این‌بانک، امکان پذیر است.

۲-۲۲) مؤسسه اعتباری موظف است پس از راهاندازی سامانه جامع ضمانتنامه‌های ارزی، متعاقب صدور ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل در چارچوب این دستورالعمل، نسبت به تکمیل اطلاعات آن (اعم از با مجوز و بدون نیاز به اخذ مجوز) در سامانه مذبور اقدام نماید. هرگونه تغییر و یا اصلاح ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل نیز می‌باشد در سامانه فوق ثبت شود.

تبصره: تا زمان راه اندازی سامانه جامع ضمانتنامه‌های ارزی، مؤسسه اعتباری موظف به تکمیل اطلاعات در سامانه ضمانتنامه‌های صادراتی (موضوع نامه عمومی شماره ۰۲/۱۵۴۷۶۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۴) بانک مرکزی ج.ا.ا و اصلاحات بعدی آن) خواهد بود.

۲-۲۳) در صورت انصراف از صدور ضمانتنامه، مؤسسه اعتباری موظف است مراتب عدم استفاده از شماره ضمانتنامه را در درگاه خدمات الکترونیک ثبت نماید.

۲-۲۴) بهمنظور جلوگیری از جعل، سوءاستفاده از ضمانتنامه‌ها و پیامدهای مترتبه، حفظ منافع ذینفع و فراهم‌سازی اطمینان خاطر برای ذینفع ضمانتنامه‌ها، مؤسسه اعتباری موظف است ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ بخشنامه نسبت به طراحی و پیاده‌سازی سامانه استعلام برخط در پایگاه اطلاع‌رسانی خود اقدام نماید به‌گونه‌ای که ذینفع ضمانتنامه با درج شماره ضمانتنامه، شماره ملی/شناسه ملی بتواند از اصالت ضمانتنامه صادره اطمینان حاصل نماید.

(۳) وثایق/تضامین و کارمزد صدور ضمانتنامه

۱-۳) مؤسسه اعتباری مکلف است قبل از صدور ضمانتنامه، با توجه به وضعیت اعتباری دستوردهنده و ضمانتخواه در سامانه‌های ذیربط، وثایق لازم و کافی از دستوردهنده اخذ نماید.

۲-۳) مؤسسه اعتباری موظف است بابت سپرده نقدی صدور ضمانتنامه حداقل معادل دهدرصد (۱۰٪) مبلغ ضمانتنامه را بهصورت یک یا ترکیبی از «وجه نقد»، «شمش طلا (با خصوصیات مندرج در آییننامه ورود و صدور فلزات گرانبهای)، «اسناد خزانه»، «اوراق قرضه دولتی»، «اوراق خزانه اسلامی»، «اوراق مشارک منتشره بر اساس مجوز بانک مرکزی ج.ا.ا.»، «سپرده سرمایه‌گذاری مدتدار»، «حساب‌های پس انداز قرضالحسنه نزد آن‌بانک»، «حساب سپرده سرمایه‌گذاری مدتدار دستوردهنده/ضمانتخواه نزد سایر مؤسسات اعتباری»، «گواهی‌های سپرده سرمایه‌گذاری مدت دار ویژه عام و خاص»، «اوراق قرضالحسنه» یا حساب‌های ارزی شامل «حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ارزی»، «قرضالحسنه جاری ارزی» و «قرضالحسنه پسانداز ارزی نزد مؤسسه اعتباری صادرکننده ضمانتنامه» یا سایر مؤسسات اعتباری را اخذ نماید.

تبصره: مؤسسه اعتباری می‌تواند از دریافت سپرده موضوع این ماده بابت صدور ضمانتنامه شرکت در مناقصه صرف‌نظر نماید. در این صورت وثایق/تضامین نسبت به کل مبلغ ضمانتنامه محاسبه خواهد شد.

۳-۳) نوع و ترکیب وثایق/تضامین بر اساس ضوابطی تعیین خواهد شد که هیئت مدیره مؤسسه اعتباری در چارچوب ضوابط و مقررات با تأکید بر وثایق/تضامین با درجه نقدشوندگی بالا، تعیین و ابلاغ می‌نماید.

۴-۳) اخذ سفته ریالی و یا سفته با درج مبلغ ارزی بابت تضمین مبلغ ضمانتنامه بلامانع است.

تبصره: اخذ سفته (ریالی یا ارزی)، حداقل باید معادل یکصد و بیست درصد (۱۲۰٪) مابقی مبلغ ضمانتنامه باشد.

۳-۵) مؤسسه اعتباری می‌تواند بابت وثائق/تضامین کل ضمانتنامه و یا معادل مابقی مبلغ ضمانتنامه، ضمانتنامه ارزی سایر مؤسسات اعتباری مجاز داخلی، بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی معتبر خارجی و ضمانتنامه‌های ارزی صادره توسط صندوق ضمانت صادرات ایران را با ملحوظ داشتن مفاد بند (۱۱-۳) این دستورالعمل نیز اخذ نماید.

تبصره: پذیرش ضمانتنامه صادره توسط بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی خارجی (ابلاغی طی پیام سوئیفت یا سایر سازوکارهای ارتباطی مورد تأیید بانک مرکزی از قبیل سامانه سپام ارزی) پس از دریافت نظر ثبت اداره خزانه‌داری ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا. درخصوص وضعیت مالی - اعتباری آن‌ها و با قبول مسئولیت توسط مؤسسه اعتباری بلامانع است.

۳-۶) ترهیف اموال غیرمنقول، سهام شرکت‌های بورسی که نماد آن‌ها در تابلوی اصلی بورس درج شده باشند، کشتی یا هواپیما، حداقل معادل یکصد و پنجاه درصد (۱۵۰٪) ارزش کارشناسی تعیین‌شده توسط کارشناسان رسمی دادگستری بابت مابقی مبلغ ضمانتنامه بلامانع است.

۳-۷) مؤسسه اعتباری موظف است وجه موجود در حساب سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار و یا سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز/جاری (اعم از ریالی و ارزی) که به عنوان سپرده ضمانتنامه صادره در نظر گرفته شده است، به میزان سپرده سرسید ضمانتنامه مسدود و نگهداری نماید.

تبصره: در صورت مطالبه ضمانتنامه در سرسید و عدم پرداخت از سوی دستوردهنده/ضمانت‌خواه، مؤسسه اعتباری پس از رفع مسدودی، از محل وجه موجود در حساب سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار و یا سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز/جاری (اعم از ریالی و ارزی) که به عنوان وثیقه ضمانتنامه صادره در نظر گرفته شده است، وجه ضمانتنامه مطالبه شده و کارمزدهای وصول نشده، حسب مورد، (تا میزان موجودی حساب‌ها) را تأمین نماید. در خصوص سپرده‌های ریالی نرخ ارز در روز پرداخت به ذینفع ملاک عمل خواهد بود. اخذ تعهد از دستوردهنده/ضمانت‌خواه در این خصوص الزامی است.

۳-۸) نرخ کارمزد ضمانتنامه‌های ارزی براساس بخشنامه‌های ابلاغی از سوی اداره ذیربط بانک مرکزی ج.ا.ا. می‌باشد.

۳-۹) اخذ وثائق و کارمزد صدور ضمانتنامه صادرات خدمات فنی و مهندسی در چارچوب "آیین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی" موضوع مصوبه شماره ۴۰۵۲۷/۲۷۰۵۷ مورخ ۱۳۸۹/۲/۸ هیئت محترم وزیران، تابع آیین‌نامه فوق و اصلاحیه‌های مربوطه آن خواهد بود.

۳-۱۰) نرخ ارز مورد عمل در خصوص سپرده نقدی، کارمزد و وثائق/تضامین مربوطه در زمان صدور ضمانتنامه، نرخ ارز روز صدور است.

۱۱-۳) توثيق ضمانت‌نامه/ضمانات‌نامه متقابل صادره توسط مؤسسات اعتباری بابت موضوعی غیر از رابطه پایه‌ای که به واسطه آن صادر شده است، امكان‌پذیر نیست.

۴) صدور ضمانت‌نامه

۴-۱) صدور ضمانت‌نامه ارزی شرکت در مناقصه پس از دریافت اسناد مناقصه و دیگر مدارک مورد نیاز مؤسسه اعتباری قبل از برگزاری مناقصه بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. امكان‌پذیر است.

۴-۲) حداقل مدت زمان اعتبار ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه ششماه از تاریخ برگزاری مناقصه می‌باشد و در صورت ضرورت حسب تشخیص بانک عامل، حداقل دو دوره سه ماهه دیگر قابل تمدید است.

۴-۳) صدور ضمانت‌نامه حسن انجام کار با ارائه ابلاغیه ارجاع کار معتبر منضم به اسناد مناقصه، پیش‌نویس قرارداد و سایر سوابق مرتبط امكان‌پذیر می‌باشد. در این حالت پیش‌بینی ارائه قرارداد امضاء شده در صورت مطالبه وجه آن، در متن ضمانت‌نامه صادره الزامی است.

۴-۴) صدور انواع ضمانت‌نامه ارزی مورد نیاز صادرکنندگان کالاهای صنعتی، کشاورزی، معدنی، دارویی و سایر با ارائه گواهی تأیید صلاحیت ضمانت‌خواه مبنی بر توانایی اجرای قرارداد مربوطه از وزارت‌خانه ذیربسط و رعایت مفاد این دستورالعمل امكان‌پذیر است.

۴-۵) صدور انواع ضمانت‌نامه ارزی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی در چارچوب آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی صرفاً با لحاظ نمودن شرایط ذیل و رعایت سایر مفاد این دستورالعمل امكان‌پذیر است.

۱-۴-۵-۱) ارائه گواهی تأیید صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور.^۱

۱-۴-۵-۲) در مورد ضمانت‌نامه‌های حسن انجام کار، پیش‌پرداخت و استرداد کسوز وجه‌الضمان، علاوه‌بر گواهی تأیید صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور، ارائه گواهی کارگروه ماده (۱۹) مستقر در سازمان توسعه تجارت ایران حاوی سقف مبلغ ضمانت‌نامه و مبلغ کل قرارداد.

۱-۴-۵-۳) صدور ضمانت‌نامه در چارچوب تبصره ماده (۲) آیین‌نامه مذکور صرفاً با تصریح استفاده از تسهیلات تبصره فوق در متن مجوز کارگروه ماده (۱۹) امكان‌پذیر است.

۱-۴-۵-۴) صدور ضمانت‌نامه در مقابل ۲ درصد وجه نقد یا سایر وثائق مورد قبول شبکه بانکی و ۹۸ درصد سفته نسبت به ارزش ضمانت‌نامه قابل انجام است.

۱-۴-۵-۵) نرخ کارمزد صدور ضمانت‌نامه حداقل ۵/۰ درصد معادل ریالی ارزش ضمانت‌نامه درسال به نرخ ارز روز صدور می‌باشد.

^۱ در رشته‌ها و زمینه‌های خاصی که سازمان یادشده گواهی تأیید صلاحیت صادر نمی‌نماید، تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹) آیین‌نامه مزبور ملاک عمل خواهد بود.

۶-۵-۴) در صورت مطالبه وجه ضمانتنامه صادره در چهارچوب آیین نامه مذکور، رعایت مفاد ماده (۷) آیین نامه مذبور مبنی بر تعقیب قانونی توسط مؤسسه اعتباری جهت وصول مطالبات از صادرکننده و واریز آن (معادل وجوده دریافتی از بودجه عمومی) به حساب درآمد عمومی، الزامی است.

۶-۶) صدور انواع ضمانتنامه ارزی مورد نیاز پیمانکاران، مشاوران و سازندگان داخلی که امور خدمات مهندسی مشاور، طراحی، ساختمانی، تأسیساتی، تجهیزاتی و سایر را در داخل کشور در چارچوب ضوابط و مقررات اجرا می کنند با رعایت شرایط و نکات ذیل امکان پذیر می باشد:

۱-۶-۱) سهم ارزی و ریالی می بایست به تفکیک در قرارداد منظور شده باشد. مگر در مواردی که طبق مقررات ارزی کشور و یا به موجب قوانین خاص وجه موضوع قرارداد به صورت ارزی تجویز شده باشد.

۱-۶-۲) سهم ارزی: خرید کالا و خدمات از خارج کشور شامل تجهیزات، لوازم یدکی، کرایه حمل (در صورت خرید به صورت CFR و سایر ترم‌های مشابه)، دانش فنی، خدمات کارشناسی، حق لیسانس، آموزش در خارج از کشور و... است.

۱-۶-۳) سهم ریالی: کلیه هزینه‌های داخل کشور اعم از ساخت داخل، کارهای ساختمانی، حمل و نقل داخلی، هزینه اقامت، رفت و آمد، هزینه‌های دفتری، قسمتی از حقوق کارکنان خارجی و... می باشد.

۲-۶-۲) صدور ضمانتنامه ارزی صرفاً با بت بخش ارزی قرارداد و احراز مستندات مربوط به خرید کالا و خدمت از خارج از کشور امکان پذیر است. در خصوص ضمانتنامه حسن انجام کار ارائه پروفما(های) فروشنده/افروشنده‌گان خارجی و در خصوص ضمانتنامه پیش‌پرداخت، تأیید استناد توسیع اتفاق بازارگانی (با نظرداشت مفاد بخش اول مجموعه مقررات ارزی) لازم است.

۲-۶-۳) در صورت گشایش اعتبار استنادی، اخذ تصویر پیام‌های مرتبط ابلاغی از طریق سوئیفت یا سایر سازوکارهای ارتباطی مورد تأیید بانک مرکزی از قبیل سامانه سپام ارزی و تطابق شرایط مندرج در آخرین اصلاحیه اعتبار استنادی با مبلغ قرارداد مرتبط و مبلغ ضمانتنامه مورد درخواست، توسط مؤسسه اعتباری ضروری است.

۲-۶-۴) صدور ضمانتنامه ارزی به نفع شرکت‌های مشمول قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۵/۰۲/۱۳۹۸ و اصلاحات بعدی آن با رعایت مفاد جزء "۲- شرایط گشایش اعتبار استنادی ارزی داخلی" بند "الف- واردات کالا و کالا - خدمت" بخش اول مجموعه مقررات ارزی، امکان پذیر است.

۲-۶-۵) صدور ضمانتنامه‌های ارزی حسن انجام کار، پیش‌پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان حداکثر هر کدام تا سقف "دویست هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها" پس از دریافت و بررسی قرارداد مربوطه با رعایت مندرجات این دستورالعمل و نیز سایر ضوابط و مقررات بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. بلا منع است.

۶-۴) چنانچه ارزش ضمانتنامه‌های فوق الذکر بیش از "دوسیت هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها" باشد ارسال درخواست مؤسسه اعتباری منضم به مدارک مورد نیاز در چارچوب این دستورالعمل جهت اخذ مجوز صدور ضمانتنامه به اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی بانک مرکزی ج.ا.ا الزامی است.

۷-۴) مؤسسه اعتباری مکلف است ضمانتنامه‌های مرتبط با معاملات دولتی را در چارچوب آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۱۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ هیئت محترم وزیران و اصلاحیه‌های بعدی آن و صرفاً مطابق نمونه‌های پیوست تصویب‌نامه صادر نماید.

۸-۴) صدور انواع ضمانتنامه ارزی به درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی غیرایرانی و یا نمایندگان آن‌ها، موضوع بند (۵-۲) شرایط عمومی این دستورالعمل، با توثیق صد درصد (۱۰۰٪) عین مبلغ ضمانتنامه به ارز بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا یا با دریافت ضمانتنامه متقابل غیرقابل برگشت و قابل تمدید بانک معتبر خارجی با رعایت تبصره بند (۳-۵) این دستورالعمل، امکان پذیر است.

۹-۴) چنانچه ضمانتنامه ارزی مورد درخواست مشمول بندهای (۴-۸) الی (۴-۹) این دستورالعمل نشود، ارسال مدارک مربوطه از طریق مؤسسه اعتباری و اخذ مجوز موردي از اداره ذی‌ربط بانک مرکزی ج.ا.ا الزامی است.

(۵) ابلاغ ضمانتنامه مستقیم

موسسه اعتباری در صورت تطبیق ضمانتنامه با ضوابط و مقررات می‌تواند نسبت به ابلاغ آن با شرایط زیر اقدام نماید:

۱-۵) ابلاغ ضمانتنامه مستقیم صادره از سوی بانک‌های خارجی در ارتباط با قراردادهای ارزی، اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی بخش خصوصی که از محل "ارز واردکننده" تأمین می‌شوند، منوط به پذیرش مسئولیت‌های مترتبه توسط ذینفع ضمانتنامه و رعایت تبصره ذیل بند (۳-۵) این دستورالعمل بلامانع می‌باشد.

۲-۵) ابلاغ ضمانتنامه مستقیم صادره از سوی مؤسسه اعتباری و شعب بانک‌های ایرانی در خارج از کشور در ارتباط با قراردادهای ارزی، اعتبارات/بروات اسنادی و یا حواله‌های ارزی به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی بخش خصوصی صرف‌نظر از نوع ارز تأمین شده، منوط به پذیرش مسئولیت‌های مترتبه توسط ذینفع ضمانتنامه بلامانع می‌باشد.

۳-۵) ابلاغ ضمانتنامه مستقیم صادره از سوی بانک‌های خارجی به نفع بخش دولتی پس از اخذ مجوز از اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا. امکان پذیر خواهد بود.

۶) شرایط تمدید ضمانت نامه

- ۱-۶) تقاضای تمدید پس از سررسید به منزله تقاضای صدور ضمانت نامه جدید تلقی شده و انجام کلیه مراحل مربوط به صدور ضمانت نامه از جمله ارزیابی اعتباری دستوردهنده و ضمانت خواه و اخذ شماره جدید از درگاه خدمات الکترونیک طبق مقررات جاری الزامی است.
- ۲-۶) تمدید ضمانت نامه، به درخواست ذینفع و موافقت ضامن و پس از اطلاع به دستوردهنده/ضمانت خواه امکان پذیر است. ضامن موظف است قبل از سررسید ضمانت نامه دستوردهنده/ضمانت خواه را از دریافت درخواست تمدید مطلع نماید. در صورت عدم موافقت ضامن با تمدید ضمانت نامه، ضامن متعهد به پرداخت وجه ضمانت نامه به ذینفع خواهد بود.
- ۳-۶) دستوردهنده/ضمانت خواه مکلف است پس از اطلاع از درخواست تمدید ضمانت نامه، حسب درخواست و تشخیص ضامن و در مهلت مقرر از سوی ضامن، نسبت به تحکیم وثایق اقدام نماید. در صورت عدم بهروزرسانی وثایق از سوی دستوردهنده/ضمانت خواه در مهلت مقرر، ضامن موظف است نسبت به اعلام کسری وثایق و جزئیات ضمانت نامه (تاریخ صدور، مبلغ اولیه ضمانت نامه، تاریخ آخرین بهروزرسانی وثایق، مبلغ فعلی ضمانت نامه) به اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی اقدام نماید. در این صورت تا زمان بهروزرسانی وثایق، صدور ضمانت نامه ارزی بنا به درخواست دستوردهنده/ضمانت خواه از سوی هریک از مؤسسات اعتباری ممنوع است.
- تبصره: از زمان ابلاغ این دستورالعمل، محدودیت‌های اعمال شده قبلی (ممنوعیت ایجاد هرگونه تعهدات و یا اعطای هرگونه تسهیلات) به دستوردهنده/ضمانت خواه، رفع و صرفاً صدور ضمانت نامه ارزی برای آنها توسط مؤسسات اعتباری ممنوع خواهد شد.
- ۴-۶) نرخ ارز مورد عمل در خصوص سپرده نقدی، کارمزد و وثایق مربوطه در زمان تمدید سررسید، افزایش مبلغ ضمانت نامه، نرخ ارز در تاریخ روز انجام آن می‌باشد.
- ۵-۶) صدور ضمانت نامه‌ای که خود به خود و بدون درخواست کتبی ذینفع و موافقت ضامن و اطلاع به دستوردهنده/ضمانت خواه قابل تمدید باشد، به جز ضمانت نامه‌های قضایی و موارد موردن تأیید بانک مرکزی ج.ا.ا، مجاز نیست.

(۷) انتقال ضمانتنامه

- ۷-۱) ضمانتنامه ارزی فقط در صورتی قابل انتقال است که صراحتاً عبارت «قابل انتقال» در متن ضمانتنامه ذکر شده باشد. صدور ضمانتنامه قابل انتقال منوط به پیش‌بینی آن در قرارداد پایه یا اصلاحیه آن با درج نام انتقال‌گیرنده می‌باشد.
- ۷-۲) ضمانتنامه وقتی انتقال می‌یابد که ذینفع موجود طی اظهاریه امضاءشده منضم به مستندات انتقال خطاب به ضامن اعلام نماید که ذینفع جدید جانشین حقوق و تعهدات او در رابطه پایه شده و ذینفع جدید ضمانتنامه می‌باشد.
- ۷-۳) حتی اگر در ضمانتنامه صریحاً قید شده باشد که قابل انتقال است، مؤسسه اعتباری تکلیفی ندارد که به درخواست انتقال ضمانتنامه ترتیب اثر دهد.
- ۷-۴) ضمانتنامه متقابل قابل انتقال نیست.
- ۷-۵) ضمانتنامه انتقال داده شده شامل تمام اصلاحاتی که انتقال‌دهنده و ضامن تا زمان انتقال با آن موافقت کرده‌اند، نیز می‌باشد.
- ۷-۶) هرگونه مطالبه وجه و اعلام تخلف تحت ضمانتنامه انتقال یافته باید توسط انتقال‌گیرنده امضاء شود. نام و امضای انتقال‌گیرنده به جای نام و امضای انتقال‌دهنده در هر سند دیگری نیز به جای نام و امضای انتقال‌دهنده به کار می‌رود، مگر این‌که در ضمانتنامه بهنحو دیگری پیش‌بینی شده باشد.
- ۷-۷) عملیات انتقال صرفاً از طریق ظهرنویسی اصل ضمانتنامه صادره با درج آخرین مشخصات ضمانتنامه و اشاره به تعداد نسخ اصلاحیه و الحاقیه در متن ظهرنویسی با رعایت مفاد بندهای (۷-۱) و (۷-۲) این دستورالعمل امکان‌پذیر است.

(۸) شرایط خاتمه اعتبار ضمانتنامه

- ۸-۱) ضمانتنامه با تحقق یکی از شرایط زیر خاتمه می‌یابد و آزاد سازی وثایق نیازمند ارائه اصل ضمانتنامه به مؤسسه اعتباری نمی‌باشد:
- ۸-۱-۱) اعلام کتبی و امضاء شده ذینفع به ضامن مبنی بر ابراء وی از تعهدات.
- ۸-۱-۲) انقضای اعتبار ضمانتنامه (تاریخ انقضا) و یا تحقق رخدادی که منجر به خاتمه اعتبار شود. اگر خاتمه اعتبار ضمانتنامه منوط به وقوع رخدادی باشد لازم است اسناد و مدارک مربوط به رخداد منجر به خاتمه اعتبار در متن ضمانتنامه مشخص شود.
- ۸-۱-۳) هنگامی که مبلغ ضمانتنامه به صفر برسد.

(۹) شرایط مطالبه ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل

- ۹-۱) تعهد ضامن به پرداخت مبلغ ضمانتنامه صرفاً تابع رابطه بین ضامن و ذینفع می‌باشد و از قرارداد و درخواست صدور ضمانتنامه مستقل است. دفاعیات قرارداد (رابطه پایه) و ادعاهای ناظر بر روابط قراردادی تأثیری در اقدام ضامن تحت ضمانتنامه صادره ندارد.

- ۹-۲) مطالبه وجه تحت ضمانتنامه باید همراه استنادی باشد که در ضمانتنامه مشخص شده است. ولی در هر حال درخواست مطالبه وجه باید با بیانیه ذینفع که نشان دهد ضمانت خواه در چه مواردی از تعهدات خود در قرارداد (رابطه پایه) تخلف کرده است، همراه باشد.
- ۹-۳) مورد تخلف می‌تواند در سند امضاء شده‌ای جدا از مطالبه وجه، همراه مطالبه، در خود مطالبه و یا تاریخ دیگری قبل از خاتمه اعتبار ضمانتنامه ارائه شود. در صورت ارائه بیانیه جداگانه، ذینفع باید به مطالبه وجه اشاره نموده و آن را مشخص کند.
- ۹-۴) هرگاه در بررسی مطابقت مطالبه وجه با شرایط ضمانتنامه و مقررات و نیز هماهنگی استناد (شامل بیانیه تخلف)، مدارک ارائه شده کامل نباشد و هنگام ارائه مدارک اشاره نشود که بعداً تکمیل خواهد شد، مؤسسه اعتباری موظف است طرف پنج روز کاری بعد از ارائه مدارک مطالبه، درخواست را رد نماید. در صورت عدم اظهار نظر از سوی مؤسسه اعتباری به ذینفع در مهلت مقرر، مؤسسه اعتباری موظف به پرداخت بر اساس مدارک ناقص است.
- ۹-۵) ضامن باید بدون تأخیر، طرف دستوردهنده و یا حسب مورد ضامن متقابل را از دریافت مطالبه وجه و یا درخواست تمدید ضمانتنامه مطلع نماید. ضامن متقابل نیز باید بدون تأخیر طرف دستوردهنده را از مطالبه وجه و یا درخواست تمدید تاریخ خاتمه اعتبار ضمانتنامه متقابل مطلع نماید.
- ۹-۶) در صورتی که طرف دستوردهنده/ضمانت خواه پس از اطلاع از مطالبه وجه، نسبت به تعیین تکلیف ضمانتنامه و تسویه حساب با مؤسسه اعتباری اقدام ننماید، این ضمانتنامه در سامانه ضمانتنامه ارزی، وضعیت بلا تکلیف به خود می‌گیرد و تا زمانی که با مؤسسه اعتباری تسویه نکند امکان اخذ شماره ضمانتنامه از درگاه خدمات الکترونیک و صدور ضمانتنامه جدید برای آنها در شبکه بانکی میسر نخواهد بود.
- ۹-۷) مطالبه وجه ضمانتنامه متقابل باید همراه بیانیه‌ای از سوی ذینفع ضمانتنامه متقابل باشد و در این بیانیه ذکر شود که وی درخواست مطالبه مطابق را تحت ضمانتنامه یا ضمانتنامه متقابله که صادر نموده، دریافت کرده است.
- ۹-۸) ذینفع ضمانتنامه متقابل لازم نیست بیانیه تخلف ارائه کند بلکه باید بیان نماید که او درخواست مطالبه مطابق را تحت ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابله که صادر کرده، دریافت نموده است.
- ۹-۹) چنانچه ارائه استناد دیگری در ضمانتنامه متقابل تعیین شده باشد (مثلاً تصویر دستور انتقال الکترونیکی برای پرداخت مبلغ ضمانتنامه به ذینفع، گواهی بازرگانی)، دریافت این استناد نیز باید توسط ضامن/ضامن متقابل تأیید شود.
- ۹-۱۰) ذینفع ضمانتنامه متقابل به محض اینکه درخواست مطالبه مطابق را تحت ضمانتنامه خود دریافت کرده باشد و در مطالبه وجه تحت ضمانتنامه متقابله نیز به آن اشاره کند، محق به دریافت وجه بهموجب ضمانتنامه متقابله می‌شود. در این صورت ضامن متقابله مجاز به تعویق پرداخت وجه ضمانتنامه مطالبه شده نمی‌باشد.

- ۹-۱۱) تعهد ضامن متقابل به پرداخت مبلغ ضمانتنامه متقابل از ضمانتنامه، قرارداد، درخواست صدور ضمانتنامه و هو ضمانتنامه متقابلی که مربوط به آن باشد، مستقل می‌باشد.
- ۹-۱۲) فروش، حواله و توثيق ارز ضمانتنامه‌های ارزی مطالبه‌شده به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی (اعم از ذینفع ضمانتنامه یا شخصی که عواید ضمانتنامه به وی واگذار شده) دارای سابقه چک برگشتی رفع سوءاثر نشده و یا بدھی غیرجاری تعیین تکلیف‌نشده نزد شبکه بانکی کشور، به جز موارد مندرج در بند (۱۰-۴) این دستورالعمل ممنوع است.
- ۹-۱۳) ایجاد هر گونه تعهدات و یا اعطای هر نوع تسهیلات به ضمانتخواه/دستوردهنده از زمان پرداخت وجه ضمانتنامه به ذینفع از سوی مؤسسه اعتباری تا زمان وصول کامل مطالبات از ضمانتخواه/دستوردهنده اعم از وجه ضمانتنامه پرداخت شده به ذینفع، کارمزدهای مربوطه و وجه التزام تأخیر تأديه دین مربوطه از سوی هر یک از مؤسسات اعتباری ممنوع است.
- ۱۰) نحوه اقدام در رابطه با وجه ضمانتنامه ارزی صادره به نفع طرف‌های ایرانی که مطالبه شده است:
- ۱۰-۱) کلیه ضمانتنامه‌های ارزی که پیمانکاران و فروشنده‌گان بابت حسن انجام کار خود به نفع خریداران ایرانی داخل کشور تودیع نموده‌اند و ضمانتنامه‌های مزبور به علت عدم ایفادی کامل تعهدات و بنا به تقاضای ذینفع مطالبه می‌شود، به شرح زیر قابل اقدام خواهد بود:
- ۱۰-۱-۱) وجه ضمانتنامه ارزی پس از مطالبه عیناً به حساب سپرده موقت واریز و نگهداری گردد.
- ۱۰-۱-۲) در صورت تقاضای ذینفع مبنی بر واردات کالا یا خدمت (بنا به موضوع ضمانتنامه مربوطه) از محل ضمانتنامه مطالبه‌شده، گشايش اعتباراسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی جهت واردات کالا یا خدمت تا سقف مبلغ ضمانتنامه با رعایت کامل مقررات صادرات و واردات و دستورالعمل‌های بانک مرکزی ج.ا.ا و طی مراحل ثبت‌سفارش/ثبت خدمت امکان‌پذیر است.
- ۱۰-۱-۳) کالا یا خدمت مورد تقاضا، می‌بایست همان کالا و یا خدمت اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی موضوع ضمانتنامه و بدون تغییر گروه کالایی و در چارچوب ضوابط و مقررات باشد.
- ۱۰-۱-۴) با توجه به این‌که وجه ارزی کالا و یا خدمت واردہ به شرح فوق از محل وجه ارزی ضمانتنامه ارزی مطالبه‌شده پرداخت خواهد گردید، لذا می‌بایست آمار مربوط به گشايش این‌گونه اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی از طریق سامانه مربوطه به‌طور جداگانه به اداره تخصیص ارز بانک مرکزی ج.ا.ا اعلام گردد.
- ۱۰-۱-۵) در صورت عدم تقاضای واردات کالا از محل وجه ضمانتنامه ارزی مطالبه‌شده، چنانچه ارز اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی مربوطه از محل ارزهای تخصیصی از سوی این‌بانک و یا به‌نرخ گواهی سپرده ارزی، واریزنامه، توافقی، مبادله‌ای، حاصل از صادرات و یا نیما تأمین

شده باشد، وجه ارزی ضمانتنامه باید به حساب این‌بانک واریز و معادل ریالی آن بهنرخ خرید حواله مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در روز مطالبه وجه ضمانتنامه به ذینفع پرداخت گردد.

تبصره ۱: در صورت تأخیر در پرداخت وجه ضمانتنامه از سوی کارگزار، واریز تمامی وجوده دریافتی از کارگزار (اصل و فرع) به حساب بانک مرکزی ج.ا.ا. الزامي است.

تبصره ۲: در رابطه با اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی از محل ارزهای تخصیصی با نرخ ترجیحی (معادل هر دلار ۴۲,۰۰۰ ریال) می‌بایست به همان نرخ ترجیحی، وجه ضمانتنامه به ذینفع پرداخت گردد.

تبصره ۳: چنانچه تمام یا بخشی از وجه اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی مرتبط با ضمانتنامه مطالبه شده، از محل یارانه‌های دولتی و اعتبارات دستگاه‌های اجرایی دولتی تأمین شده باشد، واریز معادل ریالی سهم مربوطه از وجه ضمانتنامه مطالبه شده (با توجه به نسبت‌های پرداخت وجه اسناد) به حساب خزانه الزامي است.

۶-۱) در صورتی که ارز اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی موضوع ضمانتنامه از محل ارز متلاطفی و یا واردکننده بوده و یا ضمانتنامه فاقد اعتبار اسنادی یا قرارداد یا به‌طورکلی نرخ تسعیر مورد عمل باشد، در صورت مطالبه وجه ضمانتنامه، پرداخت عین ارز یا تسعیر آن (بنابراین درخواست ذینفع ضمانتنامه به نرخ خرید حواله در روز مطالبه وجه ضمانتنامه مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) به حساب ذینفع ضمانتنامه امکان‌پذیر است.

۷-۱) در صورتی که ارز اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی موضوع ضمانتنامه از محل حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی تأمین شده باشد، با توجه به مفاد قرارداد فی‌مایین خریدار و فروشنده، چنانچه آن‌بانک خریدار را محق به استفاده از وجه حاصل از ضمانتنامه مطالبه شده برای مصارف ارزی جهت واردات کالا و یا خدمت بهمنظور تکمیل و راهاندازی طرح مربوطه تشخیص دهد استفاده از آن برای موارد مذکور امکان‌پذیر است. در غیر این صورت ارز دریافت شده می‌بایست به حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی واریز شود.

۲-۱) تسعیر وجه ضمانتنامه‌های ارزی شرکت در مناقصه که از سوی پیمانکاران و فروشنده‌گان تودیع گردیده و بنابر دلایلی توسط ذینفع ایرانی مطالبه شده، بهنرخ خرید حواله در روز مطالبه وجه ضمانتنامه مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) و با رعایت سایر مقررات مربوطه از نظر این‌بانک امکان‌پذیر است.

(۱۰-۳) مقررات مربوط به مطالبه وجه ضمانتنامه‌های حسن انجام کار موضوع بند (۱۰-۱) این دستورالعمل به ضمانتنامه‌های پیش‌پرداخت و استرداد کسور وجه‌الضمان که از سوی پیمانکاران و فروشنده‌گان تودیع گردیده و اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی آن (قرارداد مربوطه) از محل ارزهای تخصیصی از سوی این‌بانک، واریزname، توافقی، گواهی سپرده ارزی، مبادله‌ای، ارز حاصل از صادرات، نیما، ارز متقاضی و یا واردکننده انجام شده باشد، قابل تسری است.

(۱۰-۴) استفاده از ارز ضمانتنامه‌های ارزی مطالبه‌شده به نفع وزارت خانه‌ها و مؤسسات دولتی در صورت تأیید بالاترین مقام اجرایی و یا ذی‌حساب سازمان ذی‌ربط مبنی بر رعایت کلیه مقررات مربوطه امکان‌پذیر است.

(۱۱) ضمانت اجرا

(۱۱-۱) تخلف از مفاد این دستورالعمل توسط مؤسسه اعتباری، موجب اعمال مجازات‌های انتظامی موضوع ماده (۲۳) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ و بند (پ) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ و اصلاحات بعدی آن نیز می‌شود.

(۱۱-۲) صدور هرگونه ضمانتنامه/ضمانتنامه متقابل ارزی توسط مؤسسات اعتباری منوط به رعایت کامل مفاد این دستورالعمل است. ضمانتنامه‌های ارزی موجود که بر اساس مقررات قبل صادر شده‌اند تا سرسید، به اعتبار خود باقی بوده و تمدید این ضمانتنامه‌ها با رعایت مفاد بندھای (۶-۲) و (۶-۳) این دستورالعمل امکان‌پذیر است.

(۱۱-۳) از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، آیین‌نامه صدور ضمانتنامه و ظهernoیسی از سوی بانک‌ها و سایر مقررات مغایر با این دستورالعمل منسخ اعلام می‌شود.

(۱۲) مطالبه وجه ضمانتنامه‌های ارزی

تأمین و انتقال ارز بابت مطالبه وجه ضمانتنامه‌های ارزی که بر اساس مقررات و دستورالعمل‌های این بانک صادر گردیده است، با پذیرش مسئولیت توسط مؤسسه اعتباری در وجه ذینفع ضمانتنامه ارزی بلامانع است.

(۱۳) کارمزد ضمانتنامه‌های ارزی متقابل صادره

تأمین و انتقال ارزبیلت پرداخت کارمزد ضمانتنامه‌های ارزی متقابل صادر مبهنه نفع بلنک‌های کارگزار خارجی با تأیید مؤسسه اعتباری مربوطه بلامانع است.

ل) ترتیبات نحوه تأمین ارز بابت مصارف ارزی مرتبط با تسهیلات ارزی

- ۱- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع بانکها و بانک توسعه و تجارت اکو در چارچوب بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی و نیز صندوق توسعه ملی از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران امکان پذیر است.
  - ۲- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع بانک جهانی و بانک توسعه اسلامی در چارچوب بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی با تأیید سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران امکان پذیر است.
  - ۳- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات ریفاینانس (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین) از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران امکان پذیر است.
  - ۴- تسویه بدھی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین) تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی موضوع آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (ابلاغی طی بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی)، به صورت ارزی (ارایه عین ارز از سوی بدھکار یا تأمین ارز از طریق بازار مبادله ارز و طلای ایران) و یا به صورت ریالی مطابق آیین‌نامه مزبور می‌باشد.
- تبصره: تسویه بدھی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین) تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی موضوع طرح‌های اولویت دار دولتی، به صورت ارزی (ارایه عین ارز از سوی بدھکار یا تأمین ارز از طریق بازار مبادله ارز و طلای ایران) امکان پذیر است.
- ۵- تأمین ارز جهت بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین) از محل منابع جزء (د) بند (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور (موضوع تصویب‌نامه شماره ۷/۲۱۱۶۰/۴۳۳۰/۱۰/۲۷ ک مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۷ کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی) از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران امکان پذیر است.
  - ۶- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی و بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع بانکها در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی کشور از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران امکان پذیر است.
  - ۷- تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی، پرداخت اقساط و هزینه‌های تبعی اعتبارات اسنادی فاینانس خودگردان و غیر خودگردان، از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران امکان پذیر است.
  - ۸- تأمین ارز بابت بازپرداخت تسهیلات اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین) به تسهیلات گیرندگان از محل منابع یادشده در بندۀ‌های فوق و همچنین سهم الشرکه

(آورده) متقاضی، (صرفاً بابت واردات) طرح‌های تسهیلاتی مذکور، از محل ارز حاصل از صادرات خود/دیگران با رعایت ضوابط و مقررات مربوطه امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره: تأمین ارز بابت سهم الشرکه (آورده) متقاضی (بابت سایر مصارف ارزی غیر از واردات - مطابق ضوابط مربوط) طرح‌های تسهیلاتی مزبور، از محل ارز حاصل از صادرات صرفاً از محل ارز مازاد فراتر از درصد و تکلیف مصوب تعهد ارزی صادراتی امکان‌پذیر می‌باشد.

«پیوست‌ها»

۳۴۷۷۴

۱۳۷۹/۸/۹

رئیس جمهور

«بسمه تعالیٰ»

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

«قانون اصلاح قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور» که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ نوزدهم مهرماه یک هزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹/۷/۲۷ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۳۷-ق مورخ ۱۳۷۹/۸/۳ واصل گردیده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می گردد.

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

رونوشت به انضمام تصویر قانون به:

دفتر مقام معظم رهبری - کلیه وزارت خانه ها، سازمان ها، مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و استانداری های سراسر کشور - دفتر رئیس جمهور - دفتر ریاست قوه قضائیه - دفتر معاون اول رئیس جمهور - دیوان محاسبات - اداره قوانین مجلس شورای اسلامی - دفتر هیئت دولت - اداره کل حقوقی - اداره کل قوانین و مقررات کشور - اداره کل امور مجلس - دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام - روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران (جهت درج در روزنامه) ابلاغ می شود.

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

«بسمه تعالیٰ»

قانون اصلاح قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران و قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور

ماده واحده – ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و بندهای (الف) تبصره (۴۵) و (ب) تبصره (۲۹) و (ه)

تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

(۱) ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شرح ذیل اصلاح گردید:

ماده (۶۰) به منظور ایجاد ثبات در میزان درآمدهای ارزی حاصل از صدور نفت خام در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و تبدیل دارایی‌های حاصل از فروش نفت خام به دیگر انواع ذخایر و سرمایه‌گذاری و فراهم‌کردن امکان تحقق فعالیت‌های پیش‌بینی شده در برنامه، دولت مکلف است با ایجاد حساب ذخیره ارزی حاصل از صادرات نفت خام اقدام‌های زیر را معمول دارد:

(الف) از سال ۱۳۷۹ همازد در آمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت ذخایر نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در جدول شماره (۲) این قانون در حساب سپرده دولت نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان «حساب ذخیره ارزی حاصل از صادرات نفت خام» نگهداری می‌شود.

(ب) در طول سال‌های برنامه سوم توسعه، در صورتی که درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام کمتر از ارقام مندرج در جدول شماره (۲) این قانون باشد، دولت می‌تواند در فواصل زمانی سه‌ماهه از موجودی حساب ذخیره ارزی برداشت نماید. معادل ریالی این وجوده به حساب درآمد عمومی دولت منظور می‌گردد.

(ج) به دولت اجازه داده می‌شود حداقل معادل پنجاه درصد (۵۰٪) حساب ذخیره ارزی برای سرمایه‌گذاری و تأمین بخشی از اعتبارات مورد نیاز طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی مهندسی بخش غیردولتی که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تأیید وزارت‌خانه‌های تخصصی ذی‌ربط رسیده است از طریق شبکه بانکی داخلی و بانک‌های ایرانی خارج از کشور به صورت تسهیلات با تضمین کافی استفاده نماید.

پیوست شماره (۱-۳)

د) استفاده از وجود حساب ذخیره ارزی برای تأمین هزینه‌های بودجه عمومی دولت صرفاً درصورت کاهش درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام نسبت به ارقام مصوب و عدم امکان تأمین اعتبارات مصوب از مالیات و سایر منابع، مجاز خواهد بود و استفاده از آن برای تأمین کسری ناشی از درآمدهای غیرنفتی بودجه عمومی دولت ممنوع است.

ه) آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی حداقل ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ تصویب این قانون، به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

۲ جدول شماره (۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موضوع پیش‌بینی درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

ارقام به میلیون دلار

سال	شرح	الصادرات نفت خام	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳
۱۳۷۸	۱۰۹۵۱	۱۱۵۰۰	۱۲۸۶۴	۱۱۰۵۸	۱۱۵۷۸/۸	۱۲۰۸۲/۸

«جدول شماره (۲) قانون برنامه سوم توسعه»

پیوست شماره (۲-۳)

-۱۳۵۷۴/۳۱۵۲۰/ت

۱۳۷۹/۸/۲۵

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

«بسمه تعالیٰ»

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۹/۸/۱۸ بنابر پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (موضوع نامه شماره ۱۰۵/۴۳۱۲ مورخ ۱۳۷۹/۸/۱۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور) و به استناد بند (۶۰) ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۹ - آیین‌نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب نمود:

«آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران»

ماده (۱) در این آیین‌نامه واژه‌های زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- سازمان: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.
  - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
  - خزانه: خزانه‌داری کل (وزارت امور اقتصادی و دارایی).
  - حساب ارزی: حساب ذخیره ارزی حاصل از مازاد درآمد فروش نفت خام.
  - قانون برنامه: قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.
  - بودجه سالانه: قانون بودجه کل کشور.
- وجوده اداره شده: وجوده ای است که از محل حساب ارزی براساس ضوابط این آیین‌نامه در اختیار بانک‌های عامل قرار می‌گیرد تا براساس مقررات این آیین‌نامه به متقدیان سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی بخش غیردولتی (تعاونی و خصوصی) به صورت تسهیلات اعطاء شود.

- بانک عامل: بانک‌ها و یا شعب بانک‌های کشور در خارج از کشور هستند که عاملیت اعطای تسهیلات موضوع این آیین‌نامه به آنها و آنها می‌شود. بانک عامل به طور یک‌جا، از بخش‌های مختلف اقتصادی یا حسب مورد توسط بانک مرکزی تعیین و اعلام می‌گردد.

ماده (۲) خزانه مکلف است حداقل ظرف یک هفته از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، یک‌فقره حساب ارزی نزد بانک مرکزی افتتاح نماید. برداشت از حساب مذکور صرفاً براساس مقررات این آیین‌نامه مجاز می‌باشد.

عاده ۳) بانک مرکزی موظف است از ابتدای سال ۱۳۸۰ در طول چهارماه اول سال، معادل ریالی صدرصد (۱۰۰٪) درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام در ماههای یادشده را به حساب درآمد عمومی مربوط واریز نماید و از ماه پنجم تا تأمین سقف مجاز ایجاد تعهدات ارزی سال، معادل ریالی یکدوازدهم

$\frac{1}{12}$) سقف مزبور را به حساب درآمد عمومی و بقیه را به صورت ارزی به حساب ارزی واریز نماید. پس از تأمین تمام بودجه سالانه، کلیه مبالغ دریافتی، به حساب ارزی واریز می‌گردد.

حداکثر پنجاه درصد (۵٪) از ارز واریزشده به حساب ارزی، براساس مقررات این آیینه نامه پس از تصویب هیئت موضوع ماده (۸) این آیینه نامه تا پایان برنامه سوم توسعه، به صورت تسهیلات ازطريق بانکهای عامل به طرحهای ذی‌ربط اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱: چنانچه معادل ریالی درآمد حاصل از صادرات نفت خام در هرسال در پایان بهمن ماه همان سال، کمتر از رقم پیش‌بینی شده در بودجه سالانه باشد، بانک مرکزی موظف است بلا فاصله در اول اسفندماه همان سال کسری یادشده را از موجودی حساب ارزی برداشت و معادل ریالی آن را تا سقف درآمد مصوب ردیف مربوط در بودجه سالانه، به حساب درآمد عمومی واریز نماید.

تبصره ۲: صدرصد (۱۰۰٪) وجود ارزی برگشتی ناشی از اعطای تسهیلات فوق به طرحها که توسط بانکهای عامل به حساب ارزی واریز می‌گردد. مجدداً بارعایت ضوابط این آیینه نامه برای پرداخت تسهیلات تا پایان برنامه سوم قابل تخصیص می‌باشد.

تبصره ۳: در سال ۱۳۷۹، پس از تحقق صدرصد (۱۰٪) ارز قابل تعهد مصوب از محل فروش نفت خام در قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور و اصلاحیه آن، مازاد درآمد ارزی به حساب ارزی واریز خواهد شد.

تبصره ۴: بانک مرکزی مکلف است گردش عملیات حساب ارزی را در پایان هر ماه به خزانه و سازمان ارائه نماید.

ماده ۴) طرحهای بخش غیردولتی مشمول بند (ج) ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم صرفاً طرحهای انتفاعی هستند که با سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (با استفاده یا بدون استفاده از منابع بانکی) و با مباشرت اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی در زمینه‌های تولیدی و کارآفرینی در بخش‌های صنعت، معدن، کشاورزی و همچنین حمل و نقل و خدمات فنی و مهندسی به اجرا درمی‌آیند.

تبصره ۱: بررسی‌های فنی، مالی و اقتصادی طرحهای موضوع این ماده، توسط بانکهای عامل در چارچوب ضوابط مصوب هیئت موضوع ماده (۸) این آیینه نامه انجام و پس از تأیید وزارت‌خانه‌های تخصصی ذی‌ربط قابل اجرا است.

تبصره ۲: وجود ارزی مورد نیاز هر طرح (سرمایه ثابت و سرمایه‌درگردش) که در قالب بند (ج) ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم و از محل حساب ارزی تأمین می‌شود، ازطريق بانکهای عامل در قالب ارزی طرح در طول دوران اجرا به مجری طرح پرداخت می‌شود.

تبصره ۳: دوره استفاده از وام برای سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری آزمایشی از طرحها حداکثر سه سال خواهد بود. مدت بازپرداخت وام اعطایی حداکثر پنج سال پس از مدت یادشده می‌باشد.

ماده ۵) سازمان موظف است حداکثر تا پایان فروردن ماه هرسال در چارچوب اولویت‌های قانون برنامه و برنامه‌های اجرایی بخش‌ها، پیشنهاد نحوه استفاده از وجود حساب ارزی را در قالب اعطای تسهیلات برای فعالیت‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری به هیئت موضوع ماده (۸) این آیینه نامه ارائه نماید.

تبصره ۱: نحوه استفاده از وجود حساب ارزی در سال ۱۳۷۹ در چارچوب اولویت‌های قانون برنامه و برنامه‌های اجرایی بخش‌ها را سازمان باید حداکثر ظرف یک‌ماه از تاریخ تصویب این آیینه نامه به هیئت موضوع ماده (۸) این آیینه نامه ارائه نماید.

تبصره ۲: وجود ارزی در قالب قراردادی که بارعایت مقررات این آییننامه و دستورالعمل‌های مربوط بین سازمان و بانک‌های عامل منعقد می‌شود، در اختیار آنها قرار می‌گیرد.

تبصره ۳: استفاده کنندگان از تسهیلات ارزی موضوع این آییننامه باید اصل و سود متعلقه را طبق مقررات ارزی کشور، به ارز تأمین و بازپرداخت نمایند.

تبصره ۴: بانک‌های عامل موظف هستند هرسال، در چارچوب اولویت‌های ابلاغی سالانه هیئت موضوع ماده (۸) این آییننامه، تسهیلات موضوع این ماده را صرفاً به طرح‌هایی که از نظر آنها دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی است اعطای نمایند و تأمین لازم و کافی را هم برای بازپرداخت اصل و سود از مقاضی دریافت دارند.

تبصره ۵: اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌هایی که در چارچوب قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی ایران به تصویب می‌رسند (سرمایه‌گذاری‌های مشترک) با رعایت مقررات این آییننامه بالامانع است.

ماده ۶) دستورالعمل اجرایی این آییننامه در ارتباط با وظایف تعیین شده برای سازمان، خزانه، بانک مرکزی، بانک عامل و سایر دستگاه‌های اجرایی ذیربط و چگونگی ارتباط آنها و تأمین و پرداخت وجود ارزی مورد نیاز طرح‌ها، به تصویب هیئت موضوع ماده (۸) این آییننامه می‌رسد.

ماده ۷) بانک مرکزی موظف است به موجودی حساب ارزی، هر سه‌ماه یکبار سود به ارز مربوط پرداخت نماید. نرخ سود را شورای پول و اعتبار با توجه به میزان تعهدات متقابل انجام شده تعیین می‌نماید. سود ارزی، هر سه‌ماه یکبار به موجودی حساب ارزی اضافه می‌شود.

ماده ۸) هیئتی مرکب از رئیس سازمان، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی و دو نفر نماینده به انتخاب رئیس جمهور به عنوان «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» جهت حسن اجرای قانون و اتخاذ تصمیم در موارد تعیین شده در این آییننامه و موارد زیر تشکیل می‌گردد. دبیرخانه هیئت یادشده در سازمان مستقر خواهد بود:

الف) نحوه تعیین اولویت طرح‌ها جهت استفاده از تسهیلات موضوع این آییننامه.

ب) تعیین روش محاسبه و نرخ سود تسهیلات اعطایی بر اساس پیشنهاد بانک مرکزی.

پ) زمان بازپرداخت تسهیلات اعطایی.

ت) نحوه پی‌گیری وصول مطالبات.

ث) تعیین چارچوب قراردادهای سازمان با بانک‌های عامل.

ج) تعیین کارمزد بانک‌های عامل.

ح) سایر ضوابط و دستورالعمل‌های مورد نیاز.

حسن حبیبی
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت: به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر معاون اجرایی رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرگانی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

بسمه تعالیٰ

شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی - موضوع ماده (۶۰) اصلاحی
قانون برنامه سوم توسعه: مصوب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی
(۱۳۷۹ آذر ۲۷)

الف) نوع ارز و واحد محاسبات

- ۱) واحد پولی محاسبات دلار آمریکایی است ولی پرداخت‌هایی که اzmحل حساب ذخیره ارزی به طرح‌ها صورت می‌گیرد، براساس ارز مورد نیاز طرح به‌دلار یا هر ارز قابل تبدیل دیگر خواهد بود.
- ۲) بازپرداخت تسهیلات ارزی استفاده شده به همان ارزی خواهد بود که به طرح، پرداخت شده است.

ب) بخش‌های مجاز

بخش‌های صنعت، معدن، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی.

پ) اشخاص مجاز

- ۱) اشخاص حقیقی و هم‌چنین شرکت‌هایی که اکثریت سرمایه سهامی آنها متعلق به بخش خصوصی یا تعاقنی است.
- ۲) شرکت‌های ایرانی که محل فعالیت تولیدی و خدماتی آنها در ایران است ولی بخشی از سهام یا حق رأی آنها متعلق به سرمایه‌گذاران مقیم خارج از کشور است.
- ۳) شرکت‌هایی که دولت یا شرکت‌های دولتی یا موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در آنها سهامدار جزئی هستند، مشروط بهاین که سهم آنها از ۴۹ درصد سهامداری حق رأی تجاوز نکند و اکثریت هیئت مدیره آن‌ها منتخب سهامداران خصوصی باشد و فعالیت آنها انتفاعی بوده و به تقویت بخش غیردولتی بیانجامد، خصوصی محسوب می‌شوند.
- ۴) شرکت‌های خارجی که با اشخاص مذکور در بندهای (۱)، (۲) و (۳) فوق در قالب اعتبار اسنادی معتبر و دارای پوشش بیمه‌ای دولتی، قرارداد خرید کالا یا خدمت و یا حمل و نقل دارند.

ت) فعالیت‌های قابل قبول

- ۱) کلیه فعالیت‌های سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی بخش‌های تعاقنی و خصوصی.
- ۲) سرمایه‌گذاری برای ایجاد ظرفیت‌های جدید از جمله خرد تجهیزات و ماشین‌آلات، دانش فنی و پرداخت هزینه‌های نصب و راهاندازی مربوط به طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی.
- ۳) خرید نهاده‌های وارداتی برای بهره‌برداری آزمایشی، راهاندازی تجاری و قطعات یدکی به عنوان سرمایه درگردش طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی.
- ۴) سرمایه‌گذاری برای توسعه و بازسازی ظرفیت‌های تولیدی موجود.
در کلیه موارد فوق، سرمایه‌گذاری در طرح‌های بهینه‌سازی انرژی در صنایع، فناوری اطلاعات (IT)، فناوری زیستی (BT)، صنایع تبدیلی کشاورزی و دامی و صنایع تولید ابزارهای مکانیزاسیون کشاورزی از اولویت برخوردار خواهد بود.

۵) اعطای اعتبار به خریداران خارجی کالاهای صنعتی و مهندسی ایران به منظور تشویق صادرات غیرنفتی در موادی که اعتبار استنادی بانک‌های کارگزار خریداران، از یک بانک بین‌المللی معتبر صادر شده و یا دارای پوشش بیمه‌ای دولتی باشد.

ث) سودآوری طرح‌ها

حداقل نرخ بازده مورد انتظار طرح نباید از نرخ سود تأمین مالی تسهیلات کمتر باشد.

ج) کارمزد و سود

سود و کارمزد تسهیلات اعطایی به طرح‌های بخش غیردولتی، با توجه به عوامل زیر تعیین می‌شود: مخاطره سرمایه‌گذاری، مدت، نوع و میزان وثیقه، نرخ بهره ارز مورد استفاده در بازارهای مالی جهانی و حداقل بازده مورد انتظار دولت از حساب ذخیره ارزی.

۱) نرخ سود:

- برای تسهیلات به طور عام: ۷/۵ درصد در سال.

- برای تسهیلات طرح‌های بازسازی صنایع که متناسب بازسازی حداقل ۰۵ درصد ماشین‌آلات و تجهیزات موجود باشد: نرخ تسهیلات عام منهای ۲/۵ درصد.

- برای تسهیلات طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های اردبیل، کردستان، کرمانشاه، ایلام، سیستان و بلوچستان، بوشهر، هرمزگان، لرستان، چهارمحال و بختیاری و کهکیلویه و بویراحمد، نرخ تسهیلات عام منهای ۰/۵ درصد (طرح‌های بازسازی صنایع این استان‌ها، همزمان مشمول نرخ تسهیلات بازسازی نیز خواهد بود).

۲) کارمزد دیرکرد:

* تخفیف اعطایی از سود متعلقه برای تسريع در بهره‌برداری نسبت به موعد برنامه‌ریزی شده: ۱۰ درصد نرخ سود برای عمده و ۱۵ درصد نرخ سود برای یک‌سال.

چ) محدودیت‌ها

۱) تسهیلات اعطایی به هر طرح از محل حساب ذخیره‌ارزی، حداقل معادل جزء ارزی هزینه‌های سرمایه‌گذاری طرح (شامل سرمایه در گردش اولیه) خواهد بود. متقاضی سرمایه‌گذاری برای استفاده از این تسهیلات، نحوه تأمین منابع ریالی مورد نیاز طرح شامل اعتبارات بانکی و آورده‌های سهامداران را به بانک اعلام می‌نماید.

۲) حقوق صاحبان سهام درمورد اشخاص حقوقی و یا آورده نقدی و غیرنقدی شخص سرمایه‌گذار درمورد اشخاص حقیقی، حداقل باید معادل ۲۵ درصد مجموع مبلغ استفاده از تسهیلات موضوع این دستورالعمل و سایر تسهیلات دریافتی متقاضی از بازارهای مالی داخلی و خارجی باشد.

ح) مدت تسهیلات

حداقل مدت تأمین مالی هر طرح، از ۸ سال تجاوز نخواهد کرد که تا ۳ سال آن، دوره سرمایه‌گذاری و راهاندازی و ۵ سال بقیه دوره بهره‌برداری (بازپرداخت) خواهد بود. مدت دقیق تأمین مالی طرح‌ها با توجه به شرایط خاص هر طرح توسط بانک تعیین می‌گردد.

خ) انواع وثیقه

هر یک ازدارایی‌ها و ایزارهای زیر به تشخیص بانک به عنوان وثیقه پذیرفته خواهد شد:

۱) زمین.

۲) ماشین‌آلات و تجهیزات.

۳) سهام شرکت‌های پذیرفته در بورس.

۴) سهام شرکت‌های خارج از بورس.

۵) تضمین بانکی و اعتبارات استنادی معتبر بانک‌های خارجی به نفع متقاضی ایرانی.

۶) استناد قابل وصول.

۷) سفته مدیران شرکت.

۸) پروانه بهره‌برداری ازمعدن.

۹) صورت وضعیت‌های تأییدشده و بدھی‌های قطعی دستگاه‌های اجرائی دولتی به متقارضی همراه تأییدیه ذینفع مبني بر انتقال منابع متضمنه به بانک.

۱۰) هرنوع تأمین دیگری که برای بانک قابل قبول باشد.

د) شرایط بازپرداخت

۱) برنامه بازپرداخت تسهیلات طبق روش بانک و در مورد هر طرح با توجه به شرایط طرح طبق تشخیص بانک تنظیم خواهد شد.

۲) بازپرداخت‌ها کلاً به صورت ارزی خواهد بود.

ذ) نرخ تسعیر

نرخ تسعیر درهمورد که ضرورت پیدا کند، معادل نرخ روز ارز خواهد بود.

ر) کارمزد بانک

نرخ کارمزد بانک‌های عامل برمبنای معادل سالانه ۳۰ درصد اعتباری که ازحساب ذخیره ارزی طبق قرارداد عاملیت بین سازمان و بانک در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد، محاسبه و پرداخت می‌گردد.

ذ) مسئولیت بانک عامل

۱) اطلاع‌رسانی و آگاه ساختن مردم ازامکانات، شرایط و تسهیلات موضوع حساب درآمد ارزی از طریق رسانه‌های جمعی.

۲) ایجاد واحد پذیرش طرح‌های متقارضیان سرمایه‌گذاری درشعب بانک‌های عامل درتهران و مراکز استان‌ها.

۳) تجهیز واحدهای پذیرش بانک ازنظر تخصص‌های فنی، مالی و اقتصادی.

۴) احراز خصوصی یا تعاوی بودن طرح‌های پیشنهادی متقارضیان سرمایه‌گذاری.

۵) احراز کفايت بازدهی طرح‌ها به میزانی که از نرخ سود تأمین مالی تسهیلات کمتر نباشد.

۶) ارزیابی گزارش‌های توجیه فنی - اقتصادی طرح‌ها.

۷) ارسال گزارش‌های توجیه فنی - اقتصادی طرح‌های موجه به وزارت‌خانه‌های تخصصی ذیربط.

۸) انعقاد قرارداد تأمین مالی طرح‌های موجه و تأیید شده با متقارضی.

۹) احراز اطمینان از تأمین منابع ریالی مورد نیاز طرح‌ها توسط متقارضی.

۱۰) تعیین مدت دقیق و برنامه‌ریزی شده تأمین مالی طرح‌ها و برنامه بازپرداخت تسهیلات.

۱۱) نظارت بر پیشرفت طرح‌ها و ارسال گزارش‌های ماهانه پیشرفت اقدامات و عملکرد طرح‌ها به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی.

۱۲) وصول اقساط متقارضی و بازپرداخت به هنگام تسهیلات به حساب ذخیره ارزی.

صور تجلیسه تصمیمات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی

هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در اجرای ماده (۸) آئین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران در دوازدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۸/۸ به شرح زیر تصویب نمود:

- ۱) نرخ سود تسهیلات اعطایی موضوع پاراگراف اول جزء (۱) بند (ج) شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب مورخ ۱۳۷۹/۹/۲۷ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی از ۷/۵ درصد در سال به ۲ درصد در سال بالای نرخ سود بین بانکی ارزهای مربوطه در بازار بین المللی تغییر می‌یابد.
- ۲) ۶ درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل تعلق یافته و مابقی به میزان ۴۰ درصد به حساب ذخیره ارزی واریز گردد.
- ۳) تخفیفات مذکور در بند (ج) مصوبه فوق الذکر حداقل به میزان سهم سود حساب ذخیره ارزی اعمال و از وجوده واریزی به این حساب کسر خواهد گردید.
- ۴) این تغییرات به کلیه قراردادهای تسهیلات منعقده قبلی تعیین داده می‌شود.
- ۵) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است نسبت به اصلاح قراردادهای عاملیت منعقده با بانک‌های عامل اقدام نماید.

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

«بسمه تعالیٰ»

صور تجلیسه تصمیمات «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی»

- در اجرای ماده (۸) آیین‌نامه اجرائی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران، «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» در چهاردهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ موضوع‌های دستور جلسه را به شرح زیر مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار داد:
- ۱) وضعیت حساب ذخیره ارزی: طبق گزارش بانک مرکزی، مانده حساب ذخیره ارزی در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ مبلغ پنج میلیارد و هفت‌صد و پنجاه و دومیلیون و نهصد و بیست و هشت هزار و هفت‌صد و شصت و پنج دلار و هشتاد و چهار سنت (۵,۷۵۲,۹۲۸,۷۶۵/۸۴) شامل یکصد و هفتاد و نه میلیون و نهصد و پنجاه و سه‌هزار و سی دلار و هفتاد و نه سنت (۱۷۹,۹۵۳,۳۰/۷۹) سود متعلقه به مانده حساب در سه‌ماهه سوم و چهارم سال ۱۳۷۹ و سه‌ماهه اول و دوم سال ۱۳۸۰ می‌باشد.
- ۲) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای تأمین مالی طرح‌های حمل و نقل: درخصوص تأمین ارز مورد نیاز شرکت‌های هوایی غیردولتی مقرر گردید این شرکت‌ها با استفاده از فاینانس خودگردان خارجی اقدام به خرید هوایی نموده و صرفاً برای کمک به تأمین مالی طرح‌های خرید هوایی از سوی بانک‌های عامل، حداقل تا ۱۵ درصد هزینه ارزی طرح‌ها به صورت پیش‌پرداخت قرارداد از محل حساب ذخیره ارزی به صورت تسهیلات توسط بانک‌های عامل تأمین گردد. رعایت کلیه شرایط و ضوابط مندرج در قرارداد عاملیت و از جمله شرط تأمین آورده سرمایه‌گذاری میزان حداقل معادل ۲۵ درصد مجموع تسهیلات دریافتی از بازارهای داخلی و خارجی توسط متقاضی و شرط تأیید توجیه فنی و اقتصادی طرح‌ها توسط بانک عامل الزامی است.
- ۳) اعطای تسهیلات حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری ارزآور دربخش خدمات: پیرو تفاهم در یازدهمین نشست هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در تاریخ ۱۳۸۰/۰۷/۷ درمورد اعطای تسهیلات برای تأمین هزینه‌های ارزی طرح‌های سرمایه‌گذاری ارزآور در هتل‌سازی، بانک‌های عامل می‌توانند به سایر طرح‌های سرمایه‌گذاری دربخش خدمات که بنابر تشخیص بانک از توجیه فنی، مالی و اقتصادی و ارزآوری لازم برای بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی برخوردار باشند، از محل حساب ذخیره ارزی برای تأمین هزینه‌های ارزی طرح‌های سرمایه‌گذاری، بارعایت کلیه شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تسهیلات اعطاء نمایند.

سرمایه‌گذاری دربخش خدمات که بنلیه تشخیص بلنک از توجیه فنی، هالی و اقتصادی و ارزآوری لازم برای بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی برخوردار باشند، از محل حساب ذخیره ارزی برای تأمین هزینه‌های ارزی طرح‌های سرمایه‌گذاری، بارعلیت کلیه شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تسهیلات اعطاء نمایند.

۴) مقرر گردید با توجه به درخواست‌های بانک‌های عامل برای افزایش سهمیه ارز تخصیصی، جمعاً دویست میلیون دلار از محل حساب ذخیره ارزی توسط دبیرخانه به بانک‌های متقاضی تخصیص داده شود و قراردادهای عاملیت این بانک‌ها بر این اساس اصلاح گردد.

۵) ایجاد تعامل بین منابع ارزی و ریالی به منظور کمک به طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی: مقرر گردید که از منابع وجوده اداره شده (موضوع تبصره ۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ و سال‌های آینده) در اختیار بانک‌های عامل، به عنوان یکی از منابع تأمین مالی برای طرح‌هایی که از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده می‌نمایند، باتشخیص و تأیید بانک‌ها استفاده شود. در این صورت الزام تأمین حداقل ۲۵درصد هزینه‌های سرمایه‌گذاری از سوی مجریان طرح‌ها به عنوان شرط اصلی به قوت خود باقی است. هم‌چنین آن دسته از طرح‌های متقاضی تسهیلات که بر حسب مفاد تبصره‌های قانون بودجه و یا مصوبات شورای عالی استغال و امثال آن مجاز به تأمین سهم آورده به میزانی کمتر از ۲۵درصد کل سرمایه‌گذاری می‌باشند، و یا حتی به موجب قانون از سهم آورده معاف هستند، صرفاً در صورت تأمین ۲۵درصد کل هزینه‌های طرح، می‌توانند از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده نمایند.

۶) روش عمل در مورد استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای طرح‌های سرمایه‌گذاری مناطق حفاظت شده (ویژه اقتصادی و آزاد): با توجه به اختلاف برداشت وزارت بازرگانی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در این مورد، مقررگ ریید نظریه معاونت حقوقی ریاست جمهوری را بانک مرکزی به بانک‌های عامل ابلاغ نماید.

۷) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای خربد مراکز تجاري در بازارهای صادراتی کشورهای آسیای میانه و قفقاز: مقرر گردید طرح‌های مشخص به صورت احداث مجتمع‌های تجاري به شرکت سرمایه‌گذاری خارجی ایران ارائه شود تا در صورت توجیه فنی – اقتصادی، صندوق ضمانت صادرات ایران نیز در این امر مساعدت نماید.

و من ا... التوفيق

محمد ستاری فر

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

بسمه تعالیٰ

صور تجلسه تصمیمات «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی»

دراجرای ماده (۸) آیین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران و بند (۲) تصویب‌نامه شماره ۱۵۵۷۹/ت۱۴۰۱۸/۴/۱۰ هـ مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ هیئت وزیران، «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» در پانزدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ نحوه و شرایط اعطای تسهیلات ارزی موضوع تصویب‌نامه اخیرالذکر به مبلغ پانصد میلیون دلار به صنایع نساجی کشور در سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۳ را به شرح زیر با اکثریت آراء تصویب نمود:

- ۱) کلیه بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی، در چارچوب شرایط این مصوبه مجاز به اعطای تسهیلات ارزی به آن دسته از طرح‌های بازسازی و نوسازی واحدهای نساجی کشور (موضوع مصوبه ۱۳۸۰/۴/۱۰ هیئت وزیران) هستند که توسط وزارت صنایع و معادن تأیید و به بانک‌ها معرفی شده باشند.
- ۲) بانک‌های عامل به آن دسته از طرح‌های معرفی شده از سوی وزارت صنایع و معادن تسهیلات ارزی اعطا می‌نمایند که از نظر خود بانک دارای توجیه فنی، مالی و اقتصادی لازم و کافی باشند.
- ۳) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی توسط متقاضی برای خرید ماشین‌آلات دست دوم از خارج در موارد استثنائی و حسب ضرورت موکول به تأیید وزارت صنایع و معادن از لحاظ فن‌آوری و صرفه و صلاح صنعت است مشروط به این‌که ماشین‌آلات مذکور تولید کشورهای غربی و تاریخ تولید آن‌ها بعد از سال ۲۰۰۰ باشد.
- ۴) قیمت این گونه ماشین‌آلات مطابق نظر یکی از سه شرکت بازرگانی فنی مورد تأیید مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و مورد اعتماد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین شده و مورد استناد بانک عامل قرار خواهد گرفت.
- ۵) بانک‌های عامل مکلف هستند بررسی‌های کارشناسی این دسته از طرح‌های معرفی شده از سوی وزارت صنایع و معادن را به صورت ویژه با قید اولویت و حداقل ظرف مدت دو ماه به انجام رسانیده و نظر نهایی خود را اعلام نمایند.
- ۶) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در طرح‌های بازسازی و نوسازی صنایع نساجی مشروط به احراز توان صادراتی طرح به میزان حداقل یک‌سوم محصولات تولیدی سالانه به خارج از کشور و تعهد متقاضی در این خصوص به هنگام عقد قرارداد و اخذ تسهیلات خواهد بود.

- ۶) سقف تسهیلات ارزی برای هر طرح حداکثر تا مبلغ هزینه‌های ارزی طرح و در چارچوب سقف مجاز بانک‌های عامل (حداکثر ۲۵ میلیون دلار) مجاز است.
- ۷) نرخ سود تسهیلات ارزی اعطایی برای متقاضی ۳ درصد در سال بر مبنای مبالغ استفاده شده خواهد بود که توسط بانک عامل محاسبه و وصول خواهد شد.
- ۸) کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی دربخش خصوصی و تعاوی می‌توانند از تسهیلات ارزی برای بازسازی و نوسازی واحدهای نساجی در چارچوب شرایط موضوع این مصوبه استفاده نمایند. طرح‌های نوسازی و بازسازی صنایع نساجی نهادهای عمومی غیردولتی نیز در صورت احراز کلیه شرایط مندرج در این صور تجلیسه، می‌توانند استثنائاً از این تسهیلات استفاده نمایند.
- ۹) دوره استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه توسط متقاضی حداکثر ۳ سال از تاریخ انعقاد قرارداد با بانک، دوره مهلت حداکثر یک سال بعد از تاریخ بهره‌برداری مورد تأیید بانک عامل و دوره بازپرداخت حداکثر ۴ سال بعد از خاتمه مهلت خواهد بود.
- ۱۰) بانک‌های عامل مکلف هستند چارچوب موضوعی گزارش توجیه فنی - اقتصادی طرح‌های نوسازی و بازسازی واحدهای نساجی را با همکاری وزارت صنایع و معادن به‌طور استاندارد تهیه و تنظیم نموده و در اختیار متقاضیان استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه قرار دهند. تقاضای متقاضی برای استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه صرفاً در چارچوب استاندارد مذکور پذیرش خواهد شد.
- ۱۱) بانک‌های عامل مکلف هستند از طرح‌های مشمول این تسهیلات وثایق کافی اخذ نموده و به تقاضاها بی که به وثیقه ملکی خارج از طرح نیازمند باشند تسهیلات اعطاء ننمایند، مگر آن که در این موارد وزارت صنایع و معادن و بانک عامل مشترکاً راه حل مناسب را برای برخورداری طرح‌های دارای توجیه فنی و اقتصادی از این تسهیلات (بدون به خطر لنداختن منابع این حساب) جستجو و اعمال نمایند.

من... التوفيق
محمد ستاری فر
معاون رئيس جمهور و رئيس سازمان

صور تجلسه تصمیمات «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی»

در اجرای ماده (۸) آیین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران، «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» در شانزدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۱ تصویب نمود:

بانک‌های عامل می‌توانند از محل حساب ذخیره ارزی، تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری در زمینه‌های تولیدی دربخش صنعت در «مناطق ویژه اقتصادی کشور» به مناقصیان حائز شرایط بخش خصوصی و تعاوی بر اساس شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت منعقد شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اعطاء نمایند.

پیوست شماره (۸-۳)

شماره: ۶۰/۱۲۴۱

تاریخ: ۸۳/۱۲/۱۷

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

بسمه تعالیٰ

صور تجلیسه تصمیمات «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی»

در اجرای ماده (۸) آییننامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران، «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» در هفدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۷

موضوعاتی دستور جلسه را به شرح زیر مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار داد:

(۱) سهمیه ارز تخصیصی به بانک‌های عامل: با توجه به استقبال سرمایه‌گذاران از نظام ذخیره ارزی (۳۱۶ طرح مصوب به مبلغ ۱۲۱۴/۴ میلیون دلار به اضافه ۴۰۶ طرح در دست بررسی به مبلغ ۲۵۵۴/۴ میلیون دلار و جمعاً ۷۲۲ طرح به مبلغ ۳۷۶۸/۸ میلیون دلار در مدت ۱۶ماه) و به منظور تسريع در پذیرش، تصویب و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری، مقرر گردید:

«بانک‌های عامل مجاز هستند نسبت به تصویب طرح، انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات به متقاضیان و گشايش اعتبار مربوط از محل حساب ذخیره ارزی فراتر از مبلغ سهمیه ارز تخصیصی موضوع ماده (۱) قراردادهای عاملیت، اقدام نمایند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است درخواست‌های موجه بانک‌های عامل را بدون نیاز به تخصیص سهمیه جدید از سوی هیئت امناء، از محل موجودی حساب ذخیره ارزی تأمین و مرتقب را در هر موردی به دبیرخانه هیئت امناء اعلام نماید.

(۲) طرح‌های سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد بانک‌های عامل می‌توانند از محل حساب ذخیره ارزی، تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری در زمینه‌های تولیدی در بخش صنعت در «مناطق آزاد تجاری - صنعتی کشور» به متقاضیان حائز شرایط بخش خصوصی و تعاونی براساس شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت منعقد شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اعطای نمایند.

(۳) سود بانک‌های عامل: بند (۲) صور تجلیسه دوازدهمین نشست مورخ ۱۳۸۰/۸/۸ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به شرح زیر اصلاح و به تصویب رسید:

۲. شصت درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل تعلق و مابقی به میزان ۴۰ درصد به حساب ذخیره ارزی واریز گردد به ترتیبی که سهم سود بانک عامل هیچ‌گاه از ۲ درصد تسهیلات اعطایی کمتر نباشد»

۴) افزایش سقف فردی مجاز اعطایی تسهیلات به طرح احداث کارخانه تولید PVC,VCM افزایش سقف فردی مجاز اعطایی تسهیلات به طرح احداث کارخانه تولید PVC,VCM مصوب بانک توسعه صادرات ایران در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تا مبلغ ۳۳ میلیون دلار بلامانع است.

۵) تقویل مدت بازپرداخت تسهیلات اعطایی به کشورهای بازرهدف صادرات از محل منابع حساب ذخیره ارزی: حداقل مدت تأمین مالی موضوع ماده (۴) قرارداد عاملیت درمورد طرح‌های صادراتی شرکت واگن پارس برای اجرای تعهدات موضوع مناقشه‌های راه آهن پاکستان و بنگلادش به ده سال افزایش می‌یابد.

۶) شرایط اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری در صنعت سیمان کشور: با توجه به اینکه براساس بند (۶) صور تجلیسه نشست چهل و چهارم مورخ ۸۳/۱۰/۲۹ هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی شرایط ترجیحی تسهیلات صنعت سیمان لغو شده است لذا از تاریخ ۸۳/۱۱/۱ لازم است در مورد طرح‌های جدید سیمان بر اساس بند (۶) پیوست شماره (۳-۲۹) عمل گردد.

۷) در خواست استقراض از حساب ذخیره ارزی به منظور خرید ساختمان‌های رایزنی جمهوری اسلامی ایران در ۱۹ کشور جهان به دلیل مغایرت با بند (ج) ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مورد تأیید قرار نگرفت.

۸) مقرر گردید کمیته‌ای مرکب از نمایندگان بانک مرکزی، وزارت صنایع و معادن، وزارت نفت، بانک صنعت و معدن و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، طرح‌های پیشنهادی وزارت نفت و وزارت صنایع و معادن را درمورد ساز و کار اعطای تسهیلات از حساب ذخیره ارزی به پیمانکاران و سازندگان خصوصی داخلی که در مناقشه‌های بین‌المللی مربوط به طرح‌های دستگاه‌های اجرایی دولتی برنده می‌شوند، بررسی و نتیجه تا قبل از جلسه آینده هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، توسط دبیرخانه برای اعضای هیئت ارسال شود.

پیوست شماره (۹-۳)

۱۱۲۳/۳/ناظ

۱۳۸۱/۳/۶

شماره: ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ: ۸۱/۶/۵

«بسمه تعالیٰ»

مدیران بین‌الملل بانک‌ها

باتوجه به اینکه در اجرای سیستم تکنرخی ارز از ابتدای سال جاری مقرر گردید متقاضیان خرید کالا و خدمت از خارج، بارعایت مقررات مربوطه مستقیماً به بانک عامل مراجعت و نسبت به گشایش اعتبار اقدام نمایند، لذا مقتضی است اطلاعات ثبت آماری مطابق دستورالعمل‌های قبلی و با کدهای تخصیص ارز زیر توسط آن بانک ثبت و از طریق سامانه FTP SNA یا به‌طور منظم به این بانک ارسال گردد. کدهای تخصیص ارز مشروطه زیر می‌باشد در سامانه ماشینی آن بانک با تعریف‌های مشخص شده ایجاد و نرخ ارز تحت عنوان «نرخ روز بازار» در متن گواهی‌های ثبت آماری صادره توسط آن بانک در گردید.

۱) کدهای تخصیص ارز کالاهای و خدمات یارانه‌ای:
بخشی از هم ارز ریالی این دسته ثبت‌سفارش‌ها کالاهای و خدمات توسط دستگاه متولی در چارچوب بخشنامه شماره ۱۳۸۱/۱/۲۶ هـ مورخ ۲۲۹/۱۲۶ این بانک تأمین و مراتب وفق بند(۳) بخشنامه مذکور به اطلاع آن بانک می‌رسد.

کد ۱۷۲۸۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای	وزارت بازرگانی
بازرگانی - نرخ روز بازار	وزارت صنایع و معادن
کد ۱۷۳۴۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای	وزارت جهاد کشاورزی
صنایع - نرخ روز بازار	وزارت نفت
کد ۱۷۳۸۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
جهاد - نرخ روز بازار	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
کد ۱۷۴۲۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
نفت - نرخ روز بازار	وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری
کد ۱۷۲۴۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای	سایر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی
ارشاد - نرخ روز بازار	هزینه مأموریت کلیه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها
کد ۱۷۲۹۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای	
بهداشت - نرخ روز بازار	
کد ۱۷۵۵۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای	
دفاع - نرخ روز بازار	
کد ۱۷۳۶۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای	
علوم - نرخ روز بازار	
کد ۱۷۹۹۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای	
سایر - نرخ روز بازار	
کد ۱۷۹۹۱۰۲۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل- یارانه‌ای - مأموریت - نرخ روز بازار	

۲) کد تخصیص ارز کالاهای و خدمات غیریارانه‌ای:

این کد برای کلیه ثبت‌سفارش‌هایی به کار می‌رود که از یارانه ریالی استفاده ننموده و ارز آن به نرخ روز توسط آن بانک تأمین می‌شود.

کد ۱۵۰۰۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - نرخ روز بازار

۳) کدهای تخصیص ارز برای ثبت‌سفارش‌ها موضوع ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور:

این دسته از ثبت‌سفارش‌ها توسط دستگاه ذی‌ربط و وزارت بازارگانی ممکن است تا از مهر ماه (۱۲۰) قانون برنامه سوم خواهد شد. ارز مربوطه کماکان از محل موجودی حساب‌های دلاری شماره ۱۹۳ و ۱۹۴ و وزارت نفت و ۱۸۶/۱۰ وزارت نیرو نزد اداره عملیات ارزی این بانک تأمین خواهد شد.

وزارت نفت - شرکت ملی نفت کد ۱۵۴۲۲۷۵۰ شرح: ارز حاصل از صادرات - نفت - واردات

از محل حساب ۱۹۳

وزارت نفت - شرکت ملی گاز کد ۱۵۴۲۲۷۶۰ شرح: ارز حاصل از صادرات - گاز - واردات

از محل حساب ۱۹۴

وزارت نفت - شرکت ملی پالایش کد ۱۵۴۲۲۷۸۰ شرح: ارز حاصل از صادرات - پالایش و پخش

فرآورده‌های نفتی ۱۹۵

وزارت نیرو کد ۱۵۴۳۱۷۲۰ شرح: اشخاص - نیرو - حساب دلاری ۱۸۶/۱۰

۴) واردات از محل ارز متقاضی اعم از واردات در مقابل صادرات، واردات در مقابل صادرات به آسیای میانه و صادرات خدمات فنی، مهندسی و سایر منابع ارزی واردکننده تحت کد زیر گزارش شود.

کد ۱۵۰۱۸۱۰ شرح: اشخاص - ارز متقاضی - نرخ روز بازار

۵) کدهای تخصیص ارز معرفی شده قبلی از محل حساب ذخیره ارزی همچنان بهقوت خود باقی است.

۶) واردات با اعطای تسهیلات از منابع ارزی بانک‌ها با کد زیر گزارش شود.

کد ۱۵۰۱۲۰۰۸ شرح: اشخاص - از محل سپرده و ذخایر ارزی بانک‌ها - نرخ روز بازار.

۷) صدور گواهی ثبت آماری طرح‌های فاینانس و بیع مقابل موضوع بندهای (و)، (ز) و (ی) تبصره (۲۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور توسط این اداره صورت خواهد گرفت.

اداره نظارت ارز

بهرام دولتشاهی
حسن مشهدی
۵۹۱۹-۴ ۵۹۱۶

رونوشت: جناب آقای حسینی مدیر کل محترم دفتر ثبت‌سفارش‌ها و نظارت بر مبادلات بازارگانی وزارت بازارگانی جهت استحضار.

اداره نظارت ارز

رونوشت: جناب آقای شیرازی مدیر محترم اداره عملیات ارزی جهت استحضار و صدور دستور مقتضی.
اداره نظارت ارز

رونوشت: جناب آقای زرین‌قلم مدیر کل محترم نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی جهت استحضار.

اداره نظارت ارز

رونوشت: جناب آقای معتمدی مدیر کل محترم سیاست‌ها و مقررات ارزی جهت استحضار.
اداره نظارت ارز

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اجرایی نحوه استفاده از تسهیلات وارداتی
از محل حساب ذخیره ارزی

پیرو بخش‌نامه شماره ۶۰/۱۲۰۷ مورخ ۲۵/۱۲/۷۹، اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی این بانک در رابطه با ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، بدین‌وسیله دستورالعمل اجرائی بندۀای (۹)، (۱۰) و (۱۱) بخش‌نامه فوق به منظور تسهیل عملیات اجرائی و همچنین نحوه پوشش وجود اعتبارات اسنادی آن‌بلنک را در چارچوب قرارداد عاملیت جهت ملاحظه و اقدام به شرح ذیل اعلام می‌دارد:

(۱) حساب ارزی به شماره 600177USD VOST ۱ این بانک نزد بانک سپه شعبه لندن به منظور پوشش وجود اعتبارات اسنادی صادره آن بانک اختصاص یافته است، بنابراین کلیه عملیات مربوط به پوشش اعتبارات اسنادی افتتاح شده در چارچوب تسهیلات ارزی متروکه و همچنین بازپرداخت اصل و سود متعلقه و سایر تعهدات ارزی مندرج در قرارداد در حساب مذکور متصرکز خواهد گردید.

(۲) آن بانک می‌بایست در زمان گشایش اعتبار اسنادی، بانک سپه شعبه لندن را به عنوان بانک پوشش‌دهنده اعتبار معرفی و نسبت به موارد ذیل اقدام نماید:

۱-۱) همزمان با افتتاح اعتبار اسنادی و مخابره متن کامل اعتبار به بانک معامله‌کننده می‌باید تقاضای پوشش اعتبار اسنادی از محل حساب مورد اشاره در فوق به بانک سپه شعبه لندن ارسال گردد.

۱-۲) رونوشت پیام صادره آن بانک خطاب به بانک سپه شعبه لندن به منظور درخواست پوشش اعتبار اسنادی به اداره عملیات ارزی این بانک ارسال گردد.

۱-۳) اداره عملیات ارزی این بانک بلافاصله پس از دریافت رونوشت پیام موضوع بند (۱-۲) فوق و طی پیام جداگانه‌ای مراتب تأیید پوشش وجه اعتبار از محل حساب را به بانک سپه شعبه لندن اعلام خواهد نمود.

پیوست شماره (۱۰-۳)

شماره: ۶۰/۱۱۳۳

تاریخ: ۱۳۸۲/۹/۱

(۳) از آنجائی که اعطای تسهیلات ارزی علاوه بر دلار آمریکا به سایر ارزهای مندرج در بند (۳) بخش‌نامه شماره ۶۰/۱۲۰۷ ۷۹/۱۲/۲۵ مورخ ۶۰/۱۲۰۷ اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی این‌بانک امکان‌پذیر خواهد بود، بنابراین توجه آن مدیریت رابه این نکته معطوف می‌دارد که به منظور اعطای تسهیلات ارزی به متقاضیان واجد شرایط آن بانک و کنترل سقف کلی تسهیلات در چارچوب قرارداد عاملیت ضروری است معادل دلاری قراردادهای منعقده به سایر ارزها با نرخ اختتامیه برابری ارزها در بازار لندن مندرج در صفحه FXBENCH ساعت ۱۶:۰۰ سیستم رویترز محاسبه گردد و در صورت تعطیلی بازار لندن صفحه FXXZ (نرخ‌های خاتمه بازار نیویورک) همان روز پیشنهاد می‌شود.

(۴) به منظور تسريع در شناسایی و تفکیک اعتبارات اسنادی صادره تحت تسهیلات اعطایی مورد بحث با سایر اعتبارات اسنادی و انجام هماهنگی‌های لازم، اداره عملیات ارزی این‌بانک در هر مورد شماره شناسایی خود را در اختیار آن بانک قرار خواهد داد.

(۵) بدیهی است کلیه اعتبارات اسنادی گشايش یافته توسط آن بانک به تاریخ قبل از صدور این دستورالعمل مشمول شرایط قیدشده فوق خواهد گردید بنابراین ضروری است تا نسبت به اصلاح شرایط پوشش اعتبارات اسنادی مذکور اقدام لازم به عمل آید.

وضعیت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی در پایان ..... ماه سال

قراردادهای منعقده با مشتریان										درخواست‌های موردنظر استفاده از تسهیلات					
وضعیت در پایان ماه	عملکرد طی ماه			وضعیت در اول ماه			بخش	مرحله انجام کار	مبلغ	تعداد	مبلغ				
	قراردادهای منعقده طی ماه *		قراردادهای منقضی شده	تعداد	مبلغ	تعداد									
مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد				
								صنعت				طرح‌های تصویب شده (از ابتداتاکنون)			
								معدن				طرح‌های تحت بررسی			
								کشاورزی							
								حمل و نقل							
								خدمات فنی و مهندسی							
								جمع							
استفاده از تسهیلات **										گشایش اعتبارات استنادی					
مبلغ	تعداد				غیرفعال		فعال								
					مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	اعتبارات استنادی گشایش یافته در ابتدای ماه						
									اضافه‌می‌شود: اعتبارات استنادی گشایش یافته در طی ماه						
									کسر می‌شود:						
									اعتبارات استنادی ابطال شده						
									کاهش اعتبارات استنادی						
									اعتبارات استنادی گشایش یافته در پایان ماه						

* قراردادهای منعقده‌ای که مورداً استفاده قرار نگرفته و اعتبار آنها منقضی شده است.

** استفاده از تسهیلات به معنی حمل کالا و پرداخت وجه آن می‌باشد.

مهر و امضاء

پیوست شماره (۱۲-۳)

شماره : ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ: ۱۳۸۱/۶/۵

اهم تصمیمات متخذه در نشستهای هجدهم و نوزدهم هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی.

نشست هجدهم:

آورده متقاضی سرمایه‌گذاری (اعم از شخص حقیقی و حقوقی) در هر طرح باید حداقل معادل ۲۵ درصد کل سرمایه‌گذاری لازم برای اجرای طرح باشد "اعم از ریالی/ارزی" ، مبنای ارزیابی طرح توسط بانک عامل تعیین می‌شود.

شرط صادراتی بودن طرح‌های نساجی و اعمال ماده (۵) تصمیمات نشست پانزدهم مورخ ۳۰/۱۱/۸۱ حذف می‌گردد.

بانک‌های عامل با توجه به قرارداد عاملیت و شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی به کلیه طرح‌هایی که به تشخیص بانک از توجه فنی - اقتصادی لازم برخوردار بوده و قادر به تأمین در آمد لازم (اعم از ریالی/ارزی) بابت بازپرداخت اقساط اصل و سود به صورت ارزی باشند، تسهیلات اعطاخواهند نمود.

نشست نوزدهم :

حداکثر مدت تأمین مالی در مورد طرح صادراتی واگن‌پارس برای اجرای تعهدات موضوع مناقصه راه‌آهن پاکستان به ۱۲ سال افزایش می‌یابد. تنظیم دوره سکوت و دوره بازپرداخت در محدوده مدت مذکور طبق توافق بانک و مشتری خواهد بود.

بند(۶) هفدهمین نشست هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به شرح زیر اصلاح می‌گردد:
”... بانک‌های عامل، تسهیلات ارزی لازم برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعت سیمان دربخش غیردولتی را با شرایط زیر اعطاء نمایند：“

”بسمه تعالی“

اهم تصمیمات هیئت محترم حساب ذخیره ارزی
در نشست بیست و دوم مورخ ۸۱/۵/۲۹

تجدید نظر در شرایط اعطای وام از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های بزرگ سرمایه‌گذاری در بخش‌های صنعت، معدن، کشاورزی و خدمات؛ مقرر گردید آن دسته از طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدماتی که هزینه ارزی اجرای آنها بیش از ۲۵ میلیون دلار است، در صورتی که گزارش توجیه اقتصادی و شرایط اجرا و بازپرداخت تسهیلات آن، باتأیید هیئت سه‌نفره مرکب از نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنایع و معدن به تصویب ”هیئت امنای حساب ذخیره ارزی“ برسد، طبق شرایط و برنامه اجرایی پیشنهادی مصوب، بدون الزام بانک به قبول ریسک بازپرداخت به بانک عامل معرفی می‌شود.

فرم اطلاعاتی مورد نیاز هیئت سه نفره فوق برای بررسی و تصمیم‌گیری و پیشنهاد به هیئت امناء توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهییه و ارائه می‌گردد.

«بسمه تعالیٰ»

اهم تصمیمات هیئت محترم حساب ذخیره ارزی
در نشست بیست و پنجم مورخ ۸۱/۷/۲۸

(۱) روش اجرائی اعطای تسهیلات ارزی به پیمانکاران و سازندگان بخش غیردولتی که در مناقصه‌های بین‌المللی طرح‌های عمرانی و صنعتی داخلی برنده مناقصه می‌شوند.

آیین‌نامه صدور ضمانتنامه و اعطای تسهیلات ارزی به شرکت‌های ایرانی برنده در مناقصه به‌شرح پیوست برای اجرا توسط بانک‌های عامل ارسال می‌گردد.

(۲) گزارش هیئت سه نفری بررسی طرح‌های بزرگ سرمایه‌گذاری:

گزارش اولین جلسه مورخ ۱۳۸۱/۷/۶ هیئت سه نفره موربدبخت و بررسی قرارگرفت و مقرر گردید

الف) بانک‌های عامل مجاز هستند بدون محدودیت سقف مجاز فردی به طرح‌های دارای توجیه فنی – اقتصادی – مالی در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تسهیلات ارزی از محل حساب ذخیره ارزی اعطا نمایند.

ب) چنانچه بانک‌های عامل پس از پذیرش توجیه فنی – اقتصادی – مالی طرح‌های صنعتی و معدنی و اخذ تأییدیه از وزارت صنایع و معادن (موضوع بند (ج) ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه) با مشکل مواجه شده یا نیاز به حمایت و مساعدت برای تسریع در اعطای تسهیلات داشته باشند به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن موضوع در هیئت مذکور مطرح می‌گردد.

پ) دفتر صنایع و معادن سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نتایج بررسی‌ها و نظرات هیئت مذکور را پس از هماهنگی و همراه با نظریه خود به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی برای طرح در اولین جلسه هیئت امناء ارسال می‌نماید.

(۳) پیشنهاد بانک ملی ایران و سازمان بازنیستگی کشوری درخصوص اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی: هیئت امناء موافقت نمود بلکه بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی می‌توانند به طرح‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های بخش سرمایه‌گذاری نهادهای عمومی غیردولتی برای توسعه تولید، ارتقا کیفیت خدمات و توسعه صادرات از محل حساب ذخیره ارزی در چارچوب قرارداد عاملیت در صورت تأیید توجیه فنی – مالی – اقتصادی آنها توسط بانک، تسهیلات ارزی اعطا نمایند.

توضیح: دستورالعمل اجرایی صدور ضمانتنامه برای شرکت‌های ایرانی برنده در مناقصه‌های بین‌المللی (داخل کشور) در جلسات مورخ ۱۳۸۷/۹/۲ و ۱۳۸۸/۳/۹ کمیسیون اقتصاد اصلاح و مراتب طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۲۴ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۷ به شبکه بانکی ابلاغ گردیده است از این‌رو جهت صدور ضمانتنامه برای برنده‌گان در مناقصه لازم است مفاد بخشنامه مذکور ملاک عمل قرار گیرد.

پیوست شماره (۱۴-۳)

شماره: ۶۰/۱۰۸۹

تاریخ: ۱۳۸۱/۹/۵

بسمه تعالیٰ

آیین نامه صدور ضمانتنامه و اعطای تسهیلات ارزی به شرکت های ایرانی برندۀ در مناقصه

به منظور حمایت از رقابت و مشارکت پیمانکاران و سازندگان ایرانی در مناقصه های بین المللی (داخل کشور) و تأمین منابع برای اعطای تسهیلات (فاینانس) و صدور ضمانتنامه (پیش پرداخت و حسن انجام کار) اجازه داده می شود اعتبار لازم از محل حساب ذخیره ارزی با شرایط زیر اختصاص داده و تأمین شود.

ماده (۱) تعریف:

(الف) پیمانکار: شخصی است حقوقی که مسئولیت انجام کار، تدارکات کالا، نصب یا اجرای طرح، یا بخشی از آن را بر اساس اسناد و مدارک پیمان قبول تعهد می کند.

(ب) سازنده: شخصی است حقوقی که مسئولیت ساخت و یا تولید وسائل، ابزار و یا تجهیزات را براساس اسناد و مدارک پیمان قبول تعهد می کند.

(ج) اعتبار فروشنده (Supplier Credit): اعتباری است که در اختیار طرف دوم یعنی پیمانکار طرح و یا سازنده و فروشنده کالای طرح قرارداده می شود.

ماده (۲) شرکت در مناقصه های بین المللی برای استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه ضروری است. تبصره: شرکت های ایرانی که در مناقصه های داخلی طرح های دارای بخش ارزی برندۀ می شوند نیز می توانند در بخش ارزی کار از مزایای این آیین نامه بهره مند شوند.

ماده (۳) اعطای تسهیلات تا سقف ۸۵درصد سهم شرکت های ایرانی در قرارداد خواهد بود. صدور ضمانتنامه نیز مربوط به سهم شرکت های ایرانی می باشد.

ماده (۴) متقاضیان تسهیلات و ضمانتنامه طرح های دولتی در داخل کشور، در صورتی که طرح دولتی مربوطه تأییدیه توجیه فنی و اقتصادی (موضوع ماده ۸۵) قانون برنامه سوم) را از شورای اقتصاد دریافت کرده باشند، می توانند از این تسهیلات بهره مند شوند.

تبصره ۱: در مورد طرح های بیع مقابل و فاینانس که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تصویب شورای اقتصاد می رسد مصوبه شورای اقتصاد برای تصمیم گیری های بعدی کفايت می کند.

تبصره ۲: در مورد طرح های غیردولتی نیازی به مصوبه شورای اقتصاد نمی باشد.

ماده (۵) برای اعطای تسهیلات (اعتبار فروشنده) موارد زیر نیز به عنوان وثیقه قبل قبول بانکی تلقی خواهد شد:

-) اعتبارات اسنادی قطعی گشایش شده توسط کارفرما به نفع پیمانکار در بانک های معتبر که براساس قرارداد منعقده افتتاح شده باشد.

-) "قرارداد انجام کار" به همراه "ضمین نامه" حقوقی شرکت های کارفرمای دولتی، مبنی بر تعهد پرداخت اقساط عموق مطالبات بانک از محل حقوق پیمانکار، به علاوه اسناد مطالبات قطعی مربوط به کارهای انجام شده.

تبصره ۱: قرارداد شرکت دولتی با گردش مالی و ارزی مناسب، مبنی بر خرید خدمات و کالای تولیدی طرح (مانند قرارداد BOT و نظایر آن) نیز همانند "قرارداد انجام کار" اعتبار خواهد داشت.

تبصره ۲: قرارداد شرکت دولتی باگردش مالی و ارزی مناسب در قالب بیع متقابل نیز همانند ”قرارداد انجام کار“ اعتبار خواهد داشت.

ماده ۶) در صورتی که دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت تسهیلات براساس شرایط مناقصه و قرارداد از زمان‌های مجاز مصوب هیئت امناء تجاوز نماید مراتب بهصورت موردی در هیئت امناء طرح و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده ۷) در صورت توافق متقاضی تسهیلات با بانک یا بانک‌های عامل داخلی یا خارجی که مایل به مشارکت در تأمین منابع ارزی مورد نیاز و تقسیم ریسک آن با حساب ذخیره ارزی باشند، شرایط مشارکت و تقسیم ریسک و هزینه‌های مالی مربوطه و تأمین منابع توسط بانک مربوطه تعیین می‌شود.

ماده ۸) شرکت‌های متقاضی صدور ضمانتنامه ارزی باستی دارای شرایط زیر باشند:

الف) پیمانکاران دارای تأییدیه صلاحیت از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور باشند.

ب) سابقه ضبط ضمانتنامه بهعلت عدم اجرای تعهدات در پنج سال گذشته نداشته باشند.

ج) متقاضی و سایر شرکای طرح مورد نظر مشترکاً و منفرداً در مقابل کارفرمای طرح مسئولیت داشته باشند.

ماده ۹) مبلغ دویست میلیون دلار از ذخایر حساب ذخیره ارزی بهعنوان وثائق و سپرده‌های نقدی این‌گونه ضمانتنامه‌های ارزی در بانک مرکزی به نفع بانک‌های صادرکننده ضمانتنامه‌های ارزی بلوکه می‌شود که تا پنج برابر وجوه بلوکه شده از حساب ذخیره ارزی، ضمانتنامه (پیش‌پرداخت و حسن انجام کار) صادر خواهد شد و محدودیت سرمایه بانک‌ها در این مورد اعمال نمی‌شود.

تبصره ۱: بانک‌ها با اولویت در حد اعتبار مشترک و سقف‌های مجاز فردی و بخشی خود رأساً ضمانتنامه صادر خواهند کرد و درصورت ضرورت از محل این ماده اقدام می‌نمایند.

تبصره ۲: درصورت تجاوز مبلغ ضمانتنامه‌های ضبط شده از مبلغ مسدودی، بهشرط داشتن موجودی در حساب ذخیره ارزی از محل حساب تسویه خواهد شد.

ماده ۱۰) با توجه به ”آیین‌نامه صدور ضمانتنامه و ظهرنویسی ازطرف بانک‌ها“ پیوست بخشنامه شماره (۱۶۲) مورخ ۸۰/۲/۲۹ صادره از طرف بانک مرکزی و تودیع نقدی ارز از محل حساب ذخیره ارزی، بانک‌ها سپرده نقدی دیگری از متقاضیان مطالبه نمی‌نمایند و رعایت ردیف‌های (۲) و (۳) ماده (۳) و ماده (۴) آیین‌نامه مذکور ضروری نیست. کارمزد صدور ضمانتنامه نیز حداکثر معادل دو در هزار خواهدبود.

ماده ۱۱) در مواردی که شرکت ایرانی شریک خارجی دارد و پروژه مورد عمل از فاینانس برخوردار است، دستگاه کارفرمای دولتی ایرانی می‌تواند مفاد مندرج در ماده (۵) ”آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی“ مصوب هیئت وزیران به شماره ۱۰۷۲۹/۱۰۷۲۹ مورخ ۲۶۵۹۰/۱۴/۸۱ را به شرح ذیل عمل نماید: برای پیمان‌های با مبلغ اولیه بیش از ۷۰ میلیارد ریال که برای کل مبلغ هر نوع تضمین فقط از وثیقه ردیف (د) ذیل ماده (۳) ”آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی“ استفاده کند.

ماده ۱۲) با توجه به سپرده ارزی نزد بانک مرکزی و مفاد ماده (۳) ”آیین‌نامه صدور ضمانتنامه و ظهرنویسی از طرف بانک‌ها“، بانک‌ها موظف هستند حداکثر ظرف مدت دو هفته پس از وصول مدارک کامل نسبت به صدور و تحويل ضمانتنامه به متقاضی اقدام نمایند.

«بسمه تعالیٰ»

اهم تصمیمات متخذه در نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱
هیئت محترم امنای حساب ذخیره ارزی

(۳) درخواست کاهش سهم آورده مجریان طرح‌های استان‌های کم توسعه یافته: مقرر گردید
بانک‌های عامل شرایط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری
در استان‌های مذکور در ماده (۵) قرارداد عاملیت (اردبیل، کردستان، کرمانشاه، هرمزگان،
ایلام، سیستان و بلوچستان، بوشهر، لرستان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد)
را در چارچوب قرارداد عاملیت به صورت ترجیحی به شرح ذیل اعمال نمایند:

الف) سهم آورده متقاضی موضوع تبصره ماده (۷) قرارداد عاملیت و همچنین بند (۲)
صورتجلسه نشست چهاردهم مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ هیئت امناء (درمورد شرط تأمین آورده
متقاضی در طرح‌های شرکت‌های هواپیمایی غیردولتی) و قسمت (ت) بند (۱) صورتجلسه
نشست هجدهم مورخ ۱۳۸۱/۴/۴ هیئت امناء (درمورد آورده متقاضی): ۱۰٪ درصد برای
طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور.

ب) نرخ سود تسهیلات اعطایی موضوع ماده (۵) قرارداد عاملیت و بند (۱) صورتجلسه نشست
دوازدهم مورخ ۱۳۸۰/۸/۸ هیئت امناء: ۳٪ درصد در سال برای طرح‌های سرمایه‌گذاری
در استان‌های مذکور.

پ) مدت تأمین مالی هر طرح، موضوع ماده (۴) قرارداد عاملیت: جمعاً ۱۰ سال برای طرح‌های
سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور.

(۵) تعیین سهمیه بانک‌های عامل از اعتبار پانصد میلیون دلاری تسهیلات بازسازی و نوسازی
صنایع نساجی (موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۵۵۷۹/ت ۲۴۰۱۸—۱۳۸۰/۴/۱۰) مورخ ۲۴۰۱۸ هیئت
وزیران: مقرر گردید سهمیه هر بانک از اعتبار پانصد میلیون دلاری تسهیلات بازسازی و
نوسازی صنایع نساجی، مشترکاً توسط بانک مرکزی و وزارت صنایع و معادن با توجه به
عملکرد بانک‌های عامل تعیین و به آنها ابلاغ گردد.

(۶) پیشنهاد تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل هوایی کشور: مقرر گردید بانک‌های عامل
در چارچوب شرایط و ضوابط مندرج در قراردادهای عاملیت و مصوبات هیئت امناء به شرح
مندرج در این صورتجلسه و صورتجلسه‌های ابلاغ شده قبلی درخواست‌های متقاضیان را مورد
رسیدگی و اقدام قرار دهنند.

(۷) درخواست تعدیل نرخ سود و مدت تأمین مالی طرح‌های صنعت کشتی‌سازی: مقرر گردید
بانک‌های عامل شرایط تسهیلات اعطاء شده قبل و همچنین تسهیلات اعطایی آتی از محل
حساب ذخیره ارزی به شرکت‌های کشتیرانی داخلی برای سرمایه‌گذاری در ساخت کشتی
توسط سازندگان داخلی را به شرح زیر تعدیل و اعمال نمایند:

الف) نرخ سود تسهیلات: ۳٪ درصد در سال به طور ثابت.

ب) مدت تأمین مالی: جمماً ۱۲ سال.

پ) وثیقه: پذیرش کشتی در حال ساخت و بهره‌برداری به عنوان وثیقه قابل قبول.

۱۰) ایجاد هماهنگی در بین پیشنهادهای بانک‌های عامل: مقرر گردید به منظور حفظ هماهنگی‌های لازم در چارچوب نظام پولی و اعتباری کشور و نظام حساب ذخیره ارزی، کلیه درخواست‌ها و پیشنهادهای بانک‌های عامل پس از هماهنگی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای طرح درهیئت امناء حساب ذخیره ارزی به دبیرخانه هیئت در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال شود.

۱۱) پیشنهاد اعطای تسهیلات به طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعت ق_____د: مقرر گردید بانک‌های عامل، اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری در ایجاد واحدهای جدید تولید قند از چغندر در استان‌های کم توسعه یافته غرب کشور را در چارچوب قرارداد عاملیت، با اعمال شرایط ترجیحی مذکور در بند (۳) این صورت جلسه انجام دهند.

پیوست شماره (۱۶-۳)

شماره: ۶۰/۱۱۴۳

تاریخ: ۱۳۸۱/۱۲/۲۷

۱۳) «بسمه تعالی»

اهم تصمیمات متخذه در نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹
هیئت محترم امنای حساب ذخیره ارزی

۳) پیشنهاد تسری تسهیلات ویژه استان‌های کم توسعه یافته به مناطق کم توسعه یافته: مقرر گردید پیرو تصمیم بند (۳) صور تجلیسه نشست مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، تسهیلات ویژه شرح زیر برای طرح‌های سرمایه‌گذاری موضوع قرارداد عاملیت، در مناطقی که شاخص‌های توسعه آنها زیر شاخص میانگین کشوری است (موضوع آئین‌نامه اجرایی قانون الزام دولت برای جبران عقب‌ماندگی‌های استان‌ها و مناطق (مصطفوی ۱۳۸۱) و تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشوار، مصوب مورخ ۱۳۸۱/۵/۲ هیئت وزیران) توسط بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی اعمال گردد:

- الف) سهم آورده متقاضی ۱۰ درصد
ب) سود تسهیلات ۳ درصد در سال
پ) مدت تأمین مالی ۱۰ سال

مناطق موضوع این بند طبق آئین‌نامه اجرایی مذکور شهرستان‌های زیراست:

در استان خوزستان	مسجدسلیمان	-
در استان خوزستان	ایذه	-
در استان خوزستان	باغملک	-
در استان فارس	ممسى	-
در استان فارس	سپیدان	-
در استان فارس	اقلید	-
در استان اصفهان	فریدون شهر	-
در استان اصفهان	سمیرم	-
در استان کرمان	کهنوج	-
منطقه اترک		-

”بسمه تعالی“

بانک ملی ایران - اداره خارجه
بانک سپه - اداره امور بین‌الملل
بانک تجارت - اداره امور شبکه و گسترش فعالیت‌های ارزی
بانک ملت - اداره کل عملیات ارزی
بانک صادرات ایران - اداره کل ارز
بانک کشاورزی - اداره امور بین‌الملل
بانک رفاه کارگران - اداره امور بین‌الملل
بانک صنعت و معدن - اداره امور بین‌الملل
بانک توسعه صادرات ایران - اداره امور بین‌الملل
بانک مسکن - اداره امور بین‌الملل
اداره عملیات ارزی
اداره نظارت ارز
اداره مطالعات و مقررات بانکی

پیرو بخشنامه‌های شماره ۸۱/۹/۵ مورخ ۶۰/۱۰۸۹ این اداره و شماره مب/۴۵۰ مورخ ۱۳۸۲/۳/۱۸ مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری، «موضوع آیین‌نامه صدور ضمانت‌نامه و اعطای تسهیلات به شرکت‌های ایرانی برنده در مناقصه از محل حساب ذخیره ارزی» مصوبه نشست بیست و پنجم هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی مورخ ۸۱/۷/۲۸، لازم است با ارائه تأییدیه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور طبق فرم پیوست، تقاضا را رسیدگی و در صورت تائید، مراتب را برای صدور مجوز لازم در هر مورد به این بانک اعلام نمایند.

پس از دریافت مجوز این اداره و صدور ضمانت‌نامه مربوطه رعایت نکات ذیل الزامی است:

(۱) در صورت ضبط ضمانت‌نامه و پرداخت وجه ارزی ضمانت‌نامه توسط آن بانک، نسبت به وصول وجه پرداخت شده از مقاضی ضمانت‌نامه به صورت ارز اقدام و در صورت عدم وصول علی‌رغم تضمینات و وثایق دریافتی، نسبت به ارائه درخواست وجه به همراه دلایل عدم امکان دریافت وجه از مقاضی، به عنوان اداره عملیات ارزی این‌بلنک و رونوشت به این اداره و همچنین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اقدام گردد و متعاقباً پیگیری‌های لازم به منظور وصول وجه ارزی از مقاضی ضمانت‌نامه به عمل آید.

(۲) در صورت ابطال ضمانت‌نامه، آن بانک با مستقیم سریعاً مراتب را به این اداره و نیز سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اعلام نماید.

خواهشمند است ضمن ابلاغ مراتب به شعب ارزی مربوطه بر حسن اجرای آن نظارت فرمائید. ار

اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی
داؤد آقا‌ایی
مهدی روشنی

”بسمه تعالی“

جهت اطلاع کلیه مدیران عامل محترم بانک‌ها و مؤسسه اعتباری توسعه ارسال گردید.

شورای محترم پول و اعتبار در نهضد و نود و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۳/۱۰ موارد زیر را درخصوص صدور ضمانتنامه از محل حساب ذخیره ارزی مورد تصویب قرارداد:

بانک‌ها و مؤسسات اعتباری دراجرای آئین‌نامه صدور ضمانتنامه و اعطای تسهیلات به شرکت‌های ایرانی برنده مناقصه مصوب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، تا سقف مبلغ تعیین‌شده توسط هیئت مذکور و تعهدشده توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از رعایت ضوابط مربوط به سقف، وثیقه و نرخ کارمزد مندرج در آئین‌نامه صدور ضمانتنامه و ظهernoیسی از طرف بانک‌ها معاف باشند و در این‌گونه موارد نرخ کارمزد اشاره شده در آئین‌نامه مصوب هیئت امناء را ملاک عمل قرار دهند، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ترتیبات لازم را برای اجرای این مصوبه و کنترل سقف مقرر انجام خواهد داد.

دستورالعمل اجرای مصوبه فوق الذکر متعاقباً توسط اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی این‌بانک تدوین و ابلاغ خواهد شد.

مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری
اداره مطالعات و مقررات بانکی

بهرام فیض زرین قلم
حمید تهرانفر

۳۹۷۹/سما/۱۱

۱۳۸۲/۵/۲۳

شماره: ۶۰/۱۱۲۰:

تاریخ: ۱۳۸۲/۸/۱۱

”بسمه تعالی“

بانک ملی ایران - اداره خارجه

بانک سپه - اداره امور بین‌الملل

بانک تجارت - اداره امور شبکه و گسترش فعالیت‌های ارزی

بانک ملت - اداره کل عملیات ارزی

بانک صادرات ایران - اداره کل ارز

بانک کشاورزی - اداره امور بین‌الملل

بانک رفاه کارگران - اداره امور بین‌الملل

بانک صنعت و معدن - اداره امور بین‌الملل

بانک توسعه صادرات ایران - اداره امور بین‌الملل

بانک مسکن - اداره امور بین‌الملل

اداره عملیات ارزی

اداره نظارت ارز

اداره مطالعات و مقررات بانکی

پیرونامه عمومی شماره ۲۳۰۰ مورخ ۱۳۸۲/۳/۲۸ بدین‌وسیله عبارت ”علی‌رغم تضمینات و تأییق دریافتی“ از بند یک نامه مذبور حذف می‌گردد.

ضمانت نامه از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی لازم است به بانک عامل مراجعه و آن بانک با تکمیل قسمت مشخصات فرم ضمیمه، تقاضا را جهت رسیدگی به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور منعکس و پس از دریافت تأییدیه سازمان طبق فرم پیوست (جایگزین فرم ضمیمه نامه عمومی یادشده) مراتب را برای صدور مجوز لازم درهمورد به این اداره اعلام نماید.
اضافه می‌نماید نرخ کارمزد صدور این‌گونه ضمانات نامه‌ها نیز حداقل معادل دو در هزار خواهد بود. از

اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی
مهدی روشنی
دادود آفایی

پیوست شماره (۱۷-۳)

شماره: ۱۲۴۱/۶۰

تاریخ: ۱۷/۱۲/۸۳

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

”بسمه تعالیٰ“

بانک .....

در پاسخ به نامه شماره ..... مورخ ..... آن بانک و در اجرای آیین نامه صدور ضمانت نامه و اعطای تسهیلات ارزی به شرکت های ایرانی برنده در مناقصه از محل حساب ذخیره ارزی موضوع نشست بیست و پنجم و چهلم ”هیئت امناء حساب ذخیره ارزی“ مورخ ۱۳۸۱/۷/۲۸ و ۱۳۸۳/۷/۲۸، ضمن ارسال مدارک مربوط به ماده (۲) و (۴) و بند (الف) ماده (۸) آیین نامه یادشده، که مورد تأیید این سازمان می باشد، بدین وسیله شرکت ..... برنده در مناقصه بین المللی در طرح ..... جهت صدور ضمانت نامه ارزی حسن انجام کار به مبلغ ..... و پیش پرداخت به مبلغ ..... معرفی می گردد. مقتضی است نسبت به صدور ضمانت نامه مذکور بارعايت بند (ب) ماده (۸) و سایر موارد آیین نامه یادشده اقدام نمایند. بدینهی است در صورت ضبط ضمانت نامه توسط ذینفع، وجه آن از محل موجودی حساب ذخیره ارزی موضوع تبصره (۲) ماده (۹) آیین نامه یادشده تأمین خواهد گردید. خواهشمند است ازنتیجه اقدام، این سازمان را مطلع فرماید.

غلامرضا تاجگردون
معاون امور اقتصادی و هماهنگی

۴/۵

”بسمه تعالیٰ“

مشخصات پروژه و شرکت متقاضی استفاده از تسهیلات ارزی موضوع «آئیننامه صدور ضمانتنامه و اعطای تسهیلات به شرکت‌های ایرانی برنده در مناقصه» از محل حساب ذخیره ارزی (مدارک لازم، پیوست است).

مشخصات

☐ غیردولتی	☐ دولتی	نام دستگاه اجرایی :	نام شرکت :
		نوع شرکت :	نام پروژه :
		مهلت ارسال ضمانتنامه :	محل اجرا :
		نوع ضمانتنامه :	کل مبلغ قرارداد:
		مبلغ ضمانتنامه :	درصد ضمانتنامه به کل قرارداد:

دفتر امور مشاوران و پیمانکاران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

☐ خیر	☐ بله	آیا مناقصه انجام شده و صحت انجام مناقصه تأیید می‌شود؟
(مدارک انجام مناقصه پیوست شود)		
☐ ندارد	☐ دارد	شرکت یادشده برای اجرای پروژه بالا صلاحیت دارد؟

غلامحسین حمزه مصطفوی
مدیر کل دفتر امور مشاوران و پیمانکاران

دبیرخانه شورای اقتصاد

☐ خیر	☐ بله	اگر کارفرما دولتی است، آیا مجوز شورای اقتصاد دارد؟
تاریخ مجوز: شماره مجوز:		

مهدی اخلاقی فیض آثار
مدیر کل دبیرخانه شورای اقتصاد

”بسمه تعالی“

اهم تصمیمات متخذه در نشست سیام مورخ ۸۲/۴/۲۴
هیئت محترم امناء حساب ذخیره ارزی

۲) پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دایر به شفافسازی دستورالعمل‌های واردات ماشین‌آلات و کالاهای مستعمل:

در موافقت با پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقرر شد ورود ماشین‌آلات و کالاهای مستعمل از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی منوع و موارد ضروری در صورت تائید بانک عامل، موكول به تائید هیئت امناء است.

پیوست شماره (۱۹-۳)

شماره: ۶۰/۱۱۲۰

تاریخ: ۱۳۸۲/۸/۱۱

”بسمه تعالی“

بند یک مصوبه ۲۴۵/۳۴۶۵۸ مورخ ۱۳۸۲/۶/۲۳ هیئت محترم دولت

گزارش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور درخصوص عملکرد هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۲/۶/۱۶ هیئت وزیران مطرح و مقرر گردید:
”هیئت سه نفره متشکل از نمایندگان وزارت‌خانه‌های امور اقتصادی و دارایی، صنایع و معادن و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با اضافه شدن نماینده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مسئولیت بررسی طرح‌ها را بر عهده خواهد داشت.“

”بسمه تعالیٰ“

(۱) بانک عامل درخواست مسدودی کلی مبالغ تخصیص یافته از محل حساب ذخیره ارزی در چارچوب قرارداد عاملیت منعقده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور جهت تأمین مالی صادرات کالا و خدمات را به اداره عملیات ارزی ارسال می‌دارد.

(۲) حساب ارزی شماره ۶۰۰۱۷۷ USD VOST6 این بانک نزد بانک بین‌المللی سپه لندن به‌منظور پوشش وجوده اعتبارات اسنادی صادراتی آن بانک اختصاص یافته است، بنابراین کلیه عملیات مربوط به پوشش اعتبارات اسنادی افتتاح شده در چارچوب تسهیلات مطروحه در قرارداد حساب مذکور متمرکز خواهد گردید.

(۳) بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی هنگام گشایش اعتبار به استناد قرارداد مالی منعقده با بانک عامل نسبت به درج شرایط پرداخت اعتبار اسنادی مبادرت می‌نماید و آن بانک نیز به‌محض دریافت اعتبار و احراز اصلی بودن آن مرتکب پوشش اعتبار فوق للذکر را از طریق واحد بین‌الملل /اداره خارجه از بانک بین‌المللی سپه لندن درخواست و رونوشت پیام مزبور را جهت تأیید به اداره عملیات ارزی این بانک ارسال نماید.

(۴) اداره عملیات ارزی پس از دریافت درخواست پوشش از مدیریت بین‌الملل /اداره خارجه آن‌بلنک، دستور پوشش مبلغ اعتبار را به بانک بین‌المللی سپه لندن نموده و رونوشت پیام مذکور را نیز به واحد درخواست کننده با اشاره به شماره مرجع آن ارسال می‌دارد.

(۵) در زمان معامله اسناد بانک معامله کننده بعد از احراز تطابق اسناد ارائه شده با شرایط اعتبار رأساً نسبت به تقاضای وجه اسناد از بانک پوششی (بانک بین‌المللی سپه لندن) اقدام نموده و بانک پوشش‌دهنده پس از پرداخت وجه اسناد، اعلامیه بدھکار مربوطه را جهت صدور اسناد حسابداری به اداره عملیات ارزی ارسال می‌دارد.

(۶) بدیهی است هرگونه تغییرات یا اصلاحات مؤثر مرتبط با بانک پوششی اعم از تغییر در مبلغ و سررسید اعتبار و غیره می‌باشد همانند بندهای (۳) و (۴) به اداره عملیات ارزی این بانک منعکس گردید.

(۷) درخصوص بازپرداخت اقساط و تسهیلات اعطائی موردنظر، بانک عامل موظف است حسب مفاد مندرج در نامه شماره مدد ۱۱۰۲/۹ مورخ ۸۱/۵/۹ این بانک اقدام نماید.

(۸) بدیهی است کلیه اعتبارات اسنادی ابلاغ شده توسط آن بانک به تاریخ قبل از صدور این دستور العمل مشمول شرایط فوق خواهد گردید. بنابراین ضروری است نسبت به ارسال پیام پوششی اعتبارات مذکور اقدام لازم به عمل آید.

پیوست شماره (۲۱-۳)

شماره: ۶۰/۱۱۵۸

تاریخ: ۱۳۸۲/۱۰/۳

”بسمه تعالی“

اهم تصمیمات متخذه در نشست سی و دوم مورخ ۸۲/۸/۶

هیئت محترم امناء حساب ذخیره ارزی

(۱) تأمین پیش‌پرداخت خرید ۶۰ فروند هواپیما توسط شرکت‌های هواپیمایی غیردولتی: مقرر گردید هواپیماهای موضوع مصوبه‌های مورخ ۱۳۸۱/۷/۲۸ ، ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ ، ۱۳۸۱/۱۱/۱ ، ۱۳۸۱/۱۱/۱ ، ۱۳۸۲/۴/۱۰ و ۱۳۸۲/۷/۲۶ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی باید ساخت سال ۱۹۹۵ به بعد و دارای حداکثر استلندرها و حداکثر اینمنی و کیفیت‌های لازمه تشخیص مرجع رسمی هواپیمایی کشور (سازمان هواپیمایی کشوری) باشند. در این مورد تأمین و پرداخت حداکثر ۱۵ درصد هزینه ارزی طرح‌های خرید هواپیما به صورت پیش‌پرداخت قراردادها از محل حساب ذخیره ارزی (موضوع مصوبات مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ و ۱۳۸۲/۴/۱۰) کماکان به قوت خود باقی است.

(۷) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن مبنی بر کاهش آورده متقاضی در طرح‌های صنعت کشتی‌سازی به ۱۰ درصد: جزء شرایط تعیین شده برای تسهیلات صنعت کشتی‌سازی موضوع صورت‌گلسه نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء آورده متقاضی معادل ۱۰ درصد تعیین می‌شود.

پیوست شماره (۲۲-۳)

شماره: ۶۰/۱۰۶۴

تاریخ: ۸۳/۴/۱۴

”بسمه تعالی“

بند(۵) تصمیمات متخذه در نشست سی و سوم مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸

هیئت محترم امناء حساب ذخیره ارزی.

”پیشنهاد وزارت صنایع و معادن پیرامون ایجاد شرایط سرمایه‌گذاری صنعتی در منطقه به: هیئت امناء با توجه به وضعیت شهرستان به قبل و بعد از زلزله اخیر و به منظور تشویق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در منطقه به، مقرر نمود که شرایط تسهیلات ویژه استان‌ها و مناطق کم توسعه یافته (مصطفی هیئت امناء در نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ توسط بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی درمورد طرح‌های سرمایه‌گذاری شهرستان به نیز اعمال گردد.“

* نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست (۳-۱۶) ابلاغ گردیده است.

پیوست شماره (۳-۲۳)

شماره: ۶۰/۱۰۸۵

تاریخ: ۸۳/۵/۱۴

”بسمه تعالیٰ“

بندهای (۱)، (۳) و (۵) نشست سی و پنجم مورخ ۸۳/۴/۲

هیئت محترم امناء حساب ذخیره ارزی.

۱) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن درمورد حل و فصل آثار تغییرات آینده نرخ ارز بر طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعتی: مقرر گردید متقاضیان استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی مخاطرات نوسانات نرخ برابری ارزها در مقابل یکدیگر را با استفاده از خدمات بانک‌های داخلی و یا خارجی برای مبلغ تسهیلات ارزی دریافتی پوشش دهند. در غیر این صورت آثار مخاطرات مذکور بر عهده استفاده‌کننده از تسهیلات خواهد بود.

۳) پیشنهاد وزیر محترم راه و ترابری، نفت و بازرگانی درمورد تقویت و نوسازی ناوگان دریائی ملی در بحر خزر با استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی: هیئت امناء مقرر نمود که شرایط ترجیحی مصوبات قبلی (نشست ۲۶ مورخ ۸۱/۱۱/۱ و نشست ۳۲ مورخ ۸۲/۸/۶ هیئت امناء)* به شرح زیر در مورد اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری ساخت و خرید کشتی در بحر خزر نیز توسط بانک‌های عامل اعمال گردد:

- نرخ سود تسهیلات: ۳درصد در سال به طور ثابت.
- مدت تأمین مالی: جمعاً ۱۲ سال.
- آورده متقاضی: ۱۰درصد.
- وثیقه: کشتی در حال ساخت و بهره‌برداری.

۵) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن درمورد اختصاص ۲۵۰میلیون دلار از حساب ذخیره ارزی برای طرح‌های بازسازی و نوسازی کارخانجات قند کشور: هیئت امناء مقرر نمود بانک‌های عامل مجاز هستند به طرح‌های سرمایه‌گذاری احداث کارخانجات قند و همچنین به طرح‌های بازسازی و نوسازی کارخانجات قند موجود باشرایط ترجیحی زیر:

- نرخ سود تسهیلات: ۳درصد در سال.
- مدت تأمین مالی: جمعاً ۱۰ سال.

و سایر شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت، از محل حساب ذخیره ارزی تسهیلات اعطاء نمایند.

۱/۱

---

*نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست (۱۵-۳) نشست سی و دوم مورخ ۸۲/۸/۶ طی پیوست (۲۱-۳) ابلاغ گردیده است.

پیوست شماره (۲۴-۳)

شماره: ۱۱۰۸۶

تاریخ: ۲۴/۶/۸۳

”بسمه تعالیٰ“

بند (۱) نشست سی و هفتم مورخ ۱۳/۵/۸۳

هیئت محترم امناء حساب ذخیره ارزی.

(۱) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن درمورد پذیرش شرکت‌های ماشین‌ساز ایرانی به عنوان زیرمجموعه کمپانی‌های سازنده ماشین‌آلات خارجی و انتقال بخشی از قراردادها با استفاده از حساب ذخیره ارزی به آن‌ها و ارائه قبض رسید انبار سازندگان ایرانی به جای بارنامه حمل به بانک‌های عامل: مقرر گردید بانک‌های عامل، تولیدات سازندگان داخلی را به عنوان یکی از مبادی تأمین کالا (Origin of goods) در طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی پذیرند و قبض رسید انبار (Warehouse receipt) از سازندگان ایرانی به جای بارنامه حمل (Bill of Lading) ملک پرداخت هزینه ارزی توسط کمپانی خارجی سازنده ماشین‌آلات به شرکت ایرانی زیر مجموعه (Sub Supplier) قرار گیرد. حداقل تا بیست (۲۰٪) درصد از تسهیلات تخصیص یافته از محل حساب ذخیره ارزی به هر طرح را می‌توان از طریق سازنده خارجی دارد و محصولات آن به صورت تحت انتقال تکنولوژی و ساخت با شرکت‌های معتبر سازنده خارجی دارد و محصولات آن به صورت تحت لیسانس شرکت‌های معتبر خارجی تولید می‌شود، با تأیید وزارت صنایع و معادن پرداخت نمود.

”بسمه تعالی“

بند(۷) تصمیمات متخده در نشست سی و هفتم مورخ ۱۳۸۳/۵/۱۳
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی.

”پیشنهاد دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مبنی بر رفع ابهام از شرایط اعطای تسهیلات به طرح‌های بزرگ سرمایه‌گذاری موضوع مصوبه ابلاغ شده به شماره ۱۰۱/۱۰۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۶: هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به منظور رفع ابهام و در پاسخ به پرسش تعدادی از بانک‌های عامل اعلام نمود که به‌موجب قراردادهای عاملیت منعقدشده بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک‌های عامل، مرجع تصویب طرح‌های متقاضی استفاده از تسهیلات این حساب در همه بخش‌های مصروف در ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه و آیین‌نامه اجرایی آن اعم از طرح‌های کوچک یا بزرگ همواره و کماکان پس از تأیید توجیه فنی و اقتصادی آنها توسط وزارت‌خانه‌های تخصصی ذی‌ربط، بانک‌های عامل بوده و هستند و هیچ طرحی تاکنون بدون الزام بلنک به قبول ریسک بازپرداخت به تصویب هیئت امناء نرسیده است و لذا موضوع مصوبه ابلاغی به شماره ۱۰۱/۱۰۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۶^{*} سالبه به انتفاع موضوع است.

---

* مصوبه شماره ۱۰۱/۱۰۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۶ هیأت امنای حساب ذخیره ارزی منضم به صورت جلسه بیست و دوم مورخ ۸۱/۵/۲۹ هیئت مزبور طی پیوست (۳-۳) و بند یک مصوبه ۲۴۵/۳۴۶۵۸ مورخ ۸۲/۶/۲۳ هیئت محترم دولت در تکمیل مصوبه فوق طی پیوست (۳-۱۹) ابلاغ گردیده است.

پیوست شماره (۲۶-۳)

شماره: ۱۱۳۰/۶۰

تاریخ: ۲۱/۷/۸۳

”بسمه تعالی“

بند(۵) تصمیمات متخذه در نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی .

”پیشنهاد وزارت بازرگانی مبنی بر تسری شرایط ترجیحی اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی استان های کمتر توسعه یافته به طرح های شهرهای خرمشهر و آبادان: مقرر گردید که شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء ”موضوع بند(۳) صور تجلیسه نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ و بند (۳) صور تجلیسه نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ و بند (۵) صور تجلیسه نشست سی و سوم مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸“*، به طرح های شهرهای خرمشهر و آبادان در استان خوزستان و همچنین به طرح های شهرستان های تکاب، شاهیندژ، بوکان، اشنویه، سردشت، پیرانشهر و مهاباد در استان آذربایجان غربی تسری داده شود. کلیه طرح هایی که تا این تاریخ از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در شهرها و شهرستان های نامبرده بالا استفاده نموده اند نیز مشمول شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء هستند. (فهرست کامل استان ها، شهرستان ها و مناطق مشمول شرایط ترجیحی استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی پیوست است).“

---

* نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست (۳-۱۵)، نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست شماره (۳-۱۶) و نشست سی و سوم مورخ ۸۲/۱۱/۲۸ طی پیوست (۳-۲۲) ابلاغ گردیده است.

۴۶۹۰۴ افتر ۳۶۰۹۵ هـ
تاریخ: ۳۲۲۷۷۴۷۷۰۰
بامداد

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسم الله تعالى
”با صلوات بر محمد و آل محمد“

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنایع و معادن - وزارت کشور
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریس جمهور
معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریس جمهور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۰/۱۲۲۵۷ مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۹
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشت قانون
اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نموده

۱- شهرستانها، بخش‌ها و دهستانهای متدرج در فهرست پیوست که تأیید شده به مهر پیوست
تصویب نامه هیئت وزیران است، حسب مورد به عنوان مناطق محروم و کمتر توسعه یافته در امور
حمایتی موضوع قوانین و مقررات زیر تعیین می‌گردند، مناطق کمتر توسعه یافته و محروم اختصاراً در
این تصویب نامه، ”مناطق کمتر توسعه یافته“ نامیده می‌شود

الف- قانون الحق یک تبصره به قانون اصلاح جداول شماره (۴) و (۸) قانون برنامه چهارم توسعه
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور به منظور
اختصاص دو درصد (۲٪) از درآمد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی به استانهای نفت خیز و
گازخیز و شهرستانها و بخش‌های محروم کشور - مصوب ۱۳۸۶.

ب- ماده (۹۲) و (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب ۱۳۸۰.

پ- ماده (۵۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- مصوب ۱۳۷۹ - (تفیید شده به موجب ماده (۱۰۳) قانون برنامه چهارم توسعه - مصوب ۱۳۸۳).

ت- قانون الزام دولت برای جبران عقب ماندگیهای استانها و مناطقی که شاخص‌های توسعه آنها
زیرشاخن میانگین کشور است - مصوب ۱۳۸۱.

ث- بند ”۴“ اصلاحی قانون راجع به تأسیس شرکت شهرکهای صنعتی ایران - مصوب ۱۳۷۶.

ج- تبصره (۳) بند ”الف“ ماده (۳) قانون اصلاح مواردی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی،
اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴)
قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۶.

۳۶۹۵/۷۶۴۰۴ هـ

تاریخ: ۱۳۸۸/۴/۱۰

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ج- تبصره (۲) ماده (۲۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب ۱۳۸۷

ح- تبصره (۲) ماده (۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶

خ- ماده (۲۴) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۴

د- مقررات استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی موضوع ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳

تبصره ۱ - در مواردی که نام شهرستان یا بخش در فهرست پیوست این تصویب‌نامه آمده است،

حسب مورد شامل بخشها، نقاط شهری و دهستانهای تابع آنها نیز خواهد بود.

تبصره ۲ - تمامی نواحی صنعتی روسانی و واحدهای موجود در آن مطابق ماده (۶) تصویب‌نامه شماره ۱۱۶۰۰۲/ت ۱۳۸۵/۹۱۸ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۸ موضوع این نامه اجزای قانون حمایت از ایجاد

نواحی صنعتی روسانی، مشمول قوانین و مقررات حمایت از مناطق کمتر توسعه یافته هستند.

۲- محدوده جغرافیایی فعلی شهرستانها، بخش‌ها و دهستانهای موضوع فهرست پیوست، ملاک اعمال تسهیلات و حمایت‌های موضوع این تصویب‌نامه می‌باشد و تغییرات آنی تضییمات کشوری و

محدوده آنها تأثیری در تداوم اعمال تسهیلات و حمایت‌های یادشده تخواهد داشت.

۳- نقاط کمتر توسعه یافته قبلی که نام آنها در فهرست پیوست نیامده است، به شرح زیر تعیین تکلیف می‌شود:

الف- فهرست ضمیمه تصویب نامه شماره ۱۳۷۲/ت ۱۳۸۹/۳ مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۱ در مورد

واحدهای صنعتی و معدنی موضوع ماده (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم که بهره‌برداری از

آنها تا پایان تیر ۱۳۸۸ شروع می‌شود، همچنان تا پایان دوره ده ساله ملاک عمل خواهد بود.

ب- تسهیلات اعطایی از حساب ذخیره ارزی در مناطق کمتر توسعه یافته به اشخاص حقیقی و

حقوقی که تا پایان سال ۱۳۸۷ از تسهیلات یاد شده استفاده نموده باشند. همچنان طبق ضوابط و

قرارداد مربوط بازپرداخت خواهد شد.

پ- سهم تخصیص یافته سال ۱۳۸۷ از محل درآمد حاصل از درصد صادرات نفت خام و گاز

طبیعی در امور زیر بنایی و عمرانی و نیز معافیت از حقوق و عوارض دولتی (موضوع ماده (۵۰) قانون

برنامه سوم توسعه) و معافیت مالیاتی (موضوع ماده (۹۲) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم) و

تسهیلات موضوع سایر قوانین و مقررات مذکور در بند (۱) این تصویب‌نامه برای شهرستانها و بخش‌ها

و دهستانهایی که نام آنها در فهرست پیوست نیامده است، بر اساس ضوابط قبلی تا پایان سال ۱۳۸۷

قابل اعمال است.

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

تصویب نامه هیئت وزیران

۷۶۴۵۴۹ /۳۶۰۹۵ هـ
تاریخ: ۳۸۸۰/۰۶/۱۷

۴- فهرست پیوست این تصویبنامه، فقط برای قوانین و مقررات حمایتی دولت، مندرج در بند (۱) این تصویبنامه ملاک عمل می باشد.

۵- مقاد این تصویبنامه از ابتدای سال ۱۳۸۸ ملاک عمل می باشد.

تبصره- مدت اعتبار فهرستهای موضوع جزء (ث) و تبصره (۲) بند (۲) تصویبنامه شماره ۱۲۲۹۰/۱۲۰۵۱ هـ- مورخ ۱۳۸۴/۲/۲۴ در مورد قوانین و مقررات موضوع بند (۱) این تصویبنامه برای سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ تنفیذ می شود.

۶- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریس جمهور موظف است با هماهنگی دفتر امور مناطق محروم کشور و معاونت حقوقی و امور مجلس ریس جمهور و سایر مستکاههای اجرایی مربوط ظرف سه ماه بعد از تصویب هر یک از برنامه های پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، فهرستهای پیوست را با توجه به میران توسعه و محرومیت زلای شهرستان، بخش و دهستان مربوط بازنگری نموده و همراه با اصلاحات ضروری برای تضمیم گیری به هیئت وزیران ارائه نماید.

پرویز داؤودی
معاون اول ریس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر ریس جمهور، دفتر ریس قوه قضائیه، دفتر ریس مجتمع تشخیص مصلحت نظام، دفتر معاون اول ریس جمهور، معاونت حقوقی و امور مجلس ریس جمهور، معاونت اجرایی ریس جمهور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارت خانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دفتر امور مناطق محروم کشور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

جدول شماره (۱)		
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - شهرستان‌ها		
ردیف	نام استان	نام شهرستان‌ها
۱	آذربایجان شرقی	چاراویماق، کلیبر، ورزقان
۲	آذربایجان غربی	سردشت، اشنویه، چالدران، پیرانشهر، تکاب، شاهیندژ، بوکان، پلدشت، چایپاره، شوط
۳	اردبیل	بیله سوار، گرمی
۴	اصفهان	فریدونشهر
۵	ایلام	دهران، آبدانان، مهران، دره شهر، شیروان و چرداول، ملکشاهی
۶	بوشهر	دیلم، گنگان، گناوه، دیر، تنگستان، جم
۷	چهارمحال و بختیاری	اردل، کوهرنگ
۸	خراسان رضوی	تابیاد، خواف، تربت جام، سرخس، کلات، جفتای، جوین، تخت جلگه، درگز، زاوه
۹	خراسان جنوبی	بشریویه، درمیان، سرایان، سربیشه، فردوس، نهبندان
۱۰	خراسان شمالی	جاجرم، گرمه، مانه و سملقان
۱۱	خوزستان	باغ ملک، شادگان، ایذه، دشت آزادگان، مسجد سلیمان، امیدیه، خرمشهر، هندیجان، لالی، اندیکا، رامشیر، گتوند، هفتگل، هویزه
۱۲	زنجان	ایجرود، طارم، ماهنشان
۱۳	سیستان و بلوچستان	نیکشهر، سرباز، چاهبهار، خاش، سراوان، ایرانشهر، زابل، دلگان، زابلی، زهک، سیب و سوران، کنارک، هیرمند
۱۴	فارس	زرین دشت، قیر و کارزین، فراشبند، مهر، خنج، رستم
۱۵	کردستان	دیواندره، بانه، مریوان، سروآباد، سقز، دهگلان، بیجار
۱۶	کرمان	کهنوج، جیرفت، منوجان، عنبرآباد، رودبار جنوب، ریگان، فهرج، قلعه گنج، کوهبنان
۱۷	کرمانشاه	قصرشیرین، جوانرود، سرپل ذهاب، گیلانغرب، پاوه، یلات باباجانی، دلاهو، روانسر
۱۸	کهگیلویه و بویراحمد	کهگیلویه، دنا، بهمنی
۱۹	گلستان	کلاله، گمیشان، مراوه تپه
۲۰	لرستان	دلغان
۲۱	مازندران	سوادکوه
۲۲	مرکزی	کمیجان
۲۳	هرمزگان	جاسک، حاجی آباد، ابوموسی، بستک، بشاغرد، پارسیان، خمیر، سیریک
۲۴	همدان	رزن، کبودرآهنگ
۲۵	یزد	خاتم، ابرکوه

جدول شماره (۲)

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - بخش‌ها		
ردیف	نام استان	نام شهرستان‌ها (نام بخش)
1	آذربایجان شرقی	هریس (خواجه)، اهر (هوراند)، بستان‌آباد (تیکمه‌داش)، سراب (مهربان)، ملکان (لیلان)، میله (ترکمنچای، کاغذکنان، کندوان)، جلفا (سیه‌رود)، هشت‌رود (مرکزی، نظرکهریزی)
2	آذربایجان غربی	ارومیه (انزل، سیلوانه، صومای برادوست)، خوی (صفائیه، قطور)، سلماس (کوهسار)، مهاباد (خلیفان، مرکزی)، میاندوآب (مرحمت‌آباد، باروق)، نقده (محمدیار، مرکزی)
3	اردبیل	خلخال (شهرود، خوش‌رستم)، مشگین‌شهر (رشق، مرادلو)، کوثر (فیروز، مرکزی)، نمین (عنبران، ویلکیج)، نیر (کورلئیم)، پارس‌آباد (اصلاندوز)
4	اصفهان	آران و بیدگل (کویرات)، اصفهان (جرقویه سفلی، جرقویه علیا)، نایین (انارک، خور و بیابانک)، اردستان (زوواره)، چادگان (چنارود)، سمیرم (پادنا، مرکزی)، فریدن (بوئین و میاندشت)
5	ایلام	ایلام (چوار)، ایوان (زرنه، مرکزی)
6	بوشهر	بوشهر (خارک)، دشتستان (ارم، بوشکان، سعدآباد، شبانکاره)، دشتی (شبه و طسوج، کاکی)
7	چهارمحال و بختیاری	کیار (ناغان)، لردگان (خانمیرزا، فلارد، مرکزی، منج)
8	خراسان رضوی	بردسکن (انابد، شهرآباد)، تربت‌حیدریه (بایک)، جلگه‌رخ، کدکن)، چناران (گلبهار)، سبزوار (خوشاب، روداب، ششتمد)، قوچان (باچگیران)، کاشمر (کوهسرخ)، گنبدکار (کاچک)، نیشابور (سرولایت، میان‌جلگه)، مشهد (رضویه، احمدآباد)، رشت‌خوار (جنگل)، زاوه (سلیمان)
9	خراسان جنوبی	بیرجند (خوسف)، قائنات (زهان، زیرکوه، سده، نیمبلوک)
10	خراسان شمالی	اسفراین (بام و صوفی آباد)، بجنورد (راز و جرگلان، گرمخان)، شیروان (سرحد، قوشخانه)
11	خوزستان	آبدان (اروندکنار)، انديمشك (الوار گرم‌سیری)، بهبهان (آغاچاری، تسان، زيدون)، دزفول (سردشت)، شوش (شاور، فتح‌المبین)، شوشتر (شعیبیه)
12	زنجان	خدابنده (افشار، بزینه رود، سجاست‌رود، مرکزی)، زنجان (زنجان‌رود، قره‌بیشتلو)، طارم (چورزق، مرکزی)
13	سمnan	شاهزاد (بیار‌جمند، میامی)، مهدی‌شهر (شهمیرزاد)
14	سیستان و بلوچستان	Zahدان (میرجاوه، نصرت‌آباد، کورین)

جدول شماره (۲)

ردیف	نام استان	نام شهرستان‌ها (نام بخش)	فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - بخش‌ها
۱۵	فارس	نام شهرستان‌ها (نام بخش)	جهرم (سیمکان، کردیان، شیراز (ارزن، کربال)، فسا (ششده و قره بلاغ، شیب کوه، نوبندگان)، فیروزآباد (میمند)، کازرون (جره و بالاده، خشت، کنارتخته و کمارچ، کوهمره)، مرودشت (درودزن، کامفیروز)، اقلید (حسنآباد، سده، مرکزی)، بوانات (سرچهان، مرکزی)، داراب (رستاب، فورگ، مرکزی)، سپیدان (بیضا، مرکزی، همایجان)، لرستان (اوز، بنارویه، بیرم، جویم، صحراي باع، گرش)، لامرد (اشکنان، علامرودشت، مرکزی)، ممسنی (دشمن زیاري، هاهورمیلاتي، مرکزی)، نیز (آباده طشك، پشتکوه، قطروبه)
۱۶	قزوین	بوئین زهرا (آبگرم، آوج، شال)، تاکستان (خرمدهشت)، قزوین (رودبار الموت، رودبار شهرستان، طارم سفلی، کوهین)	
۱۷	کردستان	سنندج (کلاترzan)، قروه (چهاردولی، سریش آباد)، کامیاران (مرکزی، موچش)	
۱۹	کرمانشاه	کرمانشاه (فیروزآباد، کوزران)، سنقر (کلیابی)، هرسین (بیستون)	
۲۰	کهگیلویه و بویراحمد	گچساران (باشت)، دنا (مرکزی)، بویراحمد (لوداب، مارگون)، گنبد کاووس (داشلیبرون)، آق قلا (وشمگیر)، رامیان (فندرسک، مرکزی)، مینودشت (گالیکش، مرکزی)	
۲۱	گلستان	رضوان شهر (پره سر)، رودبار (رحمت آباد و بلوکات، عمارلو، خورگام)، رودسر (رحیم آباد)، سیاهکل (دیلمان)، لنگرود (اطاقور)، املش (رانکوه، مرکزی)، طوالش (حويق، گرگان رود)، ماسال (شاندرمن، مرکزی)	
۲۲	گیلان	خرم آباد (پاپی، چگلوندی، زاغه)، الیگودرز (بشارت، ززو ماہرو، مرکزی)، پل دختر (مرکزی، معمولان)، دوره (دوره چنگی، شاهیوند، ویسیان)، سلسه (فیروزآباد، مرکزی)، کوهدهشت (در گنبد، رومشکان، طرهان، کونانی، مرکزی)	
۲۳	لرستان	بابل (بندپی شرقی، بندپی غربی)، بهشهر (یانه سر)، ساری (چهاردانگه، دودانگه)، نور (بلده)، نوشهر (کجور)، نکا (هزار جریب)، گلوگاه (کلباد)	
۲۴	مازندران	شازند (زاليان، سربند)، خنداب (فره چای، مرکزی)، زرنديه (خرقان)، ساوه (نوبران)	
۲۵	مرکزی	بندرگنه (مرکزی، شیب کوه)، بندرعباس (تخت، فین، قلعه قاضی)، رودان (جغین، رودخانه، بیکاه، مرکزی)، قشم (شهاب)، میناب (توکهور، سندرک)	
۲۶	هرمزگان	نهاوند (خزل)، همدان (شر، فامنین)	
۲۷	همدان	اردکان (خزائق)، صدقوق (حضر آباد)، بافق (بها باد)، طبس (دستگردان، دیهوک، مرکزی)	
۲۸	یزد		

جدول شماره (۳)

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - ۵ استان ها

ردیف	زیررده	نام استان	نام شهرستان ها	نام بخش (دهستان ها)
۱	۱-۱	آذربایجان شرقی	اسکو	ایلچی (جزیره)
	۱-۲		اهر	مرکزی (ورگهان، آذغان، قشلاق)
	۱-۳		تبریز	مرکزی (اسپران)
	۱-۴		جلفا	مرکزی (شجاع)
	۱-۵		سراب	مرکزی (رازبیق، صائین)
	۱-۶		شبوستر	صوفیان (رودقات)
	۱-۷		مراوه	سراجو (سراجوی جنوبی، قوری چای غربی، سراجوی شرقی)
	۱-۸		مرند	مرکزی (هرزندهات شرقی)، یامچی (یکانات)
	۱-۹		ملکان	مرکزی (گاودول شرقی)
	-۱۰		میانه	مرکزی (اوج تپه شرقی، کله بوز شرقی، کله بوز غربی، گرمه جنوبی)
	۱-۱۱		هریس	مرکزی (باروق، بدوسنستان شرقی، خانمرود)
۲	۲-۱	آذربایجان غربی	ارومیه	مرکزی (باراندوز، مرکزی (دول))
	۲-۲		خوی	مرکزی (رهال)، مرکزی (دیزج)
	۲-۳		سلماس	مرکزی (کوه سنی)
	۲-۴		ماکو	بازرگان (چایپاسار شمالی)، مرکزی (قره سو، چایپاسار جنوبی)
	۲-۵		میاندوآب	مرکزی (مرحمت آباد جنوبی، مکریان شمالی)
۳	۳-۱	اردبیل	اردبیل	مرکزی (ارشق شرقی)، هیر (فولادلوی جنوبی، هیر)
	۳-۲		خلخال	مرکزی (خانندبیل غربی، سنجبد شرقی)
	۳-۳		نمین	مرکزی (دولت آباد، گرده، ویلکیچ شمالی)
	۳-۴		نیر	مرکزی (دورسونخواجه)
۴	۴-۱	اصفهان	اردستان	مرکزی (همبرات، برزاوند، علیا، کچو)
	۴-۲		اصفهان	جلگه (اماگزاده عبدالعزیز (ع)، کوهپایه (تودشک، جبل، زفره، سیستان)
	۴-۳		برخوار	حبیب آباد (برخوار شرقی)
	۴-۴		چادگان	مرکزی (کاوه آهنگر)
	۴-۵		خوانسار	مرکزی (پشتکوه)
	۴-۶		شاهین شهر و مه	مرکزی (مورچه خورت)
	۴-۷		کاشان	مرکزی (خرم دشت)
	۴-۸		نائین	مرکزی (بافران، بهارستان، لای سیاه)
	۴-۹		نجم آباد	مهردشت (اشن)
	۴-۱۰		نظر	مرکزی (کرکس)
۵	۵-۱	ایلام	ایلام	مرکزی (میش خاص)
	۶-۱		بوشهر	مرکزی (انگالی)
	۷-۱		تهران	ساوجبلاغ
	۷-۲		تهران	ملارد (اخترآباد)
۷	۷-۳		تهران	ارجمند (دوبلوک، قزقانچای)، مرکزی (پشتکوه)
	۷-۴		تهران	اشتهارد (پلنگ آباد)
	۸-۱	خراسان جنوبی	بیرجند	مرکزی (باقران، فشارود، کاهشنگ، شاخن، شاخنات)
	۸-۲		قائنات	مرکزی (پیشکوه، مهیار، قائن)

جدول شماره (۳)

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - ۵ استان ها

ردیف	زیرردیف	نام استان	نام شهرستان ها	نام بخش (دهستان ها)
۹	۹-۱	خراسان رضوی	بجستان	مرکزی (جزین، بجستان)
	۹-۲			بردسکن (کوهپایه)
	۹-۳			مرکزی (بالا ولايت)
	۹-۴			توپت حیدریه
	۹-۵			چناران
	۹-۶			مرکزی (تکاب)
	۹-۷			درگز
	۹-۸			رشتخوار
	۹-۹			فریمان
	۹-۱۰			قوچان
	۹-۱۱			مرکزی (پس کلوت)
۱۰	۱۰-۱	خراسان شمالی	آسفراين	مرکزی (میلانو، آذری، زرق آباد)
	۱۰-۲			مرکزی (آلاداع)
	۱۰-۳			شیروان
	۱۰-۴			فاروج
۱۱	۱۱-۱	خوزستان	اهواز	حمدیه (کرخه)، مرکزی (غیزانیه، اسماعیلیه، سویسه، کوت عبدالله، مشرحات)
	۱۱-۲			آبادان
	۱۱-۳			بندر ماهشهر
	۱۱-۴			رامهرمز
	۱۱-۵			شوش
	۱۱-۶			شوشتار
۱۲	۱۲-۱	زنجان	ابهر	مرکزی (دولت آباد)
	۱۲-۲			ایجرود
	۱۲-۳			خدابنده
	۱۲-۴			زنjan
۱۳	۱۳-۱	سمنان	دامغان	امیرآباد (قهاب رستاق)
	۱۳-۲			شهرود
	۱۳-۳			ایوانکی (ایوانکی)
۱۴	۱۴-۱	سیستان و بلوچستان	Zahedan	مرکزی (حرمک)
	۱۴-۲			ارسنجان
۱۵	۱۵-۱	فارس	پاسارگاد	مرکزی (خبریز، علی آباد ملک)
	۱۵-۲			پاسارگاد (ابوالوردي، مادرسليمان)، مرکزی (سرپنيران، کمين)
	۱۵-۳		جهром	خفر (راهگان)، مرکزی (کوهک)
	۱۵-۴			خرم بید
	۱۵-۵		شیراز	مرکزی (خرمی، قشلاق)، مشهدمرغاب (شهید آباد)
	۱۵-۶			زرقان (رحمت آباد)، کوار (فرمشکان)، مرکزی (سیاخ دارنگون)
	۱۵-۷		فسا	مرکزی (جنگل)
	۱۵-۸			فیروزآباد
	۱۵-۹		لارستان	مرکزی (درزو سایبان)
	۱۵-۱۰			سیدان (رحمت)، مرکزی (امجردیک، محمد آباد)

جدول شماره (۳)

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - ۵ استان ها					
ردیف	زیرردیف	نام استان	نام شهرستان ها	نام بخش (دهستان ها)	
۱۶	۱۶-۱	قزوین	آبیک	مرکزی (کوهپایه شرقی، کوهپایه غربی)	
	۱۶-۲		بوین زهرا	دشتایی (دشتایی شرقی، دشتایی غربی)، رامند (ابراهیم آباد، رامند جنوبی)	
	۱۶-۳			تاقستان	ضیای آباد (دودانگه سفلی)، مرکزی (قاچازان غربی)
۱۷	۱۷-۱	قم	قم	مرکزی (قمرود)	
۱۸	۱۸-۱	کردستان	بیجار	مرکزی (سیاه منصور، نجف آباد)	
	۱۸-۲		سنندج	مرکزی (آرندان، حسین آباد جنوبی، ژاورد شرقی، سراب قامیش، نران)	
	۱۸-۳		قروه	مرکزی (دلبران)	
۱۹	۱۹-۱	کرمان	بافت	مرکزی (دشت آباد، خبر، دهسرد، فتح آباد، کیسکان، گوغر)	
	۱۹-۲		بردسیر	مرکزی (کوه پنج)	
	۱۹-۳		به	مرکزی (دهبکردی)	
	۱۹-۴		راور	کوهساران (مرجنده)	
	۱۹-۵		رفسنجان	کشکوئیه (راویز)، مرکزی (خنانمان)	
	۱۹-۶		زرند	مرکزی (جرجافک، حتکن، سربنان)	
	۱۹-۷		سیرجان	مرکزی (چهارگنبد)	
	۱۹-۸		شهر باپک	دهج (خبر)، مرکزی (مدوارات)	
	۱۹-۹		قلعه گنج	چاهداد خدا (رمشك)	
	۱۹-۱۰		کرمان	چترود (معزیه)، شهداد (تکاب)، مرکزی (درختنگان)	
۲۰	۲۰-۱	کرمانشاه	اسلام آباد غرب	حملیل (منصوری)، مرکزی (حومه شمالی)	
	۲۰-۲		سنقر	مرکزی (باوله، گاورود)	
	۲۰-۳		صحنه	دینور (حر)	
	۲۰-۴		کرمانشاه	مرکزی (پشت دریند، درود فرامان، میان دریند، قره سو)	
	۲۰-۵		کنگاور	مرکزی (خلزل غربی، قزوینه)	
	۲۰-۶		هرسین	مرکزی (چشمک بکود)	
۲۱	۲۱-۱	کهگیلویه و بویر احمد	بویر احمد	مرکزی (دشت روم، سپیدار، کاکان)	
	۲۱-۲		گچساران	مرکزی (بی بی حکیمیه، لیشتر، بویر احمد گرسیزی)	
	۲۱-۳		آزادشهر	چشمکه ساران (چشمکه ساران)	
۲۲	۲۲-۱	گلستان	علی آباد	مرکزی (کتول)	
	۲۲-۲		آستانه	مرکزی (حیران)	
۲۳	۲۳-۱	گیلان	رضوانشهر	مرکزی (خوشابر)	
	۲۳-۲		سیاهکل	مرکزی (تو تکی، خرارود)	
	۲۳-۳		شفت	مرکزی (جیرده)، احمد سر گوراب (چوبر)	
	۲۳-۴		صومعه سرا	میرزا کوچک جنگلی (گوراب زرمیخ)	
	۲۳-۵		طوالش	مرکزی (کوهستانی طالش)	
	۲۳-۶		فونم	سردار جنگل (آلیان، سردار جنگل)	
	۲۳-۷		لاهیجان	مرکزی (لیل)	
	۲۳-۸		ازنا	چاپلق (چاپلق غربی)	
۲۴	۲۴-۱	لرستان	بروجرد	مرکزی (دره صیدی)	
	۲۴-۲		خرم آباد	مرکزی (کاکاشرف، ازنا، ده پیر شمالی، رباط، کرگاه شرقی، کرگاه غربی)	
	۲۴-۳		دورود	سیلاخور (سیلاخور)	
	۲۴-۴				

جدول شماره (۳)

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - ۵ استان ها

ردیف	زیرردیف	نام استان	نام شهرستان ها	نام بخش (دهستان ها)
۲۵	۲۵-۱	مازندران	آمل	لاریجان (بالا لاریجان، لاریجان سفلی)، مرکزی (چلاو)
	۲۵-۲		بابل	بابل کنار (درازکلا، بابل کنار)
	۲۵-۳		بهشهر	مرکزی (بنج هزاره)
	۲۵-۴		تنکابن	خرم آباد (دوهزار، سه هزار)، مرکزی (گلیجان)
	۲۵-۵		چالوس	کلاردشت (بیرون بشم، کوهستان)
	۲۵-۶		رامسر	مرکزی (جنت رودبار، اشکور)
	۲۵-۷		نکا	مرکزی (بی رجه)
۲۶	۲۶-۱	مرکزی	تفرش	مرکزی (رودبار)
	۲۶-۲		خمین	کمره (چهار چشمه)، مرکزی (آشناخور)
	۲۶-۳		ساوه	مرکزی (شاهسونکندی)
۲۷	۲۷-۱	هرمزگان	میناب	مرکزی (کربان، گوربند)
	۲۸-۱		اسدآباد	آجین (کلیائی)، مرکزی (چهار دولی)
	۲۸-۲		بهار	صالح آباد (دیمکاران)
	۲۸-۳		توبیسرکان	قلقل رود (قلقل رود، کمال رود)
۲۸	۲۸-۴	همدان	ملاپر	جوکار (ترک غربی)، زند (کمازان سفلی، کمازان علیا، کمازان وسطی)، سامن (سامن)
	۲۹-۱		اردکان	عقدا (عقدا)
	۲۹-۲		بافق	مرکزی (سبزدشت)
۲۹	۲۹-۳	یزد	تفت	نیر (سخوبد)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
آذربایجان شرقی	چاراویناق
آذربایجان شرقی	گلیبر
آذربایجان شرقی	ورزان
آذربایجان غربی	اشتبه
آذربایجان غربی	بوکان
آذربایجان غربی	پلدشت
آذربایجان غربی	پیرانشهر
آذربایجان غربی	نکاب
آذربایجان غربی	چالدران
آذربایجان غربی	چاهاره
آذربایجان غربی	سردشت
آذربایجان غربی	شاهین دژ
آذربایجان غربی	شوط
اردبیل	بله سوار
اردبیل	گرمه
اصفهان	فریدونشهر
ایلام	آبدانان
ایلام	دره شهر
ایلام	دهران
ایلام	شیروان و چرداول
ایلام	ملکشاهی
ایلام	مهران
بوشهر	تنکستان
بوشهر	جم
بوشهر	کیز
بوشهر	دللم
بوشهر	کنگان

۱۴۹۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
بوشهر	گناوه
چهارمحال و بختیاری	اردل
چهارمحال و بختیاری	کوهرنگ
خراسان جنوبی	بشروریه
خراسان جنوبی	دریان
خراسان جنوبی	سرآیان
خراسان جنوبی	سرپیشه
خراسان جنوبی	فردوس
خراسان جنوبی	نهیندان
خراسان رضوی	تابیاد
خراسان رضوی	تخت چله
خراسان رضوی	تریت جام
خراسان رضوی	چشتای
خراسان رضوی	چوبن
خراسان رضوی	خواف
خراسان رضوی	درگز
خراسان رضوی	زاؤه
خراسان رضوی	سرخس
خراسان رضوی	کلات
خراسان شمالی	چاجرم
خراسان شمالی	گرمه
خراسان شمالی	مانه و سملقان
خوزستان	امیدیه
خوزستان	اندیکا
خوزستان	ایذه
خوزستان	باغملک
خوزستان	خرم‌شهر

۱-۲

فهرست تصرفی ثالث
۳۰ آذر ۱۳۹۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
۴۶۴۰۴ (شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
خوزستان	دشت آزادگان
خوزستان	رامشیر
خوزستان	شادگان
خوزستان	گزوند
خوزستان	لالي
خوزستان	مسجدسلیمان
خوزستان	هفتگل
خوزستان	هندیجان
خوزستان	هربزه
زنجان	ایجرود
زنجان	طرارم
زنجان	ماهنشان
سیستان و بلوچستان	ابرانشهر
سیستان و بلوچستان	چاه بهار
سیستان و بلوچستان	خاش
سیستان و بلوچستان	دلگان
سیستان و بلوچستان	زابل
سیستان و بلوچستان	زابلی
سیستان و بلوچستان	زهک
سیستان و بلوچستان	سراوان
سیستان و بلوچستان	سریار
سیستان و بلوچستان	سیب و سوران
سیستان و بلوچستان	کنارک
سیستان و بلوچستان	هرمند
سیستان و بلوچستان	نیک شهر
فارس	خرج
فارس	رسشم

۷۶۹۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
فارس	زدجه دشت
فارس	فراشبند
فارس	قیروکارزین
فارس	مهر
کردستان	بانه
کردستان	بیجار
کردستان	دهگلان
کردستان	دیواندره
کردستان	سرآباد
کردستان	سقز
کردستان	مریوان
کرمان	چهرفت
کرمان	رودبار جنوب
کرمان	ریگان
کرمان	عینرباد
کرمان	فهرج
کرمان	قلعه گنج
کرمان	کوهبنان
کرمان	کنهوچ
کرمان	منوجان
کرمانشاه	پاوه
کرمانشاه	ثلاث باباجانی
کرمانشاه	چواربود
کرمانشاه	دالاهو
کرمانشاه	روانسر
کرمانشاه	سریل دخاب
کرمانشاه	قصیرشیرین

بروزت تصریح نامه
دست و زیران ۳

۴۶۹۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

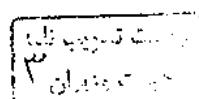
(شهرستانها)

استان	شهرستان
	کمتر توسعه یافته
کرمانشاه	گیلانغرب
کهگیلویه و بویراحمد	بهمنی
کهگیلویه و بویراحمد	دنا
کهگیلویه و بویراحمد	کهگیلویه
گلستان	کلاله
گلستان	گمیشان
گلستان	مرابوه تپه
ارستان	دلغان
مازندران	سجادکوه
مرکزی	گمیجان
هرمزگان	ابوموسی
هرمزگان	بسک
هرمزگان	پشاورگرد
هرمزگان	پارسیان
هرمزگان	جاسک
هرمزگان	حاجی آباد
هرمزگان	خمیر
هرمزگان	سربیک
همدان	رزن
همدان	گیودرآهنگ
بزد	ابرکوه
بزد	خاتم

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

بخش	کمتر توسعه یافته	تابعیت تقسیماتی	استان	شهرستان
هوراند	آذربایجان شرقی	آمر	استان	
تیکمه داش	آذربایجان شرقی	بستان آباد		
سیه رود	آذربایجان شرقی	جلفا		
مهریان	آذربایجان شرقی	سراب		
لیلان	آذربایجان شرقی	ملکان		
ترکمنچای	آذربایجان شرقی	میانه		
کاغذگنان	آذربایجان شرقی	میانه		
کندوان	آذربایجان شرقی	میانه		
خواجه	آذربایجان شرقی	هزیس		
مرکزی	آذربایجان شرقی	هشتارود		
نظرکنگره بزرگ	آذربایجان شرقی	هشتارود		

۴۶۹۵۴ فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش‌ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
ارویه	آذربایجان غربی	انزل
ارومدیه	آذربایجان غربی	سیلوانه
ارویه	آذربایجان غربی	صومای برادوست
خوی	آذربایجان غربی	صفاته
خوی	آذربایجان غربی	قطور
سلامس	آذربایجان غربی	کوهسار
مهاباد	آذربایجان غربی	خلیفان
مهاباد	آذربایجان غربی	مرگزی
میاندوآب	آذربایجان غربی	باروق
میاندوآب	آذربایجان غربی	مرحتم آباد
نقده	آذربایجان غربی	محمدیار
نقده	آذربایجان غربی	مرگزی

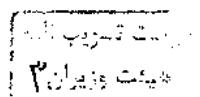
۷۶۹۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش‌ها)

تابیعت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
پارس آباد	ارdebil	اصلاحدوز
خلخال	ارdebil	خورش رستم
خلخال	ارdebil	شاهرود
کوثر	ارdebil	فیروز
کوثر	ارdebil	مرکزی
مشگین شهر	ارdebil	اوشق
مشگین شهر	ارdebil	مرادلو
نمین	ارdebil	عنبران
نمین	ارdebil	ولنکج
نیر	ارdebil	کورانیه

۴-۳

۶۶۵۴ فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش‌ها)

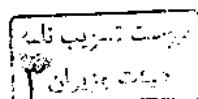
تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
آران و بیدگل	اصفهان	گویرات
ارسان	اصفهان	زواره
اصفهان	اصفهان	جرقویه سفلى
اصفهان	اصفهان	جرقویه علیا
چادگان	اصفهان	چنارود
سمیرم	اصفهان	پادنا
سمیرم	اصفهان	مرکزى
فریدن	اصفهان	بوئین و میاندشت
نائین	اصفهان	ثارک
نائین	اصفهان	خوروبیابانک

۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش‌ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
ابلام	ابلام	چوار
ایوان	ایلام	زورنه
ایوان	ایلام	مرکزی

۲-۵

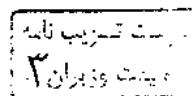
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۹۰۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
بوشهر	بوشهر	خارک
دشتستان	بوشهر	ارم
دشتستان	بوشهر	بوشکان
دشتستان	بوشهر	سعدآباد
دشتستان	بوشهر	شبانکاره
دشتی	بوشهر	شببه و طسوج
دشتی	بوشهر	کاکی

۲-۶

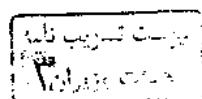
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۴۶۴۰۴

(بخش‌ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
کیار	چهارمحال و بختیاری	ناغان
لردگان	چهارمحال و بختیاری	خاتمیرزا
لردگان	چهارمحال و بختیاری	فلارد
لردگان	چهارمحال و بختیاری	مرکزی
لردگان	چهارمحال و بختیاری	منج

۴-۷

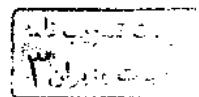
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۴۴۰۴

(بخش ها)

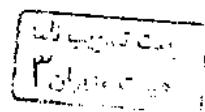
تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
بیرجند	خراسان جنوبی	خوسف
قائنتات	خراسان جنوبی	زهان
قائنتات	خراسان جنوبی	زیرکوه
قائنتات	خراسان جنوبی	سده
قائنتات	خراسان جنوبی	نیمبلوک

۲-۸

۴۶۹۵۴ فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
بردسکن	خراسان رضوی	آباد
بردسکن	خراسان رضوی	شهرآباد
تریت حیدریه	خراسان رضوی	پایک
تریت حیدریه	خراسان رضوی	جلگه رخ
تریت حیدریه	خراسان رضوی	کدکن
چناران	خراسان رضوی	گلبهار
رشخوار	خراسان رضوی	جنگل
زاوه	خراسان رضوی	سلیمان
سوزوار	خراسان رضوی	خوشاب
سوزوار	خراسان رضوی	رودان
سوزوار	خراسان رضوی	ششتدم
فوجان	خراسان رضوی	باخچه‌ران
کاشمر	خراسان رضوی	کوهسرخ
گناباد	خراسان رضوی	کاخک
مشهد	خراسان رضوی	احمدآباد
مشهد	خراسان رضوی	رضویه
نیشابور	خراسان رضوی	سرولایت
نیشابور	خراسان رضوی	میان جلگه

۴۶۹۰۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش‌ها)

بخش	کمتر توسعه یافته	استان	تابعیت تقسیماتی	شهرستان
بام و صفی آباد	خراسان شمالی	خراسان شمالی	لطفعلی‌خان	
رازوجرگلان	خراسان شمالی	خراسان شمالی	رآنور	
گرمهخان	خراسان شمالی	خراسان شمالی	بجندور	
سرحد	خراسان شمالی	خراسان شمالی	شیروان	
قوشخانه	خراسان شمالی	خراسان شمالی	شیروان	

۲-۱۰

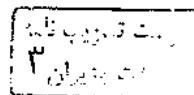
فهرست تحریکات
تیریز: پراین ۳

۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

شهرستان	استان	بخش	کمتر توسعه یافته
آبادان	خوزستان	لرستان	لرستان
اندیمشک	خوزستان	الوارگرمسیری	الوارگرمسیری
بهبهان	خوزستان	آغاجاری	آغاجاری
بهبهان	خوزستان	تشان	تشان
بهبهان	خوزستان	زیدون	زیدون
جزفول	خوزستان	سردشت	سردشت
شوش	خوزستان	شاور	شاور
شوش	خوزستان	فتح المیین	فتح المیین
شوستر	خوزستان	شنبیه	شنبیه

۲-۱۱

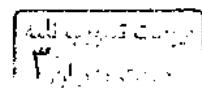
۷۶۹۰۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش‌ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
خداپنده	زنجان	آفشار
خداپنده	زنجان	هزینه رود
خداپنده	زنجان	سجام رود
خداپنده	زنجان	مرکزی
خداپنده	زنجان	زنجانرود
زنجان	زنجان	قره پشتلو
زنجان	زنجان	چورزق
طارم	زنجان	مرکزی
طارم	زنجان	

۲-۱۲

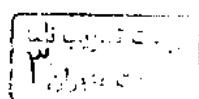
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۹۰۴

(بخش ها)

تبیین تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
شهرود	سمانان	پیارغمد
شهرود	سمانان	میامی
مهدی شهر	سمانان	شهرمیرزاد

۲-۱۳

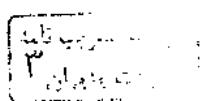
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۹۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
زاهدان	سیستان و بلوچستان	کورین
زاهدان	سیستان و بلوچستان	میرجاوه
زاهدان	سیستان و بلوچستان	نصرت آباد

۲-۱۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش‌ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اقلید	فارس	حسن آباد
اقلید	فارس	سده
اقلید	فارس	مرکزی
بوانات	فارس	سرچهان
بوانات	فارس	مرکزی
جهrom	فارس	سیمکان
جهrom	فارس	گردیان
داراب	فارس	روستاق
داراب	فارس	فورگ
داراب	فارس	مرکزی
سبیدان	فارس	بیضا
سبیدان	فارس	مرکزی
سبیدان	فارس	همایجان
شیرواز	فارس	ارزن
شیرواز	فارس	گریال
فا	فارس	ششده و قره بلاغ
فا	فارس	شیبکوه
فا	فارس	نویندگان
فیروزآباد	فارس	میمند
کازرون	فارس	جزه و بالاده
کازرون	فارس	خشت
کازرون	فارس	کنارتخته و گمارج
کازرون	فارس	کوهره
لارستان	فارس	اوز
لارستان	فارس	بنازویه
لارستان	فارس	بیرم
لارستان	فارس	جویم
محراجی باغ	فارس	محراجی

۷۶۴۰۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابیعت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
لارستان	فارس	گراش
لامرد	فارس	اشکنان
لامرد	فارس	علامرودشت
لامرد	فارس	مرکزی
مرودشت	فارس	دروزن
مرودشت	فارس	کامفیروز
مسنی	فارس	دشمن زیاری
مسنی	فارس	ماهورمیلانی
مسنی	فارس	مرکزی
نی ریز	فارس	آباده طشك
نی ریز	فارس	پشتکوه
نی ریز	فارس	قطرویه

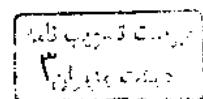

۷۴۹۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
بوئین زهرا	قزوین	آبگرم
بوئین زهرا	قزوین	آوج
بوئین زهرا	قزوین	شال
ناکستان	قزوین	خرمدهشت
قزوین	قزوین	رودبار الموت
قزوین	قزوین	رویدار شهرستان
قزوین	قزوین	طارم سفلی
قزوین	قزوین	گوهین

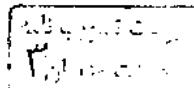
۲-۱۷

۷۶۹۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

بخش	کمتر توسعه یافته	استان	تابعیت تقسیماتی	شهرستان
کلاترzan	کردستان	سنندج		
چهاردویی	کردستان	قروه		
سریش آباد	کردستان	قروه		
مرکزی	کردستان	کامیاران		
موچش	کردستان	کامیاران		

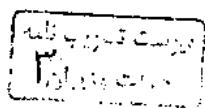
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
۷۶۹۵۴ (بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
باقت	کرمان	ارزوئیه
باقت	کرمان	رایر
برسیر	کرمان	لاله زار
به	کرمان	روداب
به	کرمان	فرماشیور
کرمان	کرمان	داین
کرمان	کرمان	شهداد
کرمان	کرمان	گلیاف

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۵۴
 (بخش‌ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
سنقر	کرمانشاه	گلستانی
کرمانشاه	کرمانشاه	فیروزآباد
کرمانشاه	کرمانشاه	کوزران
هرسین	کرمانشاه	بیستون

۲-۴۰

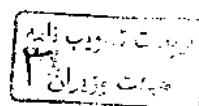
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش‌ها)

۴۶۹۰۴

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بیراحمد	کهگلوبه و بیراحمد	لوداب
بیراحمد	کهگلوبه و بیراحمد	مارگون
دنا	کهگلوبه و بیراحمد	مرگزی
گچساران	کهگلوبه و بیراحمد	پاشت

۲-۲۱

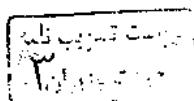
۷۴۹۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تبیعت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
آق فلا	گلستان	وشمگیر
رامیان	گلستان	فندرسک
رامیان	گلستان	مرکزی
گنبد کاووس	گلستان	داشلی برون
مینودشت	گلستان	گالیکش
مینودشت	گلستان	مرکزی

۲-۲۲

۷۶۹۰۴ فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش‌ها)

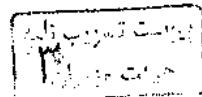
تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
املش	گیلان	رانکوه
املش	گیلان	مرکزی
روضوشهر	گیلان	پره سر
رودبار	گیلان	خورگام
رودبار	گیلان	رحمت آبادپلکات
رودبار	گیلان	عمارلو
رودسر	گیلان	رحیم آباد
سیاهکل	گیلان	دیلمان
طوالش	گیلان	حوق
طوالش	گیلان	گرگان رود
لنگرود	گیلان	اطاقور
مسال	گیلان	شاندیمن
مسال	گیلان	مرکزی

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
۴۶۹۵۴ (بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
الیگودرز	لرستان	پشت
الیگودرز	لرستان	ززوماهرو
الیگودرز	لرستان	مرکزی
پلدختر	لرستان	مرکزی
پلدختر	لرستان	ممولان
خرم آباد	لرستان	پاپی
خرم آباد	لرستان	چغلوندی
خرم آباد	لرستان	زاغه
دوره	لرستان	دوره چگنی
دوره	لرستان	شاهیوند
دوره	لرستان	ویسان
سلسله	لرستان	فیروزآباد
سلسله	لرستان	مرکزی
گوهنشت	لرستان	درب گند
گوهنشت	لرستان	رومشکان
گوهنشت	لرستان	طرهان
گوهنشت	لرستان	کونانی
گوهنشت	لرستان	مرکزی

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بلل	مازندران	بندهی شرقی
بابل	مازندران	بندهی غربی
بهشهر	مازندران	پانه سر
ساری	مازندران	چهاردانگه
ساری	مازندران	دودانگه
گلوگاه	مازندران	کلبهاد
نکا	مازندران	هزارجرب
نور	مازندران	بلده
نوشهر	مازندران	کجور

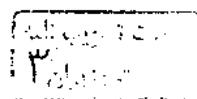

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۹۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
خنداب	مرکزی	قره چای
خنداب	مرکزی	مرگزی
زرندیه	مرکزی	خرقان
ساوه	مرکزی	نوبران
شازند	مرکزی	زالیان
شازند	مرکزی	سریند

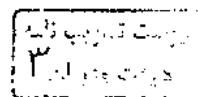

۷۶۹۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
بندر عباس	همزگان	تخت
بندر عباس	همزگان	فین
بندر عباس	همزگان	قلعه قاضی
بندر لenge	همزگان	شیبکوه
بندر لenge	همزگان	مرکزی
رودان	همزگان	بیکاه
رودان	همزگان	جفین
رودان	همزگان	رودخانه
رودان	همزگان	مرکزی
قشم	همزگان	شهاب
میتاب	همزگان	توکهور
میتاب	همزگان	سندرگ

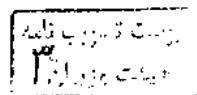

۷۶۹۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش‌ها)

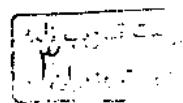
تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
نهاوند	همدان	خرزل
همدان	همدان	شرام
همدان	همدان	قامشین

۲-۲۸

**فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)**

تابیعت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اردکان	بزد	خوارق
باقق	بزد	بهاباد
صدوق	بزد	حضراباد
طبس	بزد	دستگردان
طبس	بزد	دیهوک
طبس	بزد	مرکزی

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۹۵۴
 (دهستان‌ها)

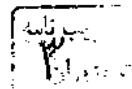
تابعیت تقسیماتی			دهستان	کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان		
ایلخچی	اسکو	آذربایجان شرقی	جزیره	
مرکزی	اهر	آذربایجان شرقی	ورگان	
مرکزی	اهر	آذربایجان شرقی	آنغان	
مرکزی	اهر	آذربایجان شرقی	قشلاق	
مرکزی	تبریز	آذربایجان شرقی	اسپهان	
مرکزی	جلفا	آذربایجان شرقی	شجاع	
مرکزی	سراب	آذربایجان شرقی	رازیق	
مرکزی	سراب	آذربایجان شرقی	صلنی	
صوفیان	شیستر	آذربایجان شرقی	رودقات	
سراجو	مراغه	آذربایجان شرقی	سراجوی جنوبی	
سراجو	مراغه	آذربایجان شرقی	قری چای غربی	
سراجو	مراغه	آذربایجان شرقی	سراجوی شرقی	
مرکزی	مرند	آذربایجان شرقی	هرزندهات شرقی	
پامچی	مرند	آذربایجان شرقی	پکنات	
مرکزی	ملکان	آذربایجان شرقی	گاودول شرقی	
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	اوج تهه شرقی	
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	کله بوز شرقی	
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	کله بوز غربی	
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	گورمه جنوبی	
مرکزی	هریس	آذربایجان شرقی	باروق	
مرکزی	هریس	آذربایجان شرقی	بدوستان شرقی	
مرکزی	هریس	آذربایجان شرقی	خانمرود	
مرکزی	ارومیه	آذربایجان غربی	باراندوز	
مرکزی	ارومیه	آذربایجان غربی	دول	
مرکزی	خوی	آذربایجان غربی	رهال	
مرکزی	خوی	آذربایجان غربی	دیزج	

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
۴۶۹۵۴ (دهستان‌ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	سلمان	آذربایجان غربی	گره سنی
بازرگان	ماکو	آذربایجان غربی	چاپیسار شمالی
مرکزی	ماکو	آذربایجان غربی	قره سو
مرکزی	ماکو	آذربایجان غربی	چاپیسار جنوبی
مرکزی	میاندوآب	آذربایجان غربی	مرحمت آباد جنوبی
مرکزی	میاندوآب	آذربایجان غربی	مکریان شمالی
مرکزی	اردبل	اردبیل	ارشق شرقی
هیر	ارجبل	اردبیل	فلادلوی جنوبی
هیر	ارجبل	اردبیل	هیر
مرکزی	خلخال	اردبیل	خانندیبل غربی
مرکزی	خلخال	اردبیل	سنجدیشور قی
مرکزی	نهین	اردبیل	دولت آباد
مرکزی	نهین	اردبیل	ولنکیج شمالی
مرکزی	نهین	اردبیل	گرده
مرکزی	فیر	اردبیل	دورسوخواجه
مرکزی	ارdestan	اصفهان	همبرات
مرکزی	ارdestan	اصفهان	برزاوند
مرکزی	ارdestan	اصفهان	علیا
مرکزی	ارdestan	اصفهان	کچو
جلگه	اصفهان	اصفهان	امامزاده عبدالعزیز (ع)
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	تودشک
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	جبل
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	زفره
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	فیستان
حبيب آباد	برخوار	اصفهان	برخوار شرقی
مرکزی	پذگان	اصفهان	کله آهنتک

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۹۵۴
 (دهستان‌ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان
بخش	شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
مرکزی	خواسار	اصفهان	پشتکوه
مرکزی	شاهین شهر و بیمه	اصفهان	مورچه خورت
مرکزی	کاشان	اصفهان	خرم دشت
مرکزی	نائین	اصفهان	باقران
مرکزی	نائین	اصفهان	بهارستان
مرکزی	نائین	اصفهان	لای سیاه
مهردشت	تعجب آباد	اصفهان	اشن
مرکزی	نطر	اصفهان	کرکس
مرکزی	ایلام	ایلام	میش خاص
مرکزی	بوشهر	بوشهر	انگانی
طلالقان	سلوجبلاغ	تهران	بالاطلاقان
طلالقان	ساوجبلاغ	تهران	پاپین طلاقان
ملارد	شهریار	تهران	اختی آباد
ارجمدند	فیروزکوه	تهران	دوبلوگ
ارجمدند	فیروزکوه	تهران	قرقلنجای
مرکزی	فیروزکوه	تهران	پشتکوه
اشتهارد	کرج	تهران	پلند آباد
مرکزی	پیر جند	خراسان جنوبی	باقران
مرکزی	پیر جند	خراسان جنوبی	فشلود
مرکزی	پیر جند	خراسان جنوبی	کاهشتنگ
مرکزی	پیر جند	خراسان جنوبی	پشاخن
مرکزی	پیر جند	خراسان جنوبی	شاخنات
مرکزی	قاتلات	خراسان جنوبی	پیشکوه
مرکزی	قاتلات	خراسان جنوبی	مهیان
مرکزی	قاتلات	خراسان جنوبی	قاتن
مرکزی	چستان	خراسان رضوی	جزین

۷۶۴۰۴ فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(دهستان‌ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان
بخش	شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
مرکزی	بجستان	خراسان رضوی	بجستان
مرکزی	بردskن	خراسان رضوی	کوهبهایه
مرکزی	تربت حیدریه	خراسان رضوی	بالاولایت
مرکزی	چناران	خراسان رضوی	بغچ
مرکزی	چناران	خراسان رضوی	چناران
مرکزی	چناران	خراسان رضوی	رادگان
مرکزی	درگز	خراسان رضوی	نکاب
مرکزی	رشتخوار	خراسان رضوی	رشتخوار
مرکزی	فریمان	خراسان رضوی	بالابند
مرکزی	فریمان	خراسان رضوی	سنگ بست
مرکزی	فوجان	خراسان رضوی	سودلاته
مرکزی	فوجان	خراسان رضوی	شیرین دره
مرکزی	گنبد	خراسان رضوی	پس گلوت
مرکزی	مشهد	خراسان رضوی	درز آب
مرکزی	مشهد	خراسان رضوی	گاردہ
مرکزی	نیشابور	خراسان رضوی	پینالود
مرکزی	اسفراین	خراسان شمالی	میلانو
مرکزی	اسفراین	خراسان شمالی	آخوندی
مرکزی	اسفراین	خراسان شمالی	زرق آباد
مرکزی	پجنورد	خراسان شمالی	الاداع
مرکزی	شیروان	خراسان شمالی	سروکانلو
مرکزی	شیروان	خراسان شمالی	گلستان
مرکزی	فاروج	خراسان شمالی	ستگز
مرکزی	فاروج	خراسان شمالی	فاروج
جمیله	اهواز	خوزستان	گرخه
مرکزی	اهواز	خوزستان	خوزانیه

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۹۰۴

(دهستان‌ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان
بخش	شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
مرکزی	اهواز	خوزستان	اسماعیلیه
مرکزی	اهواز	خوزستان	سویسه
مرکزی	اهواز	خوزستان	کوت عبدالله
مرکزی	اهواز	خوزستان	مشرجات
مرکزی	آبدان	خوزستان	بهمنشهر جنوبی
مرکزی	آبدان	خوزستان	بهمنشهر شمالی
مرکزی	آبدان	خوزستان	شلاھی
مرکزی	پندرا شهر	خوزستان	جراحی
مرکزی	رامهرمز	خوزستان	لیوالارس
مرکزی	رامهرمز	خوزستان	حومه غربی
مرکزی	شوش	خوزستان	بن معلی
مرکزی	شوش	خوزستان	حسین آباد
مرکزی	شوستر	خوزستان	شهبلندرس
مرکزی	اهور	زنجان	دولت آباد
مرکزی	ایجرود	زنجان	ایجرود بالا
مرکزی	ایجرود	زنجان	گلادر
مرکزی	خانبدنه	زنجان	خوارزود
مرکزی	خانبدنه	زنجان	سهرورد
مرکزی	خانبدنه	زنجان	کرسف
مرکزی	زنجان	زنجان	بناب
مرکزی	زنجان	زنجان	تهم
اصیرآباد	دامغان	سمنان	قهاب رستاق
مرکزی	شاهرود	سمنان	طروه
ایوانکی	گرمسار	سمنان	ایوانکی
مرکزی	زاہدان	سیستان و بلوچستان	حرمکا
مرکزی	ارسنجان	فارس	خینره

..... سازمان اسناد
..... ۲ پیشوازی

۶۴۵۴ فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(دهستان‌ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	ارستجان	فارس	علی آبادملک
پاسارگاد	پاسارگاد	فارس	ابوالوردي
پاسارگاد	پاسارگاد	فارس	مادر سليمان
مرکزی	پاسارگاد	فارس	سرپیران
مرکزی	پاسارگاد	فارس	کمین
خرفر	جهروم	فارس	راهگان
مرکزی	جهروم	فارس	کوهک
مرکزی	خرم بید	فارس	خرمی
مرکزی	خرم بید	فارس	قلاق
مشهد مرغاب	خرم بید	فارس	شهید آباد
زدegan	شیرواز	فارس	رحمت آباد
کوار	شیرواز	فارس	فرمشكان
مرکزی	شیرواز	فارس	سیاخ دارنگون
مرکزی	فنا	فارس	جنگل
مرکزی	فیروزآباد	فارس	چاهدشت
مرکزی	لارسان	فارس	درزو سایبان
صفیدان	مرودشت	فارس	رحمت
مرکزی	مرودشت	فارس	رامجردیک
مرکزی	مرودشت	فارس	محمد آباد
مرکزی	نی ریز	فارس	رساتق
مرکزی	نی ریز	فارس	هرگان
مرکزی	آبیک	قزوین	کوهپایه شرقی
مرکزی	آبیک	قزوین	کوهپایه غربی
دشتانی	بوئین زهرا	قزوین	دشتانی شرقی
دشتانی	بوئین زهرا	قزوین	دشتانی غربی
رآند	بوئین زهرا	قزوین	ابوالهیام آباد

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(دهستان‌ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان
بخش	شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
راسته	بوئین زهرا	قزوین	رامندجنبوی
ضیاء آباد	ناکستان	قزوین	دودانگه سفلی
مرکزی	ناکستان	قزوین	فلازان غربی
مرکزی	قم	قم	قمرود
مرکزی	بیجار	کردستان	سیاه منصور
مرکزی	بیجار	کردستان	نجف آباد
مرکزی	سنندج	کردستان	آرلنان
مرکزی	سنندج	کردستان	حسین آباد جنوبی
مرکزی	سنندج	کردستان	ژاورود شرقی
مرکزی	سنندج	کردستان	سراب قامیش
مرکزی	سنندج	کردستان	نوان
مرکزی	قروه	کردستان	دلبران
مرکزی	بافت	کرمان	دشتار
مرکزی	بافت	کرمان	خبر
مرکزی	بافت	کرمان	دهسرد
مرکزی	بافت	کرمان	فتح آباد
مرکزی	پردسیر	کرمان	گیسکان
مرکزی	بهم	کرمان	گوغر
کوهساران	راور	کرمان	کوه پنج
کشکوشه	رفشجان	کرمان	دهبکری
مرکزی	رفشجان	کرمان	حرجند
مرکزی	زوند	کرمان	راویز
مرکزی	زوند	کرمان	خنامان
مرکزی	زوند	کرمان	جز جلال
مرکزی	زوند	کرمان	ختکن
مرکزی	زوند	کرمان	سیستان

۷۶۹۰۴ فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(دهستان‌ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان
بخش	شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
مرکزی	سیرجان	کرمان	چهارگنبد
دهج	شهریارک	کرمان	خر
مرکزی	شهریارک	کرمان	مدوارات
چله دادخدا	قلعه گنج	کرمان	رمشك
چترود	کرمان	کرمان	معزیه
شهداد	کرمان	کرمان	نکاب
مرکزی	کرمان	کرمان	درختگان
سمیل	اسلام آبادغرب	کرمانشاه	منصوری
مرکزی	اسلام آبادغرب	کرمانشاه	حومه شمالی
مرکزی	سنقر	کرمانشاه	پاوه
مرکزی	سنقر	کرمانشاه	گاوورد
دینور	صحنه	کرمانشاه	خر
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	پشت دریند
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	دورود قرامان
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	میان دریند
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	قره سو
مرکزی	کنگاور	کرمانشاه	خزل غربی
مرکزی	کنگاور	کرمانشاه	قزوینه
مرکزی	هرسین	کرمانشاه	چشمہ گیوید
مرکزی	بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	دشت روم
مرکزی	بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	سپیدار
مرکزی	بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	گاگان
مرکزی	گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	بی بی حکیمه
مرکزی	گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	لبیستر
مرکزی	گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	بویراحمد گرمسیری
چشمہ سازان	آزادشهر	گلستان	چشمہ سازان

۶۰

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
۴۶۹۰۴ (دهستان‌ها)

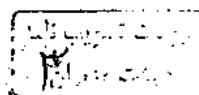
تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	علی آباد	گلستان	کنول
مرکزی	آستانه	گیلان	حیران
مرکزی	رضوانشهر	گیلان	خوشاب
مرکزی	سیاهکل	گیلان	توتگی
مرکزی	سیاهکل	گیلان	خرارود
احمدسرگوراب	شفت	گیلان	چوبر
مرکزی	شفت	گیلان	چبرده
میرزاکوچ چنگل	صومعه سرا	گیلان	گوراب زردینه
مرکزی	طوالش	گیلان	کوهستانی طالش
سردارجنگل	فون	گیلان	الیان
سردارجنگل	فون	گیلان	سردارجنگل
مرکزی	لاهیجان	گیلان	لیل
چابلو	ازنا	لرستان	چابلو غربی
مرکزی	بروجرد	لرستان	دره صیدی
مرکزی	خرم آباد	لرستان	کاکاشوف
مرکزی	خرم آباد	لرستان	ازنا
مرکزی	خرم آباد	لرستان	ده پیرشمالی
مرکزی	خرم آباد	لرستان	رباط
مرکزی	خرم آباد	لرستان	کرگاه شرقی
مرکزی	خرم آباد	لرستان	کرگاه غربی
سیلاخور	دورود	لرستان	سیلاخور
لاریجان	آمل	مازندران	بالالاریجان
لاریجان	آمل	مازندران	لاریجان سفلی
مرکزی	آمل	مازندران	چلاو
بابل کنار	بابل	مازندران	درازکلا
بابل کنار	بابل	مازندران	بابل کنار

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
۴۶۹۵۴ (دهستان‌ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	بهشهر	مازندران	پنج هزاره
خرم آباد	تنکابن	مازندران	دوهزار
خرم آباد	تنکابن	مازندران	سه هزار
مرکزی	تنکابن	مازندران	گلیجان
کلاردشت	چالوس	مازندران	بیرون بشم
کلاردشت	چالوس	مازندران	کوهستان
مرکزی	رامسر	مازندران	جنت رودبار
مرکزی	رامسر	مازندران	اشکور
مرکزی	ذکا	مازندران	بی رجه
مرکزی	نفرش	مرکزی	رودبار
کمه	خمین	مرکزی	چهارچشمہ
مرکزی	خمین	مرکزی	آشاخور
مرکزی	ساوه	مرکزی	شاهسونگندی
مرکزی	میناب	هرمزگان	کریان
مرکزی	میناب	هرمزگان	گوربند
آجین	اسدآباد	همدان	کلایانی
مرکزی	اسدآباد	همدان	چهاردولی
صالح آباد	بهار	همدان	دیسکاران
فائل رود	توبیسرکان	همدان	قلقل رود
فائل رود	نویسرکان	همدان	کمال رود
جوکار	ملایر	همدان	ترک غربی
زند	ملایر	همدان	کمازان سفلی
زند	ملایر	همدان	کمازان علیا
زند	ملایر	همدان	کمازان وسطی
سامن	ملایر	همدان	سامن
عضا	اردکان	برزد	غقدا

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۴۵۴
 (دهستان‌ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	بلق	بزد	سبزهشت
نیر	نقند	بزد	ستود

”بسمه تعالی“

بند (۱) تصمیمات متخذه در نشست سی و نهم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳۱

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی.

(۱) نحوه بررسی، ارزیابی، تصویب و گشايش اعتبار طرح های سرمایه‌گذاری بر حسب سقف هزینه ارزی آنها.

(۱-۱) طرح های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی کمتر از ۳۰ میلیون دلار: بانک های عامل در چارچوب شرایط و ضوابط مصوب هیئت امناء و قرارداد عاملیت کمافی الساقی اقدام نمایند.

(۱-۲) طرح های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار: بانک های عامل در چارچوب شرایط و ضوابط مصوب هیئت امناء و قرارداد عاملیت کمافی الساقی اقدام و پیش از انعقاد قرارداد با مقاضی، نتایج اقدامات را برای اخذ نظر کمیته ۴ نفره ارسال نمایند. بررسی و اعلام نظر کمیته چهارنفره نافی مسئولیت مقاضی و یا بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات طرح به حساب ذخیره ارزی نخواهد بود.

(۱-۳) طرح های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بیش از ۵۰ میلیون دلار: بانک های عامل گزارش فنی - مالی - اقتصادی طرح مقاضی را بررسی و پس از ارزیابی و تأیید آن توسط شرکت مشاور ذی صلاح مورد تأیید بانک، گزارش توجیهی طرح را برای تأیید و تصویب وزارت خانه ذی ربط ارسال می نمایند. نتایج برای اتخاذ تصمیم نهایی و بعد از تأیید کمیته چهارنفره، در جلسه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مطرح و در صورت تأیید برای انعقاد قرارداد و گشايش اعتبار به بانک عامل ابلاغ می گردد. بررسی و تأیید هیئت امناء نافی مسئولیت مقاضی و یا بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات طرح به حساب ذخیره ارزی نخواهد بود.

(۱-۴) طرح هایی که تا این تاریخ به تأیید کمیته چهارنفره رسیده است بانک های عامل می توانند به اجرا در آورند و کماکان تأیید کمیته چهارنفره نافی مسئولیت مقاضی و یا بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات طرح ها به حساب ذخیره ارزی نخواهد بود.

شماره: ۶۰/۱۱۶۹

تاریخ: ۸۳/۹/۱۲

”بسمه تعالی“

بند (۱) تصمیمات متخذه در نشست چهلم مورخ ۱۳۸۳/۷/۲۸
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی.

”تسربی شاخص‌های عقب‌ماندگی به شهرستان‌های استان آذربایجان غربی:
مقرر گردید که شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی موضوع بند (۳) صور تجلیسه
نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء، علاوه بر شهرستان‌های استان آذربایجان
غربی مذکور در بند (۵) صور تجلیسه نشست سی و هشتتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳^{*} هیئت امناء،
به طرح‌های سرمایه‌گذاری که در بقیه شهرستان‌های این استان (به استثنای شهرستان ارومیه) از
تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده می‌کنند، تسربی داده شود.“

---

* نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست شماره (۳-۱۵) و نشست سی و هشتم مورخ
۸۳/۶/۳ طی پیوست شماره (۳-۲۶) ابلاغ گردیده است.

بند (۲)، (۳)، (۶)، (۸)، (۹) و (۱۱) نشست چهل و چهارم
مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۹ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی

(۲) افزایش اعتبار خرید شناورهای موضوع بند (۴) صورتجلسه نشست سی و دوم مورخ ۱۳۸۲/۸/۶ برای ۱۶۰ فروند کشتی: شرایط استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در مصوبه نشست سی و دوم مورخ ۱۳۸۲/۸/۶ برای خرید شناورهای ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تنی در خلیج فارس بهشرح زیر اصلاح شد:

الف) گشایش اعتبار به نفع همه سازندگان داخلی کشتی که صلاحیت آنها به تأیید وزارت صنایع و معادن برسد مجاز است.

ب) گشایش اعتبار به صورت اعتبار خریدار برای همه اشخاص حقیقی و حقوقی مجاز است.

پ) قیمت هر شناور باید به تأیید بانک عامل برسد.

ت) همه بانک‌های عامل می‌توانند مطابق شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات به طرح‌های صنعت کشتی‌سازی مصوب نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء و تغییرات بعدی آن، از محل هشتاد میلیون دلار تسهیلات اعطای نمایند.

تبصره: لازم است هنگام پذیرش تقاضا به متقدیان استفاده از تسهیلات کتابخانه اعلام گردد که بانک عامل تا هنگام انعقاد قرارداد با مشتری هیچ‌گونه تعهدی برای اعطای تسهیلات نداشته و انعقاد قرارداد نیز منوط به استعلام از اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

* (۳) استرداد سود متعلق به تسهیلات مورد استفاده متقدیان که زودتر از پایان مدت قرارداد به بانک پرداخت می‌شود: مقرر گردید بانک‌های عامل سود متعلق به تسهیلات مورد استفاده متقدیان را که زودتر از پایان مدت قرارداد به بانک پرداخت می‌نمایند، طبق ضوابط بانکی به آنها مسترد نمایند.

(۶) لغو شرایط ترجیحی تسهیلات صنعت سیمان: با توجه به گسترش مناسب ظرفیت تولید صنعت سیمان کشور از محل تسهیلات ترجیحی حساب ذخیره ارزی موضوع بند (۶) صورتجلسه نشست هفدهم مورخ ۱۳۸۱/۳/۷، مقرر گردید:

* در راستای اجرای بند مذبور، به مفاد بند دوم از قسمت (ج) پیوست شماره (۳-۳) توجه نمایید.

پیوست شماره (۲۹-۳)

شماره: ۶۰/۱۲۴۱

تاریخ: ۸۳/۱۲/۱۷

الف) بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی از تاریخ ۱۳۸۳/۱۱/۱ از پذیرش طرح‌های جدید پیشنهادی متقاضیان سرمایه‌گذاری در صنعت سیمان تحت شرایط ترجیحی مصوب نشست هفدهم مورخ ۱۳۸۱/۳/۷ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، خودداری نمایند.

ب) بانک‌های عامل و دستگاه تخصصی ذی‌ربط می‌توانند نسبت به طرح‌ها و درخواست‌های مندرج در فهرست پیوست* که تا این تاریخ مراحل مختلف بررسی، تصویب، تأیید یا انعقاد قرارداد را می‌گذرانند، در چارچوب شرایط ترجیحی مصوب ۱۳۸۱/۳/۷ هیئت امناء لقدم نمایند.

۸) درخواست سازمان میراث فرهنگی و گردشگری درمورد اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی برای تأسیسات گردشگری: مقرر گردید طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در خدمات گردشگری توسط بانک‌های عامل پذیرش گردد تا در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت مورد بررسی و اقدام قرار دهند.

۹) درخواست بانک مرکزی درمورد نحوه اعمال مصوبه مورخ ۱۳۸۳/۹/۱ هیئت وزیران مبنی بر تعیین نرخ کارمزد تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای استان‌ها و مناطقی که شاسخ توسعه آنها زیر شاخص میانگین کشور است: مقرر گردید نرخ سود تسهیلات و سایر شرایط مصوب نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی درمورد طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق مشمول شرایط ترجیحی استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی (فهرست پیوست صور تجلیسه نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳ هیئت امناء) توسط بانک‌های عامل اعمال گردد.

۱۱) استفاده از شرایط ترجیحی طرح‌های استان‌های کمتر توسعه یافته: مقرر گردید کلیه طرح‌های سرمایه‌گذاری که با استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق مشمول شرایط ترجیحی (فهرست پیوست صور تجلیسه نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳ هیئت امناء) قبل از ۱۳۸۱/۱۱/۱ به‌اجرا درآمده‌اند مشمول شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء هستند.

---

* فهرست مذکور متعاقباً به بانک‌های عامل اعلام خواهد شد.

دستورالعمل اجرایی نحوه پوشش تسهیلات صادراتی از محل حساب ذخیره ارزی خارج از چارچوب اعتبار اسنادی

- (۱) اداره بین‌الملل /خارج‌بانک عامل (تسهیلات‌دهنده) پس از انعقاد قرارداد تسهیلات با فروشنده یا خریدار /بانک خارجی، اطلاعات قرارداد منعقده طبق فرم پیوست رابه اداره عملیات ارزی بانک مرکزی ارسال می‌نماید.
- (۲) اداره عملیات ارزی با توجه به مبلغ و نوع ارز و سررسید دوره برداشت قرارداد، دستور پوشش از محل حساب ذخیره ارزی را در مقابل تقاضای بانک عامل، به بانک پوشش‌دهنده ابلاغ نموده و تصویر پیام را جهت بانک عامل ارسال می‌نماید.
- (۳) بانک عامل پس از دریافت و تطبیق اسناد با مفاد قرارداد تجاری، جهت مطالبه وجه اسناد در چارچوب دستور پوشش (موضوع بند ۲) و با اشاره به شماره دستور پوشش و شماره قرارداد تسهیلات، نسبت به مخابرہ پیام به بانک پوشش‌دهنده اقدام و رونوشت پیام مذکور را به اداره عملیات ارزی ارسال می‌نماید.
- (۴) بانک عامل موظف است هرگونه اصلاحات در مفاد قرارداد از جمله کاهش، افزایش، تمدید، ابطال و سایر موارد موثر بر مراحل پرداخت را به اطلاع اداره عملیات ارزی برساند.
- (۵) درخصوص بازپرداخت تسهیلات موضوع این دستورالعمل با توجه به راهکارهای ارائه شده قبلی، بانک عامل با هماهنگی ادارات عملیات ارزی و بین‌الملل این‌بانک اقدام خواهد نمود.
- (۶) کلیه قراردادهای تسهیلاتی منعقده به تاریخ قبل از صدور این دستورالعمل مشمول شرایط فوق می‌گردد.

پیوست شماره (۳۰-۳)

شماره: ۶۰/۱۰۴۴

تاریخ: ۸۶/۸/۲۲

بسمه تعالیٰ

فرم مشخصات تسهیلات صادراتی بابت پرداخت از محل حساب ذخیره ارزی
(خارج از چارچوب اعتبار استنادی)

۱) نام متقاضی/تسهیلات‌گیرنده:

۲) کشور واردکننده/خریدار:

۳) نام و کارت بازرگانی فروشنده/شرکت/ مؤسسه:

۴) شماره قرارداد تسهیلات:

۵) نوع اعتبار: اعتبار خریدار اعتبار فروشنده

۶) تاریخ قرارداد تسهیلات: شمسی: میلادی:

۷) نام بانک تسهیلات‌دهنده:

۸) نام بانک پرداخت‌کننده وجه استناد:

۹) مبلغ و نوع ارز قابل پرداخت:

۱۰) سرسید دوره برداشت:

۱۱) مدت دوره بازپرداخت:

توضیحات:

پیوست شماره (۳-۳۱)

شماره: ۶۰/۱۲۴۵

تاریخ: ۸۳/۱۲/۲۴

”بسمه تعالی“

بند (۱) نشست چهل و سوم مورخ ۸۳/۱۰/۲۲

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

«۱) پیشنهاد وزارت نیرو مبنی بر اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری نیروگاهی بخش خصوصی: مقرر گردید به منظور کمک به اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای احداث نیروگاه که توجیه فنی، مالی و اقتصادی آن طرح‌ها به تصویب بانک عامل و به تأیید دستگاه‌های تخصصی ذی‌ربط (وزارت نیرو و وزارت صنایع و معادن) رسیده باشد، در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت و مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، تسهیلات لازم برای تأمین هزینه ارزی واردات مواد، تجهیزات و کالاهای نیم‌ساخته مورد نیاز که در داخل کشور قابل ساخت و تأمین نیست، توسط بانک‌های عامل از محل حساب ذخیره ارزی اعطاء شود. بانک‌های عامل گزارش اقدامات و عملکرد مربوطبه این طرح‌ها را هر سه ماه‌به دیرخلنگ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی ارسال نمایند.»

پیوست شماره (۳-۳۲)

شماره: ۶۰/۱۰۰۳

تاریخ: ۸۴/۱/۲۱

”بسمه تعالیٰ“

بندهای (۴) و (۶) نشست چهل و پنجم مورخ ۸۳/۱۲/۱۱
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

(۴) ورود ماشین‌آلات و تجهیزات انباری (Stock) از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی: مقرر گردید ورود ماشین‌آلات و تجهیزات انباری (Stock) از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی به شرط انتباط مشخصات آن با هدف طرح و استانداردهای فنی و تکنولوژیکی بلامانع است.

(۶) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن درمورد تقلیل سهم آورده مقاضیان سرمایه‌گذاری در صنایع تبدیلی کشاورزی استان همدان: مقرر گردید شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء موضوع بند (۳) صورتجلسه نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ و بند (۳) صورتجلسه نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ و بند (۵) صورتجلسه نشست سی و سوم مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸ به طرح‌های سرمایه‌گذاری جدید در صنایع تبدیلی کشاورزی استان همدان (صنایع کد (۱۵) طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی فعالیت‌های صنعتی، ISIC-REV III)، تسری داده شود.

نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست شماره (۱۵-۳)، نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست شماره (۱۶-۳) و نشست سی و سوم مورخ ۸۲/۱۱/۲۸ طی پیوست شماره (۳-۲۲) ابلاغ گردیده است.

«بسمه تعالیٰ»

دستورالعمل اعطای تسهیلات ارزی صادراتی برای تأمین سرمایه در گرددش واحدهای تولیدی، بازرگانی و فنی - مهندسی صادرکننده

در راستای توسعه صادرات غیرنفتی و بهمنظور توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال، بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی می‌توانند از محل منابع این حساب و در قالب یکی از عقود قانون عملیات بانکی بدون ربا به منظور تأمین سرمایه در گرددش واحدهای تولیدی، بازرگانی و فنی مهندسی صادرکننده صادرکننده کالا و خدمات بهصورت اعتبار فروشنده بارعایت شرایط ذیل نسبت به پرداخت تسهیلات ارزی اقدام نمایند:

ماده ۱) واحدهای تولیدی، بازرگانی و فنی و مهندسی که کالاهای غیرنفتی و خدمات فنی و مهندسی صادر می‌کنند مشمول استفاده از تسهیلات این دستورالعمل می‌باشند.

ماده ۲) تسهیلات موضوع این دستورالعمل بهمنظور تهیه، تدارک و تولید کالاهای صادراتی و خدمات فنی و مهندسی قبل از صدور اعطاء می‌گردد.

ماده ۳) میزان اعتبار به صادرکننده براساس ارز مورد نیاز برای تدارک و تولید کالاهای صادراتی به تشخیص بانک تسهیلات‌دهنده و به استناد ارزیابی اعتبار (ترجیحاً بر اساس روند صادرات سه‌سال گذشته واحد مربوطه) متقارضیان می‌باشد.

ماده ۴) بانک تسهیلات‌دهنده، تأمین سرمایه در گرددش ریالی متقارضی را برای تدارک و تولید کالاهای صادراتی، در اولویت قرار خواهد داد.

ماده ۵) مدت استفاده و بازپرداخت تسهیلات مناسب با قرارداد منعقده بین صادرکننده و خریدار کالا و خدمات فنی و مهندسی و تشخیص بانک تسهیلات‌دهنده خواهد بود. مدت مذکور درمورد صادرات کالاهای مصرفی و واسطه‌ای حداکثر می‌تواند به مدت دو سال باشد.

ماده ۶) وثائق مورد نیاز مطابق با آییننامه و دستورالعمل‌های قانون عملیات بانکی بدون ربا و قرارداد عاملیت حساب ذخیره ارزی به تشخیص بانک عامل تعیین می‌شود.

ماده ۷) پرداخت تسهیلات ارزی از طریق گشایش اعتبار اسنادی و معامله اسناد حمل و در وجه فروشنده کالا و یا مواد اولیه یا واسطه‌ای (خریداری شده از خارج از کشور) برای صدور کالا و خدمات فنی مهندسی که به تأیید بانک عامل برسد، امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۸) نرخ تسهیلات کوتاه‌مدت اعطایی موضوع این دستورالعمل برای تمامی بخش‌های موردنظر، نرخ سود بین بانکی ارزها در بازار بین‌المللی (LIBOR) بهاضافه سه درصد (۳٪) خواهد بود.

ماده ۹) متقارضی مکلف است اظهارنامه گمرکی ممهور به مهر خروج کالای موضوع تسهیلات دریافتی را از یکی از گمرکات رسمی کشور، حداقل طرف مدت ششماه از تاریخ تعهد قراردادی، به بانک عامل ارائه کند. در صورت عدم ارائه اظهارنامه مذکور طرف مهلت مقرر، مشمول تأدیه وجود التزام عدم ایفای تعهد بهمیزان ۱۰ درصد سالانه علاوه‌بر اصل و سود تسهیلات اعطایی خواهد بود.

ماده ۱۰) مسئولیت کامل وصول تسهیلات و بازپرداخت آن به حساب ذخیره ارزی با بانک عامل است و هیچ‌گونه اعلام و ادعای لاوصول بودن تسهیلات اعطایی از جانب بانک عامل پذیرفته نیست.

ماده ۱۱) سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته تابع بخش‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

ماده ۱۲) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش عملکرد تسهیلات موضوع این دستورالعمل را ماهانه بهصورت جداگانه به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی ارسال خواهد کرد.

ماده ۱۳) این دستورالعمل در نشست چهل و پنجم مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۱ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی طبق ماده (۸) آییننامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران، به تصویب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی رسید.

پیوست شماره (۳۴-۳)

شماره: ۱۰۱۸/۶۰

تاریخ: ۱۸/۲/۸۴

”بسمه تعالی“

بند (۲) نشست چهل و ششم مورخ ۱۴/۱۲/۲۵
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

«۲) پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی و گردشگری درمورد اعطای تسهیلات به طرح‌های سرمایه‌گذاری گردشگری: مقرر گردید با توجه به مصوبه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در نشست یازدهم مورخ ۷/۷/۱۳۸۰ (اعطای تسهیلات به طرح‌های عرضه‌کننده خدمات ارزآور در بخش هتل‌سازی)، بانک‌های عامل مجاز به پذیرش طرح‌های سرمایه‌گذاری گردشگری ارزآور برای استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی هستند. دستگاه تخصصی ذیربط برای تأیید توجیه فنی و اقتصادی طرح‌هایی که در چارچوب شرایط و خواص قرارداد عاملت به تصویب بانک می‌رسند، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری است.»

”بسمه تعالی“

بند (۵) صور تجلسه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۱۶

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

»(۵) هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، ضمن بررسی پیشنهاد کارگروه تخصصی هیئت امناء درخصوص ضرورت تجدیدنظر در سقف‌های اعطای تسهیلات به متقاضیان طرح‌های سرمایه‌گذاری، موضوع بند (۱) مصوبه مورخ ۱۳۸۳/۶/۳۱ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، اعمال تغییراتی را به شرح زیر در مصوبه فوق تصویب کرد:

- در جزء (۱-۱) بند (۱) مصوبه عبارت ”طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی کمتر از ۳۰ میلیون دلار“ به عبارت ”طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی کمتر از ۱۰ میلیون دلار“ تغییر می‌یابد.

- در جزء (۲-۱) بند (۱) مصوبه عبارت ”طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار“ به عبارت ”طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بین ۱۰ تا ۵۰ میلیون دلار“ تغییر می‌یابد.

- در جزء‌های (۱-۲)، (۱-۳) و (۱-۴) مصوبه، عبارت ”کمیته چهارنفره“ به عبارت ”کارگروه تخصصی“ تغییر می‌یابد.«

---

* سایر مفاد پیوست شماره (۳-۲۷) کماکان به قوت خود باقی است.

”بسمه تعالی“

بند (۴) صور تجلسه مورخ ۱۳۸۵/۳/۲۳

هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۴) درخواست شماره ۱۳۸۴/۱۱/۲۹ مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۲۹ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران درخصوص تعیین تکلیف تصویب‌نامه شماره ۱۳۸۴/۷/۱۹—۱۳۸۴/۷/۱۹ هیئت وزیران برای اختصاص دویست (۲۰۰) میلیون دلار از منابع حساب ذخیره ارزی برای تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل کشور مطرح شد و پس از بحث و بررسی پیرامون موضوع، به‌منظور تأمین منابع مالی مورد نیاز برای تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل کشور در چهار زیربخش: هواپی، ریلی، جاده‌ای و دریایی، مقرر شد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبلغ دویست (۲۰۰) میلیون دلار از منابع حساب ذخیره ارزی را برای استفاده توسط شرکت‌های حمل و نقل خصوصی و تعاونی (با شرایط زیر) به این امر اختصاص دهد:

- طرح‌های متقاضی استفاده از این تسهیلات پس از بررسی و تأیید توجیه فنی و اقتصادی طرح توسط وزارت راه و ترابری به بانک‌های عامل معرفی خواهند شد.
- نرخ سود تسهیلات اعطایی به صورت ثابت و معادل سه درصد (۳٪) در سال خواهد بود.
- دوره بازپرداخت تسهیلات، حداقل ده (۱۰) سال خواهد بود.
- تمام طرح‌های متقاضی دریافت تسهیلات مذکور، موظف به رعایت قانون حداقل استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به‌منظور صدور خدمات – مصوب ۱۳۷۵ و اولویت استفاده از ساخت و خرید داخل هستند.»

پیوست شماره (۳۷-۳)

شماره: ۶۰/۱۱۲۹

تاریخ: ۸۵/۵/۲

”بسمه تعالیٰ“

بند (۲) صور تجلیسه مورخ ۱۳۸۵/۴/۶

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

» ۲) درخواست وزارت صنایع و معادن برای تسری شرایط حساب ذخیره ارزی برای ساخت شناورهای ۲۰۰۰-۱۴۰ تن در طول برنامه چهارم توسعه:

درخواست وزارت صنایع و معادن درخصوص امکان استفاده از تسهیلات با شرایط ترجیحی برای ساخت شناورهای ۲۰۰۰-۵۰۰ تن در برنامه سوم توسعه (موضوع مصوبه نشست بیست و ششم هیئت امناء حساب ذخیره ارزی) در طول سالهای برنامه چهارم توسعه، بررسی شد و اختصاص مبلغ دویست (۲۰۰) میلیون دلار از منابع حساب ذخیره ارزی به صورت اعتبار خریدار به نفع سازندگان داخلی کشته، که صلاحیت آنها باید به تأیید وزارت صنایع و معادن برسد، با شرایط زیر مورد تأیید قرار گرفت:

- توجه به موضوع در قالب یک مجموعه منسجم برای تقویت توانمندی‌های سازندگان داخلی، توسط وزارت صنایع و معادن.
- پرداخت اعتبار برای ساخت کشتی‌های با ظرفیت ۱۴۰ تا ۲۰۰۰ تن.
- نرخ سود تسهیلات ثابت و معادل سه (۳) درصد در سال.
- دوره تأمین مالی حداقل دوازده (۱۲) سال.
- معرفی متقاضیان دریافت تسهیلات، با هماهنگی و تأیید سازمان بنادر و کشتیرانی»

پیوست شماره (۳-۳۸)

شماره: ۶۰/۱۱۸۸

تاریخ: ۸۵/۷/۵

بند (۱) صور تجلیسه مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۸ هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

(۱) بررسی و تصمیم گیری درخصوص اصلاح تبصره بند (ب) دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی مبنی بر نحوه استفاده مناطق آزاد تجاری - صنعتی از تسهیلات حساب ذخیره ارزی

«چنانچه زمینه فعالیت سرمایه‌گذاران خارجی به صورت مشارکتی با سرمایه‌گذاران داخلی، در مناطق آزاد تجاری - صنعتی، در ارتباط با فعالیت‌های اصلی منطقه باشد، می‌توانند تا سقف ۲۵درصد میزان سرمایه‌گذاری موردنظر از تسهیلات حساب ذخیره ارزی بهره‌مند شوند و درصورتی که موضوع سرمایه‌گذاری مذکور درخصوص فعالیت‌های فرعی منطقه باشد میزان استفاده آنها از تسهیلات حساب یادشده تا سقف ۱۵درصد میزان سرمایه‌گذاری مورد نظر خواهد بود. فعالیت‌های اصلی و فرعی مناطق آزاد تجاری - صنعتی به شرح جدول ذیل است:

منطقه	فعالیت اصلی	فعالیت فرعی
کیش	گردشگری و خدمات بازرگانی	فعالیت‌های تولیدی
قسم	فعالیت‌های بازرگانی با گرایش صادرات و صادرات مجدد	خدمات بازرگانی
چابهار	خدمات بازرگانی و ترانزیت کالا	فعالیت‌های تولیدی
انزلی	صنایع تکمیلی تولیدات کشاورزی	خدمات بازرگانی
جلفا	تولید کالاهای مصرفی بادوام برای صادرات و ترانزیت کالا	خدمات بازرگانی
اروند	تولید انرژی، ترانزیت و انبارداری	فعالیت‌های تولیدی و خدمات بازرگانی

پرداخت هرگونه تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به آن دسته از سرمایه‌گذاران داخلی فعال در مناطق آزاد که موفق به جلب سرمایه‌گذاری خارجی نشوند، منوط به تصویب هیئت امناء حساب مذکور می‌باشد. ضمناً تاکید شد که اعطای تسهیلات به متقاضیان فعالیت در مناطق ویژه اقتصادی همچنان مطابق حکم تبصره قسمت (ب) دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی خواهد بود.»

”بسمه تعالیٰ“

بند (۲) ششمین صور تجلیسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۲۱

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

»(۲) درخصوص موضوع دوره تأمین مالی برای طرح‌های مربوط به مناطق کمتر توسعه یافته به تفکیک دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت، به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:
دوره استفاده برای طرح‌های مناطق کمتر توسعه یافته حداقل سه (۳) سال، دوره تنفس حداقل یک (۱) سال و دوره بازپرداخت حداقل هفت (۷) سال است، مشروط بر اینکه مجموع این دوره‌ها از ده (۱۰) سال تجاوز نکند.«

”بسمه تعالیٰ“

بند (۶) ششمین صور تجلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۲۱

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

«(۶) مقرر شد بند زیر به انتهای قسمت (ج) دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی (مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۳) اضافه شود:

درصورت تأخیر در بازپرداخت اقساط توسط دریافتکنندگان تسهیلات، چنانچه بانک عامل اقساط را در سررسید آن از محل منابع خود به حساب ذخیره ارزی نزد بانک مرکزی واریز کند، تمامی (۱۲٪) دوازده درصد نرخ دیرکرد بازپرداخت که از تسهیلات گیرنده اخذ خواهد شد، به بانک عامل تعلق می‌گیرد.»

«فهرست طرح‌های مصوب و در دست گشایش اعتبار سیمان تا تاریخ ۸۳/۱۱/۱»

ردیف	نام طرح	ظرفیت تولید (تن در روز)	استان محل اجرا	بانک عامل
۱.	توسعه شرق	۳۳۰۰	خراسان رضوی	سپه
۲.	توسعه خوزستان	۵۰۰۰	خوزستان	ملی
۳.	سیمان عمران آریا	۳۵۰۰	خوزستان	ملی
۴.	بهینه سازی سپاهان	۳۳۰۰	اصفهان	ملی
۵.	سیمان رویال (دو خط)	۷۰۰۰	سمنان	ملت
۶.	فیروزکوه سمنان	۳۳۰۰	سمنان	صادرات
۷.	سپو	۲۳۰۰	کهگیلویه و بویراحمد	ملی
۸.	سیمان سردار	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	ملی
۹.	دهلران	۳۳۰۰	ایلام	ملت
۱۰.	بهینه سازی زنجان	۲۰۰	زنجان	ملت
۱۱.	سیمان اسفراین	۳۴۰۰	خراسان شمالی	ملت
۱۲.	البرز سمنان	۳۳۰۰	سمنان	ملت
۱۳.	لامرد	۳۳۰۰	فارس	سپه-صنعت و معدن
۱۴.	بهینه سازی اکباتان	۴۵۰	همدان	صنعت و معدن
۱۵.	سیمان آهوان	۳۳۰۰	سمنان	ملت
۱۶.	سمنگان	۳۳۰۰	خراسان شمالی	ملی
۱۷.	زاوه تربت	۳۳۰۰	خراسان رضوی	سپه
۱۸.	زاگرس میمه	۱۵۰۰	اصفهان	سپه
۱۹.	تیس چابهار	۳۵۰۰	سیستان و بلوچستان	سپه
۲۰.	سیمان بدره	۳۳۰۰	ایلام	کشاورزی
۲۱.	آپادانا	۳۳۰۰	کردستان	ملی
۲۲.	سقز	۳۳۰۰	کردستان	ملت
۲۳.	تنگستان	۳۳۰۰	بوشهر	صنعت و معدن
۲۴.	صنعت خوی	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	ملی
۲۵.	سبلان خلخال	۳۳۰۰	اردبیل	ملی
۲۶.	منددشتی	۳۳۰۰	بوشهر	ملی
۲۷.	امیدیه	۳۳۰۰	خوزستان	سپه
۲۸.	توسعه کردستان	۳۳۰۰	کردستان	سپه
۲۹.	خرمآباد	۳۳۰۰	لرستان	سپه
۳۰.	توسعه سیمان کرمان (بنک)	۳۳۰۰	بوشهر	ملی
				جمع کل
				۹۶.۱۵۰

«فهرست طرح‌های سیمان که قبل از تاریخ ۸۳/۱۱/۱ توسط بانک‌های عامل پذیرش شده‌اند»

ردیف	نام طرح	ظرفیت تولید (تن در روز)	استان محل اجرا	بانک عامل
.۱	آذرشهر	۳۳۰۰	آذربایجان شرقی	ملی
.۲	اززل	۳۳۰۰	آذربایجان شرقی	صنعت و معدن
.۳	شاهین دز	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
.۴	مهاباد	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	کشاورزی
.۵	توسعه ارومیه	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
.۶	آذآبادگان خوی	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	کشاورزی
.۷	یاران ارومیه	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
.۸	بهینه سازی خط دوم آبیک	۴۵۰۰	قزوین	صادرات
.۹	کاسپین	۳۳۰۰	قزوین	ملی
.۱۰	خمسه	۳۳۰۰	زنجان	کشاورزی
.۱۱	ماد	۳۳۰۰	کرمانشاه	ملت
.۱۲	بیستون	۳۳۰۰	کرمانشاه	ملی
.۱۳	کامبادان	۳۳۰۰	کرمانشاه	سپه
.۱۴	بهروزان	۳۳۰۰	ایلام	سپه
.۱۵	مهران	۳۳۰۰	ایلام	کشاورزی
.۱۶	خاکستری جنوب	۳۳۰۰	خوزستان	صنعت و معدن
.۱۷	مارون خوزستان	۳۳۰۰	خوزستان	صادرات
.۱۸	شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه	۳۳۰۰	خوزستان	ملت
.۱۹	پارس صنعت	۳۳۰۰	بوشهر	تجارت
.۲۰	میزدج	۳۳۰۰	چهارمحال و بختیاری	صادرات
.۲۱	خرمیں	۳۳۰۰	مرکزی	سپه
.۲۲	شهرداریهای همدان	۳۳۰۰	همدان	توسعه صادرات
.۲۳	الوند	۱۰۰۰	همدان	سپه
.۲۴	توبه دروار	۳۳۰۰	سمنان	صنعت و معدن
.۲۵	گلشن طبس	۳۳۰۰	بزد	تجارت
.۲۶	بعثت رفسنجان	۳۳۰۰	کرمان	کشاورزی
.۲۷	توسعه زرین رفسنجان	۳۳۰۰	کرمان	سپه
.۲۸	کویر آسیا	۳۳۰۰	سیستان و بلوچستان	صنعت و معدن
.۲۹	توسعه لار	۳۳۰۰	فارس	صادرات
.۳۰	سوربان	۳۳۰۰	فارس	تجارت
.۳۱	بهینه سازی آباده	۷۰۰	فارس	صنعت و معدن
.۳۲	توسعه فارس	۳۳۰۰	فارس	ملت
.۳۳	جهرم	۳۳۰۰	فارس	تجارت
.۳۴	توسعه قشم	۳۳۰۰	هرمزگان	تجارت
.۳۵	یادمان شیروان	۳۳۰۰	خراسان شمالی	تجارت
.۳۶	غرب تربت جام	۳۳۰۰	خراسان رضوی	صنعت و معدن
.۳۷	باقران بیرجند	۳۳۰۰	خراسان جنوبی	تجارت
.۳۸	مهرماکو	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
جمع کل				۱۲۱.۷۰۰

”بسمه تعالی“

بند (۱) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۶

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

«۱) درخواست وزارت صنایع و معادن درخصوص تسری شرایط ترجیحی اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های مصوب بازسازی و نوسازی صنایع نساجی و پوشاسک در طول برنامه چهارم توسعه:

درخواست یادشده مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به ضرورت حمایت از بازسازی و نوسازی صنایع نساجی کشور و افزایش توان رقابتی این صنایع، مقرر شد آن دسته از طرح‌هایی که در طول برنامه سوم توسعه برای دریافت تسهیلات ارزی به بانک‌های عامل معرفی شده و توجیه فنی، اقتصادی و مالی آنها توسط بانک عامل تأیید شده‌است، می‌توانند تا سقف تسهیلات ۵۰۰ میلیون دلاری- مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰^{*} هیئت امناء حساب ذخیره ارزی و با رعایت شروط مقرر در مصوبه یادشده^{**}، از این تسهیلات استفاده کنند. در صورت جذب کامل اعتبار مزبور و نیاز به تخصیص مجدد اعتبار به این امر، موضوع مجدداً در دستور کار هیئت امناء قرار گیرد.»

* صورتجلسه نشست پانزدهم مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ طی پیوست شماره (۳-۶) ابلاغ گردیده است.

** شرایط قبلی به شرح صفحه ۲/۲ اصلاح شده است.

”بسمه تعالی“

بند (۵) صور تجلسه مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۳

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

»۵) درخواست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر رفع ابهام‌های بند (۱) صور تجلسه مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۶ هیئت امناء در خصوص تسری شرایط ترجیحی اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های مصوب بازسازی و نوسازی صنایع نساجی طی سال‌های برنامه چهارم توسعه مورد بحث و بررسی قرار گرفت و مقرر شد پس از اعمال اصلاحاتی به شرح زیر در مصوبه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰^{*} هیئت امناء اعطای تسهیلات به طرح‌های مذبور براساس شرایط مندرج در آن مصوبه صورت پذیرد:

الف) عبارت ”مشروط به اینکه تاریخ تولید ماشین‌آلات مذکور، حداقل دو سال پیش از تاریخ انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات باشد“ جایگزین عبارت ”مشروط به اینکه ماشین‌آلات مذکور تولید کشورهای غربی و تاریخ تولید آنها بعد از سال ۲۰۰۰ باشد“ (در انتهای بند (۳) شرایط مصوب) می‌شود.

ب) مفاد بند (۵) شرایط مصوب با توجه به مصوبه نشست هجدهم هیئت امناء مبنی بر حذف شرط ”صادراتی بودن طرح‌های مقاضی“ حذف می‌شود.

ج) در انتهای بند (۶) عبارت ”حداقل ۳۰ میلیون دلار“ جایگزین عبارت ”حداقل ۲۵ میلیون دلار“ می‌شود.

در ضمن ابقاء عبارت زیر در انتهای بند (۸) شرایط مصوب مورد تأکید قرار گرفت: ”طرح‌های نوسازی و بازسازی صنایع نساجی نهادهای عمومی غیردولتی نیز در صورت احراز کلیه شرایط مندرج در این صور تجلسه، می‌توانند استثنائاً از این تسهیلات استفاده نمایند.“

* صور تجلسه نشست پانزدهم مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ طی پیوست شماره (۳-۶) ابلاغ گردیده است.

پیوست شماره (۴۳-۳)

شماره: ۶۰/۱۳۰۵

تاریخ: ۸۵/۹/۱۹

”بسمه تعالیٰ“

بند (۶) صور تجلسه مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۳

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

«۶) براساس تصمیم اعضاي هیئت امناء مقرر شد از این پس سقف‌های تصمیم‌گيری درخصوص اعطای تسهیلات از طرف بانک‌های عامل، کارگروه تخصصی و هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به طرح‌های متقاضی استفاده از تسهیلات حساب به شرح زیر مورد عمل قرار گیرد:

—) تصمیم نهایی درخصوص اعطای تسهیلات به طرح‌هایی که تقاضای آنها کمتر از ۳۰ میلیون دلار است توسط بانک‌های عامل اتخاذ می‌شود.

—) تصمیم نهایی درخصوص اعطای تسهیلات به طرح‌هایی که تقاضای آنها بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار است پس از موافقت بانک عامل، توسط کارگروه تخصصی هیئت امناء، اتخاذ می‌شود.

—) تصمیم نهایی درخصوص اعطای تسهیلات به طرح‌هایی که تقاضای آنها بیش از ۵۰ میلیون دلار است پس از اعلام موافقت بانک عامل و طرح در کارگروه تخصصی، توسط هیئت امناء اتخاذ می‌شود.»

پیوست شماره (۴۴-۳)

شماره: ۱۳۵۶/۶

تاریخ: ۲۴/۱۰/۸۵

”بسمه تعالیٰ“

ضوابط و شرایط اعطای تسهیلات ارزی به متقاضیان خرید شناورهای کوچک و متوسط براساس قرارداد ساخت با سازندگان داخلی

به استناد بند (۲) صورتجلسه مورخ ۸۵/۴/۶ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی و ابلاغیه شماره ۱۶۱۵/۱۷ مورخ ۸۵/۴/۱۰۰ شماون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، متقاضیان طرف قرارداد با سازندگان داخلی شناور، با شرایط ذیل مورد پذیرش و معروفی به بانک‌های عامل خواهد شد:

(۱) متقاضی پذیرش اولیه بانک عامل را به همراه قرارداد ساخت با سازنده داخلی که دارای مجوز ساخت شناور از وزارت صنایع و معادن و یا سازمان‌های صنایع و معادن استان‌ها باشند و درخواست خود را به وزارت صنایع و معادن (معاونت برنامه‌ریزی، توسعه و فن‌آوری) ارائه نماید.

(۲) کارگروه ساخت شناور (متشكل از نمایندگان دفتر نظارت و ارزیابی، دفتر صنایع ماشین‌سازی و نیرو محركه، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، انجمن مهندسی دریایی ایران و نماینده معتمد شناورسازان کوچک و متوسط) درخواست متقاضی مذکور در بند (۱) را بررسی و در صورت تأیید به بانک عامل موردنظر متقاضی معرفی و رونوشت جهت اطلاع به سازمان صنایع و معادن استان مربوطه ارسال گردد.

(۳) بانک عامل پس از بررسی توجیه فنی و اقتصادی طرح معرفی شده، تأییدیه وزارت صنایع و معادن را جهت طرح موردنظر دریافت (میزان ارز مصرفی جهت تأمین مواد، تجهیزات، قطعات مصرفی و ...) و اقدام به اعطای تسهیلات می‌نمایند.

(۴) بانک عامل شروع اعطای تسهیلات را به وزارت صنایع و معادن اعلام و وزارت صنایع و معادن نیز سازمان صنایع و معادن استان مربوطه را جهت نظارت بر ساخت مطلع و گزارش پیشرفت کار را به صورت ماهانه تا زمان اتمام ساخت و به آباندازی شناور دریافت می‌نمایند.

(۵) وزارت صنایع و معادن براساس آمار دریافتی از بانک‌های عامل و گزارش پیشرفت کار از سازمان صنایع و معادن استان‌ها، میزان تسهیلات هزینه‌شده و شناورهای ساخته شده را تهیه و گزارشات لازم را به مقامات مسئول ارائه می‌نمایند.

-) لازم به ذکر است که وزارت صنایع و معادن به منظور تعیین و اعلام بانک‌های عامل پیگیری لازم را به عمل آورد تا میزان تسهیلات استفاده شده از محل مصوبات مربوطه و متقاضیان معرفی شده را دریافت نماید.

-) تشکیل جلسات کارگروه بر حسب درخواست‌های رسیده به وزارت صنایع و معادن به‌طور هفتگی و یا دو هفته یکبار تشکیل خواهد شد.

-) نماینده شناورسازان فایبرگلاس و فلزی هر کدام توسط سازندگان این‌گونه شناورها انتخاب و به کارگروه معرفی می‌شوند که حسب موضوع درخواستی مورد بررسی از آنها دعوت به عمل خواهد آمد.

شماره: ۱۰۰۰/۶

تاریخ: ۸۶/۱/۶

”بسمه تعالی“

بندهای (۲)، (۳) و (۴) صور تجلیسه مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۲

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

(۲) هیئت امناء حساب ذخیره ارزی درباره درخواست‌های استمهال شرکت‌ها و طرح‌های استفاده کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی، تصمیم‌های زیر را اتخاذ کرد:

الف) از این پس هیچ‌یک از درخواست‌های استمهال طرح‌های استفاده کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی اعم از پذیرش شده توسط بانک عامل، کارگروه تخصصی و هیئت امناء قابل پذیرش نخواهد بود.

ب) به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود، در صورت تقاضای استفاده کنندگان از تسهیلات و به تشخیص خود، حداقل ۱۲ ماه به دوره استفاده افزوده و در ازای آن به صورت مناسب از طول دوره بازپرداخت بگاهند، در هر حال طول مدت تأمین مالی (استفاده، تنفس و بازپرداخت) از مدت زمان تعیین شده، موضوع بند (ج) دستور العمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۳ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، نباید بیشتر باشد.

(۳) درخواست وزارت نیرو درخصوص تأمین مالی طرح‌های نیروگاهی بخش خصوصی مورد بررسی قرار گرفت و پس از بحث و تبادل نظر، با بهره‌مندی طرح‌های نیروگاهی صنعت برق از شرط ترجیحی دوران تأمین مالی موافقت شد. بر این اساس دوره استفاده این طرح‌ها حداقل چهار (۴) سال، دوره تنفس حداقل (۱) سال و دوره بازپرداخت حداقل ده (۱۰) سال خواهد بود، مشروط بر آنکه مجموع دوره تأمین مالی آنها از ۱۲ سال تجاوز نکند.

(۴) بر اساس تصمیم اعضاي محترم هیئت امناء، از این پس بانک‌های عامل برای اعطای تسهیلات به هر یک از شرکت‌های متقاضی استفاده از منابع حساب ذخیره ارزی شرط زیر را به عنوان یکی از شروط اصلی لحاظ کند:

”نسبت حقوق صاحبان سهام به مجموع دارایی‌های شرکت در هر مقطع زمانی از بیست (۲۰) درصد کمتر نباشد.“

هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۳۰ کمیسیون اقتصاد، بنابه پیشنهاد وزارت بازارگانی و به استناد ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

"اعطای تسهیلات ارزی از محل حساب ذخیره ارزی با نرخ سود سه درصد (۳٪)" برای احداث واحدهای نان صنعتی با رعایت شرایط ذیل مجاز است:

(۱) عدم وجود معوقات ارزی - ریالی سهامداران واحدهای مزبور به شبکه بانکی.

(۲) اطمینان از بازپرداخت اقساط و اخذ تضمین‌های کافی با نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پیوست شماره (۴۷-۳)

شماره: ۱۰/۶۰

تاریخ: ۷/۶/۸۸

هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۳ کمیسیون اقتصاد بنابه پیشنهاد وزارت صنایع و معادن و به استناد بند (د) ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

"الف) پرداخت تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک‌های عامل برای ماشین‌آلات متحرک بخش معدن (استخراجی و اکتشافی) با رعایت شرایط زیر مجاز است:

(۱) عدم وجود تعهدات قبلی یا بدھی‌های عموق یا مشکوک الوصول یا سرسید گذشته شرکت و یا سهامداران شرکت به سیستم بانکی.

(۲) اخذ تضمین‌های کافی از بازپرداخت اقساط با نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ب) مصادیق موضوع بند (الف) پس از طرح و تصویب در هیئت امناء حساب ذخیره ارزی قابل اجرا خواهد بود."

پیوست شماره (۴۸-۳)

«بسمه تعالیٰ»

”دستورالعمل اجرائی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی“

ماده ۱) در این دستورالعمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف) تسهیلات: تسهیلات اعطائی غیر از دلار به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک‌های عامل طی برنامه‌های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

ب) نرخ مرجع: نرخ قابل دسترسی در پایگاه الکترونیکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ج) تاریخ انعقاد قرارداد: تاریخ قرارداد /قراردادهای اولیه منعقده تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ بین بانک عامل و مشتری موضوع ماده (۲) مصوبه شماره ۹۳۶۰۹/۳۶۲۱۲ ت مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰.

د) بانک عامل: بانک اعطاء کننده تسهیلات.

ه) تسهیلات‌گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.

و) کمیسیون: کمیسیونی با مسئولیت وزارت صنایع و معادن و عضویت نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت‌خانه تخصصی ذی‌ربط و بانک عامل.

ز) اقساط معوق: اقساط سراسید گذشته صرف‌نظر از نحوه ثبت در دفاتر بانک عامل اعم از مطالبات جاری، سراسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول.

ح) مصوبه: مصوبه شماره ۹۳۶۰۹/۳۶۲۱۲ ت مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰ موضوع ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی.

ماده ۲) بانک عامل موظف است تمامی تقاضاهای دریافتی منتهی به تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱ را حسب مفاد مصوبه و در چارچوب این دستورالعمل مورد بررسی و اقدام قرار دهد.

تبصره ۱: کلیه متقاضیانی که تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ نسبت به انعقاد قرارداد تأمین مالی اقدام نموده‌اند، می‌توانند درخواست خود را به بانک عامل ارائه و در چارچوب این دستورالعمل از مزایای آن استفاده نمایند.

تبصره ۲: در صورت عدم ارائه درخواست ازوی متقاضیان ظرف مهلت مقرر، کماکان مفاد قراردادهای منعقدشده قبلی و مصوبات قبلی هیئت امنی حساب ذخیره ارزی لازم‌اجرا خواهد بود.

تبصره ۳: قراردادهای منعقد شده پس از تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ و نیز تسهیلات تسویه شده (به‌غیر از بخشودگی سود موضوع ماده (۶)) مشمول مفاد این دستورالعمل نمی‌باشند.

تبصره ۴: در خصوص طرح‌هایی که به‌علت عدم پرداخت اقساط در سراسید (از سوی تسهیلات‌گیرنده) پرونده مربوطه توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع و یا منجر به صدور اجراییه از طریق اجرای ثبت گردیده است، استفاده از مزایای این دستورالعمل منوط به پرداخت کلیه هزینه‌های دادرسی، حق الوکاله وکیل و سایر هزینه‌های مترتب توسط متقاضی خواهد بود. چنانچه پس از تقاضای مشتری برای بهره‌مندی از مزایای این دستورالعمل مجدداً از پرداخت اقساط خودداری گردد، مجموع مطالبات جدید بانک عامل بر مبنای مصوبه یادشده و مفاد این دستورالعمل تعیین و محاسبه خواهد شد.

پیوست شماره (۴۸-۳)

ماده ۳) نرخ سود تسهیلات پس از تبدیل به دلار آمریکا در دوران استفاده، تنفس و بازپرداخت (و دوره امهال) ده درصد (۱۰٪) در سال می باشد که در اقساط ششم ماهه پرداخت می گردد.

تبصره ۱: در مورد طرح های نساجی، سیمان و مانند آن که تسهیلات به صورت دلاری پرداخت شده است و حسب مصوبات، نرخ سود ثابت برای آنها منظور گردیده است مبنای محاسبه سود، نرخ ثابت است.

تبصره ۲: دریافت کنندگان تسهیلات ترجیحی در مناطق کمتر توسعه یافته و نیز طرح های نساجی در صورت تقاضای استفاده از مزایای این مصوبه، مشمول دو درصد (۲٪) تخفیف از سود متعلقه دهد رصد (۱۰٪) می شوند.

تبصره ۳: سهم سود حساب ذخیره ارزی و بانک عامل پس از اعمال نرخ سود جدید، به ترتیب چهل درصد (۴۰٪) و شصت درصد (۶۰٪) خواهد بود.

تبصره ۴: بانک عامل موظف است میزان کسری واریزی به حساب ذخیره ارزی ناشی از اجرای مصوبه را به تفکیک هر طرح، به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران معنکس نماید. اداره یادشده نیز باید در پایان هر ماه میزان کسری تجمعی حاصله را به کمیسیون اقتصاد هیئت دولت اعلام نماید. در هر حال مسئولیت صحبت و سقم عملیات ناشی از این امر همواره متوجه بانک عامل می باشد.

ماده ۴) در مواردی که تسهیلات گیرنده زودتر از پایان مدت قرارداد، تسهیلات مورد استفاده را به بانک بازپرداخت نماید سود مدت تعجیل در پرداخت اقساط، مطابق ضوابط بانکی محاسبه و منظور خواهد شد.

ماده ۵) تسهیلات گیرنده صرفاً برای یکبار می تواند تغییر ارز تسهیلات به دلار آمریکا را درخواست کند و در صورت پذیرش درخواست، مفاد این دستورالعمل نسبت به کل تسهیلات اعطایی حتی اقساط پرداخت شده اعمال خواهد شد.

تبصره ۱: بانک عامل موظف است حداقل تا تاریخ ۱۳۸۹/۵/۱ با بررسی تقاضاهای دریافتی منتهی به تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱ با انجام محاسبات و انکاس نتایج حاصله به مقاضی، تکلیف تسهیلات گیرنده ای را درخصوص استفاده از مزایای مصوبه معین و اسناد مربوط را تنظیم نماید.

تبصره ۲: مدت امهال برای طرح های با مدت تأمین مالی تا هشت سال به تشخیص بانک عامل حداقل سی ماه خواهد بود (به ازای هر قسط پرداخت نشده حداقل سه ماه) و در طرح های با دوره تأمین مالی بیش از مدت یادشده، به ازای هر شش ماه به مدت یک ماه و نیم به دوره بازپرداخت اضافه می شود.

ماده ۶) سود تسهیلات مقاضیانی که در رأس موعد مقرر نسبت به انجام کامل تعهدات خود اقدام نموده اند حداقل تا یک درصد (۱٪) از محل سهم سود حساب ذخیره ارزی کاهش می یابد.

پیوست شماره (۴۸-۳)

تبصره ۱: در مورد آن دسته از طرح‌هایی که اعتبارات استنادی آن‌ها به ارزهای مختلف گشایش شده است، کلیه ارزها به ارز معیار (دolar) تبدیل می‌شود.

تبصره ۲: درصورتی که بخشی از تسهیلات اعم از اصل، سود و جریمه دیرکرد از سوی مشتری تأدیه شده باشد، نرخ تبدیل اصل و سود واریزی به حساب قبل از سال ۱۳۸۱، نرخ گواهی سپرده ارزی (نرخ اختتامیه) و برای وجوده تأدیه شده بعد از تاریخ پادشاه، نرخ مرچ روز بازپرداخت می‌باشد. درموردجرائم تأخیر تأدیه شده نیز چنانچه تمام یا بخشی از جرائم از سوی کمیسیون بخشوده شود این مبالغ و نیز مبالغ بخشوده نشده (به ترتیب بهنرخ روز بازپرداخت و بهنرخ روز سرسید بازپرداخت اقساط) به دلار آمریکا تبدیل و حسب مورد از مجموع مبالغ حاصله کسر و یا به آن اضافه می‌شود.

ماده ۷) درصورت ارائه تقاضای کتبی ازسوی تسهیلات‌گیرنده به وزارت صنایع و معادن برای بخشودگی جرائم تأخیر اقساط عموق که سرسید آن قبل از تاریخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۹ می‌باشد، خلاصه وضعیت پرونده منتقاضیان حسب درخواست وزارت پادشاه توسط بانک عامل تهیه و به همراه سایر مستندات مورد نیاز به دیرخانه کمیسیون مستقر در وزارت صنایع و معادن ارسال گردد.

تبصره ۱: در خلاصه وضعیت تهیه شده باید نظریه بانک عامل با ذکر دلایل کافی در پذیرش و یا عدم پذیرش بخشودگی جرائم دیرکرد به تصریح اعلام شود.

تبصره ۲: تصمیمات کمیسیون توسط وزارت صنایع و معادن ابلاغ می‌گردد.

ماده ۸) درصورتی که با اعمال ضوابط این دستورالعمل، تسهیلات‌گیرنده مجددًا تأخیر در تأدیه اقساط داشته باشد جریمه‌ای بهمیزان دوازدهدرصد (۱۲٪) علاوه بر سود یادشده محاسبه و دریافت می‌گردد که با توجه به الزام بانک‌های عامل نسبت به پرداخت وجه اقساط حداقل تا ۴ روز کاری بعد از سرسید کل جریمه دریافتی به بانک عامل تعلق می‌گیرد.

ماده ۹) مفاد قراردادهای عاملیت با بانک عامل و نیز قراردادهای بانک عامل و استفاده کننده از تسهیلات با لحاظ آثار ضوابط بازپرداخت موضوع این دستورالعمل مجری خواهد بود و اجرای این دستورالعمل رافع مسئولیت بانک‌های عامل در پیگیری وصول مطالبات براساس ضوابط یادشده نمی‌باشد.

ماده ۱۰) اعتبارات استنادی گشایش یافته به دلار آمریکا که بهدلیل محدودیت‌های ایجادشده، وجه اسناد به سایر ارزها پرداخت گردیده است، مشمول این دستورالعمل نبوده و بازپرداخت به ارز اعتبار (دolar) صورت می‌گیرد.

ماده ۱۱) تسهیلات پرداختی برای صادرات کالا در قالب اعتبار فروشنده (Supplier Credit) و اعتبار خریدار (Buyer Credit) مشمول این ضوابط نمی‌شود.

ماده ۱۲) سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته، تابع شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ ۱۳۸۶/۵/۲۴ مورخ ۶۰/۱۰/۳۹ (شرایط و ضوابط موضوع بخشنامه ۱۳۸۶/۷/۵ مورخ ۶۰/۱۰/۳۹) هیئت امناء حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

پیوست شماره (۴۹-۳)

هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۸/۸ کمیسیون اقتصاد به استناد ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۳) تصویب نمود:

"در تمامی طرح‌هایی که از محل حساب ذخیره ارزی تأمین هالی می‌شوند، چنانچه به دلیل شرایط تحریم امکان گشایش اعتبار اسنادی به نفع طرف خارجی فراهم نباشد، گشایش اعتبار به نفع پیمانکار داخلی مشروط به تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و عدم تبدیل ارز به ریال مجاز است."

پیوست شماره (۳-۵۰)

شماره: ۶۰/۱۰۳۲

تاریخ: ۸۹/۱۲/۱۲

هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۸ کمیسیون اقتصاد به استناد ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۳) تصویب نمود:

"در مواردی که محل اجرای طرح‌های مشمول استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی اعم از طرح‌های عادی یا طرح‌هایی با شرایط ترجیحی در مناطق آزادتجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی و کمتر توسعه یافته واقع شده باشد و از این حیث مقررات متعددی برای تعیین دوره تأمین مالی و نرخ سود مورد انتظار آنها به تشخیص بانک عامل حاکم شود، انتخاب مقررات حاکم در موارد مذکور بر عهده خود متقاضی خواهد بود.

این حکم در قراردادهای جدید و طرح‌هایی که قرارداد مشارکت مدنی آن خاتمه یافته است و در مرحله بعدی مستلزم تبدیل به قرارداد فروش اقساطی است، قابل اجرا است."

پیوست شماره (۳-۵۱)

«بسمه تعالیٰ»

دستورالعمل اجرائی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی

در اجرای مصوبات شماره ۹۳۶۰۹/ت ۳۶۲۱۲ ک مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰، ۴۳۳۰۶/۱۹۹۹۶۸ و ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱، ۱۳۸۸/۱۰/۱۳ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و ۴۶۰۷۵/۴۱۶۰۴ مورخ ۱۳۹۱/۳/۳ کمیسیون اقتصاد دولت تسهیلات‌گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی بابت طرح‌ها می‌توانند با رعایت موارد ذیل از مزایای مصوبات فوق استفاده نمایند:

تعاریف

ماده ۱) در این دستورالعمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار رفته و هر یک از آنها با توجه به نوع درخواست مشتری، دربخش مربوطه موضوعیت خواهد یافت:

(الف) تسهیلات: تسهیلات اعطائی به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک‌های عامل طی برنامه‌های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

(ب) ارز معیار: دلار آمریکا.

(ج) نرخ مرجع: نرخ قابل دسترسی در پایگاه الکترونیکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

(د) تاریخ انعقاد قرارداد: تاریخ قرارداد/قراردادهای مشارکت اولیه منعقده تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ فی مابین بانک‌های عامل و مشتریان و متمم‌های مربوطه (منعقده قبل و بعد از تاریخ مذکور به منظور افزایش مبلغ تسهیلات)

(ه) بانک عامل: بانک اعطاء‌کننده تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی.

(و) تسهیلات‌گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.

(ز) اقساط عموق: اقساط سررسید گذشته صرف‌نظر از نحوه ثبت در دفاتر بانک عامل اعم از مطالبات جاری، سررسید گذشته، عموق و مشکوک الوصول.

(ح) امهال: تطویل دوره بازپرداخت.

کلیات و مقررات عمومی

ماده ۲) بانک‌های عامل مکلف هستند تمامی تقاضاهای دریافتی را حداکثر تا پایان مردادماه ۱۳۹۱ در چارچوب این دستورالعمل رسیدگی و با انجام محاسبات و انکاس نتایج حاصله به متقاضیان، تکلیف تسهیلات‌گیرندگان را در استفاده از مزایای مصوبه معین و استناد/قرارداد مربوطه را با هماهنگی بخش حقوقی خود تنظیم نمایند. لازم به ذکر است تصمیم‌گیری در رابطه با استفاده از مزایای مصوبه، بر عهده متقاضی می‌باشد.

ماده ۳) در صورت عدم ارائه درخواست و عدم همکاری در اجرای مفاد ماده فوق ظرف مهلت مقرر، کماکان مفاد قراردادهای منعقده و مصوبات قبلی هیئت امناء حساب ذخیره ارزی لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۴) اعمال مفاد این دستورالعمل در مورد کل تسهیلات اعطائی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای دستورالعمل استفاده نمود.

ماده ۵) متقاضیان استفاده از مزایای این دستورالعمل صرفاً برای یکبار می‌توانند نسبت به انجام تغییرات در نحوه بازپرداخت تسهیلات اقدام نمایند.

ماده ۶) چنانچه پس از تقاضای مشتری برای بهره‌مندی از مزایای این دستورالعمل و تنظیم استناد/قرارداد مربوطه، مجدداً از پرداخت اقساط خودداری گردد، مجموع مطالبات جدید بانک عامل برمبنای مفاد این دستورالعمل محاسبه و وصول خواهد شد.

ماده ۷) درخصوص طرح‌هایی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید (از سوی تسهیلات‌گیرنده) پرونده مربوطه توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع و یا منجر به صدور اجراییه از طریق اجرای ثبت گردیده است، استفاده از مزایای این دستورالعمل منوط به پرداخت کلیه هزینه‌های دادرسی، حق الواله وکیل و سایر هزینه‌های مترتب توسط متقاضی خواهد بود.

ماده ۸) تاریخ شروع تقسیط مجدد، از زمان پذیرش اعمال ضوابط مصوبه توسط مشتری و حداکثر تا پایان مردادماه ۱۳۹۱ بوده (پذیرش مشتری پس از انعکاس نتایج محاسبات موضوعیت پیدا می‌کند) و ۶ماه بعد از آن می‌بایست اولین قسط پرداخت گردد. بنابراین، بعد از تقسیط مجدد، اعطاء دوره تنفس موضوعیت ندارد.

ماده ۹) اعتبارات استنادی که به دلار آمریکا گشایش یافته، لیکن بهدلیل محدودیت‌های ایجادشده، وجه استناد به سایر ارزها پرداخت گردیده است، جزء تسهیلات دلاری محسوب شده و متقاضیان می‌توانند از مزایای مرتبط با آن، بهره‌مند شوند.

ماده ۱۰) در صورتی که با اعمال ضوابط این دستورالعمل، تسهیلات‌گیرنده مجدداً تأخیر در تأديه اقساط داشته باشد از تاریخ سررسید هر قسط منقضی شده جریمه‌ای بهمیزان دوازده درصد (۱۲٪) در سال علاوه بر سود دوره مربوطه محاسبه و دریافت می‌گردد که با توجه به الزام بانک‌های عامل نسبت به پرداخت وجه اقساط حداکثرتا ۴ روز کاری بعد از سررسید، کل جریمه دریافتی به بانک عامل تعلق می‌گیرد.

ماده ۱۱) در صورتی که بانک عامل ظرف ۱۰ روز بعد از سررسید اقساط، وجه آن را دریافت ننماید، به عنوان بدھکار دولت تلقی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف ۱۰ روز بهمیزان اقساط معوق (اصل و سود سهم دولت) از منابع آن بانک برداشت و به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد نمود.

ماده ۱۲) بانک عامل موظف است پس از پایان مردادماه سال جاری، فهرست امehال گیرنده‌گان را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، نوع فعالیت، شماره و مبلغ اعتبارات مربوطه، و جدول بازپرداخت جدید، به دفتر هیئت دولت و اداره عملیات ارزی بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۱۳) تسهیلات‌گیرنده‌گانی که پس از اتمام دوره استفاده نسبت به انعقاد قرارداد فروش اقساطی (عقد واگذاری سهم الشرکه) اقدام ننموده و مدتی نیز از تاریخ سررسید دوره یادشده (دوره استفاده) سپری شده است پرونده این گونه تسهیلات‌گیرنده‌گان جهت طرح در کمیسیون اقتصاد می‌بایست به بانک مرکزی منعکس شود.

ماده ۱۴) در مواردی که دوره بازپرداخت طرحی به اتمام رسیده و کل اقساط و یا بخشی از آن معوق و مدتی نیز از تاریخ آخرین سررسید سپری شده است، این گونه تسهیلات‌گیرنده‌گان نیز می‌توانند از مزایای دستورالعمل استفاده نمایند.

ماده ۱۵) تصمیم‌گیری در خصوص امehال تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی و سایر مزایای ذکر شده، صرفاً در قالب این دستورالعمل قابل رسیدگی خواهد بود.

ماده ۱۶) نحوه طبقه‌بندی و ثبت تسهیلات پس از امehال و اجرای این دستورالعمل مطابق بخشنامه‌های بانک مرکزی خواهد بود.

ماده ۱۷) مفاد قراردادهای عاملیت با بانک عامل و نیز قراردادهای بانک عامل و استفاده کننده از تسهیلات با لحاظ آثار ضوابط بازپرداخت موضوع این دستورالعمل مجری خواهد بود و اجرای این دستورالعمل رافع مسئولیت بانک‌های عامل در پیگیری وصول مطالبات براساس ضوابط یادشده نمی‌باشد.

ماده ۱۸) سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته، تابع شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ (شرایط و ضوابط ابلاغی طی بخشname ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۷/۵/۱۳۸۶) هیئت امناء حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

الف) شرایط استفاده از بخشودگی جرائم و امهال بدون تغییر نوع ارز و نرخ سود

ماده ۱۹) آن بانک علاوه بر درنظرگرفتن مواد (۱) الی (۱۸)، ملزم به رعایت ماده (۲۰) نیز می‌باشد.

ماده ۲۰) کلیه تسهیلات‌گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی که تا تاریخ ۱۳۹۱/۳/۳ اقساط عموق دارند، می‌توانند بدون تغییر نوع ارز و نرخ سود مربوط، تاپایان مرداد ۱۳۹۱ تقاضای خود را برای تسویه اقساط عموق تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به بانک عامل ارایه و ضمن بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی ظرف مدت یادشده، از بخشودگی جریمه تأخیر برخوردار شوند. مانده اقساط باید در سراسر سید تعیین شده پرداخت گردد. در غیر این صورت، مشمول دوازده درصد (۱۲٪) در سال جریمه خواهد شد.

تبصره: در مواردی که به تشخیص هیئت مدیره بانک عامل، امکان بازپرداخت یکباره اقساط عموق برای بدھکاران میسر نباشد، هیئت مدیره بانک عامل می‌تواند تاپایان مرداد ۱۳۹۱، اقساط عموق مشتری را برای یکبار و حداقل به مدت دو سال تقسیط نماید (این مدت به طول دوره اقساط سراسر سیدنشده اضافه می‌گردد) در این صورت بخشودگی جریمه تأخیر منوط به تسویه به موقع تمامی اقساط خواهد بود.

ب) شرایط استفاده تسهیلات‌گیرندگان غیردلاری از ازمایای امهال، بخشودگی جرائم و سود مدت تعجیل در پرداخت اقساط، با تغییر نوع ارز تسهیلات غیردلاری به دلار و اعمال ۱۰٪ نرخ سود ثابت به صورت سالانه.

ماده ۲۱) آن بانک علاوه بر درنظرگرفتن مواد (۱) الی (۱۸) ملزم به رعایت مواد (۲۲) الی (۳۷) نیز می‌باشد

ماده ۲۲) کلیه تسهیلات‌گیرندگان غیردلاری که تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ نسبت به انعقاد قرارداد مشارکت اقدام نموده اند، می‌توانند با رعایت مفاد ماده (۲) این دستورالعمل، درخواست خود را به بانک عامل ارائه و در چارچوب این دستورالعمل ازمایای آن با لحاظ دیگر شرایط اعلام شده استفاده نمایند.

تبصره: در صورتی که قرارداد اولیه طرحی قبل از تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ منعقد، لیکن انعقاد قرارداد متمم مربوطه بعد از تاریخ فوق صورت گیرد، مفاد این دستورالعمل (با توجه به ماده (۴)) می‌باشد در مورد کل تسهیلات اجرا گردد.

ماده ۲۳) تسهیلات غیردلاری مورد بحث تا تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۹ با نرخ گواهی سپرده ارزی (نرخ اختتامیه) و از آن تاریخ به بعد با نرخ مرجع بانک مرکزی، در تاریخ انعقاد قرارداد به دلار آمریکا تبدیل و نرخ سود ۱۰٪ در سال در دوران استفاده، تنفس و بازپرداخت (شامل مدت امهال نیز می‌گردد) بر آن اعمال و در اقساط ۶ ماه با رعایت مفاد ماده (۳۰) پرداخت می‌شود.

تبصره: قراردادهای مشارکت منعقده پس از تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ (با رعایت مفاد تبصره ماده (۲۲)) و تسهیلات تسویه شده به غیر از بخشودگی سود موضوع ماده (۳۲) مشمول مفاد این دستورالعمل نمی‌شوند.

ماده ۲۴) در صورت تقاضای تسهیلات گیرندگان، بازپرداخت تسهیلات غیردلالی موضوع مصوبه جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی درخصوص طرح‌های بازسازی و نوسازی نساجی، با تأثیر ثابت سه‌درصد (۳٪) و با تبدیل به دلار آمریکا در زمان انعقاد قرارداد صورت می‌گیرد.

ماده ۲۵) در مورد طرح‌های سیمان، کشتی‌سازی و مانند آنها که تسهیلات مربوطه به صورت دلالی پرداخت شده و حسب مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی نرخ ثابت برای آنان منظور گردیده است، مبنای محاسبه سود، نرخ مذکور خواهد بود.

ماده ۲۶) دریافت‌کنندگان تسهیلات ترجیحی غیردلالی در مناطق کمتر توسعه‌یافته موضوع مصوبه شماره ۲۴۸۳۶/۲۵۳۳۵ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۹ در صورت تقاضای استفاده از مزایای این دستورالعمل (با درنظر گرفتن مقاد پیوست شماره (۳۰-۵) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی) مشمول دو درصد (۲٪) تخفیف از (۱۰٪) سود متعلقه خواهد بود.

ماده ۲۷) در مورد آن دسته از طرح‌هایی که اعتبارات اسنادی آنها به ارزهای مختلف گشایش شده است، کلیه ارزهای غیردلالی به دلار تبدیل و نرخ سود (۱۰٪) بر آن اعمال می‌شود.

ماده ۲۸) در صورت اعمال ضوابط این دستورالعمل، جرائم تأخیر تأدیه شده در محاسبات موضوع ماده (۳۰) لاحظ شده و جرائم تأخیر تأدیه نشده نیز در صورت پرداخت کل اقساط در سررسیدهای تعیین شده، بخشوذه خواهد شد.

ماده ۲۹) سهم سود حساب ذخیره ارزی و بلنک عامل پس از اعمال نرخ سود جدید، به ترتیب چهل درصد (۴۰٪) و شصت درصد (۶۰٪) خواهد بود. سهم دولت از اقساط وصولی می‌باشد به حساب مذکور واریز شود.

ماده ۳۰) به منظور تعیین مبلغ قابل تقسیط (مجدد) طبق این دستورالعمل، می‌باشد با استفاده از فرمول‌های اعلام شده در ماده (۳۶)، محاسبات به ترتیب ذیل صورت گیرد:
 (الف) سود تسهیلات (پس از تبدیل به دلار با نرخ روز انعقاد قرارداد) با در نظر گرفتن تاریخ‌های پرداخت وجه به فروشنده و با نرخ‌های اعلام شده در این مصوبه تا پایان دوره مشارکت محاسبه و به اصل مبلغ تسهیلات اضافه شود.

(ب) سود دوره تنفس اولیه محاسبه و به صورت یک‌جا از مشتری اخذ گردد. سود دوره بازپرداخت اولیه نیز (اقساط سررسید شده و مدت زمان سپری شده از قسط بعدی منتهی به سررسید) تا تاریخ شروع تقسیط مجدد (پذیرش اعمال ضوابط دستورالعمل توسط مشتری) محاسبه شود برای انجام این مهم (محاسبه سود دوره بازپرداخت اولیه) لازم است با رعایت تبصره (۲) این بند، پرداخت‌های قبلی تسهیلات گیرندگان اعم از اصل، سود و جریمه دیرکرد در مقطع/مقاطع زمانی پرداخت وجه به بانک عامل از مبلغ بدھی کسر و محاسبه سود نسبت به مانده بدھی در هر مرحله، انجام گیرد.

تبصره ۱: در صورت عدم وجود پرداخت‌های قبلی و یا عدم امکان پوشش سود دوره اخیر الذکر از محل پرداخت‌های مورد بحث، مبلغ مربوطه می‌باشد قبل از شروع تقسیط مجدد به صورت یک‌جا از مشتری اخذ شود.

تبصره ۲: نرخ تبدیل مبالغ پرداخت شده مشتری تا پایان سال ۱۳۸۰، نرخ گواهی سپرده ارزی (نرخ اختتامیه روز پرداخت) و بعد از سال مذکور نرخ مرجع روز پرداخت وجه از سوی مشتری به بانک عامل خواهد بود.

ج) مانده بدھی شرکت پس از اجرای بند (ب) فوق، مجددًا تقسیط و با لاحظ سود دوره مربوطه طبق جدول زمانی و با رعایت احکام مقرر در این دستورالعمل تقسیط و بازپرداخت گردد.

ماده ۳۱) در صورت اعمال ضوابط این دستورالعمل، چنانچه تسهیلات گیرنده زودتر از سرسید هر قسط، تسهیلات مورد استفاده را به بانک بازپرداخت نماید سود مدت تعجیل در پرداخت اقساط، مطابق ضوابط بانکی محاسبه و منظور خواهد شد. در این راستا به منظور اتخاذ رویه واحد، توصیه می‌گردد سود مدت تعجیل کلاً بخشوده شود.

ماده ۳۲) سود تسهیلات متقاضیانی که در راس موعد مقرر نسبت به انجام کامل تعهدات خود اقدام نموده‌اند حداکثر تا یکدرصد (٪۱) از محل سهم سود حساب ذخیره ارزی کاهش می‌یابد.

ماده ۳۳) مدت امهال برای تسهیلات گیرنده‌گان با مدت تأمین مالی تا هشت‌ماه به تشخیص بانک عامل حداکثر سی‌ماه خواهد بود (به ازاء هر قسط عموق حداکثر سه‌ماه با لحاظ دوره تنفس). در طرح‌های با دوره تأمین مالی بیش از مدت یادشده برای مازاد بر مدت ۸ سال به ازاء هر شش ماه به مدت یک‌ماه و نیم به دوره بازپرداخت اضافه می‌شود.

تبصره: در صورتی که برای طرحی از چند نوع ارز استفاده و مشتری اقساط مربوطه (ارزهای مختلف) را همزمان تأثیه ننموده باشد (فرضًا اقساط پوندی در سرسیدهای مقرر پرداخت شده، لیکن اقساط یوروئی تأثیه نشده باشد) تعیین تعداد اقساط عموق در این‌گونه موارد بر اساس بیشترین اقساط پرداخت‌نشده خواهد بود.

ماده ۳۴) بانک عامل موظف است پس از تبدیل ارز اعتبار به دلار جدول بازپرداخت تنظیمی جدید به دلار را به اداره عملیات ارزی این بانک ارسال نماید. اداره مزبور مبالغ دریافتی (اقساط) را به نرخ روز به ارز اعتبار تبدیل و به حساب ذخیره ارزی منظور خواهد نمود. این عملیات تا پایان آخرین قسط هر اعتبار ادامه یافته و در نهایت مبلغ کسری یا مازاد مشخص و نتیجه به حساب ذخیره ارزی منظور و بدھی مشتری و بانک عامل بدین ترتیب تسویه خواهد شد. اداره مذکور می‌بایست در پایان هر ماه مراتب را به کمیسیون اقتصاد اعلام نماید.

ماده ۳۵) تسهیلات پرداختی برای صادرات کالا در قالب اعتبار فروشنده (Supplier Credit) و اعتبار خریدار (Buyer Credit) مشمول این دستورالعمل نمی‌شوند.

ماده (۳۶) جهت محاسبه سود دوران مشارکت و تنفس و همچنین مبلغ هر قسط در دوره باز پرداخت اولیه و جدید (با لحاظ مدت امهال) و سود کل دوره باز پرداخت از فرمول های ذیل استفاده شود:

(الف) سود دوره مشارکت:

$$I = \frac{p \times i \times t}{360}$$

در فرمول مذکور هریک از مولفه‌ها در مفاهیم زیر به کار می‌روند:
 I = سود دوره مشارکت.

p = مبلغ هر یک از پرداخت‌ها در دوره مشارکت.

i = نرخ سود تسهیلات طبق دستورالعمل (با لحاظ تخفیفات اعلام شده).

t = فاصله زمانی تاریخ پرداخت وجه تا سرسید دوره مشارکت.

(ب) سود دوره تنفس:

$$I = \frac{prt}{12}$$

در فرمول مذکور هریک از مولفه‌ها در مفاهیم زیر به کار می‌روند:
 I = سود دوره تنفس.

P = مبلغ فروش اقساطی (سهم الشرکه قابل واگذاری شامل اصل و سود دوره مشارکت).

r = نرخ سود تسهیلات طبق دستورالعمل (با لحاظ تخفیفات اعلام شده)

t = طول دوره تنفس.

(ج) مبلغ هر قسط در دوره باز پرداخت اولیه و جدید (با لحاظ مدت امهال) و همچنین سود کل دوره باز پرداخت:

$$A = \frac{p \frac{mr}{12} \left(1 + \frac{mr}{12}\right)^{\frac{N}{m}}}{\left(1 + \frac{mr}{12}\right)^{\frac{N}{m}} - 1}$$

$$R = A \cdot \frac{N}{m} - p$$

در فرمول مذکور هریک از مولفه‌ها در مفاهیم زیر به کار می‌روند:
 A = مبلغ هر قسط.

P = مبلغ فروش اقساطی (سهم الشرکه قابل واگذاری شامل اصل و سود دوره مشارکت).

r = نرخ سود تسهیلات طبق دستورالعمل (با لحاظ تخفیفات اعلام شده).

m = طول مدت هر قسط به ماه.

N = طول مدت باز پرداخت به ماه.

R = کل سود.

چنانچه N مضرب صحیحی از m نبوده و آخرین قسط به صورت عماهه کامل نباشد (با توجه به مدت امهال در نظر گرفته شده)، مبلغ این گونه اقساط، با توجه به تعداد ماههای باقیمانده و سهم مریوطه از یک قسط کامل، محاسبه و اخذ خواهد شد.

ماده (۳۷) ماده (۵) مصوبه شماره ۹/۹۳۶۰/۳۶۲۱۲ ت مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰ ابلاغی طی بخشناهه شماره ۶۰/۱۰۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۱) لغو می‌شود.

«بسمه تعالیٰ»

دستورالعمل اجرایی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی

در اجرای جزء (الف) بند (۷) مصوبه شماره ۱۱۸۳۲۰/ت۴۹۵۱۵—مورد ۱۳۹۲/۶/۲۱ هیئت محترم وزیران و مصوبه شماره ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ کمیسیون اقتصاد هیئت دولت مبنی بر افزایش مدت بازپرداخت اقساط تسهیلات حساب ذخیره ارزی به دو برابر، بنابر درخواست واحدهای تولیدی، تسهیلات گیرنده‌گان از محل حساب مزبور بابت طرح‌ها می‌توانند با رعایت موارد ذیل از مزایای مصوبات فوق استفاده نمایند:

تعاریف

ماده (۱) در این دستورالعمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار رفته و هر یک از آنها با توجه به نوع درخواست مشتری، دربخش مربوطه موضوعیت خواهد یافت:

(الف) تسهیلات اعطایی به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک‌های عامل طی برنامه‌های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

(ب) بانک عامل: بانک اعطاء‌کننده تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی.

(ج) تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.

(د) اقساط عموق: اقساط سراسری گذشته صرف‌نظر از نحوه ثبت در دفاتر بانک عامل اعم از مطالبات جاری، سراسری گذشته، عموق و مشکوک الوصول.

(ه) امهال: تطویل دوره بازپرداخت.

کلیات و مقررات عمومی

ماده (۲) بانک‌های عامل مکلف هستند تمامی تقاضاهای تسهیلات گیرنده‌گان را حداکثر تا سه‌ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل دریافت و در چارچوب آن رسیدگی و با انجام محاسبات و انکاس نتایج حاصله به متقاضیان، تکلیف تسهیلات گیرنده‌گان را در استفاده از مزایای مصوبه حداکثر تا ۵ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل معین و اسناد/قرارداد مربوطه را با همانگی بخش حقوقی خود و قبل از سراسری اولین قسط دوره بازپرداخت تنظیم نمایند. لازم به ذکر است تصمیم‌گیری در رابطه با استفاده از مزایای این دستورالعمل، به عهده متقاضی می‌باشد.

ماده (۳) در صورت عدم ارائه درخواست و عدم همکاری در اجرای مفاد ماده فوق ظرف مهلت مقرر، کماکان مفاد قراردادهای منعقده و مصوبات قبلی هیئت امناء حساب ذخیره ارزی لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده (۴) اعمال مفاد این دستورالعمل در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای دستورالعمل استفاده نمود.

ماده (۵) در صورت ارائه تقاضای استفاده از مزایای این دستورالعمل، تصمیم‌گیری در خصوص امهال و سایر مزایای ذکر شده، صرفاً در قالب این دستورالعمل قابل رسیدگی خواهد بود. ضمناً متقاضیان صرفاً برای یکبار می‌توانند نسبت به انجام تغییرات در نحوه بازپرداخت تسهیلات اقدام نمایند.

ماده ۶) چنانچه پس از تقاضای مشتری برای بهرهمندی از مزایای این دستورالعمل و تنظیم اسناد/قرارداد مربوطه، مجدداً از پرداخت اقساط خودداری نماید، مجموع مطالبات بانک عامل برمبنای مفاد این دستورالعمل محاسبه و وصول خواهد شد.

ماده ۷) استفاده از مزایای موضوع این دستورالعمل درخصوص آن دسته از تسهیلات گیرندگان که به علت عدم پرداخت اقساط در سراسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صدور قرار سقوط دعوا (در صورت استداد دعوا از سوی بانک عامل) و پرداخت هزینه‌های دادرسی و حق الوکاله وکیل توسط مقاضی خواهد بود.

ماده ۸) استفاده از مزایای موضوع این دستورالعمل درخصوص تسهیلات گیرندگانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سراسید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضایی یا ثبتی منجر به صدور اجراییه شده باشد، منوط به پرداخت هزینه‌های اجرایی و حق الوکاله و نیز ارائه وثیقه کافی و مناسب برای انقاد قرارداد جدید با بانک عامل (جهت مختمه نمودن پرونده اجرایی) خواهد بود.

ماده ۹) در صورتی که بانک عامل ظرف ده روز بعد از سراسید اقساط، وجه آن را دریافت ننماید، به عنوان بدھکار دولت تلقی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف ده روز بهمیزان اقساط معوق (اصل و سود سهم دولت) از منابع آن بانک برداشت و به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد نمود.

ماده ۱۰) بانک عامل موظف است پس از ششم ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، فهرست امehal گیرندگان را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، نوع فعالیت، شماره و مبلغ اعتبارات مربوطه و جدول بازپرداخت جدید، برای ارائه به دفتر هیئت دولت، به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارسال نماید.

ماده ۱۱) در مورد تسهیلات گیرندگانی که پس از اتمام دوره استفاده نسبت به انقاد قرارداد فروش اقساطی (عقد واگذاری سهم الشرکه حساب ذخیره ارزی) اقدام ننموده و مدتی نیز از تاریخ سراسید دوره‌های استفاده و تنفس سپری شده است، در صورت عدم انقاد قرارداد فروش اقساطی، اقدام لازم درخصوص پرونده این گونه تسهیلات گیرندگان، راساً توسط بانک‌های عامل با لحاظ شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی صورت پذیرد.

ماده ۱۲) تسهیلات گیرندگانی که تولیدات آنها اعم از کالا و یا خدمات فنی و مهندسی به خارج از کشور صادر شده است و از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده ننموده‌اند، در صورت ارائه تقاضا و انجام بررسی‌های لازم طبق ضوابط مربوطه، مشمول استفاده از مزایای این دستورالعمل می‌گردد.

ماده ۱۳) نحوه طبقه‌بندی و ثبت تسهیلات پس از امehal و اجرای این دستورالعمل مطابق بخشنامه‌های بانک مرکزی خواهد بود.

ماده ۱۴) مفاد قراردادهای عاملیت با بانک عامل و نیز قراردادهای بانک عامل و استفاده‌کننده از تسهیلات با لحاظ آثار ضوابط بازپرداخت موضوع این دستورالعمل مجری خواهد بود و اجرای این دستورالعمل رافع مسئولیت بانک‌های عامل در پیگیری وصول مطالبات براساس ضوابط یادشده نمی‌باشد.

ماده ۱۵) سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته، تابع شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ ۱۳۸۶/۵/۲۴ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی (ابلاغی طی بخشنامه ۶۰/۱۰۳۹ ۱۳۸۶/۷/۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن) می‌باشد.

شرایط استفاده از امهال و بخشودگی جرائم دیرکرد

ماده ۱۶) کلیه تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی که تا تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، اقساط معوق دارند بدون تغییر نوع ارز و نرخ سود مربوط ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل می‌توانند تقاضای خود را برای تسوبیه اقساط معوق تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به بانک عامل ارائه و در صورت بازپرداخت اصل و سود اقساط معوق ظرف مدت یادشده، از بخشودگی جرمیه تأخیر برخوردار شوند.

تبصره ۱: در مواردی که امکان بازپرداخت یکباره اقساط معوق برای بدھکاران میسر نباشد، بانک عامل موظف است تا پنج‌ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، دوره بازپرداخت اقساط معوق و سرسید نشده مشتری را پس از کسر مدت اضافه شده از سوی مراجع ذی‌صلاح (هیئت امنای حساب ذخیره ارزی/هیئت وزیران) برای یکبار و به مدت دو برابر آخرین دوره بازپرداخت تعیین شده از سوی بانک عامل قبل از اعمال مفاد این مصوبه، افزایش و تقسیط مجدد نماید. در این صورت بخشودگی جرمیه تأخیر منوط به تسوبیه به موقع تمامی اقساط خواهد بود.

تبصره ۲: در مواردی که دوره بازپرداخت طرحی بالحاظ مدت‌های اضافه شده از سوی مراجع ذی‌صلاح (هیئت امنای حساب ذخیره ارزی/هیئت وزیران)، به دو برابر حداقل زمان تعیین شده برای دوره مزبور افزایش یافته و کل اقساط یا بخشی از آن همچنان معوق بوده و فاقد دوره بازپرداخت آتی باشد، فقط در صورت تسوبیه کامل بدھی خود تا (۵) ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، مشمول بخشودگی جرمیه تأخیر متعلقه خواهد شد.

تبصره ۳: آن دسته از متقاضیانی که تاکنون از مفاد مصوبه شماره ۱۷۶۷۶۱/۷۵۰۷۵ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و اصلاحیه بعدی آن (موضوع بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۳/۲۲ مورخ ۶۰/۱۰۰۵) و مصوبات موردی هیئت امناء حساب ذخیره ارزی استفاده نموده‌اند، می‌توانند جهت استفاده از مزایای این دستورالعمل نسبت به ارائه درخواست به بانک عامل اقدام نمایند. در این صورت مدت بازپرداخت اقساط معوق و سرسید شده این‌گونه تسهیلات گیرندگان پس از کسر مدت اضافه شده از سوی مراجع ذی‌صلاح به تناسب مدت بازپرداخت، به دو برابر افزایش خواهد یافت.

تبصره ۴: آن دسته از تسهیلات گیرندگانی که تا قبل از ابلاغ این دستورالعمل نسبت به بازپرداخت اصل و سود تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی اقدام نموده و صرفاً تمام یا بخشی از جرائم تأخیر مربوط پرداخت نشده باشد، مشمول بخشودگی جرائم تأخیر متعلقه پرداخت نشده خواهد شد.

ماده ۱۷) تسهیلات گیرندگانی که تسهیلات آنها در تاریخ ابلاغ این دستورالعمل در دوره تنفس قرار دارند نیز در صورت ارائه تقاضاً به بانک عامل ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، مشمول بهره‌مندی از دو برابر شدن مدت بازپرداخت اقساط مندرج در آخرین مصوبه ارکان اعتباری بانک عامل خواهند شد.

ماده ۱۸) در صورتی که با اعمال ضوابط این دستورالعمل، تسهیلات گیرنده مجدداً تأخیر در تأديه اقساط داشته باشد از تاریخ سرسید هر قسط سرسید شده علاوه بر جرائم تعلق گرفته قبل از امهال، جرمیه‌ای به میزان دوازده درصد (۱٪) در سال علاوه بر سود دوره مربوط، محاسبه و دریافت می‌گردد که با توجه به الزام بانک‌های عامل نسبت به پرداخت وجه اقساط حداقل تا چهار روز بعد از سرسید، کل جرمیه دریافتی به بانک عامل تعلق می‌گیرد.

ماده ۱۹) تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی تا پایان سال ۱۳۸۸ با عاملیت بانک‌های ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران که به استناد تصمیم نامه‌های شماره‌های ۱۵۰۰۴۲/ت.۱۵۰۰۴۲، ۱۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۵۳، ۱۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۶۱، ۱۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵، ۱۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۸۷۵ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳۰ هیئت محترم وزیران با بدھی دولت به بانک‌های مذکور تهاوار شده‌اند، مشمول استفاده از مزایای دستورالعمل شماره ۹۱/۳۱۰۶۳۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۸ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهند بود.

«بسمه تعالیٰ»

اصلاحیه دستورالعمل اجرایی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب

دخیره ارزی^۱

در اجرای مصوبه شماره ۵۰۹۲۸/۶۲۶۶۷ مورخ ۱۳۹۳/۶/۴ کمیسیون اقتصاد هیئت دولت مبنی بر تمدید مهلت‌های مقرر در مصوبه شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ کمیسیون مذبور.

(۱) مهلت‌های مقرر در ماده (۱۶) و تبصره‌های (۲) و (۴) ذیل آن تا پایان آبان ماه ۱۳۹۳ در تبصره (۱) ماده (۱۶) تا پیان بهمن ماه ۱۳۹۳ و در ماده (۱۰) تا پیان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌شوند.

(۲) با توجه به مفاد ماده (۱۷)، تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات آنها تا پایان آبان ماه ۱۳۹۳، در دوره تنفس قرار دارند نیز در صورت ارائه تقاضاً به بانک عامل ظرف مهلت یادشده (تا پایان آبان ماه ۱۳۹۳)، مشمول بهره‌مندی از دوبرابر شدن مدت بازپرداخت اقساط مندرج در آخرین مصوبه ارکان اعتباری بانک عامل خواهند بود.

(۳) تسهیلات‌گیرندگانی که وفق مهلت‌های مقرر در بخش‌نامه شماره ۶۰/۱۰۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ تقاضای خود را به بانک عامل ارائه و بانک عامل نیز با انجام محاسبات و انعکاس نتایج حاصله به متقاضیان، تکلیف تسهیلات‌گیرندگان مذکور را در استفاده از مزایای دستورالعمل اجرایی یادشده معین و استناد/قرارداد مربوط را تنظیم نموده‌اند، از شمول مفاد این اصلاحیه مستثنی می‌باشند.

^۱ دستورالعمل اجرایی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب دخیره ارزی طی پیوست شماره (۳-۵۲) منضم به بخش‌نامه شماره ۱۰۱۹/۱۲/۲۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ ابلاغ گردیده است.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
۱۳۹۷/۰۵/۱۴: تبریز

پروتکل شماره (۲-۴۶)

مذکور آنکه اسنادی در مورد این اتفاقات در سایر اسنادی نیستند

مذکور آنکه اسنادی در مورد این اتفاقات در سایر اسنادی نیستند
آنکه در این اتفاقات این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند
آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند

آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند

مذکور آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند
آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند

آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند
آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند
آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند
آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند

آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند
آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند

آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند

آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند
آنکه این اتفاقات اتفاق نداشتند و این اتفاقات اتفاق نداشتند

الله - شهادت و مذکور قبل از تاریخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۱ به اینترنت آنلاین منتشر نشود.
لهم - از خوبی آن دست از سعادت کمربندانی که بعدها فرستادت قبل و پس از شکر
دست از سعادت ۱۳۹۷/۰۶/۰۱ در پیش از این موقوعت داشت از تاریخ آنلاین منتشر نشود.
لهم - از خوبی آن دست از سعادت کمربندانی که بعدها فرستادت قبل و پس از شکر
دست از سعادت ۱۳۹۷/۰۶/۰۱ در پیش از این موقوعت داشت از تاریخ آنلاین منتشر نشود.

جمهوری اسلامی ایران

۵۰۸۰/ت.۵۱۹۰۵

رئیس جمهور

شماره .....

۱۳۹۴/۰۱/۱۱ تاریخ .....

تصویب نامه هیأت وزیران

ماده ۶- آن دسته از بدهکارانی که در چارچوب این آیین نامه نسبت به تعیین تکلیف بدھی خود موضوع ماده (۲) اقدام نموده و به طور یکجا و یا در سررسیدهای تعیین شده نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات اقدام نمایند، مشمول بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین خواهد بود.

تبصره - بانک عامل مکلف است جرایم تأخیر در تأدیه باقی مانده اقساط را مطابق ضوابط اعطای تسهیلات ریالی (درخصوص اقساط ریالی) در متمم قرارداد پیش‌بینی نماید.

ماده ۷- سهم سود بانک عامل بر اساس نزخ نهایی تسویه، به صورت ریالی خواهد بود.

ماده ۸- هرگونه تغییر در دوره‌های تامین مالی و بخشودگی وجه التزام تأخیر تأدیه دین بابت تسهیلات اعطایی به بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی، تابع شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسهیلات موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۴ هیئت امنی حساب ذخیره ارزی (ابلاغی طی بخششانه شماره ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۱۵) اصلاحیه‌های بعدی آن) و بخششانه ها و دستورالعمل‌های مربوط خواهد بود.

ماده ۹- استفاده از مزایای موضوع این آیین نامه درخصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صدور قرار سقوط دعوا (در صورت استرداد دعوا از سوی بانک عامل) و پرداخت هزینه‌های دادرسی و حق الوکاله و کیل توسط تسهیلات گیرنده خواهد بود.

ماده ۱۰- استفاده از مزایای موضوع این آیین نامه درخصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضایی یا ثبتی منجر به صدور اجراییه شده باشد، منوط به پرداخت هزینه‌های اجرایی و حق الوکاله جهت مختومه نمودن پرونده اجرایی خواهد بود.

ماده ۱۱- کسری معادل ریالی اقلام پرداختی توسط بدهکار نسبت به نزخ روزانه اعلامی در روز تسویه نهایی اقساط در چارچوب این آیین نامه، به عهده حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

ماده ۱۲- بانک عامل موظف است با بدهکار برای استفاده از مزایای این آیین نامه متمم قرارداد تنظیم نماید.

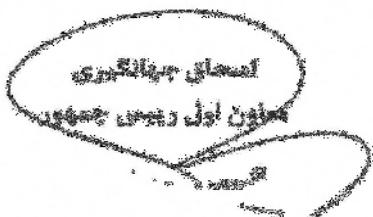
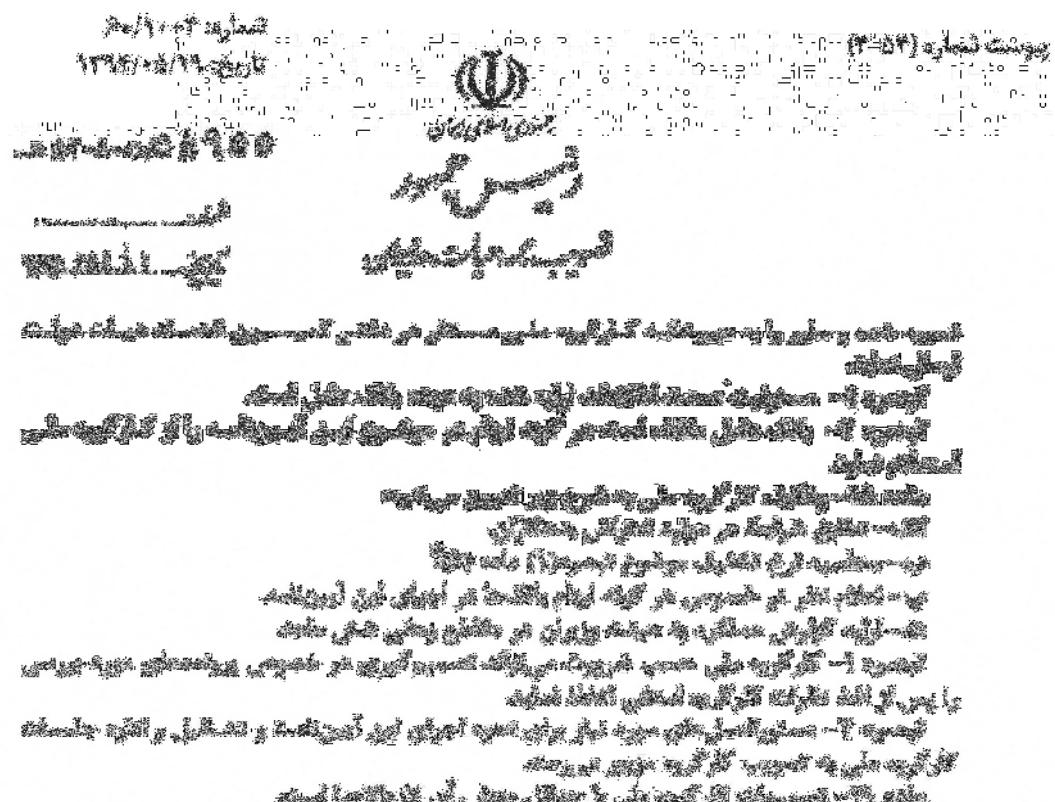
ماده ۱۳- در صورتی که بدهکار ظرف مهلت مقرر در قانون و این آیین نامه نسبت به تعیین تکلیف اقدام ننماید، همچنان مقادیر قراردادهای منعقده و مصوبات قبلی هیئت امنی حساب ذخیره ارزی حسب مورد لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۴- بدهکار از تاریخ ابلاغ قانون (توقف کلیه اقدامات قانونی و اجرایی) تا زمان ابلاغ این آیین نامه، از بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین برخوردار می‌باشد.

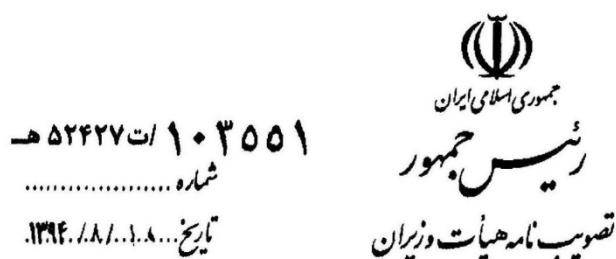
ماده ۱۵- اعمال مفاد این آیین نامه در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای این آیین نامه استفاده نمود.

ماده ۱۶- بانک عامل موظف است پس از وصول وجهه از بدهکار، فهرست مربوط را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، شماره اعتبارات برووات استنادی و یا حواله‌های ارزی پوشش‌های مربوط و مبالغ ارزی بابت اصل، سود و نزخ ارز مبنای محاسبه تسهیلات به تفکیک هر پوشش به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جهت اعمال درسیستم حساب‌های ارزی ارسال نماید.

ماده ۱۷- بانک عامل مکلف است پس از اتمام مهلت تعیین شده در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، نسبت به انجام محاسبات و تسویه مطابق مفاد این آیین نامه اقدام و فهرست بدهکاران به تفکیک

برنامه‌های پژوهشی و تحقیقاتی ایران در سیاست اقتصادی کشور و رفع مشکل ازغالیت از جمله اهداف اصلی وزارت امور اقتصادی و امور اجتماعی است. این اهداف از جمله اهداف اصلی وزارتخانه اقتصاد و تأمین امنیت ملی ایران محسوس شده است. این اهداف از جمله اهداف اصلی وزارتخانه اقتصاد و تأمین امنیت ایران محسوس شده است. این اهداف از جمله اهداف اصلی وزارتخانه اقتصاد و تأمین امنیت ایران محسوس شده است. این اهداف از جمله اهداف اصلی وزارتخانه اقتصاد و تأمین امنیت ایران محسوس شده است. این اهداف از جمله اهداف اصلی وزارتخانه اقتصاد و تأمین امنیت ایران محسوس شده است.

بسمه تعالیٰ

"با صلووات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۸/۶ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد تبصره (۲) ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - تصویب کرد: آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت ۵۲۰۸۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- در ماده (۲)، عبارت "تا پایان آذر سال ۱۳۹۴" بعد از عبارت "به صورت علی‌الحساب" اضافه و عبارت "و پرونده تسهیلاتی این دسته از بدھکاران قابل طرح در کارگروه ملی خواهد بود" حذف می‌شود.

۲- متون زیر به عنوان تبصره‌های (۲) و (۳) به ماده (۳) الحاق و تبصره قبلی به عنوان تبصره (۱) تلقی می‌شود:

تبصره ۲- بانک عامل موظف است ظرف دو ماه پس از درخواست بدھکارانی که فاقد اقساط سرسید شده می‌باشند و دو ماه پس از تاریخ پرداخت بیست و پنج درصد وجه علی‌الحساب اقساط سرسید شده برای بدھکارانی که دارای اقساط سرسید شده می‌باشند، محاسبات بدھی آنها را براساس این آیین‌نامه انجام و به وی ابلاغ نماید.

تبصره ۳- بدھکاران به حساب ذخیره ارزی که تا زمان ابلاغ قانون بدون استفاده از مفاد مصوبات شماره ۱۷۶۷۶۱/۴۶۰۷۵ و شماره ۱۳۹۰/۸ مورخ ۴۹۸۵۴/۱۸۳۰۲ و شماره ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ و اصلاحیه بعدی آن و مصوبات موردنی هیئت امنی حساب ذخیره ارزی اقساط سرسید شده نداشته باشند، حسب دستورالعملی که توسط کارگروه ملی تهیه و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد، با تأیید کارگروه ملی از تخفیف حدکثراً پنج درصد سود مندرج در بند (۳) ماده (۳) این آیین‌نامه بهره‌مند می‌شوند.

۴- در ماده (۴)، عبارت "به مأخذ بیست درصد" بعد از عبارت "تسهیلات عقود مبادله‌ای" اضافه می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

۱۰۳۵۰۱ / ت ۵۲۴۲۷ هـ
 شاهد ..... رئیس جمهور
 ۱۳۹۴/۸/۱۰ تاریخ ..... تصویب نامه هیأت وزیران

۴- متون زیر به عنوان تبصره‌های (۱) و (۲) به ماده (۴) الحق و تبصره قبلی حذف می‌شود:

تبصره ۱- چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سرسید شده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیین‌نامه اقدامی ننماید وجوه پرداختی موضوع این آیین‌نامه بعنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و به نرخ روز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد.

تبصره ۲- در صورت تقسیط اقساط سرسید نشده چنانچه حداقل دو یا سه قسط متوالی معوق شود، بدھکار مکلف به پرداخت مانده بدھی براساس مفاد قراردادهای منعقده و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد می‌باشد.

۵- متون زیر به عنوان مواد (۲۰) و (۲۱) به آیین‌نامه الحق می‌شوند:
 ماده ۲۰- در مطالبات حساب ذخیره ارزی که بابت بدھی دولت به بانک‌ها تهاتر شده است، جریمه تأخیر سهم دولت پخشیده می‌شود.

ماده ۲۱- بدھکارانی که نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات (اصل و سود) اقدام نموده و دارای اقساط معوق نیستند و صرفاً به علت تأخیر در پرداخت اقساط بابت خسارتخانه تأدیه (سود تأخیر و جریمه تأخیر) بدھی دارند، مشمول بخشودگی جریمه تأخیر (به استثنای سود دوره تأخیر) خواهند بود.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور
میر

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رییس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رییس جمهور، معاونت امور مجلس رییس جمهور، معاونت اجرایی رییس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرگانی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

بیوست شماره (۳-۵۶)

شماره: ۹۵/۴۴۶۷۲
تاریخ: ۱۳۹۵/۰۲/۱۴

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۱۰۹۵۹ / ۵۳۰۷ / ۱۵ هـ

تصویب نامه هیات وزیران

..... شنبه

..... آغاز

سممه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

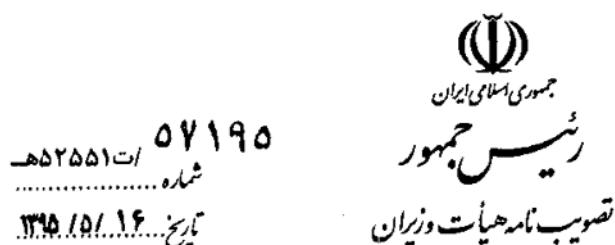
هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱/۱۸ به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:
السف- در بند (۱) تصویب‌نامه شماره ۳۵۵۱/۰۴۲۷/۱۰۵۵۲۷ مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۰ عبارت "تا پایان آخر سال ۱۳۹۴" به عبارت "تا پایان مرداد سال ۱۳۹۵" اصلاح می‌شود.
ب- متن زیر به عنوان ماده (۲۲) به آینه‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۵۵ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ مورد احتمال می‌گردد:

ماده ۲۲- مانده بدھی ارزی تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک‌های ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران بوده و با بدھی دولت به بانک‌های مذکور تهاوت شده است (موضوع تصویب‌نامه‌های شماره ۱۵۰۰۴۲۵۱/۰۴۵۲۵۱) مورخ ۱۳۸۹/۶/۳) و همچنین مانده بدھی ارزی تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل بند (۷) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور بوده و مطابق بند (ه) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور به عنوان افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن منظور گردیده است، مشمول استفاده از مزایای این آینه‌نامه می‌باشد.

تبصره- تأمین مابه التفاوت ریالی به منظور تسویه مورد بحث مطابق ماده (۱۱) آینه‌نامه اجرایی پادشده پس از تأیید سازمان حسابرسی از محل حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رییس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رییس جمهور، معاونت امور مجلس رییس جمهور، معاونت اجرایی رییس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

بسمه تعالیٰ

با صلوٰات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور

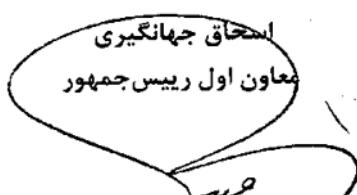
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۰۵/۱۰ به پیشنهاد کارگروه ملی موضوع آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌بندی و ارتقای نظام مالی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشت قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌بندی و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت ۵۲۰۸۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ و اصلاحیه‌های بعدی موضوع تصویب‌نامه‌های شماره ۱۰۳۵۵۱/ت ۵۲۴۲۷ مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۰ و شماره ۱۰۹۵۹/ت ۵۳۰۰۷ مورخ ۱۳۹۵/۲/۴ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- در ماده (۲)، عبارت "تا پایان مرداد سال ۱۳۹۵" به عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۵" اصلاح می‌شود.

۲- در ماده (۴)، عبارت "ظرف شش ماه پس از تاریخ تعیین تکلیف" به عبارت "تا تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵" اصلاح می‌شود.

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رییس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رییس جمهور، معاونت امور مجلس رییس جمهور، معاونت اجرایی رییس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

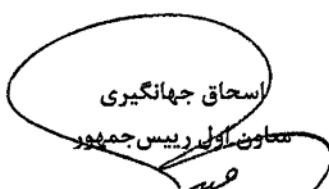
بنده تعالی
با صلوات بر محمد و آل محمد

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت کشور
سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان اداری و استخدامی کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۷/۲۳ به پیشنهاد شماره ۹۶/۹۶۱۶۳ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشت قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

- ۱- جزء (ب) بند (۳) تصویب‌نامه شماره ۷۶۲۵۴/۷۶۰۹۵ مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۰ به شرح زیر
اصلاح می‌شود:
- ب - تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به اشخاص حقیقی و حقوقی که تا تاریخ ۱۳۸۸/۴/۱۰ شروع به اجرای طرح در مناطق کمتر توسعه یافته قبلی نموده‌اند همچنان طبق شرایط و ضوابط اعطایی تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مشمول شرایط ترجیحی در این مناطق می‌باشند.

- ۲- این تصویب‌نامه جایگزین تصویب‌نامه شماره ۱۳۱۳۶۵/۱۰/۲۳ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۳ می‌شود.

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر ریس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر ریس‌جمهور، دفتر رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی ریس‌جمهور، معاونت امور مجلس ریس‌جمهور، معاونت اجرایی ریس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

۸۵۵۴۸۵۷۶۴ ت-

شماره .....
تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۸

بسمه تعالیٰ
با صلوات بر محمد و آل محمد"

**وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران**

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱۲/۴ به پیشنهاد شماره ۱۸۳۰۱۹ مورخ ۱۳۹۵/۸/۱۸ وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آینه نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌بذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۴/۵/۱۱ مورخ ۵۸۹۵۵ ت-۱۳۹۵/۱۱ و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می‌شود:

- ۱- در ماده (۲) عبارت "تا پایان خرداد سال ۱۳۹۶" جایگزین عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۵" می‌شود.
- ۲- متن زیر جایگزین ماده (۳) و بندهای آن می‌شود:

ماده ۳- نرخ تسويه نهايی اقساط تسهيلات باست پرداختی های اعتبارات بروات استادي و يا حواله های ارزی به ازای هر دلار و يا معادل آن به سایر ارزها بر اساس اعلام بانک مرکزی خواهد بود که به شرح زیر محاسبه می‌شود:

الف- تسهيلات پرداختی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ ارزش حال یک واحد ارز پرداختی (شامل اصل و سود) در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ بر حسب نرخ سود مندرج در قرارداد به صورت ارزی.

ب- تسهيلات پرداختی پس از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ با رعایت بند (الف) ماده (۵) این آینه نامه پس از کسر اصل اقساط مرتبط پرداخت شده.

پ- مجموع بدهی های موضوع بندهای (الف) و (ب) بر حسب نرخ دوازده هزار و دویست و شصت (۱۲۲۶۰) ریال به ازای هر دلار و يا معادل آن به سایر ارزها بر حسب اعلام بانک مرکزی به ریال تبدیل می‌شود.

ت- ارزش حال مبلغ ریالی موضوع بند (پ) بر حسب نرخ سود تسهيلات عقود مشارکتی به مأخذ پائزده درصد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ تا زمان تسويه بدهی محاسبه می‌گردد و مبلغ حاصله به عنوان اصل و فرع ریالی محاسبات موضوع بند (پ) در نظر گرفته می‌شود.

۳- در ماده (۴) عبارت‌های "تا پایان اسفندماه ۱۳۹۶" و "به مأخذ پائزده درصد" به ترتیب جایگزین عبارت‌های "تا تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵" و "به مأخذ بیست درصد" می‌شود.

۱۵۵۴۴۵ تا ۵۳۷۶۴ هـ

..... شماره

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۲۴

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

۴- متن زیر جایگزین بند (الف) ماده (۵) و بصیره بند مذکور حذف می‌شود:

الف- تسهیلات پرداختی که حداقل یک پرداختی در قالب اعتباربرات اسنادی و یا حواله ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ (راهنمازی اتفاق مبادلات ارزی) داشته باشد.

۵- متن زیر به عنوان مواد (۲۳)، (۲۴) و (۲۵) به آییننامه الحق می‌شوند:

ماده ۲۳- مهلت‌های مقرر در این آییننامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و چنانچه تسهیلات گیرندگان در مهلت‌های تعیین شده نسبت به تسویه اقدام ننمایند، باید مطابق دستورالعمل‌های حساب ذخیره ارزی نسبت به تسویه اقدام ننمایند.

ماده ۲۴- اصلاحات این تصویب‌نامه به کلیه تسهیلات گیرندگانی که در چارچوب این آییننامه اقدام به تعیین تکلیف یا تسویه نموده‌اند، تسری می‌یابد.

بصیره- مابه التفاوت مبالغ مازاد دریافتی از تسویه کنندگان در چارچوب این آییننامه که به حساب ذخیره ارزی واریز شده است، از محل ماده (۱۱) این آییننامه تأمین می‌شود.

ماده ۲۵- آن دسته از بدھکارانی که دارای اقساط سرسید شده هستند، در صورت پرداخت حداقل بیست و پنج درصد علی‌الحساب موضوع ماده (۲) این آییننامه، محرومیت‌های زیر رفع می‌شود:

الف- عدم گشایش اعتبار اسنادی.

ب- عدم اعطای هر گونه تسهیلات (ارزی و ریالی).

پ- عدم تحويل دسته چک و افتتاح حساب جاری جدید.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شماره: ۹۷/۱۵۲۶۶

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۱/۲۶

پیوست شماره: (۶۰-۳)

جمهوری اسلامی ایران
((P))

رئیس جمهور

۱۳۹۶/۰۱/۲۵

شماره .....
۱۳۹۶/۰۱/۲۸

تصویب نامه هیات وزیران

بسمه تعالیٰ
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ به پیشنهادهای شماره ۹۶/۴۹۹۵۱/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۵ وزارت نیرو و شماره ۹۰/۲۵۹۰/۷۸ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۶ وزارت خانه های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشت قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:
آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- در ماده (۴) عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۷" جایگزین عبارت "تا پایان اسفند سال ۱۳۹۶" می شود.

۲- متون زیر به عنوان تبصره های (۴) و (۵) به ماده (۴) الحاق می شوند:
تبصره ۴- متقاضیان استفاده از مزایای آیین نامه ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور که (۲۵) درصد علی الحساب اقساط سرسید شده (موضوع ماده (۲) آیین نامه) را پرداخت ننمودند، بدون شرط پرداخت (۲۵) درصد علی الحساب اقساط سرسید شده تا تاریخ ۱۳۹۷/۳/۳۱ می توانند به صورت یکجا اقساط سرسید شده را تسویه نمایند.
تبصره ۵- سهم سود بانک های عامل موضوع جزء (۵) بند (ج) شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مصوب جلسه ۱۳۸۶/۵/۱۶ هیئت امنی حساب ذخیره ارزی برای بدھکاران حساب ذخیره ارزی که از مزایای این آیین نامه استفاده ننموده اند بعد از تبدیل به ریال از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ معادل سه واحد درصد از سود پائزده درصد مندرج در آیین نامه تعیین می شود.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رییس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رییس جمهور، معاونت امور مجلس رییس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت خانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

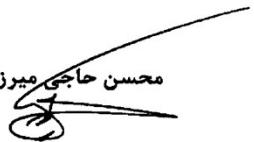
شماره: ۹۷/۹۴۵۲۳
تاریخ: ۱۳۹۷/۰۳/۲۳

پیوست شماره: (۶۱-۳)
دفتر هیئت دولت
جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری
شماره ۵۵۱۶۴/۳۶۱
تاریخ ۱۳۹۳/۰۳/۰۱
پیوست

بسمه تعالیٰ
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نظر به اینکه در بند (۲) تصویب‌نامه شماره ۱۶۹۴۷۵/ت/۱۶۹۴۷۵ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ موضوع اصلاح ماده (۴) آینه‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، شماره "تبصره‌های (۳) و (۴)" به صورت "تبصره‌های (۴) و (۵)" تحریر شده است، مراتب برای اصلاح اعلام می‌شود.

محسن حاجی میرزا^{بی}

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرگانی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

شماره: ۹۷/۳۸۲۵۵۶

پیوست شماره: (۶۲-۳)

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۲۶

جمهوری اسلامی ایران

۱۳۹۱۸۸
۱۴۰۳۶۰۵۵-۱۳۹۱۸۸

رئیس جمهور

..... شهره

..... گمنام ۱۹۰۰۰۷/۱۰/۱۳

تصویب نامه حیث وزیران

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت

وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۷/۱۰/۱۲ به پیشنهاد شماره ۶۲/۱۷۹۵۰۶
مورخ ۱۳۹۷/۹/۳ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:
در ماده (۴) اصلاحی آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌بندی و
ارتفاعی نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن موضوع بند (۱) تصویب نامه شماره
۱۶۹۴۷۵/۱۶۹۵۱۶۴ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۷" به عبارت
"تا پایان خرداد سال ۱۳۹۸" و در تبصره (۳) الحاقی ماده پادشه موضوع بند (۲) تصویب نامه مذکور،
عبارة "۱۳۹۷/۳/۳۱" به عبارت "۱۳۹۷/۱۲/۲۹" اصلاح می‌شود.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

.....

روبوست به دفتر معام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس فوه قضاییه، دفتر معاون اول
رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور،
معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور،
دیوان عدالت اداری، سازمان بازرگانی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین،
تفقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی،
نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و
دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸
تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

پیوست شماره: (۶۳-۳)

۵۵۴۷۳۶/۱۴۴۴۳۸

نامه
کمیته اقتصادی و دارایی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
۱۳۹۷/۱۱/۱۶

بسمه تعالیٰ
”با صلوات بر محمد و آل محمد“

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۷/۱۰/۲۲ به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور،
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد تبصره ماده (۱۷)
قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - آینین‌نامه اجرایی ماده یادشده را
به شرح زیر تصویب کرد:

آینین‌نامه اجرایی ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ماده ۱- در این آینین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

ب- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پ- حساب ذخیره ارزی: حساب ذخیره ارزی موضوع ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم
توسعه، ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه، ماده (۸۵) قانون برنامه پنجم توسعه و ماده (۱۷)
قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور.

ت- هیئت امنا: هیئت امنای حساب ذخیره ارزی.

ث- بودجه سالانه: قوانین بودجه سنتوای کشور.

ج- بانک عامل: بانک‌های ایرانی که عاملیت اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی را
عهده‌دار می‌باشند.

چ- پوششی: وجود تخصیص یافته از محل منابع حساب ذخیره ارزی بابت طرح‌های تسهیلاتی که
توسط بانک مرکزی قابل پرداخت می‌باشد.

ح- دوره تأمین مالی: مجموع دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت طرح‌های استفاده کننده از
تسهیلات حساب ذخیره ارزی.

خ- تعهدات: تعهدات ایجادشده از محل حساب ذخیره ارزی به موجب قوانین و مقررات مربوط.

۱۴۴۴۳۸ / ت ۵۴۷۲۶

.....
شهر
کد پستی ۳۹۷۱۷۳۰

د- تسهیلات اعطایی؛ تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک‌های عامل به بخش‌های دولتی و غیردولتی، خصوصی و تعاونی.

ماده ۲- هیئت امنای حساب ذخیره ارزی مشتمل از اعضای کمیسیون اقتصاد و دبیرخانه آن نیز دبیرخانه کمیسیون اقتصاد است.

ماده ۳- موجودی (دارایی) حساب معادل مانده حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت خام در پایان سال ۱۳۹۴ و همچنین مانده مطالبات حساب از اشخاص (دولتی، غیردولتی، خصوصی و تعاونی) ناشی از تسهیلات اعطایی از محل موجودی حساب مذکور در ابتدای سال ۱۳۹۵ با رعایت

ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴- می‌باشد.

ماده ۴- عواید حاصل از صادرات نفت اعم از نفت خام و میانات گازی به صورت نقدی و تهاتری و درآمد دولت از خالص صادرات گاز پس از کسر مصارف ارزی پیش‌بینی شده در جداول بودجه سالانه، با رعایت قوانین مربوطه، به حساب ذخیره ارزی واریز می‌شود.

ماده ۵- بانک مرکزی به موجودی حساب ذخیره ارزی با نرخی که شورای پول و اعتبار تعیین می‌نماید، هر سه ماه یکباره به ارز مربوط سود پرداخت می‌نماید.

ماده ۶- مصارف و تعهدات حساب ذخیره ارزی پس از کسر منابع لازم برای اجرای تبصره ماده (۲۲) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و ایقای باقیمانده تعهدات قبلی دارای پوشش به طرح‌های تسهیلاتی بخش‌های دولتی، غیردولتی، خصوصی و تعاونی در طول دوره تأمین مالی مطابق ضوابط مربوط، شامل موارد زیر است:

الف- تأمین کسری بودجه عمومی دولت ناشی از کاهش منابع ارزی حاصل از صادرات نفت خام، گاز و میانات گازی نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در بودجه سالانه.

تبصره- چنانچه معادل ریالی درآمد ارزی حاصل از نفت خام، گاز و میانات گازی کمتر از رقم پیش‌بینی شده در بودجه سالانه باشد، بانک مرکزی موظف است بلافاصله مطابق با اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور، تمام یا بخشی از کسری پادشه را از موجودی حساب ذخیره ارزی پرداشت و معادل ریالی آن را به نرخ ارز روز (رسمی) اعلامی بانک مرکزی تا سقف درآمد مصوب ردیف مربوط در بودجه سالانه، به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

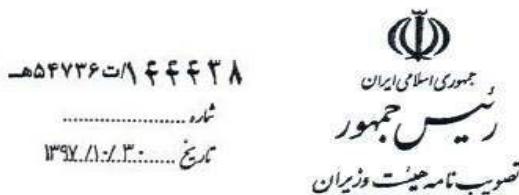
ب- اعطای تسهیلات مورد نیاز صنایع دفاعی کشور.

ب- تعهدات موضوع ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (موضوع افزایش سرمایه بانک‌های دولتی از محل وصولی‌های حساب ذخیره ارزی) و آیین‌نامه اجرایی مربوط.

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

پیوست شماره: (۳-۶۳)

ت- تعهدات موضوع بند (ج) ماده (۳۳) قانون برنامه ششم توسعه (موضوع افزایش سرمایه بانک کشاورزی از محل بازپرداخت تسهیلات پرداخت شده از محل حساب ذخیره ارزی).

ث- واریز پنجه درصد (۵٪) مانده نقدی حساب در پایان هر سال به حساب صندوق توسعه ملی (موضوع جزء (۴) بند (ج) ماده (۱۶) قانون احکام دانی برنامه های توسعه کشور).

ج- اختصاص معادل ریالی مبلغ سه میلیارد (۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰) دلار در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه از محل حساب ذخیره ارزی پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی با اولویت طرح های (بروژه های) نیمه تمام آموزشی، پرورشی و تربیت بدنی آموزش و پرورش به منظور افزایش اینمنی و مقاوم سازی مدارس و فضاهای پرورشی ورزشی وزارت آموزش و پرورش (موضوع بند (ث) ماده (۶۳) قانون برنامه ششم توسعه).

چ- سایر تکالیف محوله قانونی.

ماده ۷- انجام مصارف و تعهدات موضوع ماده (۶) این آینین نامه تا سقف موجودی نقدی حساب ذخیره ارزی می باشد.

ماده ۸- درخواست تسهیلات موردنیاز صنایع دفاعی از محل حساب ذخیره ارزی، از طرف وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و از طریق یکی از بانکهای عامل (به انتخاب وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح) پس از بررسی و ارزیابی گزارش های توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح توسط بانک عامل، به هیئت امنا چهت اتخاذ تصمیم منعکس می شود. ضمایت بازپرداخت تسهیلات فوق بر عهده بانک عامل خواهد بود.

ماده ۹- طرح های قبلی مصوب هیئت وزیران و هیئت امنا که فاقد پوشش از محل حساب ذخیره ارزی می باشند به شرح جدول پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، لغو می شوند. موارد استثناء مجدداً به تصویب هیئت امنا خواهد رسید.

ماده ۱۰- حسابداری و نگهداری منابع و مصارف حساب ذخیره ارزی بر عهده بانک مرکزی می باشد.

تبصره- بانک مرکزی موظف است گزارش گردش عملیات سالانه حساب ذخیره ارزی را پس از رسیدگی و اظهار نظر نسبت به آن توسط سازمان حسابرسی به تفکیک بانکهای عامل به هیئت امنا ارایه نماید.

ماده ۱۱- پیگیری وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی (اعم از اصل، سود، وجه التزام تأخیر تادیه دین) و واریز آن به حساب مزبور به عهده بانکهای عامل است. بانکهای عامل

مکلفند نتیجه پیگیری‌های انجام شده در خصوص وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی را هر شش ماه یکبار به تفکیک به بانک مرکزی اعلام نمایند.

ماده ۱۲- بانک مرکزی مکلف است گردش عملیات حساب ذخیره ارزی را در پایان هر ماه به تفکیک بخش‌های دولتی و غیردولتی و به تفکیک بانک‌های اعمال به هیئت امنا ارائه نماید.

ماده ۱۳- تعیین اولویت و سقف انجام مصارف و تمهدات ماده (۴) این آییننامه، تصمیم‌گیری در خصوص درخواست‌ها و ابهامات طرح‌های استفاده کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی از جمله دوره تأمین مالی (دوره استفاده، تنفس و بازپرداخت) و نیز تعیین شرایط و ضوابط تسهیلات اعطایی به صنایع دفاعی و مستولیت حسن اجرای این آییننامه و موارد تعیین شده در این آییننامه بر عهده هیئت امنا می‌باشد.

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

پیوست شماره: (۶۳-۳)

ردیف	شماره	تاریخ	موجع تمویل گذشته
۱	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۲۴	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۲	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۳	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۴	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۵	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۶	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۷	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۸	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۹	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۰	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۱	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۲	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۳	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۴	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۵	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۶	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۷	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۸	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۱۹	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۲۰	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۲۱	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۲۲	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۲۳	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی
۲۴	۳۹۹۲۳/۱۳/۲۴	۱۳۸۸۹/۷/۱۳	هیات امنی اسکن حساب ذخیره ارزی

دفتر هیئت دولت

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

پیوست شماره (۶۳-۳)

۷۵	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۱۸۶۲۲	شورایی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی.
۷۶	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۳۵۴۳۴۳۶۸۹	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۷۷	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۳۷۹۴۷۴۷۸۷	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۷۸	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۰۴۷۶۷۴۳۵	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۷۹	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۷۱۳۱۳۷۵	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۰	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۱۱۳۶۷	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۱	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۳۴۳۶۷	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۲	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۳۶۷	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۳	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۳۶	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۴	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۳	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۵	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۵	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۶	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۶	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۷	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۷	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۸	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۸	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۸۹	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۹	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۰	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۰	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۱	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۱	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۲	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۲	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۳	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۳	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۴	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۴	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۵	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۵	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۶	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۶	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۷	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۷	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۸	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۸	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۹۹	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۱۹	بند (۶) تضمین‌نامه شماره ۱۵۵/۱۱/۱۳۹۷
۱۰۰	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۲۰	هیات امنی حساب دخیره ارزی
۱۰۱	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۴۷۶۰۸۶۴۴۴۲۱	هیات امنی حساب دخیره ارزی

دفتر هیئت دولت

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

پیوست شماره (۶۳-۳)

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

ردیف	نامه شماره	تاریخ	متن
۵۱	۱۳۹۷/۱۱/۲۴	۱۳۹۷/۱۱/۲۴	بند (۶) تضمین نامه شماره ۱۳۹۷/۱۱/۲۴/۱۳۹۷/۱۱/۲۴-۵۰-۱۶
۵۲	۱۳۹۷/۱۱/۲۵	۱۳۹۷/۱۱/۲۵	بند (۷) تضمین نامه شماره ۱۳۹۷/۱۱/۲۵/۱۳۹۷/۱۱/۲۵-۵۰-۱۶
۵۳	۱۳۹۷/۱۱/۲۶	۱۳۹۷/۱۱/۲۶	بند (۸) تضمین نامه شماره ۱۳۹۷/۱۱/۲۶/۱۳۹۷/۱۱/۲۶-۵۰-۱۶
۵۴	۱۳۹۷/۱۱/۲۷	۱۳۹۷/۱۱/۲۷	بند (۹) تضمین نامه شماره ۱۳۹۷/۱۱/۲۷/۱۳۹۷/۱۱/۲۷-۵۰-۱۶
۵۵	۱۳۹۷/۱۱/۲۸	۱۳۹۷/۱۱/۲۸	بند (۱۰) تضمین نامه شماره ۱۳۹۷/۱۱/۲۸/۱۳۹۷/۱۱/۲۸-۵۰-۱۶
۵۶	۱۳۹۷/۱۱/۲۹	۱۳۹۷/۱۱/۲۹	بند (۱۱) تضمین نامه شماره ۱۳۹۷/۱۱/۲۹/۱۳۹۷/۱۱/۲۹-۵۰-۱۶
۵۷	۱۳۹۷/۱۱/۳۰	۱۳۹۷/۱۱/۳۰	بند (۱۲) تضمین نامه شماره ۱۳۹۷/۱۱/۳۰/۱۳۹۷/۱۱/۳۰-۵۰-۱۶
۵۸	۱۳۹۷/۱۱/۳۱	۱۳۹۷/۱۱/۳۱	بند (۱۳) و (۱۴) تضمین نامه شماره ۱۳۹۷/۱۱/۳۱/۱۳۹۷/۱۱/۳۱-۵۰-۱۶
۵۹	۱۳۹۷/۱۱/۳۲	۱۳۹۷/۱۱/۳۲	بند (۱۵) تضمین نامه شماره ۱۳۹۷/۱۱/۳۲/۱۳۹۷/۱۱/۳۲-۵۰-۱۶

دفتر هیئت دولت

شماره: ۹۸/۱۶۱۵۵۵

پیوست شماره (۳-۶۴)

تاریخ: ۱۳۹۸/۵/۱۳

۱۸۳۹۸ ۵۴۷۳۶۱

.....
شور
کمیته .....
.....
پرست

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

دیپلمیت دولت

بسمه تعالیٰ
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نظر به اینکه در ماده (۱۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۷) قانون احکام دانشی برنامه‌های توسعه کشور
موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۴۴۳۸/۱۴۴۴۳۸ تا ۱۳۹۷/۱۰/۳۰ مورخ ۵۴۷۳۶ هـ عبارت "ماده (۶)" به صورت
عبارة "ماده (۴)" تحریر شده است، مراتب برای اصلاح اعلام می‌شود.

محسن حاجی‌میرزا

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول
رئیس جمهور، دیپلماتیک مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور،
معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور،
دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین،
تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی،
نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دیپلماتیک شورای اطلاع‌رسانی دولت و
دفتر هیئت دولت.

وروود به دفتر دیپلماتیک شورای اطلاع‌رسانی

۱۳۹۸/۲/۲۱

۹۸/۱۶۱۵۵۵

شماره

شماره: ۹۸/۲۴۳۳۷۵

پیوست شماره (۶۵-۳)

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۷/۱۷

۵۶۵۹۵/ ۶۶۰۴۱
شماره .....
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۷/۲۸
پیوست .....
.....

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

بسم الله الرحمن الرحيم
”بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ“

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - سازمان برنامه و بودجه کشور

هیئت امنی حساب ذخیره ارزی در جلسه ۱۳۹۸/۰۵/۱۴ کمیسیون اقتصاد به پیشنهاد
شماره ۹۸/۵۶۷۷۱ مورخ ۱۳۹۸/۲/۲۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۱۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - تصویب کرد:
در کلیه مصوبات هیئت امنی حساب ذخیره ارزی موضوع تمدید دوره‌های تأمین مالی تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی، عبارت "در صورت عدم پرداخت اقساط بعد از مدت یادشده، جرایم از زمان اتمام دوره استفاده قبلی محاسبه و وصول خواهد شد." به عبارت "در صورت عدم پرداخت به موقع تمام یا بخشی از هر قسط از سوی تسهیلات گیرنده، جرم تأخیر با رعایت مقررات مربوط نسبت به اقساط بعد از امehاL محاسبه و از گیرنده تسهیلات اخذ می‌گردد". اصلاح می‌شود.

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت دادگستری و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شماره: ۹۸/۲۴۶۱۶۶

پیوست شماره (۳-۶۶)

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۷/۲۰

۵۵۱۶۴/۸۲۱۴۷

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۷/۲۰

بیانیه

جمهوری اسلامی ایران

ریاست جمهوری

دفتر هیئت دولت

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نظر به اینکه در تبصره (۴) ماده (۴) اصلاحی آینین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع بند (۲) تصویب‌نامه شماره ۱۶۹۴۷۵/۱۵۵۱۶۴-۱۳۹۷/۳/۲۰ مورخ ۵۵۱۶۴/۳۲۷۱۴ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ و اصلاح بعدی آن موضوع اصلاحیه شماره ۱۶۹۴۷۵/۱۵۵۱۶۴-۱۳۹۷/۳/۲۰ عبارت "اصل تسهیلات" بعد از عبارت "معادل سه واحد درصد از سود پانزده درصد" تحریر نشده است، مراتب برای اصلاح اعلام می‌شود.

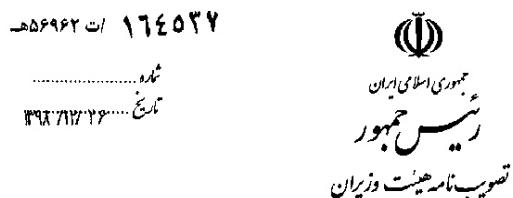
حسین سیما بی صراف

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفترخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دفترخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

شماره: ۹۹/۱۳۷۶۵

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۱/۲۷

پیوست شماره (۶۷-۳)

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۸/۱۲/۲۵ به پیشنهاد شماره ۲۴۸۵۴۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۰ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشت قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

این‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۵۵ م/۱۱ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۱ و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- ماده (۴) به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های (۲) و (۳) آن حذف و شماره تبصره (۴) به شماره (۲) اصلاح می‌شود:

ماده ۴- بدھکاران تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ فرصت دارد اقساط سرسید شده خود را به صورت یکجا پرداخت نمایند و یا در صورت عدم امکان پرداخت اقساط سرسیده شده به صورت یکجا، بانک عامل مکلف است بنا به درخواست مشتری نسبت به تنظیم بدهی این دسته از بدھکاران حداقل تا چهار سال در اقساط شش ماهه با نرخ سود هجده درصد (٪۱۸) برای بدھکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها بالای بیست میلیون (۲۰۰۰,۰۰ ریال) می‌باشد و با نرخ سود دوازده درصد (٪۱۲) برای بدھکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰۰,۰۰ ریال) می‌باشد اقدام نماید. عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تادیه دین شامل نرخ سود به علاوه جرائم موضوع آین‌نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ربالی و ارزی) خواهد شد.

۱۶۴۰۴۷ ات ۵۶۹۶۲ هـ

جمهوری اسلامی ایران

.....
.....
.....
.....

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثیت وزیران

۲- در ماده (۵) عبارت "مشمول تسوبه بدهی ارزی به نرخ ارز روانه اعلامی توسط بانک مرکزی" به عبارت " موظف به تسوبه بدهی به صورت ارزی(عین ارز) و با معادل ریالی آن به نرخ بازار ثانویه ارز (اعلامی توسط بانک مرکزی)" اصلاح می شود.

۳- متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده (۶) الحاق می شود:
تبصره ۲- در صورتی که بدھکاران، اقساط سررسید نشده یا بدھی تقسیط شده موضوع ماده (۴) این آیین نامه را زودتر از سررسید پرداخت نمایند صرفًا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود حسب مورد (هجدہ یا دوازده درصد) خواهد بود.

۴- ماده (۱۳) حذف می شود.

۵- در ماده (۱۶) عبارت "حساب های ارزی" به عبارت "حسب مورد جهت اعمال در سامانه (سیستم) حساب های ارزی (ریالی)" اصلاح می شود.

۶- تبصره ماده (۲۲) به شرح زیر اصلاح می شود:

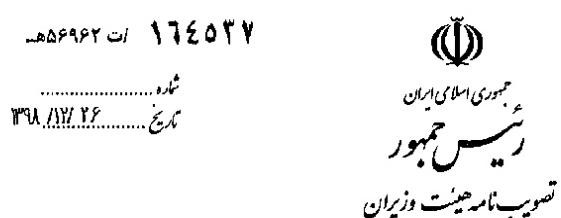
تبصره - مابه التفاوت مربوط به تسهیلات تسوبه شده موضوع این ماده به مأخذ تفاوت نرخ بهای تمام شده ارز برای بدھکار در روز تسوبه (موضوع ماده ("۳) این آیین نامه) یا روز تقسیط و تبدیل معوقات به ریال حداکثر تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ تاریخ تسعیر ارز ترازنامه بانک عامل منتهی به پایان سال مالی ۱۳۹۸، محاسبه و به عنوان بدھی ریالی حساب ذخیره ارزی منتظر خواهد شد. این بدھی از روز محاسبه مابه التفاوت تا زمان پرداخت به بانک عامل مشمول نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار نیز می باشد. بانک عامل موظف است پس از تسوبه تسهیلات توسط بدھکار و تأیید حسابرس نسبت به آزادسازی وثایق اقدام نماید.

۷- ماده (۲۳) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲۳- مهلت های مقرر در این آیین نامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و بدھکاری که تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ برای استفاده از مزایای این آیین نامه مراجعته نمی نمایند، موظفند بدھی خود را با به صورت ارزی (طبق قرارداد فی ملین بدھکار و بانک عامل) و یا با ارایه درخواست به بانک عامل مانده بدھی ارزی خود را (اقساط سررسید شده و آتی / اصل، سود و وجه التزام تأخیر تاذیه دین) با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تبدیل به ریال نموده و طی چهار سال با اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجدہ درصد (۱۸٪) تسوبه نمایند. بدھی تبدیل شده به

شماره: ۹۹/۱۳۷۶۵
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۱/۲۷

پیوست شماره (۳-۶۷)

ریال تا زمان تسویه مشمول نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) می‌باشد و عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تادیه دین شامل نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) به علاوه جرایم موضوع آینین نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ربالی و ارزی) خواهد شد.

۹- متن زیر به عنوان ماده (۲۶) الحاق می‌شود:

ماده ۲۶- از تاریخ ابلاغ این آینین نامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که به همین منظور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می‌شود، واریز خواهد شد.

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر ریس‌جمهور، دفتر ریس‌جمهور قوه قضائیه، دفتر معاون اول ریس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی ریس‌جمهور، معاونت امور مجلس ریس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تحقیق و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

۴۵۲۸۱ / ت ۵۸۱۵۵ هـ

جمهوری اسلامی ایران

نامه
تاریخ: ۱۴۰۱/۰۴/۰۲

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثیت وزیران

بسمه تعالیٰ

”با صلوات بر محمد و آل محمد“

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نیرو
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۲/۲۵ به پیشنهاد شماره ۱۴۰۰/۳۴۴۲۵/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۶

وزارت نیرو و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

تصویب کرد:

متن زیر به عنوان تبصره به بند (الف) ماده (۵) آینین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۵۵/۰۸۰/۲۰۸۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ و اصلاحات بعدی آن الحاق می‌شود:

تصویره- تسهیلات گیرنده‌گانی که سهم‌الشرکه (آورده متقاضی) خود را قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ به بانک عامل پرداخت و گشایش اعتبار اسنادی آن تا قبل از تاریخ یادشده صورت گرفته باشد، لیکن وجه اسناد حمل موضوع اعتبار اسنادی مربوط به دلیل تحریم‌های بین‌المللی تا قبل از ابلاغ قانون پرداخت شده باشد نیز مشمول استفاده از مزایای این آینین‌نامه می‌باشد.

محمد مخبر

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

آین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحیه‌های بعدی آن (متهی به تصویب نامه شماره ۳۵۳۸۱/۵۸۱۵۵ هـ مورخ ۱۴۰۱/۳/۲) هیئت وزیران

ماده (۱) در این آین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف) قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (مصوب ۱۳۹۴).

ب) بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پ) بانک عامل: بانک‌های اعطای‌کننده تسهیلات.

ت) تسهیلات: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک عامل طی برنامه‌های سوم، چهارم و پنجم توسعه.

ث) تسهیلات‌گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی دریافت‌کننده تسهیلات.

ج) بدھکار: تسهیلات‌گیرنده‌ای که طرح تسهیلاتی آنها در دوره تنفس و یا بازپرداخت اقساط تسهیلات قرار داشته و یا دوره تأمین مالی طرح (استفاده، تنفس و بازپرداخت) به اتمام رسیده است و همچنان بدھکار می‌باشدند.

ج) کارگروه ملی: کارگروهی متشکل از نمایندگان تام‌الاختیار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، معاونت حقوقی رییس‌جمهور، دبیر کمیسیون اقتصاد هیئت دولت، نماینده بخش خصوصی و حسب مورد نماینده تام‌الاختیار دستگاه اجرایی ذیربط.

ح) کارگروه استانی: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۸۱۵۱/۵۰۷۲۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ و اصلاحات بعدی آن.

خ) نماینده بخش خصوصی: نماینده‌ای اتفاق بازارگانی، صنایع، معدن و کشاورزی ایران.
ماده (۲) پرداخت حداقل بیست و پنج درصد اقساط سرسید شده به مأخذ نرخ روز گشايش بهصورت علی‌الحساب تا پایان خرداد سال ۱۳۹۶ و در رابطه با آن دسته از بدھکارانی که دارای اقساط سرسید شده نمی‌باشند، صرفاً ارایه درخواست کتبی به بانک عامل در چارچوب این آین نامه در مهلت زمانی مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، تعیین تکلیف محسوب می‌گردد.

ماده (۳) نرخ تسویه نهایی اقساط تسهیلات بابت پرداختی‌های اعتبارات/بروات اسنادی و یا حواله‌های ارزی به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها براساس اعلام بانک مرکزی خواهد بود که به شرح زیر محاسبه می‌شود:

الف) تسهیلات پرداختی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ ارزش حال یک واحد ارز پرداختی (شامل اصل و سود) در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ بر حسب نرخ سود مندرج در قرارداد بهصورت ارزی.

ب) تسهیلات پرداختی پس از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ با رعایت بند (الف) ماده (۵) این آین نامه پس از کسر اصل اقساط مرتبط پرداخت شده.

پ) مجموع بدھی‌های موضوع بندھای (الف) و (ب) بر حسب نرخ دوازده هزار و دویست و شصت (۱۲.۲۶۰) ریال به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها برحسب اعلام بانک مرکزی به ریال تبدیل می‌شود.

ت) ارزش حال مبلغ ریالی موضوع بند (پ) برحسب نرخ سود تسهیلات عقود مشارکتی به مأخذ پانزده درصد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ تا زمان تسویه بدھی محاسبه می‌گردد و مبلغ حاصله بهعنوان اصل و فرع ریالی محاسبات موضوع بند (پ) در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۱: تسهیلات‌گیرندگانی که کالاهای وارداتی یا کالاهای تولیدی آن‌ها مشمول مقررات قیمت‌گذاری بوده است بر حسب اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید کارگروه ملی مشمول تخفیف بر اساس رابطه $R\left(1 - \frac{P_c}{P_m}\right)\left(\frac{T_2}{T_1}\right)$ و حداکثر معادل پنج درصد خواهد بود:

=R نسبت تأمین مالی از حساب ذخیره ارزی به کل تأمین مالی طرح (ارزی و ریالی).

=Pc قیمت کنترلی محصول تولیدشده و به فروش رفته.

=Pm قیمت بازار آزاد در داخل و در غیر این صورت، قیمت جهانی به تشخیص کارگروه.

=T2 تعداد دوره‌های ششم‌ماهه بازپرداخت که مشمول قیمت‌گذاری بوده است.

=T1 تعداد کل دوره‌های ششم‌ماهه طول عمر طرح مطابق گزارش توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح نزد بانک عامل.

تبصره ۲: بانک عامل موظف است ظرف دو ماه پس از درخواست بدھکارانی که فاقد اقساط سرسیدهشده می‌باشند و دو ماه پس از تاریخ پرداخت ببیست و پنج درصد وجه علی‌الحساب اقساط سرسیدهشده برای بدھکارانی که دارای اقساط سرسیدهشده می‌باشند، محاسبات بدھی آنها را براساس این آیینه نامه انجام و به وی ابلاغ نماید.

تبصره ۳: بدھکاران به حساب ذخیره ارزی که تا زمان ابلاغ قانون بدون استفاده از مفاد مصوبات شماره ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ و اصلاحیه بعدی آن و مصوبات موردنی هیئت امناء حساب ذخیره ارزی اقساط سرسیدهشده نداشته باشند، حسب دستورالعملی که توسط کارگروه ملی تهیه و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد، با تأیید کارگروه ملی از تخفیف حداکثر پنج درصد (۵٪) سود مندرج در بند (۳) این آیینه نامه بهره‌مند می‌شوند.

ماده ۴) بدھکاران تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ فرصت دارند اقساط سرسیدهشده خود را به صورت یک‌جا پرداخت نمایند و یا در صورت عدم پرداخت اقساط سرسیدهشده به صورت یک‌جا، بانک عامل مکلف است بنابر درخواست مشتری نسبت به تقسیط بدھی این دسته از بدھکاران حداکثر تا چهار سال در اقساط ششم‌ماهه با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) برای بدھکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها بالای بیست میلیون (۲۰۰۰۰۰۰۰) دلار می‌باشد و با نرخ سود دوازده درصد (۱۲٪) برای بدھکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰۰۰۰۰۰۰) دلار می‌باشد اقدام نماید. عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تأدیه دین شامل نرخ سود به علاوه جرایم موضوع آیینه نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری موسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

تبصره ۱: چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سرسیدهشده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیینه نامه اقدامی ننماید وجوه پرداختی موضوع این آیینه نامه به عنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و به نرخ روز بانک مرکزی به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد.

تبصره ۲: سهم سود بانک‌های عامل موضوع جزء (۵) بند (ج) شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مصوب جلسه ۱۳۸۶/۵/۱۶ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی برای بدھکاران حساب ذخیره ارزی که از مزایای این آیینه نامه استفاده نموده‌اند بعد از تبدیل به ریال از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ معادل سه واحد درصد از سود پانزده درصد اصل تسهیلات مندرج در آیینه نامه تعیین می‌شود.

ماده ۵) موارد ذیل مشمول استفاده از مزایای مقرر در ماده (۳) این آیینه نامه بوده و سایر بدھکاران موظف به تسویه بدھی به صورت ارزی (عین ارز) و یا معادل ریالی آن به نرخ بازار ثانویه ارز (اعلامی توسعه بانک مرکزی) خواهد بود:

الف) تسهیلات پرداختی که حداقل یک پرداختی در قالب اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ (راه‌اندازی اتاق مبادلات ارزی) داشته باشد.

تبصره: تسهیلات‌گیرندگانی که سهم‌الشرکه (آورده متقاضی) خود را قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ به بانک عامل پرداخت و گشایش اعتبار اسنادی آن تا قبل از تاریخ یادشده صورت گرفته باشد، لیکن وجه اسناد حمل موضوع اعتبار اسنادی مربوط بدلیل تحریم‌های بین‌المللی تا قبل از ابلاغ قانون پرداخت شده باشد نیز مشمول استفاده از مزایای این آیین‌نامه می‌باشد.

(ب) بدهکارانی که بهدلیل عدم رفع تعهد ارزی بیلت ارایه پرولنه سبز گمرکی مطابق با اسناد حمل، پرونده تعهداتی آنها مفتوح می‌باشد، در صورتی که تا سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه تعهد خود را ایفا نمایند.

ماده ۶) آن دسته از بدهکارانی که در چارچوب این آیین‌نامه نسبت به تعیین تکلیف بدهی خود موضوع ماده (۲) اقدام نموده و به‌طور یک‌جا و یا در سررسیدهای تعیین‌شده نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات اقدام نمایند، مشمول بخشودگی جرایم تأخیر تأديه دین خواهند بود.

تبصره ۱: بانک عامل مکلف است جرایم تأخیر در تأديه باقی‌مانده اقساط را مطابق ضوابط اعطای تسهیلات ریالی (درخصوص اقساط ریالی) در متمم قرارداد پیش‌بینی نماید.

تبصره ۲: در صورتی که بدهکاران، اقساط سررسیدنشده یا بدهی تقسیط‌شده موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه را زودتر از سررسید پرداخت نمایند صرفاً تا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود مورد (هجده یا دوازده درصد) خواهند بود.

ماده ۷) سهم سود بانک عامل براساس نرخ نهایی تسویه، به صورت ریالی خواهد بود.

ماده ۸) هرگونه تغییر در دوره‌های تأمین مالی و بخشودگی وجه التزام تأخیر تأديه دین بابت تسهیلات اعطایی به بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی،تابع شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسهیلات موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ ۱۳۸۶/۵/۲۴ مورخ ۱۳۸۶/۷/۵ مورخ ۶۰/۱۰۳۹ و اصلاحیه‌های بعدی آن) و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط خواهد بود.

ماده ۹) استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه درخصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صدور قرار سقوط دعوی (درصورت استرداد دعوی از سوی بانک عامل) و پرداخت هزینه‌های دادرسی و حق الوکاله وکیل توسط تسهیلات‌گیرنده خواهد بود.

ماده ۱۰) استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه درخصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضایی یا ثبتی منجر به صدور اجراییه شده باشد، منوط به پرداخت هزینه‌های اجرایی و حق الوکاله جهت مختصمه نمودن پرونده اجرایی خواهد بود.

ماده ۱۱) کسری معادل ریالی اقلام پرداختی توسط بدهکار نسبت به نرخ روزانه اعلامی در روز تسویه نهایی اقساط در چارچوب این آیین‌نامه، به‌عهده حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

ماده ۱۲) بانک عامل موظف است با بدهکار برای استفاده از مزایای این آیین‌نامه، متمم قرارداد تنظیم نماید.

ماده ۱۳) حذف شده است.

ماده ۱۴) بدهکار از تاریخ ابلاغ قانون (توقف کلیه اقدامات قانونی و اجرایی) تا زمان ابلاغ این آیین‌نامه، از بخشودگی جرایم تأخیر تأديه دین برخوردار می‌باشد.

ماده ۱۵) اعمال مفاد این آیین‌نامه درمورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای این آیین‌نامه استفاده نمود.

ماده ۱۶) بانک عامل موظف است پس از وصول وجه از بدھکار، فهرست مربوط را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، شماره اعتبارات/بروات استنادی و یا حواله های ارزی پوشش‌های مربوط و مبالغ ارزی بابت اصل، سود و نرخ ارز مبنای محاسبه تسهیلات به تفکیک هر پوشش به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی حسب مورد جهت اعمال در سامانه (سیستم) حساب‌های ارزی (ریالی) ارسال نماید.

ماده ۱۷) بانک عامل مکلف است پس از اتمام مهلت تعیین شده در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، نسبت به انجام محاسبات و تسویه مطابق مفاد این آیین نامه اقدام و فهرست بدھکاران به تفکیک تسویه شده و سایر را به دبیرخانه کارگروه ملی مستقر در دفتر کمیسیون اقتصاد هیئت دولت ارسال نماید.

تبصره ۱: مسئولیت صحت اطلاعات ارایه شده به عنوان بانک عامل است.

تبصره ۲: بانک عامل مکلف است هرگونه ابهام در موضوع این آیین نامه را از کارگروه ملی استعلام نماید.

ماده ۱۸) وظایف کارگروه ملی به شرح زیر تعیین می شود:

(الف) تطابق شرایط در موارد اختلاف بدھکاران.

(ب) محاسبه نرخ تخفیف موضوع تبصره (۱) ماده (۳).

(پ) اعلام نظر درخصوص هرگونه ابهام بانکها در اجرای این آیین نامه.

(ت) ارایه گزارش عملکرد به هیئت وزیران در مقاطع زمانی شش ماهه.

تبصره ۱: کارگروه ملی حسب ضرورت می تواند تصمیم گیری درخصوص پرونده های مورد بررسی را پس از اخذ نظرات کارگروه استانی اتخاذ نماید.

تبصره ۲: دستورالعمل های موردنیاز برای نحوه اجرای این آیین نامه و تشکیل و اداره جلسات کارگروه ملی به تصویب کارگروه مذبور می رسد.

ماده ۱۹) تصمیمات کارگروه ملی با حداقل چهار رأی لازم الاجرا است.

ماده ۲۰) در مطالبات حساب ذخیره ارزی که بابت بدھی دولت به بانکها تهاتر شده است، جریمه تأخیر سهم دولت بخشیده می شود.

ماده ۲۱) بدھکارانی که نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات (اصل و سود) اقدام نموده و دارای اقساط معوق نیستند و صرفاً به علت تأخیر در پرداخت اقساط بابت خسارت تأخیر تأدیه (سود تأخیر و جریمه تأخیر) بدھی دارند، مشمول بخشودگی جریمه تأخیر (با استثنای سود دوره تأخیر) خواهند بود.

ماده ۲۲) مانده بدھی ارزی تسهیلات گیرنده گانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانکهای ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران بوده و با بدھی دولت به بانکهای مذکور تهاتر شده است (موضوع تصویب‌نامه های شماره ۱۵۰۰۴۲/۱۵۰۰۴۵۲۵۱، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۵۳، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۶۱ و شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳۰) و همچنین مانده بدھی ارزی تسهیلات گیرنده گانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل بند (۷) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور بوده و مطابق بند (۵) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور به عنوان افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن منظور گردیده است و نیز مانده بدھی ارزی تسهیلات گیرنده گانی که تسهیلات اعطایی به آنها در اجرای جزء (ق) بند (۳) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۶۱۸۰/۳۰۰۸۴۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸ با بدھی دولت به بانک کشاورزی تهاتر شده است، مشمول استفاده از مزایای این آیین نامه می باشد.

تبصره: مابهالتفاوت مربوط به تسهیلات تسویه شده موضوع این ماده به مأخذ تفاوت نرخ بهای تمام شده ارز برای بدھکار در روز تسویه (موضوع ماده (۳) این آیین نامه) یا روز تقسیط و تبدیل معوقات به ریال حدکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ تا نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک عامل منتهی به پایان سال مالی ۱۳۹۸، محاسبه و به عنوان بدھی ریالی حساب ذخیره ارزی منظور خواهد شد. این بدھی از روز محاسبه مابهالتفاوت تا زمان پرداخت به بانک عامل مشمول نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار نیز می باشد. بانک عامل موظف است پس از تسویه تسهیلات توسط بدھکار و تأیید حسابرس نسبت به آزادسازی وثایق اقدام نماید.

ماده ۲۳) مهلت‌های مقرر در این آییننامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ برای استفاده از مزایای این آییننامه مراجعه نمی‌نمایند، موظفند بدھی خود را یا به صورت ارزی (طبق قرارداد فی‌مابین بدهکار و بانک عامل) و یا با ارایه درخواست به بانک عامل ملنه بدھی ارزی خود را (اقساط سرسید شده و آتی‌اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین) با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی تبدیل به ریال نموده و طی چهار سال با اقساط شش‌ماهه و با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) تسویه نمایند. بدھی تبدیل شده به ریال تا زمان تسویه مشمول نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) می‌باشد و عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تأديه دین شامل نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) به علاوه جرایم موضوع آییننامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری موسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

ماده ۲۴) اصلاحات این تصویب‌نامه به کلیه تسهیلات‌گیرندهای که در چارچوب این آییننامه اقدام به تعیین تکلیف یا تسویه نموده‌اند، تسری می‌یابد.

تبصره: مابه التفاوت مبالغ مازاد دریافتی از تسویه‌کنندگان در چارچوب این آییننامه که به حساب ذخیره ارزی واریز شده است، از محل ماده (۱۱) این آییننامه تأمین می‌شود.

ماده ۲۵) آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سرسیدشده هستند، در صورت پرداخت حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) علی‌الحساب موضوع ماده (۲) این آییننامه، محرومیت‌های زیر رفع می‌شود:

الف) عدم گشایش اعتبار اسنادی.

ب) عدم اعطای هرگونه تسهیلات (ارزی و ریالی).

پ) عدم تحويل دسته‌چک و افتتاح حساب جاری جدید.

ماده ۲۶) از تاریخ ابلاغ این آییننامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که به‌همین منظور نزد بانک مرکزی افتتاح می‌شود، واریز خواهد شد.

۱۳۸۵/۸/۶ - ۱۴۰۷/۶/۹۱۵

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

«بسم الله تعالى»

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۶ بنابراین پیشنهاد شماره ۲۴۶۶۰ مورخ ۱۳۸۵/۶/۵ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد ماده (۱۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۳) تصویب نمود:

آینه نامه اجرایی ماده (۱۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، موضوع تصویب نامه شماره ۲۲۶۵۸/ت ۳۴۲۲-۱۴۰۴/۵/۱ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

(۱) بندهای زیر به ماده (۱) اضافه می‌شوند:

ح - هیئت: هیئت راهبری تأمین منابع مالی خارجی.

ط - دبیرخانه: دبیرخانه هیئت.

ی - متقاضی: متقاضی تأمین منابع مالی خارجی.

ک - روز: روز کاری.

(۲) متن زیر جایگزین ماده (۸) می‌شود:

ماده (۸) به منظور تسهیل در فرآیند امور مربوط به تأمین تسهیلات مالی خارجی، واحد اجرایی متناسب با موضوع در "سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران" ایجاد و همچنین "هیئت راهبری تأمین منابع مالی خارجی" در آن سازمان، مرکب از رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران به عنوان نماینده تام‌الاختیار وزارت (رئیس هیئت)، معاونان تام‌الاختیار سازمان و بانک مرکزی (به عنوان اعضای ثابت) و حسب مورد، دستگاه یا دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط (حداقل در سطح معاون) تشکیل می‌شود تا امکان استفاده سریع و به موقع متقاضیان از تسهیلات مزبور را در چارچوب مجوزهای قانونی و قراردادها و توافقنامه‌های مربوط فراهم کند.

تبصره ۱: شرح وظایف و اختیارات هیئت به شرح ذیل است:

الف) هیئت موظف است حداقل ماهی یکبار تشکیل جلسه داده و آخرين وضعیت و مراحل اجرایی تسهیلات درخواستی و اقدامات انجام شده توسط دستگاههای ذی ربط را حسب این آیین نامه بررسی کند. دبیرخانه موظف است نظرات هیئت را پیگیری و نتیجه اقدامات انجام شده را به هیئت گزارش کند.

ب) بررسی قوانین و مقررات موجود در مورد استفاده بخش‌های دولتی و غیردولتی از تسهیلات مالی خارجی و شناسایی تنگناها و خلاصهای موجود در این زمینه و ارائه پیشنهاد جهت لغو و یا اصلاح و یا تصویب مقررات لازم و همچنین راهکارهای اجرایی به منظور تسهیل استفاده از تسهیلات مذکور به مراجع ذی ربط.

ج) تعیین دستگاههایی که لازم است جهت تسریع و پیگیری امور یا راهنمایی متقاضیان نماینده تمام یا پاره وقت در دبیرخانه داشته باشند. دستگاههای مذکور موظف هستند پس از درخواست هیئت نسبت به معرفی نماینده برای همکاری در اجرای وظایف اقدام کنند.

د) مصوبات هیئت توسط رئیس هیئت ابلاغ و دستگاههای مذکور در چارچوب مقررات این آیین نامه موظف به اجرا و پاسخگویی می‌باشند.

ه) رئیس هیئت گزارش عملکرد و نحوه همکاری دستگاههای اجرایی را هر شش ماه یکبار به وزیر امور اقتصادی و دارایی جهت طرح در هیئت وزیران ارائه می‌کند.

تبصره ۲: به منظور تحقق مفاد این آیین نامه، سازمان موظف است با هماهنگی وزارت حداقل رظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این تصویب‌نامه با استناد به ماده (۲۴) قانون برنامه نسبت به ایجاد و یا توسعه و یا اعمال تغییرات لازم در تشکیلات و نیروی انسانی سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران اقدام و اعتبارات موردنیاز را ضمن بودجه دستگاه مربوط در لایحه بودجه هر سال منظور کند.

تبصره ۳: کلیه دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه و همچنین کلیه اشخاص غیردولتی که مجاز به استفاده از تسهیلات مالی خارجی به طریق فاینانس با تضمین دولت می‌باشند، باید درخواست استفاده از تسهیلات را به همراه اطلاعات و اسناد و مدارک لازم به وزارت - سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران (دبیرخانه) - ارسال کنند.

تبصره ۴: بانک‌های عامل در اجرای جزء (۳) بند (ب) ماده (۱۳) قانون برنامه، موظف هستند اطلاعات و آمار و عملکرد این جزء را هر سه ماه یکبار به هیئت اعلام کنند. هیئت در صورت مشاهده هرگونه مشکل در روند اجرای طرح‌های موضوع این بند مرتقب را مورد بحث، رسیدگی و پیگیری قرار می‌دهد.

تبصره ۵: استفاده از تسهیلات مالی خارجی به ترتیب برای طرح‌های غیردولتی و دولتی مستلزم طی مراحل زیر است:

الف) طرح‌های بخش غیردولتی:

- (۱) دبیرخانه موظف است حداکثر ظرف سه روز پس از مراجعته متقاضی و ارائه درخواست و مدارک موردنیاز مرتکب را به بانک عامل به منظور پذیرش اولیه عاملیت و به دستگاه اجرایی به منظور موافقت درخصوص بذیرش طرح اعلام کند.
- (۲) دستگاه اجرایی موظف است پس از دریافت کامل اطلاعات و مدارک موردنیاز، درصورت موافقت، نظر خود را حداکثر ظرف هفت روز به بانک عامل برای بررسی توجیه اقتصادی، فنی و مالی طرح و به بانک مرکزی جهت انسداد سهمیه ارزی اعلام و درصورت مخالفت، نظر خود را به همراه دلایل به متقاضی اعلام کند و همچنین دستگاه اجرایی موظف است در هر صورت مراتب را به هیئت اعلام کند.
- (۳) بانک عامل موظف است حداکثر ظرف چهل و پنج روز پس از دریافت مدارک و مستندات، توجیه اقتصادی، فنی و مالی طرح را بررسی و مصوبه اعتباری متنضم تأیید و با رد را صادر و مراتب را به هیئت و متقاضی اعلام کند.
- (۴) بانک عامل موظف است ظرف ده روز پس از دریافت قرارداد تجاری از متقاضی، رأساً نسبت به بررسی و تأیید قرارداد اقدام و نتیجه را به بانک مرکزی و هیئت اعلام کند.
- (۵) بانک مرکزی موظف است حداکثر ظرف هفت روز پس از دریافت تأییدیه قرارداد تجاری از بانک عامل نسبت به تعیین اعتبار دهنده /اعتباردهنده خارجی و همچنین صدور مجوز امضای قرارداد مالی توسط بانک عامل اقدام و مراتب را به بانک عامل و هیئت اعلام کند.
- (۶) بانک عامل موظف است پس از انعقاد قرارداد مالی با اعتباردهنده خارجی و گشايش اعتبار اسنادی، ضمن ارسال اصل یا رونوشت مصدق قرارداد مالی به انضمام تصویر اعتبار اسنادی و اصل گواهی اخذ وثیقه به وزارت جهت انجام مراحل صدور ضمانت نامه، مراتب را به بانک مرکزی جهت تهیه جدول پیش‌بینی بازپرداخت و ثبت آماری اعلام کند.
- (۷) وزارت موظف است پس از دریافت درخواست کتبی بانک عامل مبنی بر صدور ضمانت نامه، منضم به مدارک مشروح در بند (۶) و پس از صدور ضمانت نامه به ترتیب ذکر شده در ماده (۱۰) این آیین نامه، حداکثر ظرف هفت روز مراتب را به دبیرخانه، بانک عامل و بانک مرکزی اعلام و اصل ضمانت نامه را برای اعتباردهنده خارجی ارسال کند.

ب) طرح‌های بخش دولتی:

- (۱) مراجعته متقاضی به دبیرخانه و ارائه تأییدیه وزیر یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه ذی‌ربط درخصوص دارابودن توجیه اقتصادی، فنی و مالی و امکان اجرای کامل طرح در قلب هزینه‌های تعیین شده به عنوان سقف هزینه به انضمام گزارش توجیه اقتصادی، فنی و مالی و سایر مدارک و مستندات موردنیاز.

(۲) دبیرخانه موظف است مدارک مذکور در بند (۱) را حداکثر ظرف سه روز پس از دریافت کامل آنها به بانک مرکزی (جهت مسدودی سهمیه ارزی) و سازمان تحويل دهد. سازمان موظف است نسبت به مبادله موافقت نامه ظرف هفت روز اقدام و نتیجه را همزمان به دبیرخانه شورای اقتصاد و هیئت اعلام کند.

(۳) رعایت نکات زیر برای خرید کالا و خدمات از خارج درخصوص طرح های بخش دولتی موضوع این ماده الزامی است:

الف) درصورتی که مبلغ قرارداد از یک میلیون (۱.۰۰۰.۰۰۰) دلار تجاویر کند، برگزاری مناقصه محدودیا بین المللی (با درج آگهی در روزنامه های کثیرالانتشار و رساله های الکترونیکی داخلی و خارجی) الزامی است. موارد استثنای باید به تأیید کارگروه سه نفره متشكل از وزیر، رئیس سازمان و وزیر وزارت خانه مربوط برسد.

ب) حق کنترل و بازرگانی کمی و کیفی و کنترل قیمت برای کلیه کالاهای وارداتی و بروزهای برای خریدار محفوظ است. وزیر یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه ذی ربط مسئول حسن اجرای این موضوع می باشد.

(۴) ارائه طرح به شورای اقتصاد برای:

الف) تأیید توجیه اقتصادی، فنی و مالی طرح.

ب) تصویب زمان بندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات.

ج) تصویب میزان استفاده طرح از امکانات ساخت داخل با توجه به قانون حداکثر.

د) تصویب رعایت شرایط زیست محیطی در اجرای طرح.

ه) تصویب سرمایه گذاری موضوع ماده (۱۷) قانون برنامه و بودجه.

(۵) دبیرخانه شورای اقتصاد موظف است این گونه طرح ها را با قید فوریت و خارج از نوبت در دستور کار شورای اقتصاد قرار داده و ظرف سه روز پس از تصویب، مراتب را به متقاضی، بانک مرکزی، دستگاه اجرایی و هیئت اعلام کند. بلنک مرکزی حسب مورد موظف است ظرف هفت روز قرارداد مربوط را با دستگاه اجرایی منعقد کند.

(۶) سازمان موظف است ظرف هفت روز پس از صدور مصوبه شورای اقتصاد، درخصوص آن دسته از طرح های دولتی که از بودجه عمومی استفاده می کنند، نسبت به صدور تأییدیه تأمین اقساط بازپرداخت تسهیلات مالی (شامل اصل و هزینه های مربوط در سررسید پرداخت) خطاب به بانک عامل اقدام کند.

(۷) بانک عامل موظف است ظرف هفت روز پس از دریافت مصوبه شورای اقتصاد، نسبت به صدور مصوبه اعتباری اقدام و مراتب را به متقاضی، دستگاه اجرایی ذی ربط و هیئت اعلام کند. ابلاغ مصوبه نهایی اعتباری مبنی بر موافقت بانک عامل، منوط به اخذ تأییدیه از سازمان جهت تأمین اقساط بازپرداخت تسهیلات مالی (شامل اصل و هزینه های مربوط در سررسید پرداخت) و ارائه قرارداد مربوط منعقد شده بین دستگاه اجرایی و بلنک مرکزی و یا تودیع وثایق کافی از سوی متقاضی می باشد.

۸) رعایت مفاد بندهای (۴)، (۵)، (۶) و (۷) ذیل ردیف (الف) این تبصره (طرح‌های بخش غیردولتی) توسط دستگاه‌های ذی‌ربط الزامی است.

تبصره ۶: رعایت سقف‌های مقرر در خصوص ایجاد کنسرسیوم برای تأمین منابع مالی خارجی موردنیاز در خصوص طرح‌های بخش غیردولتی که وثایق کافی نزد بانک عامل تودیع کرده‌اند، الزامی نیست. رعایت این حکم برای طرح‌های دولتی نیز الزامی نیست.

تبصره ۷: دستگاه‌های اجرایی و بانک‌های عامل موظف هستند فهرستی از مدارک و مستندات موردنیاز، فرم‌های مربوط و رویه‌های داخلی را ظرفیکنماه پس از ابلاغ این تصویب‌نامه در اختیار هیئت قرار داده‌تن پس از تأیید در قلب‌یک کتابچه اطلاع‌رسانی آماده و در اختیار متقاضیان قرار گیرد.

تبصره ۸: بانک مرکزی به منظور تسهیل در امور موضوع این آیین‌نامه موظف است ظرف یک‌ماه پس از ابلاغ این تصویب‌نامه نسبت به تهیه و ابلاغ دستورالعمل چگونگی بررسی و تأیید قراردادهای تجاری توسط بانک عامل به بانک‌ها اقدام کند.

تبصره ۹: استفاده از تسهیلات میان‌مدت و بلندمدت بانک‌ها و مؤسسات مالی بین‌المللی از قبیل بانک‌های جهانی و توسعه اسلامی، ضمن رعایت مفاد جزء‌های (۱) تا (۴) بند (ب) و ارائه گواهی مسدودی ارزی از بانک مرکزی، مستلزم رعایت یکی از شرایط زیر می‌باشد:
الف) ارائه تأییدیه سازمان مبنی بر پیش‌بینی بازپرداخت تسهیلات مالی در بودجه سال‌نواتی دستگاه مربوط.

ب) ارائه گواهی اخذ وثیقه از بانک عامل مبنی بر تعهد بانک عامل در خصوص بازپرداخت اقساط در موعد مقرر در صورت قصور متقاضی.

(۳) متن زیر جایگزین ماده (۱۱) می‌شود:

ماده (۱۱) در مورد ضمانت‌نامه‌های کلی که در ارتباط با خطوط اعتباری صادر می‌شوند، دریافت درخواست بانک مرکزی به ضمیمه قرارداد مالی منعقد شده بین اعتباردهنده/دهنده‌گان و اعتبارگیرنده/گیرنده‌گان که به مهر و امضای بانک عامل رسیده باشد، کفایت می‌کند.

پرویز داوودی

معاون اول رئیس‌جمهور

رونوشت: به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دفتر معاون اجرایی رئیس‌جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرگانی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

بسمه تعالی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره تأمین اعتبارات ارزی

با سلام و احترام،

با اشاره به بخشنامه شماره ..... مورخ ..... اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی آن‌بانک و معرفی‌نامه شماره ..... مورخ ..... آن اداره به استحضار می‌رساند این‌بانک ضمن رعایت کامل مقررات جاری ارزی در ارتباط با تأمین مالی خارجی (فاینانس) طرح ..... شرکت .....، وثایق کافی و نقدشونده/تأییدیه سازمان برنامه و بودجه کشور به‌منظور پوشش تعهدات پرداخت اصل تسهیلات و هزینه‌های مترقب بر آن را از مجری طرح دریافت نموده است.

.....
بانک

.....
اداره

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اداره تأمین اعتبارات ارزی

موضوع: تأییدیه مفاد قرارداد تجاری شماره ..... مورخ ..... /پروفرمای شماره ..... مورخ .....
به ارزش ..... شامل ..... کالا و ..... خدمات و ..... هزینه بازرگانی و ..... کرایه حمل ..... بابت
..... به نفع شرکت ..... و به نام شرکت .....

با سلام و احترام،

با اشاره به نامه شماره ..... مورخ ..... سازمان/شرکت ..... و به استناد مصوبه شماره .....
مورخ ..... شورای اقتصاد (برای طرح‌های دولتی)، بدین‌وسیله به استحضار می‌رساند
شرایط پرداخت مندرج در قرارداد/پروفرمای فوق که از سوی سازمان/شرکت ..... دریافت
شده است بررسی و در تطبیق با مقررات ارزی مورد تأیید قرار گرفت. لذا گشایش اعتبار
اسنادی/اعتبارات اسنادی مربوطه با اجرای کامل بخشنامه شماره ..... مورخ ..... (مجموعه
مقررات ارزی) و کلیه اصلاحیه‌های بعدی و نیز صدور گواهی‌های ثبت آماری از سوی
اداره نظارت ارز آن‌بانک، با لحاظ نمودن شرایط زیر از نظر این‌بانک بلامانع می‌باشد:

(۱) شرایط پرداخت:

الف) ..... % به عنوان پیش‌پرداخت در مقابل ارائه ضمانتنامه بانکی معتبر و بدون قید و
شرط به همان میزان.

ب) ..... % به عنوان میان‌پرداخت در مقابل ارائه ۱۰۰٪ اسناد حمل معتبر از جمله بارنامه
معتبر حمل/صورت حساب‌های انجام خدمات با تأیید کارفرما.

ج) ..... % از محل تسهیلات فاینانس در مقابل ارائه ۱۰۰٪ اسناد حمل معتبر از جمله
بارنامه معتبر حمل/صورت حساب‌های انجام خدمات با تأیید کارفرما.

تبصره ۱: با توجه به ترم حمل، ارائه صورت حساب شرکت حمل و نقل که به تأیید اتفاق
بازرگانی محل رسیده باشد به ضمیمه اسناد ضرورت دارد.

تبصره ۲: شرایط پرداخت وجه اسناد خدماتی اعتبار/اعتبارات اسنادی موقول به رعایت
قسمت (ب) بخشنامه فوق الذکر بانک مرکزی ج.ا.ا. می‌باشد.

۲) دریافت خدمت‌نامه بانکی حسن انجام کار به میزان .....٪ ارزش اعتبار اسنادی در زمان گشایش اعتبار الزامی است و آزادسازی آن وابسته به انجام کلیه تعهدات بیمانکار با تأیید کارفرما خواهد بود.

تبصره: پذیرش ضمانتنامه بانکی حسن انجام کار صادره به درخواست پیمانکاران فرعی مشروط بر آنکه در شرایط اعتبار اسنادی و نیز متن ضمانتنامه حسن انجام کار بانکی شرط انتقال حقوق ناشی از ضمانتنامه به کارفرما تصریح شود (به عبارت دیگر ذینفع نهایی ضمانتنامه حسن انجام کار، کارفرما باشد) بلامانع است.

۳) با توجه به کالایی بودن اعتبار/اعتبارات اسنادی، پرداخت بابت خدمات از محل اعتبار/اعتبارات اسنادی فوق امکان‌پذیر نمی‌باشد. (برای اعتبارات اسنادی کالایی)

۴) در صورت عدم امکان تفکیک بخش کالایی و خدماتی قرارداد تجاری و یا انجام پرداخت‌ها در مقابل صورت حساب انجام خدمات، بایستی قبل از افتتاح اعتبار اسنادی مراتب به تأیید معاونت وزارت‌خانه ذی‌ربط بررسد.

۵) کسر مالیات متعلقه از اعتبار اسنادی در چارچوب ضوابط مندرج در مجموعه مقررات ارزی انجام خواهد شد.

۶) نظر به اینکه مبالغ تعیین شده در این تأییدیه برای افتتاح ..... فقره اعتبار اسنادی می باشد، لذا به هنگام افتتاح اعتبارات اسنادی، تفکیک مبالغ برای هر یک از اعتبارات (تاق سقف تأییدیه) با ارائه پروفایل های پیمانکار امکان پذیر خواهد بود.

۷) پرداخت بابت بیمه صرفاً به شرکت بیمه ایرانی مورد تأیید می باشد.

۸) با توجه به اعلام اداره نظارت ارز آن بانک (نامه شماره ..... مورخ ....) ..... % طرح مزبور از محل سهامیه جزء (.....) بند (.....) تبصره (.....) قانون بودجه سال ..... کل کشور به صورت غیر خودگردان / خودگردان و ..... % بقیه به صورت نقدی قابل تخصیص و اجرا می باشد.

رعایت سایر مقررات قانون در خصوص قرارداد فوق بهویژه رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم در اجرای پروژه‌ها بر عهده وزارت‌خانه ذی‌ربط و مجری طرح می‌باشد و اظهار نظر این‌بانک صرفاً از نظر انطباق شرایط پرداخت قرارداد منعقده با مقررات ارزی جاری است.

..... بانک ..... اداره

ریز اقلام مصارف قراردادهای تسهیلات کوتاه مدت منعقده با بانک توسعه اسلامی "IDB"

(براساس اعتبارات استنادی گشایش یافته تحت هر قرارداد و مبالغ استفاده شده و استفاده نشده آنها برای هر بانک عامل)

آمار مصارف تسهیلات در پایان ماه ..... سال .....

بانک .....

پیوست شماره (۱-۶)

1/1

بسم الله تعالى
”با صلوات بر محمد و آل محمد“

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت بازرگانی - وزارت امور خارجه
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریسیس جمهور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۹ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱۴۲۲۸ مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۲ وزارت بازرگانی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آینه نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی را به شرح زیر موافقت نمود:

آینه نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی

ماده ۱ - صادرات خدمات فنی و مهندسی عبارت است از صادرات فعالیت های مهندسی مشتمل بر طراحی، نظارت، تأمین، تعمیر و نگهداری، اجرا، ساخت، بهره برداری، آموزش، خدمات مشاوره ای، نصب و راه اندازی در رشته های تاسیساتی و تجهیزاتی، انرژی، نفت، گاز و پتروشیمی، نیرو، آب و برق، ساختمان، زیر ساخت های حمل و نقل، معدن، کشاورزی، خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) و نظایر آن به خارج از کشور به نحوی که صرفاً صادرات کالا محاسب نشود.

ماده ۲ - صادرکننده خدمات فنی و مهندسی عبارت است از شخص حقیقی و یا حقوقی ایرانی که اقدام به صادرات خدمات موضوع ماده (۱) می نماید که به اختصار در این آینه نامه ”صادرکننده“ نامیده می شود.

تبصره - شرکتها، دفاتر یا شعب مستقر در خارج از کشور که بیش از یک سوم سهام و یا سرمایه آنها متعلق به صادرکننده باشد، به تناسب سهام یا سرمایه طرف ایرانی از تسهیلات این آینه نامه برخوردار خواهد شد، مشروط به اینکه شرکت اصلی مستقر در ایران کلیه تعهدات و مسئولیت های اجرای پروژه را بر عهده بگیرد.

ماده ۳ - کلیه صادرکنندگان باید دارای گواهی تایید صلاحیت لز معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریسیس جمهور باشند. در رشته ها و زمینه های خاصی که معاونت یادشده گواهی تایید صلاحیت صادر نماید، تایید کارگروه موضوع ماده (۱۹) ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۴ - امور مربوط به اجرا از قبیل رفع موانع اجرایی، برقراری تسهیلات و هماهنگی لازم برای صدور خدمات فنی و مهندسی، توسیع وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) انجام می شود. موارد مربوط به سیاستگذاری صادرات خدمات فنی و مهندسی به پیشنهاد وزارت بازرگانی به تصویب شورای عالی توسعه صادرات غیر نفی می رسد.

ماده ۵ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که صدور
ضمانت نامه ها توسط بانک ها در چارچوب مصوبه شورای پول و اعتبار در مقابل حداکثر دو درصد
وجه نقد یا سایر وثائق مورد قبول سیستم بانکی نود و هشت درصد سقفه نسبت به ارزش
ضمانت نامه، انجام و نرخ کارمزد صدور ضمانت نامه حداکثر به نیم درصد معادل ریالی ارزش
ضمانت نامه در سال محدود شود.

ماده ۶ - بانک ها موظفند ضمانت های مورد نیاز صادر کنندگان را به صورت های زیر صادر
نمایند:

الف - ضمانت نامه شرکت در مناقصه با تأیید صلاحیت معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی
رییس جمهور یا مورد کارگروه موضوع ماده (۱۹).

ب - انجام تعهدات، پیش پرداخت، استرداد کسر وجه الضمان و همچنین گواهی مستف
ضمانت نامه ای و اعتباری مورد نیاز برای صادر کنندگان پس از تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹).

ماده ۷ - چنانچه پرداخت مبلغ ضمانت نامه صادر کنندگان را به ذی نفع موضوعیت
یافت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است معادل ریالی وجه ضمانت به علاوه کارمزدهای
وصول نشده بانک صادر کننده ضمانت نامه و بانک کارگزار را به بانک صادر کننده ضمانت نامه
پرداخت نماید. بانک ها موظفند در هر مورد بلاعده پس از وصول مطالبات خود از صادر کننده،
نسبت به تسویه حساب مبالغ دریافتی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام کنند. معاونت
برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور موظف است همه ساله با اعلام بانک مرکزی جمهوری
اسلامی ایران اعتبار لازم، معادل مانده مطالبات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از بانکها را برای
تسویه بدھیهای عموق یادشده، در لایحه بودجه منظور کند. تسویه بدھیهای عموق یادشده از محل
اعتبارات منظور شده در قانون بودجه کل کشور نباید مانع از تعقیب قانونی بانکها در مورد وصول
مطالبات خود از صادر کننده گردد و مطالبات عموق بانکها پس از وصول (معادل وجوده دریافتی از
بودجه عمومی) باید به حساب درآمد عمومی مسترد شود.

ماده ۸ - به منظور تقویت بنیه مالی صادر کنندگان و انجام سریع تجهیز کارگاه و با سایر
نیازهای ضروری ضمن اجرای پروژه، بانک ها از محل منابع ارزی خود و یا منابع ارزی قابل تامین از
محل اعتبارات منظور شده در قوانین بودجه سنتوائی حداکثر تا سقف بیست درصد (۲۰٪) مبلغ
قرارداد در قالب تسهیلات سرمایه در گردد و با تجهیز کارگاه نسبت به پرداخت تسهیلات به
صدر کننده اقدام نمایند این تسهیلات در قالب ابلاغیه رسمی ارجاع کار با قرارداد معتبر برای پوشش
هزینه های ارزی مربوط به پروژه قابل پرداخت می باشد و مهلت باز پرداخت تسهیلات اعطایی از محل
منابع بانک ها بنا به تشخیص بانک عامل حداکثر ظرف سه سال انجام خواهد گرفت.

ماده ۹ - شبکه بانکی کشور به منظور افزایش رقابت پذیری شرکت های صادر کننده از محل
منابع ارزی خود نسبت به تامین مالی طرح های صادراتی با نرخ های بین المللی در قالب اعتبار

خبرنده با فروشته با رعایت ضوابط مصوب شورای پول و اعتبار و دستورالعمل های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام نماید.

ماده ۱۰ - خروج موقت ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز اجرای پروژه های بردن مرزی با اخذ تعهد کتبی از مدیر عامل شرکت توسط گمرک ایران مجاز نی باشد. ورود و ترخیص ماشین آلات و تجهیزات مستعمل استفاده شده در کارگاههای مربوط به پروژه های خارج از کشور شرکتهای صادرکننده پس از تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹) و با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است.

ماده ۱۱ - وزارت امور خارجه موظف است به منظور توسعه و گسترش خدمات فنی و مهندسی از طریق نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور در چارچوب مقررات نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

الف - اعلام و ارسال اطلاعات مربوط به مناقصات بین المللی در کشورهای مختلف در کوتاهترین زمان به سازمان توسعه تجارت ایران و مراجع ذی ربط.

ب - همکاری لازم با سازمان توسعه تجارت ایران و مراجع ذی ربط برای معرفی مزیت ها و توانمندی های فنی و مهندسی کشور از طریق مساعدت در برگزاری همایش ها و سمینارهای تخصصی، تبلیغات در مطبوعات، نشریات و رسانه های گروهی کشورهای مورد نظر.

ج - فراهم کردن تسهیلات لازم در چارچوب مقررات برای اخذ روادید صادرکنندگان و هیئت های تخصصی به منظور عزیمت به کشورهای هدف برای بازاریابی و سایر امور مرتبط و همچنین صدور روادید برای هیئت های نمایندگان کشورهای خارجی که به منظور مذاکره با شرکت های ایرانی یا بازدید از پروژه های اجرای شده توسط آنها قصد عزیمت به ایران را دارند.

د - پشتیبانی از شرکت های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی، و مساعدت برای رفع مشکلات احتمالی ناشی از اجرای پروژه ها یا بازیافت خسارات های پرداختی و یا مطالبات عموم صادرکنندگان با استفاده از امکانات و ابزارهای سیاسی و حقوقی.

ماده ۱۲ - سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران به عنوان عهده دار امور اجرایی نمایندگی کشور در بانک های جهانی و توسعه اسلامی و سایر مؤسسات مالی بین المللی موظف است اطلاعات مربوط به طرح های مصوب این مؤسسات را به منظور پرداختی شرکت های صادرکننده به مراجع ذی ربط منعکس نماید.

ماده ۱۳ - به منظور حفظ و توسعه بازار و جلوگیری از هرگونه رقبت منفی، وزارت خانه های مستول اجلاس کمیسیون های مشترک موظفند ضمن اطلاع رسانی به موقع از برنامه های اجلاس به مراجع ذی ربط، نسبت به فراهم کردن قضای یکسان برای کلیه شرکت های علاقمند و توانمند برای صدور خدمات فنی و مهندسی به کشور طرف مقابل، اقدام نمایند. وزارت خانه مستول اجلاس از طریق تشکیل جلسات هماهنگی نسبت به ایجاد شرایط لازم برای معرفی شرکت های یا کنسرسیون های ایرانی به کشور طرف مقابل اقدام خواهد نمود.

ماده ۱۴ - وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) با هدف توسعه قلمرو صادرات خدمات فنی و مهندسی، اخذ سهم مناسب از بازار جهانی و در راستای حداکثر بهره‌گیری از توان و پتانسیل‌های صادرات کشور موظف است در خصوص موارد زیر اقدام نماید:

الف - شناسایی و معرفی ظرفیت‌های موجود در کشور طرف اجلان در قالب گزارشات کشوری و ارایه آن به وزارت‌خانه مستول اجلان.

ب - معرفی شرکت‌های توانمند متقاضی حضور در بازار مورد نظر به وزارت‌خانه مستول اجلان.

ج - پیشنهاد متون لازم برای درج یادداشت تفاهم.

د - معرفی و اعزام نماینده مطلع به اجلان.

ه - تشکیل کارگروه کاری در چارچوب وظایف وزارت بازرگانی برای پیگیری واجرایی نصودن تصمیمات اجلان.

تبصره ۱ - کلیه دستگاه‌های یادشده موظفند در دوره‌های زمانی سه ماهه آمار و اطلاعات قراردادهای منعقد شده و نیز گزارش پیشرفت طرح‌ها را به دبیرخانه کارگروه موضوع ماده (۱۹) ارسال نمایند.

تبصره ۲ - سازمان توسعه تجارت ایران موظف است تجزیه و تحلیل و گزارش عملکرد دستگاه‌ها و کارگروه موضوع ماده (۱۹) را در فواصل زمانی شش ماهه به هیئت وزیران و شورای عالی توسعه صادرات غیر فنی اعلام نماید.

ماده ۱۵ - وزارت بازرگانی موظف است با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور نسبت به پیش‌بینی، تأمین و برداخت هزینه‌های مربوط به توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی از جمله جوازی، بازرگانی و تبلیغات، برگزاری همایش‌ها و سمینارهای تخصصی با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

ماده ۱۶ - سازمان تأمین اجتماعی موظف است به منظور استمرار بیمه کارکنان ایرانی که در ارتباط با اجرای قراردادهای صدور خدماتی فنی و مهندسی به خارج از کشور اعزام می‌شوند با دریافت حق بیمه مربوط به صورت ریالی اقدام و گزارش عملکرد موضوع این ماده را در فواصل شش ماهه به سازمان توسعه تجارت ایران منعکس نماید.

ماده ۱۷ - به منظور تشویق صادرات خدمات فنی و مهندسی و کاهش ریسک مؤسسه‌ها و شرکت‌های صادر کننده و بانک‌های تأمین مالی کننده طرح‌های پیمانکاری خارج از کشور، صندوق‌های غیر دولتی توسعه صادرات و یا سایر شرکت‌های بیمه ایران موظفند با اخذ کارمزد و حق بیمه با رعایت قوانین و مقررات مربوط در خصوص موارد زیر اقدام نمایند:

الف - پوشش ریسک های سیاسی و تجاری قراردادهای پیمانکاری در خارج از کشور و اعتبارات استنادی گشایش شده به نفع صادرکنندگان.

ب- پوشش ریسگ عدم بازپرداخت تسهیلات صادراتی قبل از حمل، اعطایی بانک های داخلی به صادرکنندگان در ارتباط با قراردادهای پیمانکاری و اعتبارات استادی گشاپش شده به نفع ایشان با اخذ وثایق مناسب (در صورت لزوم سفته).

ج- پوشش ریسک های سیاسی و تجاری اعتبارات بعد از حمل، اعطایی به کافرمایان و بانکهای خارجی با اخذ وثایق مطمئن از آنها (اعتبار خریدار).

د- پوشش ریسک های سیاسی (شامل جنگ، عدم انتقال ارز و سلب مالکیت) طرح های اجراء بپردازی، واگذاری و نظایر آن قابل اجرا توسط شرکت های صادرکننده در کشورهای هدف.
تبصره - دستورالعمل نحوه تعیین میزان کارمزد و حق بیمه رقابتی به پیشنهاد کارگروهی مت Shank از سازمان توسعه تجارت ایران (مسئول)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بیمه مرکزی ایران حداقل یک ماه پس از تصویب این آیین نامه تدوین و به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.

ماده ۱۸ - به منظور تسهیل و تسريع در اجرای پروژه های برون مرزی، صدور هرگونه کالای مورد نیاز برای اجرای پروژه های خدمات فنی و مهندسی از شمول محدودیت های احتمالی برای صادرات، به استثنای محدودیت های مقرر در قوانین معاف می باشد.

ماده ۱۹ - کارگروهی با مسئولیت وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) و عضویت نمایندگان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریسیس جمهور، وزارت امور خارجه، دستگاه اجرایی تخصصی ذی ربط (حسب مورد) و انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران برای برنامه ریزی و نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه تشکیل می گردد. دبیرخانه کارگروه یادشده در سازمان توسعه تجارت ایران مستقر می باشد. این کارگروه در موارد زیر اتخاذ تصمیم می نماید و اجرای تصمیمات آن برای کلیه دستگاه های ذی ربط الزامی است:

الف - مجوز استفاده از تسهیلات این آیین نامه برای موضوعات پادشده در ماده (۱) و همچنین طرح هایی که به صورت ساخت، بپردازی و واگذاری و یا سایر روش های مشابه در خارج از کشور اجرا می شوند.

ب - مجوز صدور ضمانت های ارزی، گواهی خط اعتباری و سقف ضمانت نامه های مورد نیاز شرکت های صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی.

ج - مجوز خروج وقت و ورود قطعی ماشین آلات و تجهیزات موضوع مواد (۱۰) و (۱۱).

د - تأیید سهم استفاده از امکانات داخلی برای پروژه های صادراتی که توسط شبکه بانکی کشور تأمین مالی می شوند، در چارچوب قوانین و مقررات مربوط.

ه - رسیدگی و تأیید پرونده های جوازی بخش صادرات خدمات فنی و مهندسی و سایر مشوق های صادراتی و تعیین میزان آن.

۴۰-۵۲۷۱.۴۶۰۸۴
تاریخ .....
پرست ۳۸۸/۲۲/۸

و - بازدید و بررسی چگونگی و میزان پیشرفت پروژه های شرکت های ایران در خارج از کشور که از تسهیلات این آیین نامه استفاده نموده اند.

ز - مطالعه، ارزیابی بازار و بازاریابی، معرفی توانمندی های پیمانکاران و مشاوران ایرانی در قالب برگزاری جلسات مشترک با مسئولان نمایندگی جمهوری اسلامی ایران و مقامات ذی ربط کشورها و برنامه ریزی برای اعزام هیئت های تجاری تخصصی در زمینه صادرات خدمات فنی و مهندسی.

ح - ارایه پیشنهادها و مشاوره های تخصصی در قالب طرحها و بسته های حمایتی و مشوق های صادراتی به منظور توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی کشور.

تبصره ۱ - در موارد تساوی آراء، رأی دبیرخانه ملاک خواهد بود.

تبصره ۲ - دبیرخانه کارگروه یادشده می تواند از نمایندگان سایر دستگاهها و تشکل های مرتبط، برای حضور در جلسات بدون حق رأی دعوت نماید.

تبصره ۳ - آیین نامه داخلی، شهوه برگزاری جلسات و سایر موارد، به منظور تسهیل اجرای این آیین نامه، در چارچوب اختیارات تفویضی توسط کارگروه تدوین خواهد شد.

ماده ۲۰ - صادرکنندگان علاوه بر تسهیلات این آیین نامه مشمول کلیه تسهیلات و امتیازات صادرات کالاهای غیرنفتی خواهند بود. در مواردی که برای بهره مندی از این گونه تسهیلات و امتیازات همچون کالاهای صادراتی نیاز به پروانه صادراتی باشد، گواهی کارگروه ماده (۱۹) به عنوان جایگزین پروانه صادراتی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره - نوع کالاهای قابل ورود، براساس کارکردها و به تشخیص کارگروه ماده (۱۹) تعیین می شود.

ماده ۲۱ - آیین نامه اجرایی حمایتهاي دولت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی موضوع تصویب نامه شماره ۵۹۳۴۹/۳۷۲۱۳ ت/۱۰/۲۳ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۳ و اصلاحات بعدی آن و کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های مغایر با این آیین نامه لغو می شود.

محمد رضا وحیمی

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، اداره کل قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

۴۱۳۶۴۴ / ت ۸۴۵۰

محله .....
تاریخ .....
۱۴۰۲/۱۱/۱۸

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه عیش وزیران

بسه تعالی
با صلوات بر محمد و آل محمد

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت امور خارجه - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و به استناد
اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:
آیین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی موضوع تصویب نامه شماره
۱۳۸۹/۲/۸ با اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- تبصره زیر به ماده (۳) الحاق می شود:
«تبصره- ملاک صدور گواهی صادرات برای شرکت های متقاضی دریافت گواهی صادرات
فاقد گواهینامه صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور تنها پذیرای پس از اتمام قرارداد،
تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹) آیین نامه می باشد و شرکت متقاضی برای دفعات بعدی
موظف است گواهینامه صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور را اخذ نموده باشد».

۲- تبصره زیر به ماده (۴) الحاق می شود:
«تبصره- شعب خارجی بانک های ایرانی با موافقت بانک در داخل کشور و رعایت ضوابط
و مقررات کشور میزبان، نسبت به پذیرش بیمه نامه ها و ضمانت نامه های صندوق ضمانت
صدرات ایران جهت صادرات خدمات فنی و مهندسی اقدام نمایند».

۳- تبصره زیر به ماده (۱۱) الحاق می شود:
«تبصره- وزارت امور خارجه موظف است با هماهنگی سازمان توسعه تجارت ایران
به منظور ایجاد وحدت رویه نسبت به بازبینی و اصلاح شیوه نامه ناظر بر تأیید استناد و
قراردادهای صادرات خدمات در دفاتر نمایندگی و سفارتخانه های جمهوری اسلامی ایران
در خارج از کشور و تسریع در انجام فرآیندهای مرتبط، ظرف یک ماه اقدام و شیوه نامه
مزبور را جهت اجرا به نمایندگی های مربوط ارائه نماید».

۴- متن زیر به عنوان ماده (۱۹) مکرر الحاق می شود:

«ماده ۱۹ مکرر- با هدف فراهم نمودن و تسهیل حضور شرکت های ایرانی در
ملحق (پروژه) های برون مرسزی، کارگروهی با مستولیت وزارت امور اقتصادی و دارایی و
عضویت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان برنامه و بودجه کشور، صندوق توسعه
ملی و وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت) تشکیل و نسبت به تهیه
سازوکار لازم جهت استفاده از منابع و دارایی های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور
در چهار چوب قوانین به منظور پوشش وثایق شرکت های فنی و مهندسی ظرف سه ماه از
تاریخ ابلاغ این تصویب نامه اقدام نماید».

۴۱۳۶۴۴ / ات ۸۴۵ هـ

جمهوری اسلامی ایران

مکرر
۱۸/۱۱/۱۴

رئیس جمهور

تصویب نامه میثت وزیران

۵- متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده (۲۰) الحاق و شماره تبصره فعلی به تبصره (۱) اصلاح می شود:

«تبصره ۳- در راستای توسعه صادرات خدمات به خارج از کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است برای صادرکنندگان خدمات شناسه (کد) صادراتی (مشاهه ثبت اظهارنامه کالای صادراتی (کوتاژ صادراتی کالا) صادر نماید».

۶- شماره ماده (۲۱) به (۲۲) اصلاح و متون زیر به عنوان مواد (۲۱) و (۲۲) به آینه نامه الحاق می شوند:

«ماده ۲۱- واردات ماشین آلات و تجهیزات استفاده شده در طرح (بروزه) های برومن مرسزی که در کشورهای هدف خریداری شده، با رعایت قوانین و مقررات مربوط به ثبت سفارش و بدون انجام رویه بانکی توسط صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی به کشور صرفماز محل درآمد صادراتی خود مشروط به اخذ مصوبه کارگروه موضوع ماده (۱۹) این آینه نامه و پرداخت حقوق و عوارض گمرکی مجاز می باشد.

ماده ۲۲- ماشین آلات و تجهیزات مورد استفاده در طرح (بروزه) های خدمات فنی و مهندسی برومن مرسزی که به عنوان خروج موقت افتهار و در طول اجرای طرح (بروزه) دچار حادثه و قوه قهریه شده است با تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹) این آینه نامه، قابل تبدیل به خروج قلعی و معاف از تعهد ارزی می باشد».

محمد ریس
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسه های دولتی، معاونت های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره: ۰۴/۱۶۴۵۶۵

مورخ: ۱۴۰۴/۰۷/۰۸

پیوست شماره (۱-۱۰)

سفق قرارداد عاملیت

وضعیت تسهیلات اعطایی به صادرات کالا و خدمات از محل حساب ذخیره‌ارزی در پایان ماه ..... سال .....

وضعیت در پایان ماه		عملکرد طی ماه				وضعیت در اوائل ماه		۱۴) قراردادهای منعقده باگیرندگان تسهیلات	
۱۶) مبلغ	تعداد	قراردادهای منقضی شده		۱۵) قراردادهای منعقده در طی ماه		مبلغ	تعداد		
		مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد				
								۱۰۱/۱۲۰ صادرات کالا	
								صادرات خدمات	
								جمع	
								قراردادهای تحت بررسی	
۱۸) دلار	مانده تسهیلات پرداختی در ابتدای ماه				۱۷) دلار	* مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات استنادی صادراتی در ابتدای ماه			
	اضافه می‌شود - مبالغ تسهیلات پرداختی در طی ماه					اضافه می‌شود:			
	کسر می‌شود - اقساط سررسیدی در طی ماه					مبلغ تعهد جدید تسهیلات اعتبارات استنادی صادراتی در طی ماه			
	مانده تسهیلات پرداختی در پایان ماه					افزایش تعهد تسهیلات مبلغ اعتبارات استنادی صادراتی در طی ماه			
	سهم سود دولت (سررسیدی در طی ماه)					کسر می‌شود:			
						مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات استنادی صادراتی ابطال شده			
						کاهش مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات استنادی صادراتی			
						مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات استنادی صادراتی در پایان ماه			

*منظور از تعهد تسهیلات اعتبارات استنادی صادراتی مبلغ کل قابل پرداخت در چارچوب قرارداد تسهیلات و شرایط اعتبار استنادی از محل حساب ذخیره ارزی پس از کسر پیش پرداخت دریافتی می‌باشد.

مهرواضاء

پیوست شماره (۱-۹)